

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

1.	నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	...	1
2.	నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు	...	13
3.	స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు	...	18
4.	ప్రకటనలు :	...	23
1.	జాబితాలో చేర్చబడని నక్షత్రపు గుర్తు గల, నక్షత్రపు గుర్తు లేని మరియు స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు సభలో ఉంచడం గురించి		
2.	నక్షత్రపు గుర్తు గల, నక్షత్రపు గుర్తు లేని మరియు స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలకు నిబంధన 74, 344 క్రింద నోటీసులు స్వీకరించబడి జవాబులు రాని వాటి గురించి		
5.	సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రాలు	...	23
6.	సభా సమక్షంలో పెట్టిన పత్రాలు	...	24
7.	ప్రభుత్వ బిల్లు :	...	24
	2016, తెలంగాణ జీతాలు, పింఛను చెల్లింపు మరియు అనర్హతల తొలగింపు (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)		
8.	సభా కార్యక్రమం :	...	24
	వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి		
9.	2016-2017 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు)	...	24
	గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలు		
10.	కోత తీర్మానాలు	...	24
11.	ప్రకటన :	...	27
	29.03.2016 నాడు తీసుకోబోయే ప్రభుత్వ బిల్లులకు సవరణలు స్వీకరించుట గురించి		
12.	2016 -2017 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు)	...	27
	గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలపై - చర్చ		
13.	2015-2016 సంవత్సరానికి అనుబంధ వ్యయ అంచనాలు	...	95

తెలంగాణ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మధుసూధనాచారి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీమతి పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.బి. జయచందర్ శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి. ఎన్. ప్రసన్న కుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము - పదనాల్గవ రోజు)

సోమవారం, మార్చి 28, 2016

(సభ ఉ. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

MR. SPEAKER: Question No. 1774.

కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రాలు

ప్రశ్న నెం.81(1774)

సర్వ శ్రీ సోలిపేట రామలింగారెడ్డి (దుబ్బాక), గాదరి కిషోర్ కుమార్ (తుంగతుర్తి)- గౌరవనీయులైన హోం, అగ్నిమాపక సేవల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో అగ్నిమాపక కేంద్రాల సంఖ్య ఎంత;

ఆ) రాష్ట్రంలో కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా వుందా;

ఇ) అయితే, వాటి వివరాలు ఏమిటి;

ఈ) సదరు ప్రయోజనానికి ఏదేని బడ్జెట్ కేటాయింపును చేయడమయిందా;

ఉ) సదరు ప్రతిపాదనను ఎప్పటిలోగా అమలు చేయడమవుతుంది?

హోం, అగ్నిమాపక సేవల శాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయిని నరసింహ రెడ్డి): అ) రాష్ట్రంలో 95 అగ్నిమాపక కేంద్రాలు పని చేస్తున్నాయి.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) 46 కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రాల ఏర్పాటు పరిశీలనలో వుంది.

ఈ) 2015-16 బడ్జెట్ అంచనాలలో రూ.61.81 కోట్లను కేటాయించడమయింది.

ఉ) ప్రతిపాదనను చురుకుగా పరిశీలించడమవుతున్నది.

శ్రీ బి. కిషోర్ : అధ్యక్షా, గతంలో 40-50 నియోజకవర్గాలకు ఒక అగ్నిమాపక కేంద్రం లేని దయనీయ పరిస్థితిని చూశాం. కాని, ఇప్పుడు అత్యంత ఆధునిక సౌకర్యాలను కల్పిస్తూ, భారతదేశంలోనే మంచి ఫెసిలిటీస్ ఉన్న అగ్నిమాపక కేంద్రాలను నెలకొల్పే విధంగా, నిర్ణయాలు జరుగుతున్నట్లుగా వారు చెప్పిన సమాధానం ద్వారా తెలుస్తుంది. ఈ విషయంలో మంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి, నా ప్రజల వక్షాన ధన్యవాదములు. నా తుంగతుర్తి నియోజకవర్గంలోని 6 మండలాలకు గాను ఇప్పటివరకు ఒక అగ్నిమాపక కేంద్రం లేదు. 18వ తేదీ వరకు ఇచ్చిన శాంక్షన్ లో మోతురు మండలానికి మాత్రమే ఫైర్ స్టేషన్ స్వాంక్షన్ వచ్చినట్లుగా సమాచారం వచ్చింది. ఒక ఫైర్ స్టేషన్ కూడా లేని నియోజకవర్గాలకు మొదటి ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ, రెండవ ఫైర్ స్టేషన్ ని ఇవ్వడానికి ఏమైనా బడ్జెట్ లో ప్రతిపాదనలు ఇస్తున్నారా? ఫైర్ స్టేషన్ కి గతంలో అద్దె వాహనాలను నడిపిన పరిస్థితి ఉండేది. ఆ విధంగా ఫైర్ తీసుకున్న వాహనాలు ఇప్పుడు కూడా కంటిన్యూ అవుతున్నాయా? పూర్వంలో మరల ఫైర్ తీసుకునే అవకాశం ఉన్నదా, లేదా? నూతన వాహనాలను ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేసి, ఇంకా భద్రతను పటిష్టంచేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నదా? ఫైర్ సర్టిఫికేట్స్ ని ఇష్యూ చేసే విషయంలో చాలా చోట్ల ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. ఆఫీసులకి సంబంధించిన గైడ్ లైన్స్ మార్పు విషయంలో, జిల్లాల్లో జిల్లా స్థాయి అధికారిచే, రాష్ట్రస్థాయిలో రాష్ట్ర అధికారిచే ఎన్ వోసిని ఇచ్చే విషయంలో మరియు గైడ్ లైన్స్ విషయంలో ఏమైనా మార్పులు అమలు చేస్తారనే విషయంలో స్పష్టత ఇవ్వాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నరసింహ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అగ్నిమాపక శాఖను ఆధునికీకరించడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ

తీసుకుంటున్నారు. ప్రధానంగా బడ్జెట్ కేటాయింపులు జరుపుతున్నాము. కొత్త ఫైర్ స్టేషన్స్ ఏర్పాటుకు, మిషన్ కొనుగోలుకు 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ. 61.81 కోట్లు కేటాయించాము. 2016-17వ సంవత్సరానికి రూ.111.72 కోట్లు కేటాయించాము. ఇంత పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించడం ఇదే ప్రప్రథమం.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఇప్పటివరకు 4 కొత్త ఫైర్ స్టేషన్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. చర్లపల్లి పారిశ్రామిక వాడ రంగారెడ్డి జిల్లా, ఐకెపే నాలెడ్డి పార్క్, శామీర్ పేట, రంగారెడ్డి జిల్లా, గజ్వేల్ మరియు దుబ్బాక మెదక్ జిల్లా. పౌరులకు ఉత్తమ సేవలు అందించడానికి ఈ శాఖ వెబ్సైట్ని కూడా మొదలు పెట్టింది. ఒక్కొక్క ఫైర్ స్టేషన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి ఖర్చు అంచనాల ప్రకారం, డబుల్ యూనిట్, రికరింగ్ ఖర్చు 86.60 లక్షల రూపాయలు, నాన్ రికరింగ్ ఖర్చు 158.22 లక్షల రూపాయలు, మొత్తం 214.88 లక్షల రూపాయలు. రెండు ఫైర్ టెండర్లు, 34 మంది సిబ్బంది, 2 సింగల్ యూనిట్లకు రికరింగ్ ఖర్చు 109.43 లక్షల రూపాయలు, నాన్ రికరింగ్ ఖర్చు 165.39 లక్షల రూపాయలు, మొత్తం 274.72 లక్షల రూపాయలు. ఒక ఫైర్ టెండర్ 19 మంది సిబ్బంది ఉంటారు. ఎత్తైన భవనాల్లో అగ్ని ప్రమాదాలు సంభవించినప్పుడు రక్షణాత్మక, అగ్నిమాపక చర్యలు చేపట్టే వీలుగా ప్రస్తుతం 3 హైడ్రాలిక్ ప్లాట్ ఫారమ్స్ ఉన్నాయి. ఇవి దాదాపు 54 మీటర్ల ఎత్తు వరకు వెళ్లి రక్షణాత్మక చర్యలు చేపట్టగలవు. ఫైర్ స్టేషన్లు లేని 18 నియోజకవర్గాలకు ఫైర్ స్టేషన్స్ని మంజూరు చేయడానికి నిర్ణయించాము. అగ్నిమాపక ప్రమాదాలకు ఆస్కారం ఉన్న మొత్తం 10 ప్రాంతాల్లో మరియు హైదరాబాద్ 11, వరంగల్ 6 ప్రాంతాల్లో నెలకొల్పడానికి ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. ఇవి కాకుండా కొత్తగా శంషాబాద్ ఏమానాశ్రయానికి, యాదాద్రి ఫైర్ స్టేషన్స్ కొరకు ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా ఔట్ పోస్టులను పూర్తి ఫైర్ స్టేషన్స్ గా మార్చడానికి ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. కొత్త ఫైర్ స్టేషన్స్ కొరకు ప్రతిపాదనలు క్రియాశీల పరిశీలనలో ఉన్నాయి. కొన్ని కొన్ని నియోజకవర్గాల్లోని పరిస్థితులని బట్టి మూడు అంతకన్నా ఎక్కువ ఫైర్ స్టేషన్స్ కావాలనే విజ్ఞప్తులు వస్తున్నాయి. కానీ, ప్రభుత్వం ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక ఫైర్ స్టేషన్ అయినా ఉండేలా మంజూరు చేయాలని నిర్ణయించింది. ఫైర్ స్టేషన్స్ లేని 18 నియోజకవర్గాలున్నాయి. ఆ అగ్నిప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు ట్రాఫిక్ రద్దీని దాటుకొని ప్రమాద స్థలానికి ఫైర్ ఇంజన్ చెరుకునే లోపలే కొన్ని సార్లు నష్టం ఎక్కువ జరుగుతోంది. దీనిని అధిగమించడానికి ఫైర్ మోటార్ సైకిళ్లు మిస్ట్ బుల్లెట్స్ని హైదరాబాద్ లో ప్రవేశ పెట్టడం

జరిగింది. ఇవి కొంత వరకు, అగ్నిని అదుపు చేసే కెమికల్ వాటర్ మిక్స్ని కలిగి ఉంటాయి.

10.10 అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా మీరు ప్రమాద స్థలానికి చేరుకుని ఉ. తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోడానికి, సూచనలు చేయడానికి అవకాశం ఉంది. అగ్ని ప్రమాదాల్లో నష్టాన్ని తగ్గించడానికి, నివారించడానికి సరికొత్త ప్రయోగం చేస్తున్నాం. ప్రస్తుతం హైదరాబాదులో 16 ఫైర్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. మెదక్, కరీంనగర్, నల్గొండ, వరంగల్ నగరాల్లో ఒక్కొక్కటి చొప్పున కేటాయించాము. వీటిని అవసరమైతే ఇంకా నగరాలకు విస్తరిస్తాము. ఈ శాఖలో సిబ్బంది కొరత కూడా ఉంది. 9 స్టేషన్ ఫైర్ ఆఫీసర్లు పోస్టులు, 421 ఫైర్ మెన్ పోస్టులు, డ్రైవర్ ఆపరేటర్ పోస్టులు 80 ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ ఫైర్ ఆఫీసర్లు మరియు ఫైర్ మెన్ పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము. డ్రైవర్ ఆపరేటర్ పోస్టుల ఖాళీల భర్తీకి త్వరలో నోటిఫికేషన్ ఇస్తాము. ఫైర్ అవుల్స్ పోలీసు స్టేషన్ కోసం ప్రభుత్వం మొత్తం 256 హోంగార్డు పోస్టులను మంజూరు చేసింది. హోంగార్డు పోస్టుల్లో ఇప్పటికే టెట్ సోర్సింగ్ పద్ధతిలో పని చేస్తున్న 117 మంది సిబ్బందిని నియమించాలని ప్రభుత్వం తగు చర్యలను తీసుకోవడానికి ఫైర్ సర్వీసెస్ డి.జి. గారికి ఇప్పటికే ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. మిగిలిన 136 హోంగార్డు పోస్టులను కేటాయించమని పోలీసు డి.జి.పి.ని ఆదేశించాము.

جناب سید احمد پاشا تارقی (Janab Syed Ahmed Pasha Quadri): جناب ایڈمنسٹریٹو صاحب! بیٹیڈوزیر داخلہ کا بیان مناسب ہے کہ حیدرآباد میں Fire Stations کی تعداد میں اضافہ کیا جا رہا ہے، اس سلسلے میں صرف دو باتیں آپ کے سامنے رکھنا چاہتا ہوں۔ ایک تو یہ کہ جہاں کہیں بھی کوئی حادثہ ہوتا ہے، آگ لگتی ہے، وہاں پر Fire brigades بہت دور سے پمپنگ کی شکایت ہوتی ہے، اس کی روک تھام نہیں ہے۔ ایک تو اسٹاف کا محوڑا سہولت بھی ہوتا ہے اور آگ لگنے کی وجہ سے بھی۔ ہم اس سے پہلے بھی پرانے شہر میں Fire Stations کی تعداد میں اضافہ کرنے کے لئے توجہ دلائے تھے۔ وزیر داخلہ نے تفصیلات بتائیں کہ پورے حیدرآباد میں نئے عصری آلات کے ساتھ Fire Stations کا اضافہ کیا جا رہا ہے۔ میری گزارش ہے کہ اس پر ایک جامع رپورٹ دیں۔ کئی اعلیٰ طبقے ایسے ہیں، وہی اضلاع میں ہمارے پاس Fire brigades کی سہولت نہیں ہے، مناسب طریقہ سے اس کو حل کرتے ہوئے ایسے حفاظت کی روک تھام کے لئے مناسب ہے کہ اس کی تعداد میں اضافہ ہونا چاہئے، اور عصری تقاضوں کے لحاظ سے، اور جدید آلات کے لحاظ سے بھی اس کو fulfill کرتے ہوئے لوگوں کو سہولت پہنچانا مناسب رہے گا۔

جناب نائی زسہارہ ریڈی (Janab Naini Narsimha Reddy): ابھی پاشا تارقی صاحب نے بات کی۔ ہم حیدرآباد میں Fire Stations کو بڑھانے کی کوشش کر رہے ہیں۔ چونکہ population بھی بڑھ گیا اور شہر بھی بڑھ گیا، اس لئے نئے Fire Stations کھولنے کے لئے ہم لوگ کوشش کر رہے ہیں، اور اس کا پروگرام بھی ہے۔ دوسری چیز، پرانے شہر میں 10 Fire Stations ہیں، ضرورت پڑنے پر انہیں بھی increase کرنے کے لئے کوشش کریں گے۔ نئی اضلاع 18 constituencies میں ایک بھی Fire Station نہیں ہے، وہاں پہلے دیں گے۔ اس کے بعد جہاں جہاں ضرورت پڑے گی، وہاں زیادہ دینے کی ہم کوشش کریں گے۔ حیدرآباد اور رنگل کے لئے already ہم proposal رکھے ہیں، وہاں بڑھانے کے لئے ہم کوشش کریں گے۔ ہم لوگ ہر جگہ سہولت دینے کے لئے، وہاں ایک سے زیادہ بھی Fire Stations کھولنے کے لئے کوشش کر رہے ہیں، اور سب کو بھی سہولت ہونا ہے، ہمارے MLAs کے ساتھ بات کر کے یہ پورا problem حل کریں گے۔

డా.కె. లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్): అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో, లేనటువంటి ఫైర్ స్టేషన్ ను ప్రారంభిస్తామన్నారు. పూర్వ కాలంలో ముషీరాబాద్ ప్రాంతంలో ఒక ఫైర్ స్టేషన్ కొనసాగుతూ ఉండేది. ఈ మధ్య కాలంలో ఆర్.టి.సి వారు ఆ స్థలాన్ని తీసుకోవడం వల్ల దానిని ఇతర ప్రాంతాలకు మార్చారు. ఆర్.టి.సి నుంచి స్థలం తీసుకుని ఫైర్ స్టేషన్ ని కట్టడం జరిగింది. కాని ఇంత వరకు దానిని ప్రారంభించలేదనేది ఒక విషయం. ఆ ఫైర్ ఇంజన్లు రావడానికి కావలసిన రహదారి పూర్తి స్థాయిలో లేదనేది రెండవ విషయం. ఫైర్ స్టేషన్ నుంచి రోడ్డుపైకి రావడానికి రహదారి చాలా చిన్నదిగా ఉంది. ఫైర్ ఇంజన్ వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈ విషయంపై మంత్రి గారు దృష్టి పెట్టాలని త్వరలోనే ఆ రహదారి నిర్మాణం కోసం అవసరమైతే జీ.హెచ్.ఎమ్.సి వారిని సమన్వయ పరచుకుని రహదారి నిర్మాణం చేసి, ఆ ఫైర్ స్టేషన్ వెంటనే ప్రారంభం చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ (గద్వాలి): అధ్యక్షా, గద్వాలి ఫైర్ స్టేషన్ పాతది, పడిపోయే పరిస్థితుల్లో ఉన్న సందర్భంలో కొత్త ఫైర్ స్టేషన్ ను శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఆ కొత్త ఫైర్ స్టేషన్ కోసం పత్తి మార్కెట్ యార్డ్ లో స్థలాన్ని కేటాయింపడం జరిగింది. స్థలం కేటాయించినప్పటికీ, ఫైర్ స్టేషన్ ని పాత స్థానంలోనే నిర్మాణం చేస్తున్నారు. అక్కడ స్థలం చాలా చిన్నదిగా ఉండడం వల్ల భవిష్యత్తులో దానిని ఎక్స్ ప్యాన్షన్ చేసుకోవాలన్నా, అప్ గ్రేడ్ చేయడానికి అవకాశం ఉండదు. ఈ విషయాన్ని గమనించి కొత్త ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మాణాన్ని కొత్త మార్కెట్ యార్డ్ లో చేపడితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి : అధ్యక్షా గారు చెప్పినట్లు ముషీరాబాదులో ఆర్.టి.సి దగ్గర ఒక ఫైర్ స్టేషన్ ఉండేది. స్థలం లేకపోవడం వల్ల దీనిని వేరే వద్దకు మార్చారు. దానిని అనువైన స్థలంలో నైనా, ఫైర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేసే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రమాదం జరిగిన స్థలానికి వెసికల్ చేరడానికి ఇబ్బందులు ఉన్నాయి కనుక కొత్తగా సైకిల్ మోటర్ బుల్లెట్ ను తయారు చేశాము. అవి గల్లిల్లోకి వెళ్లి ప్రమాదాన్ని నివారించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాయి. సమాచారం హెక్టోకి ఇచ్చి, దారి వెళ్లే విధానం తెలిసే విధంగా పద్దులు ఏర్పాటు చేశాము. ఒక్కొక్క మోటర్ బుల్లెట్ 200 లీటర్ల నీటిని తీసుకుని గల్లిలోకి పోవడానికి వీలుంది. డి.కె. అరుణ గారు చెప్పినట్లు మార్కెట్ లోనే ఫైర్ స్టేషన్ కావాలంటే, అధికారులతో మాట్లాడి ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ఇసుక విధానం

ప్రశ్న నెం. 82 (1735)

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ - గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

అ) ఇసుక విధానంలోని లోపాల వల్ల అనేక అభివృద్ధి పనులు ఆలస్యమయిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అక్రమ ఇసుక రవాణా జరుగుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి గారు (టి. హరీష్ రావు): అ) లేదండీ.

ఆ) లేదండీ.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఇసుక పాలసీ ప్రవేశ పెట్టారని, ఈ పాలసీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మంచి రెవెన్యూ వస్తుందని, చెబుతున్నారు. ఇసుకపై ఏదైతే పాలసీని తెచ్చారో, ఈ పాలసీ సామాన్య ప్రజలకి అందుబాటులో లేకుండా, మాఫియా వారికి అందుబాటులో ఉంచే విధంగా ఈ పాలసీని రూపొందించారా? ఇసుక కొరతతో ముఖ్యంగా పాలమూరు జిల్లాలో భవన నిర్మాణ రంగమంతా పూర్తిగా ఎక్కడిదక్కడ ఆగిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. ఉపాధి లేక మేస్త్రీలు, భవన నిర్మాణ రంగ కార్మికులు తీవ్రమైన ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నిత్యం మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నుంచి వందలాది లాల్లో ఇసుక అక్రమ రవాణా సాగుతుంటే, మరోవైపు సామాన్య ప్రజలకు ఇళ్లు నిర్మించేందుకు ఇసుక దొరకడం చాలా కష్టంగా మారింది. ఇసుక ధరలు పెరిగిన కారణంగా ఇంటి నిర్మాణం చేపట్టే యజమానులు భయపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ జిల్లాలో ఉపాధి లేక ఇసుక దొరకక అభివృద్ధి పనులు, ఇంటి నిర్మాణాల పని లేక పెద్ద ఎత్తున వలసలు పోతున్నారు.

10.20 మరోపక్క కార్మికులకు ఉపాధి లేక, ఇసుక దొరకక **ఉ.** అభివృద్ధి పనులు, భవన నిర్మాణాలు లేక పెద్ద ఎత్తున వలసలు పోతున్నారు. స్థానికంగా ఉపాధి పొందే వారంతా జిల్లాలో దాదాపు 2 లక్షలకు పైగా మేస్త్రీలు, కార్మికులు వారితోబాటు 32 కాల పనులు చేసే వారు ఈ భవన నిర్మాణ రంగంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. ఇసుక కొరత వలన సామాన్యులు ఇల్లు కట్టుకునే పరిస్థితిలో లేరు. గతంలో ట్రాక్టరు ఇసుక రూ.1000/- ఉండేది.

ప్రస్తుతం రూ.4వేల నుండి రూ.5వేల వరకు మార్కెట్ రేటు ఉంది. 10క్యూబిక్ మీటర్ల టిప్పురు ఇసుక రూ.10వేల నుండి రూ.12వేలకు దొరకేది. ప్రస్తుతం రూ.25వేల నుండి రూ.30వేల వరకు ధర పలుకుతోంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఎక్కడా లేని విధంగా సీజ్డ్ శ్యాండ్ అని వాటికి పెద్ద ఎత్తున అనుమతులు ఇస్తున్నారు. అసలు సీజ్డ్ శ్యాండ్ అంటే ఏమిటి, ఎక్కడి నుండి సీజ్డ్ చేస్తున్నారు, ఇంత వరకు వాటిపైన ఏ చర్యలు తీసుకున్నారు? వీటికి పెద్ద ఎత్తున అనుమతులు ఇస్తూ, ఇందులో కూడా పెద్ద ఎత్తున అక్రమాలు చేతు చేసుకుంటున్నాయి. సీజ్డ్ చేసిన శ్యాండ్ని జిల్లా కలెక్టరుకు ఇతర ప్రభుత్వ పనులకు అనుమతులు ఇస్తున్నారు. అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత ఒక అనుమతిపైన ఒక్కొక్కరూ 4 లేక 5 ట్రక్కులు తీసుకుపోతున్నారు. ఒక ట్రక్కు అధికార అభివృద్ధి పనులకు చెప్పి అక్కడ ఉండిపోతేను అధికారులు, రెవెన్యూ అధికారుల సహాయంతో ఇసుక మాఫియా దందాలు జరుగుతున్నాయి.

ఆన్ లైన్ విధానం ద్వారా ఇసుకను ఎవరైనా పొందవచ్చు అని అన్నారు. ఈ ఆన్ లైన్ విధానం రోజంతా ఉండదు. కేవలం అర గంట మాత్రమే ఆన్ లైన్ లభ్యత ఉంటుంది. కేవలం ఆ అరగంట సమయంలో అనుమతుల కోసం ఎవరైనా ఆన్ లైన్ లో పెట్టుకుంటే వచ్చినట్లు లేకపోతే రానట్లు. ఇందులో కూడా ఎక్స్ పర్ట్ లెట్ . . .

(మైక్ కట్ చేయబడింది.)

మా వద్ద జరుగుతున్న ఇరిగేషన్ పనులు, రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జ్ పనుల పేరు మీద అనుమతులు తీసుకుంటున్నారు. 99 ప్యాకేజీ క్రింద 3నెలల్లో 2306 క్యూబిక్ మీటర్లకు కలెక్టరు గారు అనుమతులు ఇచ్చారు. 99 ప్యాకేజీ దగ్గర ఇసుక ఉన్నదా? జరుగుతున్న ఇసుక రవాణా ఏదైతే అక్రమమని మేము అంటున్నామో ఆ 99 ప్యాకేజీకి ఇసుక పోవడము లేదు. ఆ 99 ప్యాకేజీ క్రింద కొందరు ఇసుక మాఫియా వాళ్లు అనుమతులు తీసుకుని పెద్ద ఎత్తున సామాన్య ప్రజలకు అందుబాటులో లేని విధంగా అమ్ముకుంటున్నట్లుగా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కొందరు ఈ దందాలో ఉండి, వారు చెప్పిన రేటుకే ఇసుకను కొనుక్కోవాలి. వారు రూ.25వేలు అంటే రూ.25వేలు, రూ.30వేలు అంటే రూ.30వేలు, ఒక ట్రాక్టరు వెయ్యి నుండి నాలుగు వేల రూపాయలకి . . .

(మైక్ కట్ చేయబడింది.)

శ్రీ జి. కమలాకర్ (కరీంనగర్): అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత మొట్ట మొదటి సారిగా టీఎన్ఎమ్ డిసి ద్వారా కరీంనగర్ మండలం కాజీపూర్ లో మొట్ట మొదటిగా ఆన్ లైన్ ద్వారా వేలం

జరుగుతున్నది. గతంలో ఉన్న మాఫియా అనే పేరు ఇప్పుడు లేదు. ప్రభుత్వ వరంగా మంచి లాభసాటిగా నడుస్తుందని నేను భావిస్తూ, గౌరవ మంత్రి గారిని ఒకటి కోరుతున్నాను. వేలాది లారీలు అక్కడి నుండి వెళ్లడం వలన పంచాయతీ రాజ్ రోడ్లు, ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు ధ్వంసం అయిపోతున్నాయి కాబట్టి, ఒక కొత్త పాలసీని తీసుకువచ్చే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా, అంటే ఒక లారీ మీద ఇంత మొత్తం షూలు చేస్తారా ఇవ్వడం లేక ప్రభుత్వం వేరే నిధుల ద్వారా ఆ రోడ్లను బాగు చేసే వద్దతి ఏమైనా ఉందా? ఎందుకంటే 11 నుండి 12 ఫీట్ల రోడ్లను బాగు చేసే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి, నేషనల్ హైవే స్టాండర్డ్ తో రోడ్లు వేస్తే 30 నుండి 40 టన్నుల లారీలు వెళ్తున్నప్పుడు రోడ్లకు ఎటువంటి ఇబ్బంది రాకుండా కొత్త పాలసీని అడ్వాంట్ చేసుకుని దాని మీద వచ్చే లాభం ఆ రోడ్ల రిపేర్లకు ఉపయోగించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా అని గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కోమటి రెడ్డి వెంకటరెడ్డి (నల్గొండ): అధ్యక్షా, ఈ విషయమై మంచి పాలసీని తీసుకువచ్చారు. కానీ, మా నల్గొండ జిల్లా కృష్ణా పరీవాహక ప్రాంతం. ఇసుక అక్రమ రవాణాకు సంబంధించి సింగిల్ లైన్ రోడ్లలో పోలీసు వారికి దొరకకుండా, రూట్ కాని రూట్ లో వస్తారు కాబట్టి, టూవీలర్ యాక్సిడెంట్లు ఎక్కువగా అవుతున్నాయి. ఈ విషయమై ఫ్రీగానైనా వదిలి పెట్టండి లేకపోతే “వాల్టా” చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి పటిష్టమైన చర్యలైనా చేపట్టి కొన్ని పరిమితుల ద్వారా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. రెవెన్యూ యంత్రాంగం, పోలీసు యంత్రాంగం పూర్తిగా ఇసుక కేసుల మీదనే నిమగ్నమై ఉన్నారు. శాంతి భద్రతల విషయంలో ప్రజలకు అందుబాటులో లేకుండా ఇసుక ర్యాంపులు రావడం దానిమీద ఆక్షన్ పెట్టడం చేస్తున్నారు. ఎమ్ ఆర్ ఓ గారు నిరంతరం ఇసుక పరిమితి ఇచ్చే పనిలో ఉన్నారు. దీని మీద సరైన నిర్ణయం తీసుకుని చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కర్ రావు (మిర్యాలగుడ): అధ్యక్షా, మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ఇరిగేషన్ శాఖలో మంచి పేరు వచ్చింది. కాబట్టి, ఇసుక మరియు మైనింగ్ మీద కూడా శ్రద్ధ చూపించవలసిన అవసరం ఉంది. స్థానికంగా జరిగే పనుల విషయమై దూరానికి సంబంధించి మిగతా డిపార్ట్ మెంట్లకు మీరు ఆర్డరు ఇచ్చి, ఎక్కడైతే మైనింగ్ ఏరియా ఉందో అక్కడ ఒక డిస్ట్రెస్ట్ పెట్టి కాంట్రాక్టర్లను పెడితే కలిసి వస్తుంది. లేకపోతే మన కాంట్రాక్టర్ల వద్ద ఆ అమౌంట్ కట్ చేసుకుంటే ఆ అమౌంట్ కి ఈ అమౌంట్ కి తేడా వస్తుంది కాబట్టి కాంట్రాక్టర్ల పనులు చేయకుండా వెళ్లిపోతున్నారు. ఈ కారణంగా మిషన్ కాకతీయలో వచ్చిన మంచి పేరు కూడా పోతుంది. మైనింగ్ లో మీకు వచ్చేది రూ.500 కోట్లు. ఇదివరకు ఉన్న పాత పాలసీని ఏ విధంగానైనా

ఉండనిప్పుండి. హైదరాబాదు వచ్చే దొంగలను పట్టుకోండి. రూరల్లో ఉన్న వారు ప్రక్కనుండి వాగుల నుండి, వంకల నుండి ఇసుక తెచ్చుకుని ఇళ్లు కట్టుకుంటారు. కాబట్టి, వచ్చే రూ.500కోట్లతో మీకు వచ్చే లాభం ఏమీ లేదు. ప్రజలకు నిత్యం అవసరం ఉండేది ఇసుక కాబట్టి, అందరి ఎమ్ఎల్ఎలకు అది అవసరం ఆ క్రాక్టర్లను పట్టుకోకుండా ఏదైనా ఏర్పాటు చేయాలని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి. సంపత్ కుమార్ (అలంపూర్): అధ్యక్షా, ఇసుక పాలసీ విషయంలో ఎటువంటి అనుమానం లేదు. ఇసుక విధానం అనేది ఇరిగేషన్, రెవెన్యూ, పంచాయతీ రాజ్, పోలీసు ఈ రకంగా నాలుగైదు డిపార్ట్మెంట్ల కన్సాలిడేషన్తో పాలసీ తయారయ్యింది. ఈ పాలసీ తయారయ్యే విధానం ఏదైనా కాని, రాష్ట్రం వచ్చిన కొత్తలో గౌరవ ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు తీసుకున్న పాలసీని అభినందిస్తున్నాను. కానీ, అంతకు ముందు ఉన్న పాలసీని సేను విమర్శించడం లేదు కొన్ని వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. తెలంగాణ మొత్తం రాష్ట్రంలో నదీ పరీవాహక ప్రాంతం ఎక్కువగా ఉండి ఇసుక రవాణా ఎక్కువగా అయి మంచి మరియు చెడ్డ పేరు రావడం మా వద్దనే ఎక్కువగా జరుగుతుంది గనుక మా బాధ వారికి తెలియజేయాలని అనుకుంటున్నాము. పాలసీ చాలా బాగా తీసుకున్నారు. అంతకు ముందు జరిగిందంతా ఆపేసారు. మొదట్లో అరుణ గారు చెప్పినట్లు 3 నుండి 4నెలలు అక్రమ ఇసుక రవాణా జరిగిందనడం వాస్తవము. పాలసీలో మార్పు తీసుకొచ్చి చాలా కఠినంగా నిలుపుదల చేశారు. చాలా మంచిది. కానీ, అది పూర్తిగా నిలుపుదల చేయడం వలన ఒక బీద వాడు చిన్న ఇల్లు కట్టుకుందామన్నా ఇసుక దొరకడం లేదు. ఎసిడిఫైలో ఏదైనా సివిల్ వర్క్ నడవడానికి మంత్రి గారే ముఖ్యమంత్రి గారిని బ్రతిమలాడుకున్నా ఇసుక దొరకడం లేదు. అందుకు ఇబ్బంది పడుతున్నాము. డెవలప్ మెంట్ యాస్పెక్ట్ లో ఇబ్బంది ఉంది. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లో ఇబ్బంది ఉంది, తరువాత కార్మికులకు, మేస్త్రీలకు ఉపాధి దొరకడంలో ఇబ్బంది కలుగుతోంది.

10.30 రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ దగ్గరకు వెళితే టీఎస్ఎంఓసి నుంచి ఉ. తెచ్చుకోమని చేబుతున్నారు. టీఎస్ఎంఓసికి వెళితే అక్కడ రకరకాల ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఒక వేళ ఆ డిపార్ట్మెంట్ వారు అనుమతి ఇచ్చినా ఇసుకను లోడ్ చేసేటప్పుడు ఇసుక కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటే పోలీసులు వారి దగ్గర నుంచి డబ్బులు వసూలు చేయడానికి రెడీగా ఉంటారు. Policy is a very good policy. but there is something fishy in the whole sand operations కనుక గౌరవ మంత్రి గారిని అడిగేదేమనగా మీరు

రిలేటెడ్ వాళ్లు తీసుకోండి. ప్రజాప్రతినిధుల ఆధ్వర్యంలో ఆ పనులను చేపట్టండి. ఇంకొక విషయం మినరల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వాళ్లు ఆన్ లైన్ లో ఇసుకను వేలం వేస్తున్నారు. వారు చాలా మెత్తంలో డబ్బులు కట్టి అక్కడ నుంచి వేరే చోటుకి ఇసుకను తరలిస్తున్నారు. అలా కాకుండా మార్కెట్ లో ఏ ధర అయితే ఇసుకను ఉన్నదో ఆ ధరకే ప్రభుత్వం వారు ఇసుకను తీసుకోండి. దాని వలన ప్రభుత్వానికి లాభం వస్తుంది. డిపార్ట్మెంట్ లో కోఆర్డినేషన్ లేకపోవడం వలన దళారులు లాభం పొందుతున్నారు. మంత్రి గారికి తెలియకుండా ఇరిగేషన్ లో ఏ ప్యాకేజీ పనులు జరగవు. ఎందుకంటే వారే బడ్జెట్ అలకేషన్ చేయాలి. సైట్ వే 100 ప్యాకేజీకి డబ్బులు ఇవ్వలేదు. పనులు జరగడం లేదు. కానీ, ఈ ప్రాజెక్టులో పెద్దఎత్తున పనులు నడుస్తున్నాయని చెబుతున్నారు. ఉదాహరణకు ఎసిడిఫై ఫండ్స్ ద్వారా సేను ఇళ్లు కట్టుకోవాలంటే టీఎస్ఎంఓసి, ఎమ్ఆర్ఓ, వీఆర్ఓ దగ్గరకు పోవాలా? లేదా? వంటి సందేహాలు ఉన్నాయి కనుక దాన్ని క్లియర్ చేయాలి. మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే అన్ని వర్గాలకు ప్రజలకు, డిపార్ట్మెంట్ లకు అందరికీ క్లారిటీ వచ్చేట్లు ఒక పాలసీని కాల ఫార్వర్డ్ చేసి అనాన్స్ చేస్తే మంచిదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సోమారపు సత్యనారాయణ(రామగుండం): శ్యాండ్ అనేది సేవల్ రిసోర్స్. అది ఇళ్ల నిర్మాణానికి తప్ప మిగతా వాటికి వాడటానికి అవకాశం లేదు. “వాల्टా”లో ఒక ప్రావిజన్ ఉండేది. అభిటింగ్ టాన్స్ ఏదైతే నదులకు ప్రక్కన ఉన్నాయో ఆ గ్రామాలలోని వారు ఎడ్లబండ్ల ద్వారా కానీ, క్రాక్టర్ల ద్వారా కానీ ఇసుకను లోడింగ్ చేసుకొనే అవకాశం వాల्टా చట్టంలో కల్పించారు. గత ప్రభుత్వం వారు బీఓను విడుదల చేసినప్పుడు ఒకటి, రెండు, మూడువ అర్డర్ స్కీమ్స్ కు అవకాశం కల్పించి 4-5 కంటే ఎక్కువ అర్డర్ ఉండే స్కీమ్స్ అన్నింటికీ కూడా వేలం వేసే విధంగా అక్కడ ఒక లాల్ పెట్టి ఆ లాల్ నుంచి స్టాక్ ను అమ్మే విధంగా ప్రావిజన్ పెట్టారు. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత దీన్ని వేలం రూపంలో కాకుండా మినరల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా దీన్ని నిర్వహిస్తూ ఆన్ లైన్ లో పర్మిట్ ఇస్తూ పెద్దఎత్తున క్రమపద్ధతిలో ఈ విధానం కొనసాగుతుంది. ఇందులో సమస్య ఏమి వస్తుందంటే ఎక్కడైతే నాలుగు, అయిదువ స్కీమ్స్ ఉన్నాయో అక్కడ లోకల్ గా అభిటింగ్ గా ఉన్నవాళ్లకు ఇసుక రేటును ఎక్కువ ధరకు ఇస్తున్నారు. లోకల్ గా ఉన్న వారి కోసం ఒకటి, రెండు, మూడువ అర్డర్ స్కీమ్స్ కు ఏ విధంగా అనుమతులు ఇస్తున్నారో ఈ నాలుగు, అయిదువ స్కీమ్స్ కోసం కూడా అదే రకంగా అనుమతులు ఇచ్చి సహకరించాలని సేను ప్రభుత్వాన్ని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రకుమార్ (దేవరకొండ): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారికి తమరి ద్వారా ఒక విన్నవము చేస్తున్నాను. మా దేవరకొండ నియోజకవర్గంలోనే తాటికొల్లు అనే గ్రామంలో రాములు అనే ఒక రైతు పేరు మీద మూడు ఎకరాల్లో 39గుంటల భూమి, వాగు ఉన్న భూమిగా చూపిస్తూ ఆ వాగులోనే ఇసుక త్రోడడానికి జిల్లాకలెక్టర్ గారు అనుమతిని ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఆ వ్యక్తి సర్వేనె మాత్రం వేరే వారిది ఉన్నది. దాని ద్వారా గ్రామాస్తులందరూ ఆందోళన చెందుతున్నారు. గొడవలు అవుతున్నాయి, కేసులు అవుతున్నాయి. బలవంతంగా పోలీసుల ఆధ్వర్యంతో ఇసుక త్రవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గౌరవ మంత్రి గారు జిల్లా కలెక్టర్ గారు ఇచ్చిన ప్రాసీడింగ్సు తమరి ద్వారా వారికి పంపిస్తున్నాను. మీరు వీటిపై ఎంక్వైరీ చేసి గ్రామ ప్రజలకు మంచి నీటికొరత లేకుండా వ్యవసాయ సౌలాలు ఎండిపోకుండా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ.టి.హరీష్ రావు: అధ్యక్షా, గౌరవశాసనసభ్యులు శ్రీమతి డి.కె.అరుణ గారు, గంగుల కమలాకర్ గారు, కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి గారు, భాస్కర్ రావు గారు, సంపత్ గారు, రవీంద్ర కుమార్ గారు, సోమారపు సత్యనారాయణ గారు వీరందరూ కూడా వివిధ అంశాలపై చర్చించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా గౌరవసభ్యులందరూ కూడా గమనించవలసినది ఏమంటే ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మొట్టమొదటిసారిగా ఈ రాష్ట్రంలో ఇసుకకు ఒక విధానాన్ని తీసుకొని వచ్చాము. ఇంతకు ముందు ఒక విధానమనేది లేదు. ఇష్టారీతిగా బ్రోకర్లు, పైరవీకారులతో ఒక దళారీల వ్యవస్థ ఉండేది. దీని మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం స్ట్రీమ్ లైన్ చేస్తూ ఒక జవాబుదారీతనాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకొని రావడం జరిగింది. ఈ రోజు ఇసుకను నాలుగు అయిదు రకాలుగా అందిస్తున్నాము. నదుల నుంచి కానీ, పట్టణాల్లో నుంచి కానీ, మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ ద్వారా కానీ అందిస్తున్నారు. ఇందులో రాష్ట్ర ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నదులలో భవిష్యత్ లో ఉండాలని వంటి ఇసుకను కాపాడుకోవాలనే ఉద్దేశంతో మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ ని బాగా ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ కు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఇండస్ట్రీయల్ స్టేటస్ ఇచ్చాము. ఎవరైనా మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ యూనిట్ పెట్టాలనుకుంటే వాళ్లకు ఇండస్ట్రీ సబ్సిడీ ఇస్తాము. పవర్ సబ్సిడీ ఇస్తాము. వారికి క్వారీ కేటాయింపులు కూడా ప్రయారిటీ మీద కేటాయింపు విధంగా మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ పెద్ద ఎత్తున ఈ రాష్ట్రంలో ప్రోత్సహించడం జరిగింది. ఇప్పటికే 30 శాతం వరకు మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ ని వివిధ అభివృద్ధి

కార్యక్రమాలలో వాడుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన ఏమంటే ఎంతమేరకు వీలైతే అంత మేరకు నదులలో, చిన్నచిన్న వాగులలో, కుంటల్లో మనం ఇసుకను కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. భవిష్యత్ అవసరాల కోసం, త్రాగునీటి అవసరం కోసం మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్ శ్యాండ్ ని బాగా ప్రోత్సహిస్తున్నాము. ఇసుక విషయంలో ధర పెరిగిందని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. ఒక విషయాన్ని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకురాదల్చుకున్నాను. 2012-2013 కానీ, 2013-2014 కానీ అంతకు ముందు చూసినట్లయితే హైదరాబాద్ లో ఒక 10 టన్నుల లారీ ఇసుక రూ.30,000 ఉండేది. ఈ రోజు అదే హైదరాబాద్ నగరంలో ఏ అడ్డా క్రింద అయినా రూ.11,000 నుంచి రూ.12,000 మధ్య ఇసుక దొరుకుతుంది. నగభాగం ఇసుక ధర తగ్గింది. అదే విధంగా 20 టన్నుల లారీ తీసుకుంటే గతంలో ఇదే హైదరాబాద్ నగరంలో రూ.30,000 నుంచి రూ.50,000 వరకు ఉండేది. ఈ రోజు హైదరాబాద్ లో రూ.20,000 నుంచి రూ.30,000 వరకు దొరుకుతుంది. ప్రభుత్వం ఈ విధానాన్ని తీసుకొని రావడం ద్వారా హైదరాబాద్ జంటనగరాల్లో ప్రజలకు తక్కువ ధరకే ఇసుక దొరుకుతుంది. గతంలో ప్రభుత్వం ఆదాయం 2009-10 వ సంవత్సరంలో ఇసుక మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఆదాయం రూ.8 కోట్లు. 2010-11 లో రూ.27 కోట్లు. 2011-12 లో రూ.10 కోట్లు. 2012-13 లో రూ.1.60 లక్షలు, 2013-2014 లో ఒక సంవత్సరంలోనే రాష్ట్ర ఆదాయం రూ.5.44 వేలు. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం రూ.365 కోట్లు. గతంలో ధర ఎక్కువగా ఉన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం చాలా తక్కువగా ఉన్నది.

10.40 | రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం రాలేదు. పైగా ధర **ఉ.** మాత్రం హైదరాబాద్ లో అంతకంటే ఎక్కువ ఉంది. ఈ పాలసీ రావడం వల్ల ఏమైంది ఒక స్ట్రీమ్ లైజేషన్ వచ్చింది. ఇంకొక పాయింట్ కూడా మీరు గమనించాలి ఇక్కడ. ఈ పాలసీ వచ్చిన తరువాత స్టాక్ యార్డ్ లో ప్రభుత్వమే ఇసుక ఇస్తోంది కాబట్టి 22 టన్నుల అనుమతి ఉన్న లారీలో 22 టన్నులే నింపుతారు. 17 టన్నుల లారీ అయితే 17 టన్నులే నింపుతారు. తద్వారా రోడ్లు పాడుపడం లేదు. ఆక్సిడెంట్లు కావడం లేదు. ఎక్కువ లోడ్ చేయకుండా కూడా మనం స్ట్రీమ్ లైన్ చేయగలిగాము. ఇంతకు ముందు ఎలా ఉండేదంటే 22 టన్నుల దాంట్లో 40, 50 టన్నులు నింపి వేగంగా లారీలు నడుపడం ద్వారా ఆక్సిడెంట్లు కూడా జరిగాయి. ఈ రోజు మొత్తం వేయింగ్ స్ట్రీమ్ లైన్ కావడం ద్వారా ఇటు రోడ్లు పాడుపకుండా అటు ఆక్సిడెంట్లు కాకుండా ప్రివెంట్ చేయగలుగుతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వం యాక్ట్ తీసుకోవడం లేదని గౌరవ సభ్యులు ఓ మాట అన్నారు. నేను ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. ఎక్కడన్నా తప్పు జరిగితే మా దృష్టికి తీసుకురండి, ఉక్కుపాదంతో అణిచివేయడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. వారు ఎవరైనా సరే ఇసుక మాఫియాలో ఉన్నా, ఇసుక అక్రమ తవ్వకాలలో ఉన్నా కఠినాతికఠినంగా శిక్షించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా బేర్ చెయ్యం. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మా పని తీరు మీరు చూడండి. ఉదాహరణకు, మీరు అధికారంలో ఉన్న 6 సంవత్సరాల్లో అంటే 2009 నుంచి 2015 వరకు ఇసుక మీద పెనాల్టీ రూపంలో మీరు విధించిన డబ్బు రూ. 20 కోట్లు. 6 సంవత్సరాల్లో రూ. 20 కోట్ల పెనాల్టీ వేశారు. మేము ఈ ఒక్క సంవత్సరమే 5,946 కేసులు బుక్ చేసి, రూ. 11 కోట్ల 80 లక్షల పెనాల్టీ విధించడం జరిగింది. అంతేకాదు యాక్ట్ లో చిన్న మార్పు కూడా తీసుకువచ్చాము. మొదటిసారి పెనాల్టీ, రెండవ సారి పెనాల్టీ, మళ్ళీ మూడవసారి తప్పు చేస్తే వాహనాన్ని సీజ్ చేసి అరెస్ట్ చేసి, జైల్లో పెట్టమని చెప్పడం జరిగింది. అంటే పెనాల్టీలు కట్టుకుంటూ చేసిన తప్పునే మళ్ళీ మళ్ళీ చేయకుండా వాహనాన్ని సీజ్ చేయమని చెప్పి కూడా మేము ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇదీ ప్రభుత్వం యొక్క పనితీరు.

గౌరవనీయులు సోదరీమణి డి.కె.అరుణ గారు అడిగారు. ఆన్లైన్ బుకింగ్ గురించి అది ఎంత ట్రాన్స్పారెంట్ గా పెట్టామంటే ఎవ్వరైనా సరే www.sand.telangana.gov.in ఆన్లైన్ లో వెళ్లి టీ.ఎన్. ఆన్లైన్ లో బుక్ చేసుకోవచ్చు. మీ సేవలో బుక్ చేసుకోవచ్చు. నెట్ లో క్రెడిట్ కార్డ్ ద్వారా కూడా మీరు బుక్ చేసుకోవచ్చు. సామాన్య మానవుడు ఎవరైనా సరే బుక్ చేసుకొని తెచ్చుకొనే వెసులుబాటు ప్రభుత్వం కల్పించింది. ఇది బ్రోకర్లకో లేదా ఇద్దరు వ్యక్తులకో ఎవరికో పరిమితం కాదు. ఎవ్వరైనా ఓపెన్ గా ట్రాన్స్పారెంట్ గా వెళ్ళొచ్చు. ఇంకా ఎవరికైనా అనుమానాలు గాని, ఇబ్బందులు గాని ఉంటే మేము పెట్టిన కాలింసెంట్ ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేసుకోవచ్చు. దాని నెం. 23393814. మేము పబ్లిక్ లో అనౌన్స్ చేశాము, ప్రెస్ లో కూడా అనౌన్స్ చేశాము, కాలింసెంట్ కూడా పెట్టాము. ఎక్కడన్నా తప్పులు జరిగినా మీకేమన్నా ఇబ్బందులు ఉన్నా మా దృష్టికి తీసుకు రండి. రౌండ్ ది క్లాక్ ఎవరు ఫోన్ చేసినా కూడా అటెండ్ చేసే నిధంగా మేము కాలింసెంట్ ను అందుబాటులోకి తేవడం జరిగింది.

ఈ పద్ధతి కొద్ది మంది వ్యక్తులకే పరిమితం అన్నారు. టీ.ఎన్. ఆన్లైన్ లో ఇప్పటిదాకా బుక్ చేసుకొన్న లారీల సంఖ్య 15,000. 15,000 లారీలు బుక్ అయ్యాయంటే అందరికీ అందుబాటులో ఉన్నట్టేగా. మీరు అన్నారు కొద్దిమంది వ్యక్తులకే ఇది దొరుకుతుంది.

కొద్ది మంది వ్యక్తులు మాత్రమే ఆన్లైన్ లో బుక్ చేయగలరని, ఇప్పటి దాకా మా దగ్గర బుక్ అయిన లారీల సంఖ్య 15,000. ఈ 6 నెలల కాలంలో కొత్తగా కొన్నవి 4,000 ఆన్ అయ్యాయంటే, అందరికీ ఇది అందుబాటులో ఉన్న విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి.

ఒక విషయం గురించి సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. లోకల్ శ్యాండ్ కోసం. సోమార్పు సత్యనారాయణ గారు అదే మాట చెప్పారు. అదేవిధంగా భాస్కర్ రావు గారు కూడా అదే విషయాన్ని చెప్పారు. కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి గారు కూడా చెప్పారు. లోకల్ అవసరాల కోసం ఎక్కడ కూడా ఈ ధరకు కొనాల్సిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వ పనులకు గాని, చిన్న చిన్న పనులకు గాని లోకల్ గా కేవలం సీనరేజీ ఫీజ్ కట్టుకొని జిల్లా కలెక్టర్ అనుమతి ద్వారా స్టీమ్ 1,2,3 లో మీరు ఇసుకకు కొనుక్కునేందుకు అనుమతి కలిగించాము. సేద వాళ్ళ ఇల్లు కట్టుకోవాలన్నా, చిన్న చిన్న సి.సి. రోడ్లు వేసుకోవాలన్నా, గ్రామాలలో మోరీలు వేసుకోవాలన్నా, గ్రామ పంచాయతీ బిల్డింగ్ లు కట్టుకోవాలనుకున్నా దానికి ఈ డబ్బు పెట్టి మీరు కొన్నాల్సిన అవసరం లేదు. లోకల్ అవసరాలకు జిల్లా కలెక్టర్ ద్వారా మీరు లోకల్ గా తీసుకోమని చెప్పాము.

అయితే ఈ మధ్య మా ఆర్థిక మంత్రి రాజేందర్ గారు, గౌరవ శాసనసభ్యులు సత్యనారాయణ గారు కొంతమంది నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. మా దగ్గర పెద్దనది అయిన గోదావరి నది ఉంది. కాని ఆ స్టీమ్ 1,2,3 లు లేవు. పెద్ద స్టీమ్స్ ఉన్నచోట మానేరు గాని గోదావరి గాని ఏదైతే స్టీమ్స్ 4,5,6 ఉన్నాయో అక్కడి నుంచి స్థానిక అవసరాలకు వాడుకునేందుకు మాకు వెసులుబాటు కల్పించాలి. మాకు చిన్న స్టీమ్స్ లేవు, ఇబ్బంది అవుతోందని వారు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే మేము ఒక ఉన్నత స్థాయి కమిటీని ఏర్పాటు చేసి చర్చించి ఈ నెల 17 (మార్చి) నాడు వేరే ఉత్తర్వులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. స్టీమ్స్ 4,5,6 లో కూడా జిల్లా కలెక్టర్ కు పూర్తి అధికారాలు ఇస్తూ, స్థానిక అవసరాల కోసం చిన్న చిన్న ప్రభుత్వ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం సీనరేజీ ఫీజ్ కట్టుకొని లోకల్ గా కలెక్టర్ గారే నిర్ణయించి లోకల్ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్ కు ఇబ్బంది లేకుండా ఇసుకను ఇచ్చే విధంగా ఈ నెల 17 మార్చి న ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది.

ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకైనా ఇంకా ఎక్కడన్నా ఇబ్బంది జరిగితే ఎలా అని ఈ సీజ్ శ్యాండ్ గురించి డి.కె. అరుణ గారు అడిగారు. ఎక్కడన్నా అక్రమంగా ఇసుక రవాణా అయితే, ఎక్కడన్నా నదిలోంచి తెచ్చి కుప్పలు పోసుకొని దాన్ని మళ్ళీ అక్రమంగా తరలించే ప్రయత్నం చేస్తే, అది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినప్పుడు విజిలెన్స్ టీమ్ లు వెళ్లి దాన్ని సీజ్ చేస్తే ఆ సీజ్ చేసిన శ్యాండ్ ము ఆ ప్రాంతంలో జరిగే ప్రభుత్వ

కార్యక్రమాలకు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కేటాయించాలని మేము ఆదేశించాము. ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కొంత స్క్వేర్ డిస్ట్రిక్టు మాట కొంత వాస్తవం. స్ట్రీమ్ 4,5,6కు కొత్తగా ఈ మధ్య కాలంలో అనుమతి ఇచ్చాము. మీకు మహబూబ్ నగర్ లో కొంత తుంగభద్ర, క్రిష్ణా ఉంది గనుక దాని నుంచి లోకల్ అవసరాలకు వాడుకోగలిగితే దాని నుంచి మరి కొంత వెసులుబాటు కలిగే అవకాశం ఉంది.

ఈ స్ట్రీమ్ 4,5,6 లో మేము అనుమతి ఇచ్చాము కాబట్టి, రాబోయే రోజులలో మరింత వెసులుబాటు స్థానిక అవసరాల కోసం దొరుకుతుంది. ఈ సీజ్డ్ శ్యాండ్ చూసుకొంటే, ఇప్పుడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో జిల్లా కలెక్టర్ అక్కడ వుండే వట్టి అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వివిధ డిపార్ట్ మెంట్స్ కు వారు అలకేట్ చేయడం జరిగింది. నేను మళ్ళీ కూడా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం అత్యంత పారదర్శకంగా దీన్ని నడపడలుచుకున్నది. మీరే చూశారు కదా గత 5 సంవత్సరాల్లో వచ్చిన ఆదాయం ఎంత ఇప్పుడు వచ్చిన ఆదాయం ఎంత? గతంలో ఉన్న ఇసుక ధర ఎంత, ఇప్పుడు ఉన్న ధర ఎంత? ధర తగ్గింది, ఆదాయం పెరిగింది అంటే ఇది బెటర్ పాలసీనే కదా.

ఇంకా ఏమన్నా చిన్న చిన్న లోటుపాట్లు ఉంటే యూ ఆర్ వెల్ కమ్. మీరు ఇచ్చే ప్రతి సూచనను మేము స్వీకరిస్తాము. ఎక్కడ తప్పు జరిగినా ప్రభుత్వం ఈ ఇసుక మాఫియా మీద ఉక్కుపాదం మోపి, కఠినాతికఠినంగా శిక్షిస్తుంది. ఎవరినీ ఉపేక్షించము, ఎవరినీ వదిలిపెట్టమని మీ అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. నేను చెప్పాలంటే వివరాలలోకి వెళితే చాలా వెళ్లగక్కుతాను. గతంలో ఏ మాఫియా ఉంది దాని వెనుక ఎవరెవరు ఉన్నారు, ఏ జిల్లా లో ఏమి జరిగింది. ఎలా పంచుకున్నారు. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. మీరు కూడా పాజిటివ్ గా ప్రశ్నలు అడిగారు. ప్రభుత్వం పాజిటివ్ గా ఇంత మంచి పాలసీ తెచ్చింది, దీన్ని మరింత ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి మీ సూచనలు, సలహాలు తప్పకుండా పాటిస్తాము. రవీంద్ర కుమార్ గారు పట్టాలాండ్ గురించి చెప్పారు. వారి కాపీ అందిన వెంటనే నేను జిల్లా కలెక్టర్ గారికి ఆదేశాలు జారీ చేసి తప్పకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

భూముల క్రమబద్ధీకరణ

ప్రశ్న నెం.84 (1416)

Sarvasri Maganti Gopinath (Jubilee Hills), K.P. Vivekanand (Quthbullapur), Arekapudi Gandhi (Serilingampally) and Ravindra Kumar Ramavath:- Will the Deputy Chief Minister (Revenue) be pleased to state:

a) whether it is a fact that the Government is regularizing lands through G.O.Ms.No. 58 and 59;

b) if so, the number of persons whose lands are regularized till now;

c) the income accrued to the Government therefrom?

DEPUTY CHIEF MINISTER (MINISTER FOR REVENUE) (SRI MOHAMMED MAHMOOD ALI):

a) Yes, Sir.

b) Under G.O.Ms.No.58, 1,20,094 applications have been regularized and issued assignment patta certificates to the beneficiaries. Under G.O.Ms.No.59, the process for execution of Deed of Conveyance by Tahsildars in favour of eligible applicants is under progress.

మిస్టర్ స్పీకర్: సబ్జెక్ట్ మీద ఇంతమందికి అవకాశం ఇచ్చాము. విషయ ప్రాధాన్యత రీత్యా నేనే అందరికీ మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చాను. మంత్రిగారు సవివరంగా సమాధానం చెప్పారు.

శ్రీ కె.పి.వివేకానంద: ముఖ్యమంత్రి గారు 16 డిసెంబర్, 2014 రోజున అన్ని పార్టీల యొక్క సమావేశం ఏర్పాటు చేసి 125 గజాలలోపున ఉన్న బీదవారందరికీ ఉచితంగా పట్టాలు ఇవ్వాలని చెప్పి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇది జి.ఒ. 15 యొక్క ప్రధానమైన లక్ష్యం. దానికు గుణంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వచ్చినటువంటి 3,40,000 అప్లికేషన్లలో సుమారు 1,90,000 పట్టాలు పంపిణీ చేయడం ద్వారా బీద ప్రజలకు అండగా ఉండడం చాలా శుభపరిణామం. న భూతో న భవిష్యత్. ఎప్పుడు ఇంత తక్కువ వ్యవధిలో ఇంత పెద్ద మొత్తంలో పట్టాలు ఇవ్వడం చరిత్ర లో చూడలేదు. 58 జీ.ఒ. క్రింద ఇచ్చే పట్టాలలో మా నియోజక వర్గంలో మా మండలంలోనే సుమారు 30,000 డిస్పోజ్ చేయడం జరిగింది. చాలా మందికి కూడా పట్టాలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రి వర్యులు అలాగే నా చేతుల మీద కూడా పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు 59 జీ.ఒ. క్రింద 29,000 అప్లికేషన్లు ప్రాసెస్ లో ఉన్నాయి. త్వరలోనే సంబంధిత తహశీల్దార్ ద్వారా కన్వినెన్స్ డి.డి. త్వరలోనే రిసీవ్ చేసుకుంటాము. దాన్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు. ఎందుకంటే డబ్బులు కట్టి 59 జీ.ఒ. క్రింద చాలా మంది ఎదురు చూస్తున్నారు. మీ ద్వారా గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఎప్పటిలోగా ఈ కన్వినెన్స్ డి.డి పూర్తి చేస్తారు చాలా మంది డబ్బులు పట్టుకొని వెయిట్ చేస్తున్నారు.

ఈ నోటిఫైడ్ స్లమ్లో చాలామంది బీద ప్రజానికం జీ.ఓ. 59 క్రింద డబ్బులు కట్టలేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇకమురికివాడలలో నివసించే వారికి జీ.ఓ. నెం.12 ద్వారా పది శాతం బేసిక్ వాల్యూ కట్టుకుంటే కూడా వారికి ఇస్తామని చెప్పడం ద్వారా జీ.ఓ. తీయడం జరిగింది. దీంట్లో ఒక చిన్న సమస్య ఉంది. నోటిఫైడ్ స్లమ్లో కానిస్టండ్, మురికివాడలలో కానిస్టండ్, నాన్ ఏజంట్ బిల్డింగ్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి కూడా వంద శాతం బేసిక్ వాల్యూ కట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

10.50 కాకపోతే ఈ స్కూల్ను మురికివాడలలో ఉన్నాయి. అదే విధంగా నోటిఫైడ్ స్లమ్లో సెల్స్ ఎంప్లాయ్మెంట్ క్రింద కొన్ని స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఆ విధంగా చిన్న చితక స్కూల్స్ పెట్టుకొని కొన్ని సంవత్సరాల నుండి నడుపుకుంటూ ఉన్నారు.

(శ్రీమతి డి.కె. అరుణ నుండి అంతరాయం)

నాన్ రెసిడెన్షియల్ క్రింద ఉన్న వాటికి 500 గజాలుంటే ఇరవై ఐదు లక్షల రూపాయలు కట్టవలసి వస్తుంది. వంద శాతం క్షులంటే చాలా లక్షలలో డబ్బులు కట్టవలసి వస్తుంది. గతంలో దీని గురించి డిస్కంప్లైస్ చేశారు. 70 శాతం నా నియోజకవర్గంలో గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి. స్కూల్స్ ను నాన్ రెసిడెన్షియల్ క్రింద కాకుండా జీ.ఓ. నెం. 12 క్రిందకు తీసుకువస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను.

(శ్రీమతి డి.కె. అరుణ నుండి అంతరాయం)

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఒక గౌరవ సభ్యుడు మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో బ్రేక్ చేయడం అంత సబబుగా ఉండదు. మీకు (శ్రీమతి డి.కె. అరుణను ఉద్దేశించి) ఇంకా ఫర్దర్ క్వెరిఫికేషన్ కావాలంటే ఒక మీటింగ్ పెడతాను. మీటింగుకు వచ్చి డౌటు ఉంటే అడగండి. పైన ఇప్పుడే మీటింగు పెడతాను. ఏ డౌటున్నా ప్రభుత్వం క్లారిఫై చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఇప్పటికి రెండు ప్రశ్నలే అయ్యాయి. మీరు కూడా సహకరించాలి.

శ్రీ కె.పి. వినేకానందః అధ్యక్షా, జీ.ఓ. నెం .59 క్రింద ఏవైతే నోటిఫైడ్ స్లమ్స్ ఉన్నాయో వాటిని నాన్ రెసిడెన్షియల్ క్రింద ఉన్న బిల్డింగ్స్ క్రింద ఉన్న స్కూల్స్ గా కన్వీట్ చేస్తున్నారు. వాటిని జి ఓ. నెం .12 క్రిందకు తీసుకురావాలని గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 58 జీఓ క్రింద ఇచ్చిన పట్టాలలో ఒక చిన్న సమస్య వచ్చింది. ఇంటికి ఏ తీరుగా ఉంటుందో దాని డైమెన్షన్స్ మెజర్ చేసుకొని, 30 ft/ 20 ft. ఉన్నా కేవలం ఫ్రక్చర్ వరకే పట్టా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంటి వరకు పట్టా ఇచ్చినా, ఇంటి ముందున్న వాకిలికి

10 యార్డ్స్ కాని 20 యార్డ్స్ ఇంటి చుట్టు ఉంటాయి. ఇంటితో పాటు ఇంటి వాకిలికి కూడా పట్టా ఇస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయమై అధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళ్లాము. దీనిని ఖచ్చితంగా ఇంటితో పాటు వాకిలికి కూడా పట్టా ఇవ్వాలి. స్లమ్ ఏరియాలో పట్టాలు పూర్తిగా ఇవ్వాలని గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 58 జీ.ఓ. క్రింద ఇచ్చిన పట్టాలకు మున్సిపల్ అసెస్మెంట్ చేయడం లేదు. దానికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశాలు జారీ చేయాలి. స్లమ్ ఏరియాలో కరంటు బిల్తో, వాటర్ బిల్తోనో, ఇంటి పన్ను కట్టేవారు. ఇంటి ల్యాండ్ మ్యూటీషన్ చేస్తేనే తప్ప ఈ పట్టా ఉపయోగం ఉండదు. దానిని కూడా కన్వీట్ చేయాలి.

మా నియోజకవర్గంలో ఖాళీ స్థలాలకు కూడా కొన్ని పట్టాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అది కలెక్టరుగారు దృష్టికి తెస్తే వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. కొన్ని వెలుగులోకి రానివి ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ స్థలం అన్యాయం కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ జీఓ తెచ్చారు కాబట్టి దుశ్చర్యకు పాల్పడ్డ వారి మీద చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రకుమార్ః అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు జిఓ నెం .58, 59 లను తీసుకొచ్చారు. దానికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు అఖిలపక్షం ఏర్పాటు చేశారు. మేము కూడా హాజరయ్యాము. హైదరాబాదు విశ్వనగరంగా తీర్చి దిద్దాలంటే, బంగారు తెలంగాణ దిశగా పోవాలంటే మురికివాడలలో నివసించే వారికి 58 జీఓ ద్వారా 125 గజాల ఇంటి స్థలంలో ఉన్నవాళ్లకు పట్టాలు ఇవ్వాలనే ఆలోచనతో ఆ సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. నిజంగా హైదరాబాదు నగరంలో దాదాపుగా 1452 స్లమ్స్ ఉన్నట్టుగా నిర్ధారించారు. వాటిని నోటిఫై చేశారు. మిగిలిన జిల్లా కేంద్రాలలో, పట్టణ కేంద్రాలలో గ్రామాలలో గుడిసెలు వేసుకొని పేదవారు, కూలీలు చాలా మంది నరక కూపంగా ఉండేదోట నివసిస్తున్నారు. హైదరాబాదులో జవహర్ నగర్, ఖాజాబాద్ కాలనీ, సరళాదేవి కాలనీ, సింగరేణి కాలనీ మొదలైన కాలనీలు అనేక మురికి కూపాలుగా మారాయి. వాటిలో అస్తవ్యస్తంగా జీవనం సాగిస్తున్న పేదవారికి రెగ్యులరైజేషన్ పేరుతో దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే, ఆధార్ కార్డు అని, కరెంటు బిల్లు అని ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం లేదు. అసలు ఉన్న దరఖాస్తుల సంఖ్య ఎంత? రంగారెడ్డి జిల్లా, మంగల్పల్లి అనే గ్రామం వద్ద దాదాపు సుమారు 40 సంవత్సరాలనుండి పేదవారు 3000 గుడిసెలు వేసుకొని జీవనం సాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం, పోలీసులు దౌర్జన్యంగా వారి మీద దాడి చేశారు. మహిళలని కూడా చూడకుండా దళితులు, గిరిజనుల మీద దాడి చేశారు. వారిని

హింసించి ఆ గుడిసెలను తగలపెట్టి, తీసివేయడం జరిగింది. మంత్రిగారి దృష్టికి, కలెక్టరు దృష్టికి తీసుకువెళ్లాము. మంగలపల్లిలో తొలగించిన గుడిసెల గురించి మంత్రిగారు స్పందించాలని కోరుతున్నాను. సింగరేణి కాలనీ సైదాబాదులో ఉంది. అక్కడ ఒక్కొక్క గుడిసె రెండు మూడు గజాలలో స్థలంలో, కొన్ని గుంతలలో, బంకర్లలో దాచుకున్నట్లుగా ఉంది. వారి జీవనం చూస్తే చాలా దారుణంగా ఉంది ఏదైనా అగ్ని ప్రమాదం జరిగితే.....

డా. కె. లక్ష్మణ్ అధ్యక్షా, 58 జీఓ ద్వారా అర్జులైన పేద వారికి మేలు జరగాలి. హైదరాబాదులో 2500 పైచిలుకు మురికి వాడలున్నాయి. ప్రభుత్వం 1452 మురికివాడలను నోటిఫై చేసింది. నోటిఫై చేయని స్లమ్స్ ఇంకా వెయ్యి పైన ఉన్నాయి. ఆ మురికి వాడలలో ఉండే వారు అందరూ పేదవారు. ఆ జీఓ అందరికీ వర్తింప చేసే విధంగా ఉండాలి. దాని కోసం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలి. 1452 మురికి వాడలలో ఎన్ని రెగ్యులరైజ్ చేశారో స్పష్టం చేయండి. ఏదో ఒక సాంకేతిక కారణాలతో తరతరాలుగా ఆ స్లమ్స్ లో ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం అన్ని సదుపాయాలు కల్పించినప్పటికీ ఏదో ఒక కారణంతో చిన్న కేసు ఉందనో, ప్రభుత్వ భూమి అయినప్పటికీ ఎవరో క్లెయిమ్ చేస్తున్నారనో రకరకాలైన తగాదాలు నడుస్తున్నాయి. అటువంటి వాటి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు. హైదరాబాదులో 2500 మురికివాడలలో ఉండే వారికి 58 జీఓ ద్వారా మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటో చెప్పాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

11.00 శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య (సత్తుపల్లి): అధ్యక్షా, నిన్న రెవెన్యూ ఉ. పద్దుల ఆమోదం సందర్భంగా, జీఓ నెం. 58 క్రింద లక్షా 25 వేల మంది ఇళ్లకు సంబంధించి క్రమబద్ధీకరణ చేసామని నిన్ను చెప్పారు. ఈరోజు సమాధానంలో లక్షా ఇరవై వేల మందికి క్రమబద్ధీకరించామని చెబుతున్నారు. ఈ వ్యత్యాసం ఎందుకు వచ్చిందో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. జీఓ నెం. 59ని పెద్దలకు సంబంధించి విడుదల చేశారు. ఏమి గోల్ మార్ జరిగిందో కాని జీఓ నెం. 59 గురించి చెప్పడం లేదు. ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి, వాటి మీద ఏ విధమైన చర్య తీసుకున్నారు, వాటిని ఏం చెయ్యబోతున్నారో చెప్పాలని అదే విధంగా జీఓ నెం. 58కి సంబంధించి మిగతా అప్లికేషన్స్ విషయంలో ఎప్పటి లోగా రెగ్యులరైజ్ చేస్తారో చెప్పాలని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ (ఖమ్మం) : అధ్యక్షా, జీఓ నెం. 58 దరిమిలా అనేక మంది పేదలు హైదరాబాదులో కాకుండా,

జిల్లాలలో కూడా 125 గజాలు, అంత కంటే తక్కువ భూమిలో కట్టుకున్న ఇళ్ల క్రమబద్ధీకరణ కోసం అప్లికేషన్స్ పెట్టుకున్నారు. మా ఖమ్మం జిల్లాలో 21,600 అప్లికేషన్స్ వస్తే కేవలం 1,600 మంది పేదలకు పట్టాలిచ్చి మిగతా వారిని తిరస్కరించారు. మిగతా వారికి సంబంధించి త్రిశంకు స్వర్గంలో పెట్టారు. వారికి సహాయకమైన కారణం చూపించలేదు. అర్జులైన పేదలు చాలా మంది ఉన్నారు. జీఓ నెం. 58 క్రింద కేవలం హైదరాబాదులో ఇచ్చారు. హైదరాబాద్ లో మీ అవసరాల దృష్ట్యా పబ్లిం గడుపుకొని లక్ష మందికి పట్టాలిచ్చి ఎన్నికల కోసం వాడుకున్నారు తప్ప మిగతా ప్రాంతాలలో జీఓ నెం. 58 క్రింద అర్జులైన పేద వారికి సంబంధించిన పెండింగ్ అప్లికేషన్స్ ని పరిష్కరించలేదు. మా ఖమ్మం జిల్లా అందుకు ఉదాహరణ అధ్యక్షా. కాబట్టి మిగతా జిల్లాల వారికి కూడా న్యాయం చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

جناب محمد محمود علی (Janab Md.Mahamood Ali) صاحب! محترم ہی ایم صاحب کی جانب سے G.O.No. 58 land انے کا مقصد یہی تھا کہ جو غریب لوگ ہیں، برسوں سے جس زمین پر رہتے ہیں، ان کو پھینکا جائے گا تو اچھی زندگی گزار سکیں گے، اچھا مکان بنا سکیں گے۔ تاکہ نہ بننے کے بعد حکومت تلنگانہ نے پہلی مرتبہ 1,25,000 پے دے۔ یعنی G.O.No.58 کے تحت کئی لوگوں کو پے دے کے لئے applications دے جس کی تفصیل میں آپ کو دینا چاہتا ہوں۔ رٹکارڈ کی ضلع سے 1,50,159 applications آئے، اس میں 80,060 applications approve کیا گیا اور پے دے گئے اور حیدرآباد میں 21,393 applications آئے، جن میں 14,873 لوگوں کو پے دے گئے، اور کھم میں ہمارے اپنے صاحب نے جیسا کہ 21,393 applications آئے تھے، جن میں 10,747 لوگوں کو پے دے گئے۔ ویسے ہی پوری تفصیل ہے۔ صاحب جو لینڈ clear ہے، جس لینڈ میں کوئی litigation نہیں ہے، اس زمین کو پے دے گئے۔ clear گورنمنٹ کی ہے۔ ہمارے تمام لوگوں نے کہا، خاص طور سے نگرینی کے بارے میں ہمارے کٹیشن صاحب نے بھی بات کی، ہمارے وویک صاحب نے بھی بات کی۔ وہاں سے بھی بہت زیادہ applications آئے۔ Applications solve کیے گئے Government land ہے، اگر کٹیشن Government land میں لوگوں کا encroachment ہے، یا کورٹ کے کیس چل رہے ہیں تو کورٹ سے decide ہونے کے بعد ضرور ان کو پے دے جائیں گے جو قبض ہیں۔ حکومت یہی چاہتی ہے۔ ہمارے پاس رٹکارڈ کی، حیدرآباد وغیرہ میں land کے جو litigation ہیں، وہ پے ہم نہیں دے سکتے جب تک کورٹ کا کوئی فیصلہ نہ آئے۔ اور ہمارے روبرو رہتا رہتا صاحب نے G.O.No. 58 کے بارے میں جو بتایا، ہر جگہ وہی مسئلہ ہے۔ ہمارے کٹیشن صاحب کے علاوہ وویک آئنڈ صاحب، روبرو رہتا رہتا صاحب، ویریا صاحب اور ان کے تمام صاحب نے بات کی۔ صاحب! جو لینڈ clear ہے، پوری دے دی گئی ہے۔ اور G.O.No. 59 کے تحت بھی جو رہت fix کیا گیا، جس لینڈ پر construction ہے، اسی کو دیا جا رہا ہے، جو open land ہے، اس کو نہیں دیا جا رہا ہے۔ جو لوگ تلنگانہ بننے سے پہلے possession پر ہیں، علاوہ وہ لوگ وہاں پر construction کے ہیں تو ان لوگوں کو پھینکا جا رہا ہے۔ کئی لوگ پہلے بھی تھے اور بعد میں بھی duplicate کام کر رہے ہیں تو اس کی روک تھام کے لئے ہم کوشش کریں گے۔ اور حکومت کا مقصد بھی یہی ہے کہ سب لوگ جنہوں نے درخواست دی ہے، ان سب کو پے دینے کی کوشش کی جا رہی ہے، اگر لینڈ کے کیس ختم ہو جائیں گے تو اس کے بعد ان کو پے ضرور دئے جائیں گے۔ نگرینی کالونی کا آپ نے جو بتایا، میں خود بھی وہی رہتا ہوں اور میں MLC funds کے تین کروڑ روپے لگا کر ہاں پر ایک مدرسہ بنا رہا ہوں کیونکہ وہاں پر بہت سے غریب لوگ رہتے ہیں، وہاں پر اس سے پہلے کنگریس کے دور میں جب مکانا توڑے گئے تھے تو برٹیش راج صاحب آئے تھے، ان کی آرا صاحب آئے تھے اور پدمار او صاحب آئے تھے، ان لوگوں کو بچانے کے لئے ہم خود ہاں ٹھہر کر پھر سے ان کو چھوڑ دینے والے ہوئے۔ وہاں سوائی کے کیس چل رہا ہے، کیس آکر solve ہو جائے گا تو سوائی کو ہم دوسری جگہ دے دیں گے۔ ہمارے لئے سب سے اہم ہمارے غریب لوگ ہیں۔ اگر ہم ان کے رہنے کے لئے جگہ میسر نہیں کر سکیں گے تو یقیناً ہم بے نصیب ہوں گے۔

హاراట్లకొట్టినామే అనుకుంటున్నాను. ఇది ప్రజ్ఞోత్తరాల సమయం. చాలా మంది సిగ్నిటరీస్ కాకపోయినా అవకాశం ఇచ్చాను. (అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్టిజ్ సైలెన్స్. ఇది ప్రజ్ఞోత్తరాల సమయం. చాలా మంది సిగ్నిటరీస్ కాకపోయినా అవకాశం ఇచ్చాను.

11.10 శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్: అధ్యక్షా, జి.ఓ.నెం.58 ద్వారా అఖిలవర్ణ సమావేశం చేసిన నిర్ణయం ప్రకారం లక్షలాది దరఖాస్తులొచ్చాయి. కేవలం లక్షా 20వేలకు పైగా పట్టాలిచ్చారు. ఇంకా చాలా మంది మిగిలి ఉన్నారు, వారికి కూడా పట్టాలివ్వమని చెప్పాం. ప్రభుత్వం మంచి కార్యక్రమం చేస్తున్నదని చెప్పాం. మంత్రిగారు నామపక్ష భావాలు కలిగిన వ్యక్తి అని మేం చాలా గౌరవిస్తాం. మేమెప్పుడూ కూడా వారిని విమర్శించలేదు. మేం అడిగింది మిటంటే ఇబ్రహీంపట్నం మండలం, మంగల్వల్లి దగ్గర 3వేల గుడిసెలు వేసుకోని దాదాపుగా 30, 40 సంవత్సరాల నుంచి జీవనం కొనసాగిస్తుంటే పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు దౌర్జన్యంగా వాటిని తొలగించి మహిళలు అని కూడా చూడకుండా వారిని హింసించి, కొట్టి, ఆ గుడిసెలను తగలబెట్టిన సందర్భం ఉన్నదా లేదా అని అడగడానికి వెళ్లిన మామీద కూడా పీ.డి.యాక్టు కేసులు పెట్టారు. మా రాష్ట్ర పార్టీ నాయకుల మీద కూడా కేసులు పెట్టారు. రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ దగ్గరకెళ్లి దరఖాస్తులిస్తే మామీద ఏడిమిమిది సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. ఇప్పటివరకు కూడా దరఖాస్తులు ఇంకా పెండింగులో ఉన్నాయి. కాబట్టి వారికి వెంటనే పట్టాలివ్వమని కోరుతున్నాను.

దానిని సంకుచితంగా విమర్శించే ప్రయత్నం చేస్తే ఖబడ్డార్ అని చెప్పి హెచ్చరిస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్టిజ్ సైలెన్స్. ఇది ప్రజ్ఞోత్తరాల సమయం. చాలా మంది సిగ్నిటరీస్ కాకపోయినా అవకాశం ఇచ్చాను.

11.10 శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్: అధ్యక్షా, జి.ఓ.నెం.58 ద్వారా అఖిలవర్ణ సమావేశం చేసిన నిర్ణయం ప్రకారం లక్షలాది దరఖాస్తులొచ్చాయి. కేవలం లక్షా 20వేలకు పైగా పట్టాలిచ్చారు. ఇంకా చాలా మంది మిగిలి ఉన్నారు, వారికి కూడా పట్టాలివ్వమని చెప్పాం. ప్రభుత్వం మంచి కార్యక్రమం చేస్తున్నదని చెప్పాం. మంత్రిగారు నామపక్ష భావాలు కలిగిన వ్యక్తి అని మేం చాలా గౌరవిస్తాం. మేమెప్పుడూ కూడా వారిని విమర్శించలేదు. మేం అడిగింది మిటంటే ఇబ్రహీంపట్నం మండలం, మంగల్వల్లి దగ్గర 3వేల గుడిసెలు వేసుకోని దాదాపుగా 30, 40 సంవత్సరాల నుంచి జీవనం కొనసాగిస్తుంటే పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు దౌర్జన్యంగా వాటిని తొలగించి మహిళలు అని కూడా చూడకుండా వారిని హింసించి, కొట్టి, ఆ గుడిసెలను తగలబెట్టిన సందర్భం ఉన్నదా లేదా అని అడగడానికి వెళ్లిన మామీద కూడా పీ.డి.యాక్టు కేసులు పెట్టారు. మా రాష్ట్ర పార్టీ నాయకుల మీద కూడా కేసులు పెట్టారు. రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ దగ్గరకెళ్లి దరఖాస్తులిస్తే మామీద ఏడిమిమిది సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. ఇప్పటివరకు కూడా దరఖాస్తులు ఇంకా పెండింగులో ఉన్నాయి. కాబట్టి వారికి వెంటనే పట్టాలివ్వమని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్టిజ్ సైలెన్స్. ఇది ప్రజ్ఞోత్తరాల సమయం. చాలా మంది సిగ్నిటరీస్ కాకపోయినా అవకాశం ఇచ్చాను.

11.10 శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్: అధ్యక్షా, జి.ఓ.నెం.58 ద్వారా అఖిలవర్ణ సమావేశం చేసిన నిర్ణయం ప్రకారం లక్షలాది దరఖాస్తులొచ్చాయి. కేవలం లక్షా 20వేలకు పైగా పట్టాలిచ్చారు. ఇంకా చాలా మంది మిగిలి ఉన్నారు, వారికి కూడా పట్టాలివ్వమని చెప్పాం. ప్రభుత్వం మంచి కార్యక్రమం చేస్తున్నదని చెప్పాం. మంత్రిగారు నామపక్ష భావాలు కలిగిన వ్యక్తి అని మేం చాలా గౌరవిస్తాం. మేమెప్పుడూ కూడా వారిని విమర్శించలేదు. మేం అడిగింది మిటంటే ఇబ్రహీంపట్నం మండలం, మంగల్వల్లి దగ్గర 3వేల గుడిసెలు వేసుకోని దాదాపుగా 30, 40 సంవత్సరాల నుంచి జీవనం కొనసాగిస్తుంటే పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు దౌర్జన్యంగా వాటిని తొలగించి మహిళలు అని కూడా చూడకుండా వారిని హింసించి, కొట్టి, ఆ గుడిసెలను తగలబెట్టిన సందర్భం ఉన్నదా లేదా అని అడగడానికి వెళ్లిన మామీద కూడా పీ.డి.యాక్టు కేసులు పెట్టారు. మా రాష్ట్ర పార్టీ నాయకుల మీద కూడా కేసులు పెట్టారు. రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ దగ్గరకెళ్లి దరఖాస్తులిస్తే మామీద ఏడిమిమిది సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. ఇప్పటివరకు కూడా దరఖాస్తులు ఇంకా పెండింగులో ఉన్నాయి. కాబట్టి వారికి వెంటనే పట్టాలివ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, చెరువు శిఖాలలో ఎవ్వరైనా ఇంట్ల నిర్మాణం చేసుకున్నా, గుడిసెలు వేసుకున్నా వారికి ఆ భూమి కేటాయించడానికి అవకాశం లేదు. మిలిటరీకి సంబంధించిన భూములలో గుడిసెలు వేసుకున్నా, సింగరేణి లాంటి కంపెనీలు, దేవాలయాలకు సంబంధించిన భూముల్లో గుడిసెలు వేసుకున్నా, ప్రభుత్వసంస్థల భూమి అయినప్పటికీ సైవేట్ వ్యక్తులు సదరు భూమి గురించి కేసులు వేసి ఉంటే అవి కూడా కేటాయించడానికి అవకాశం లేదు. అన్ని పార్టీల నభ్యులతో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి సమస్య పరిష్కారం చేయాలనే ఒక గొప్ప సంకల్పంతో 3,44,226 దరఖాస్తులు వస్తే వాటిల్లో 1,25,854 మందికి పట్టాలిచ్చి ఇంకేమైనా దేవాలయ భూములు గానీ కేసులు పెండింగులో ఉన్న భూములకు సంబంధించి కూడా మళ్లీ మళ్లీ పరిశీలన చేసుకున్నాం. అవసరమనుకుంటే కోర్టు కేసులలో ఉన్న భూముల వివాదం పరిష్కారమైన తరువాత ఆ భూములను కేటాయించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది.

(అంతరాయం)

అది మీ యావ. మీరు గత కళ్లతో చూసి ప్రయత్నం చేయకండి. తెల్లపూర్లో వందల ఎకరాలు తాళ జాగీరు లాగ కట్టబెట్టింది మీరు, వాటిని రెస్టోర్ చేసుకుంటుంది మేము అని చెబుతున్నాను. గతంలో కంపెనీలకు, ఒక ఉద్యోగానికి, ఇరవైవేల రూపాయల చొప్పున క్యొషన్ ఇచ్చి, వేల కోట్ల రూపాయల భూములను కట్టబెట్టారు. మేము ఆనాడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాము. అప్పుడు ఒక కమిటీ వేస్తే, అక్షమాలు జరుగుతున్నాయని నివేదిక ఇచ్చాము. అప్పటి ఐటీ మినిస్టర్ గా కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి గారు ఉన్నారు. గతంలో చేసిన దుర్మార్గాలు ఈ ప్రభుత్వం చేయడం లేదనే భావన మీకుందా అని అడుగుతున్నాను. మీ షైండ్ సెల్ మా ర్యుకునే ప్రయత్నం చేయండి. పేదలకు సంబంధించి గొప్పగా ప్రభుత్వం కార్యక్రమాన్ని చేపడితే,

ఇంకా అవసరమనుకుంటే ప్రభుత్వపరమైన భూములు ఎక్కడైనా ఉంటే తప్పకుండా గరిబోల్లకు ఇండ్లు కట్టిద్దామనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం ఉన్నది కాబట్టి గౌరవ ప్రతిపక్షనభ్యులు పాజిటివ్గా ఆలోచన చేయాలి. రాబోయే కాలంలో హైదరాబాదులో గానీ, రంగారెడ్డిలో గానీ ఇండ్లు లేని నిరుపేదలకు నేరుగా ఇండ్లు కట్టించే ఆలోచన, సంకల్పం తెలంగాణ ప్రభుత్వానికున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

*1378-Q.- Sri Rathod Babu Rao:- Will the Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government has decided to take up Chanaka-Korata Barrage as a part of Lower Penganga Project in Adilabad District;

(b) whether it is also a fact that Maharashtra Government has agreed in principle for construction of this project;

(c) if so, the extent of ayacut to which irrigation water will be provided through the project; the estimated cost of the project; and

(d) the time by which the project works will be commenced and completed?

Minister for Irrigation (Sri T. Harish Rao):- (a) & (b) Yes, Sir.

(c) The ayacut proposed under this Barrage is 13500 Acres. The total cost of Project including Pump House & Canal System is Rs. 368.8 Crores.

(d) The Barrage work will commence shortly and is programmed for completion by March 2018.

*1418-Q.- Sarvasri Dayakar Rao Errabelli, Sandra Venkata Veeraiah and S. Rajender Reddy:- Will the Minister for Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that construction of houses belonging to weaker sections is stopped in the middle due to non payment of bills;

(b) if so, the details of such houses; and

(c) the steps being taken to complete the said houses?

Minister for Housing (Sri A. Indrakaran Reddy):- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) The Govt. vide Lr.No. 1889/RH&C.A1/2015-1, Dt. 29-09-2015 has accorded permission for making payments to eligible completed houses for which the Revenue teams certified eligibility of beneficiaries. Accordingly, an amount of Rs.267.21 Crores was released to 54,947 beneficiaries who completed their houses from June, 2014. Further the Government vide Memo.No.1795/RH&C-A1/

2015-1, Dt. 29-09-2015 has ordered for verification of all IN-progress houses by constituting revenue teams for making payment to the eligible beneficiaries. The verification of houses is in progress.

*1516-Q.- Sarvasri Bhatti Vikramarka Mallu, Tammannagari Ram Mohan Reddy, Smt. Aruna D.K., Sri Challa Vamsichand Reddy and Dr. G. Chinna Reddy:- Will the Deputy Chief Minister (Revenue) be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government is contemplating to sell the prime lands in Hyderabad & Ranga Reddy Districts stating that they cannot be protected;

(b) if so, the measures taken in this regard?

Deputy Chief Minister (Revenue) Sri Md. Mahmood Ali:- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

*1754-Q.- Sarvasri Koosukuntla Prabhakar Reddy, Guvvala Balaraj, Chinta Prabhakar and Banoth Shankar Nayak:- Will the Minister for Irrigation and Marketing be pleased to state:

(a) the number of Agriculture Market Yards in the State;

(b) the number of market yards proposed to be established;

(c) whether it is a fact that the Government has decided to implement reservations in Agriculture Market Committees;

(d) if so, the details thereof together with the time by which the said Committees will be appointed?

Minister for Agriculture (Sri Pocharam Srinivas Reddy):- (a) In Telangana State there are 179 numbers of main Market Yards and 96 numbers of Sub Market Yards.

(b) Yes Sir, After formation of Telangana State, 30 New Agricultural Market Committees considered duly bifurcating the existing Agricultural Market Committees for the convenience of farmers considering the feasibility. Out of 30 New Market Committees, 24 Market Committees are established and remaining 6 committees are under process. Government is under active consideration for establishment of some other new Market Committees in the State as per the feasibility.

(c) Yes Sir. The Government have decided to implement the Rule of Reservation to the post of Chairman, Agricultural Market Committees as follows:

06% STs, 15% SCs, 29% BCs.

(d) The Government will nominate the Chairman and other members to Agricultural Market Committees in due course.

*1482-Q.- Sri Sunnam Rajaiah and Smt. Aruna D.K.: Will the Minister for Housing be pleased to State:

(a) whether the enquiry into the irregularities in Indiramma Gruha Padhakam has been completed; and if so, the details thereof;

(b) if not, the time frame within which the enquiry will be completed and guilty punished; and

(c) when the Government will pay dues to the deserving beneficiaries and help them to complete construction and occupy them?

Minister for Housing (Sri A. Indrakaran Reddy):-

(a) No, Sir.

(b) The CBCID enquiry is under process. After receipt of the enquiry report, appropriate action will be taken.

(c) The Govt. vide Lr.No. 1889/RH&C.A1/2015-1, Dt. 29-09-2015 has accorded permission for making payments to eligible completed houses for which the Revenue teams certified eligibility of beneficiaries. Accordingly, an amount of Rs. 277.13 Crores was released to 57,210 beneficiaries who completed their houses from June, 2014 to 29-02-2016. Further the Government vide Memo.No.1795/RH&C.A1/2015-1, Dt. 29-09-2015 has ordered for verification of all In-progress houses by constituting revenue teams for making payment to the eligible beneficiaries. The verification of houses is in progress.

*1616-Q.- Sri T. Raja Singh:- Will the Hon'ble Deputy Chief Minister (Revenue), be pleased to state:

(a) whether the State Government is taking any steps to safeguard the Government lands;

(b) whether it is a fact that many Government lands were encroached by the land grabbers in Ghoshamahal Constituency;

(c) if so, the action taken in this regard?

Deputy Chief Minister (Revenue) Sri Md. Mahamood Ali:- (a) Yes Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) There are (153) old encroachments covering an extent of 52,096 square meters. Notices were issued to the encroachers under APLE Act and passed orders by the Tashildar dated:24-09-2010. Approximately 3000 Sq yards encroachments were removed and handed over to APCPDCL dated 04-07-2011, further some of

J.68-4

the encroachers filed court case in City civil court, which are pending.

సక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక

సమాధానములు

DRINKING WATER CONNECTIONS IN THE VILLAGES

16--

1521-Q.- Sarvasri Jeevan Reddy Thatiparthi, S.A. Sampathkumar, Ajaykumar Puvvada, Nallamothu Bhaskar Rao, Dr. G. Chinna Reddy, Sarvasri Tammannagari Ram Mohan Reddy and Bhatti Vikramarka Mallu :- Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) the number of villages in the State in which drinking water connections have been provided by various Governments since formation of Andhra Pradesh i.e., from 1952 to 2014.;

(b) the amount spent by all the previous Governments for providing the drinking water connections; and

(c) the number of drinking water connections given by the present Telangana Government since 2nd June, 2014 to till date?

16--

1521-A.- (a) There are 24,802 rural habitations in the state of Telangana as per GOI IMIS data. The Status of habitations as on 1.4.2015 is as follows:

Full Covered Habitations (100% population coverage 55 lpcd only)	:	7480
Partially Covered Habitations:	:	15980
Partially Covered @ 40 lpcd (75-100% population coverage)	:	4135
Partially Covered @ 30 lpcd (50-75% population coverage)	:	5618
Partially Covered @ 20 lpcd (25-50% population coverage)	:	3817
Partially Covered @ 10 lpcd (0-25% population coverage)	:	2410
Quality Affected Habitations (QA)	:	1342
Fluoride	:	967
Salinity	:	192
Iron	:	45
Nitrate	:	138

The above habitations were covered upto June, 2014 with multiple means by open wells, bore wells fitted with hand pumps, Direct pumping, MPWS, PWS and CPWS schemes.

Most of the habitations were covered predominantly based on ground water sources. Due to depletion of ground water drastically, the quality of the sources are not meeting the WHO standards.

Due to drastic depletion of ground water over the years and the Quality of the sources deteriorating resulting in already covered habitations slipping back to Quality affected habitations. Hence there is no alternative to check the quality problems except opting for sustainable surface water sources based schemes. The Government of India also suggested to the State Governments to plan for schemes with sustainable surface water sources instead of ground water based.

Hence, there is need for formulating schemes based on perennial, sustainable surface water sources in Krishna and Godavari River basins.

(b) The amount spent by all the previous Governments for providing the drinking water connections is Rs. 2765.75 Crores upto June, 2014.

(c) 3369 rural villages/habitations are provided with potable drinking water supply connections through open wells, bore wells fitted with hand pumps, Direct pumping, MPWS, PWS and CPWS schemes.

BRIDGE BETWEEN BODHAPURAM AND SEETHAPURAM VILLAGES

17--

1559-Q.- Sri Sunnam Rajaiah :- Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the tribals of six villages are facing hardships due to chaotic condition of road between Bodhapuram and Sitapuram villages as well as for lack of bridge on rivulet located in between the said two villages in Venkatapuram Mandal, Khammam District;

(b) if so, the time by which the said works will be started and completed?

17--

1559-A.- (a) Yes Sir.

(b) The proposals are being initiated to obtain forest clearance soon after receipt of Forest clearance, further action will be taken based on availability of funds.

LOCAL SCHEDULED AREA CERTIFICATES

18--

1757-Q.- Sri Ravindra Kumar Ramavath :- Will the Minister for Scheduled Tribes Welfare be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice that the district officials of Warangal have cancelled local scheduled area certificates of Lambada Tribe who appeared for 2008 D.S.C. examinations;

(b) if so, the criteria adopted in this regard and the number of such certificates cancelled so far;

(c) whether it is a fact that the Lambada Tribes of Mulug Agency Area have put to loss in getting teacher posts;

(d) if so, the details thereof?

18--

1757-A.- (a) Yes Sir.

(b) District Level Scrutiny Committee scrutinized and recommended for cancellation of 100 Local Scheduled Area Certificates, Accordingly, the District Collector, Warangal, cancelled these certificates.

(c) No eligible candidates are put to loss.

(d) Not applicable.

SANITATION IN G.H.M.C.

19--

1622-Q.- Sri T. Raja Singh :- Will the Minister for Panchayat Raj & Municipal Administration & Urban Development be pleased to state:

(a) whether it is a fact that due to lack of sufficient staff in Sanitation Department in the Greater Hyderabad Municipal Corporation, public is facing problems in sweeping of roads, lifting of garbage, etc.;

(b) if so, the action to be taken to fill up the vacancies?

19--

1622-A.- (a) No Sir.

Presently there are 2626 Sanitation Worker Groups consisting of 18382 outsourcing workers and 2745 Regular workers (Total: 21127)

discharging their duties in GHMC for maintenance of Health & Sanitation activities.

(b) Does not arise.

REVIVAL OF AIDED SCHOOLS

20--

1603-Q.- Dr. K. Laxman :- Will the Deputy Chief Minister (Education) be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government is planning to revive all the Aided Educational Institutions in the State;

(b) if so, the steps taken in the matter;

(c) whether the Government is also planning to fill up all the vacant aided posts;

(d) if so, the details thereof?

20--

1603-A.- (a) No, Sir.

(b) Doesn't arise.

(c) A general ban on recruitment of Aided Staff in these Educational Institutions was imposed vide Government Memo. No. 12080/COSE/A2/2004-4, dt. 20-10-2004 and G.O.Ms.No. 35, Education Department, dt. 27-03-2006.

(d) Doesn't arise.

RESTORATION OF TANK MADAIAH KUNTA

21--

1657-Q.- Dr. G. Chinna Reddy :- Will the Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Madaiah Kunta of Pebbair Mandal, Mahaboobnagar District has been included under Mission Kakatiya Phase-I;

(b) whether it is also a fact that the tenders have not been finalized so far;

(c) if so, the reasons therefor and the action taken in this regard?

21--

1657-A.- (a & b) Yes, Sir.

(c) The ayacutdars and ryots of Madaiah Kunta, Rangapur (V), have represented that restoration of above tank is not useful to them. In addition about 14 acres patta lands of farmers is submerging

under the tank. Hence the work was not taken up and tender was cancelled.

TITLE DEEDS TO PODU CULTIVATORS

22--

1551-Q.- Sarvasri Sunnam Rajaiah and Ravindra Kumar Ramavath:- Will the Minister for ST Welfare be pleased to state:

(a) the details of podu cultivators to whom title deeds have been issued under Forest Rights Act;

(b) whether it is fact that the officials are removing tribals from their podu lands and harassing them by booking cases against them in the name of Haritha Haram;

(c) if so, the time by which title deeds will be issued to protect them?

22--

1551-A.- (a) 99,486 individual title deeds have been issued covering an extent of 3,31,070 acres, in respect of 14,972 pending individual claims, instructions have been issued to district officials to cover all left over eligible claimants in a campaign mode.

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

DEVARAKONDA FORT AS TOURIST SPOT

23--

1688-Q.- Sri Ravindra Kumar Ramavath:- Will the Minister for Scheduled Tribes Development, Tourism & Culture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to develop the ancient Devarakonda Fort, Nalgonda District as tourist centre;

(b) if so, the steps to be taken in this regard?

23--

1688-A.- (a) Yes Sir.

(b) The Department of Tourism has requested the District Collector, Nalgonda District to furnish the detailed report, component wise/ cost wise for Development of Devarakonda Fort in Nalgonda District.

The Department of Archaeology & Museums also has submitted a proposal for conservation/ restoration and Tourist amenities at Devarakonda

Fort in Nalgonda District to a tune of Rs. 230.00 lakhs under 14th Finance Commission Grants.

CRICKET BETTING

24--

1613-Q.- Sri T. Raja Singh :- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) the measures taken to curb the cricket betting in the State; and

(b) the number of cases booked and the number of persons arrested in this regard?

24--

1613-A.- (a)

* Effective measures have been taken to curb the cricket betting by intensity patrolling and also by utilizing the services of blue colts/patrol Mobiles / ID parties men.

* Special teams were formed in the every unit to curb such incidents at the time of Cricket matches.

* In all the cases of betting the provisions of the Gaming Act is invoked against the accused persons.

* Since bookies operating from a secret place, regular police raids on the hideouts of cricket betting are being conducted.

* Regular checking on previous offenders and binding over them.

* Close surveillance on organizers and stringent action is being taken against them.

(b)

Years	No. of cases registered	No. of accused involved	No. of accused arrested
2013	23	98	95
2014	14	51	51
2015	55	247	204
2016 upto Feb.	12	45	42

MINING POLICY

25--

1601-Q.- Dr. K. Laxman :- Will the Minister for Mines and Geology be pleased to state:

(a) whether, the Government is planning for a separate policy for mining;

(b) if so, the steps taken for doing so?

25--

1601-A.- (a) Yes Sir,

(b) With the notification of MMDR Amendment Act, 2015 bringing change in the mode of allotment of license / leases, the State Government is framing draft State Mineral Policy and the darft Telangana Minor Mineral Concession, Conservation and Development Rules, 2016 (TSMCC & D Rules, 2016).

GRAMA JYOTHI PROGRAMME

26--

1566-Q.- Sri Tammannagari Ram Mohan Reddy :- Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Mana Ooru-Mana Pranalika and Grama Jyothi Programme are being implemented for development of villages;

(b) if so, the funds provided for the implementation of the said schemes; and

(c) the District-wise details of the progress made in the said Schemes till now?

26--

1566-A.- (a) Yes, Sir.

(b) Programme has taken up with the Own funds of GPs and 14th Finance Commission Grants and others.

(14th FC	:	580 Crores,
13th FC	:	81.25 Crores,
SFC	:	66.18 Crores,
Own Funds	:	445.56 Crores,
MGNREGS	:	2659 Crores,
Total	=	3832 Crores)

(c) Under Grama Jyothi Programme, the Grama Panchayat Development Plan is under preparation in the districts.

SHIFTING OF H.T. LINES

27--

1398-Q.- Dr. K. Laxman:- Will the Minister for Energy be pleased to state:

(a) whether it is a fact that in some areas electricity poles have become health hazardous due to lack of organized electric wires and also due to unauthorized cable wires and internet cables;

(b) if so, the steps taken to streamline the wiring system and also the steps taken by the Government to shift the HT wires passing over the residential houses; and

(c) whether there is any proposal for trench system and also for shifting of HT line wires from residential areas ?

27--

1398-A.- (a) The electrical lines were laid long back duly following the department standards when there was no habitation under them. Later on houses were constructed under the lines and nearer to the lines. Over a period, dish TV cables and internet cable wires were laid underneath the electrical lines across the poles.

(b) TS-SPDCL was directed to prepare estimates for removal of HT overhead lines passing over the residential houses. Accordingly, TS-SPDCL prepared estimates to the tune of Rs. 248.91 Crores covering GHMC area and the works will commence shortly. further the cable wires were removed from hazardous areas of habitation.

(c) There is no proposal for a trench system. The proposal to shift HT Line wires from residential areas is as explained aforesaid Q.No. (b).

MID-DAY MEALS SCHEME

28--

1542-Q.- Sarvasri Sunnam Rajaiiah and Ravindra Kumar Ramavath :- Will the Deputy Chief Minister (Education) be pleased to state:

(a) the menu being implemented in Mid-Day Meals Scheme;

(b) whether any special budget will be allocated for supply of egg to the students;

(c) the steps being taken for illegal retrenchment of workers working in this scheme and to provide basic amenities like kitchen sheds, utensils and drinking water;

(d) the time by which salaries dues will be paid to the workers; and

(e) whether there is any proposal to increase their salaries according to price hike ?

28--

1542-A.- (a) A Model Menu is communicated to the Schools as follows:

Monday	: Dal, Sambar, Boiled Egg or Banana
Tuesday	: Vegetable Curry, Rasam
Wednesday	: Dal, Sambar, Boiled Egg or Banana
Thursday	: Vegetable Curry, Rasam
Friday	: Dal, sambar
Saturday	: Vegetable Curry, Rasam

(b) Yes, Sir. Rs. 49 Crores is allocated in the BE-2016-17 for supply of eggs to the students by the State Government from Classes I to X.

(c) 1. Mid-Day meals are cooked by SHG (Self Help Groups) in the Schools.

2. Rs. 92.26 Crores is allocated in the Budget, 2016-17 for construction of Kitchen-Cum-stores.

3. Rs. 7.08 Crores is allocated in BE. 2016-17 for supply of kitchen utensils.

4. The following are the Institutions covered under Mid-Day-Meal Programme;

a) Govt/Local Body Schools	: 25,966
b) Aided Schools	: 742
c) NCLP Centres and Madrasas	: 518
Total	: 27,266

Out of 27,226 institutions, drinking water facilities are provided in 24,763. For the remaining 2463

schools, temporary arrangements are made by providing storage in drums and pots. The Government of India has approved the budget provision for providing drinking water facility under SSA in the year 2016-2017 to these schools.

(d) 53,492 Cook-Cum-Helpers have been engaged in the Schools under Mid-Day Meal programme and honorarium for 10 months @ Rs. 1000/- per month comes to Rs. 5349.20 lakhs for which an amount of Rs. 5197.96 lakhs has been released for the year 2015-16 to the District Educational Officers for payment of honorarium to Cook-Cum-Helpers.

(e) The Budget for this component is shared between the State Government and Central Government in 40:60 ratio respectively. Hence, Government of India norms are being followed in this regard.

GADWAL TO MACHERLA RAILWAY LINE

29--

1654-Q.- Dr. G. Chinna Reddy and Sri Tammanagari Ram Mohan Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that proposals have been sent to Ministry of Railways for laying of Railway Link Lane from Gadwal to Macherla, Guntur District;

(b) whether it is also a fact that Central Government has proposed to the State to bear some portion of the expenditure likely to be incurred therefor;

(c) if so, the details thereof and the time by which the works will be taken up ?

29--

1654-A.- (a) The updating of Reconnaissance Engineering-cum-Traffic Survey for new BG line between Gadwal - Macherla Station was sanctioned by Railway Board vide Item. No. 16 under Demand No. 2 of Blue Book of 2007-08.

(b) Yes, Sir.

(c) The updated total cost of the project is Rs. 919.78 Crores @ Rs. 4.99 Crores per Km. The then State Government have given consent to participate in the Joint Ventures under Public Private Partnership (PPP) with a minimum share of 13%. The Railway authorities have informed that when the State Government funds 75% of the cost of the project and additionally provide land free of cost, the proposal could be useful. However, the Railways studied the different PPP models advised by Indian Railways in detail and recommended the PPP 6.2 JV Model for operationally necessary/bankable sanctioned/to be sanctioned Railways Projects feasible to adopt for this Project.

The Government of Telangana have signed a Memorandum of Understanding (MOU) on 11-02-2016 between Ministry of Railways and Government of Telangana for Formation of a Joint Venture Company (JV) to undertake project development, financing and implementation of identified railway projects with both the Ministry of Railways and Government of Telangana to participate in the equity of the Joint Venture. The same is under examination.

MR. SPEAKER: Question Hour is over. All the remaining questions are deemed to have been answered. Now SNQ No.119

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు

శబరిమలలో తెలంగాణ భవన్

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 90-ఎ(119)

సర్వశ్రీ ఏనుగు రవీంద్ర్ రెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి), కల్వకుంట్ల విద్యాసాగర్ రావు (కోరుట్ల), చల్లా ధర్మారెడ్డి (పరకాల), బానోత్ శంకర్ నాయక్ (మహబూబాబాద్)- గౌరవనీయులైన గృహ నిర్మాణ, వ్యాయ, దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) మన రాష్ట్రం నుండి వెళ్లే లక్షలాది మంది అయ్యప్ప స్వామి భక్తుల సౌకర్యార్థం కేరళ రాష్ట్రంలోని శబరిమలలో తెలంగాణ భవనాన్ని నిర్మించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఎప్పటిలోగా సదరు నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేయడమవుతుంది?

గృహ నిర్మాణ, న్యాయ, దేవదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి):- అ) అవునండీ.

ఆ) భద్రాచలం లేదా ఏదేని ఇతర స్థలంలో సమాన విస్తీర్ణపు పరస్పరకేటాయింపుకు లోబడి కేరళ రాష్ట్రం, పాళనంతిట్ట జిల్లా, రన్ని తాలూకా, పెరునాడు గ్రామంలోని నిలక్కర్ వద్ద దాదాపు 5 ఎకరాల విస్తీర్ణాన్ని కేటాయించేందుకు ట్రావెన్కోర్ దేవస్థానం బోర్డు అంగీకరించింది. ఈ విషయంలో లాంఛనప్రాయ ఆదేశాలు, స్వాధీనత అప్పగింపు జరగాల్సి ఉంది.

ఇ) భూమి స్వాధీనతను అప్పగించిన వెంటనే నిర్మాణపు పనిని చేపట్టడమవుతుంది.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కేరళ ముఖ్యమంత్రి ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు చాలామంది భక్తులు అయ్యప్ప స్వామి దగ్గరికి వెడతారు కాబట్టి అక్కడ భాష సమస్య, అకామడేషన్ సమస్య ఉన్నదని కేరళ ప్రభుత్వంతో మాట్లాడితే ఆ ప్రభుత్వం అయిదెకరాల భూమిని కేటాయించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. కేరళ రాష్ట్రంలో ఎన్నికల హడావిడి ఉన్నందున MoU ప్రస్తుతానికి వాయిదా పడినట్లు కనబడుతున్నది. మళ్ళీ రెన్యూవల్ కి పంపి సత్వరంగా MoU చేసుకుంటే నిర్మాణ కార్యక్రమాలు మొదలవుతాయని అయ్యప్ప స్వామి భక్తులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కల్వకుంట్ల విద్యాసాగర్ రావు: అధ్యక్షా, శుభిమలైలో అయ్యప్ప స్వామి వారి భక్తుల కష్టాలు చూసి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎవరు అడుగకున్నా వారికున్న దూరదృష్టితో ఆలోచించి ప్రతి సంవత్సరం తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి లక్షలాది మంది అయ్యప్ప స్వామి భక్తులు శుభిమలైకి పోతుంటారు గనుక అక్కడ మతి గృహం ఏర్పాటు చేయించాలని వారు మొట్టమొదట భావించినందుకు అయ్యప్ప స్వామి భక్తుల తరఫున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నేను దాదాపు 29 సంవత్సరాల నుంచి శుభిమలై పోతున్నాను. అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు తినడానికి తిండి ఉండదు, ఉండటానికి పెత్తర్ ఉండక పడరాని కష్టాలు పడుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు దేవదాయ శాఖ మంత్రి, దేవదాయ శాఖ సెక్రటరీ మరియు అయిదుగురు ఎమ్మెల్యేల కలిసి కేరళ వెళ్ళి అక్కడి ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి లేఖ ఇవ్వడం జరిగింది. కేరళలో తెలంగాణ భవనాన్ని తొందరగా పూర్తిచేసి మంచి భోజన సదుపాయం కూడా కల్పించే విధంగా అన్ని రకాల సౌకర్యాలతో ఇప్పటికైనా అయ్యప్ప స్వామి భక్తుల కోసం మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టినందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు

తెలియజేస్తున్నాను. నవంబర్ నుంచి జనవరి వరకు భక్తులు ఎక్కువగా అయ్యప్ప స్వామి దర్శనానికి వెడుతుంటారు కాబట్టి భాష ఇబ్బంది రాకుండా మన తెలంగాణ పోలీసులను అక్కడ ఏర్పాటుచేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బానోత్ శంకర్ నాయక్: అధ్యక్షా, సభకు సమస్యారం. గత ప్రభుత్వాలు అయ్యప్ప స్వామి భక్తుల గురించి పట్టించుకోలేదు. మన ప్రీయతమ నాయకుడు, బడుగు బలహీన వర్గాల ఆశాజ్యోతి శ్రీ కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు గారు అయ్యప్ప భక్తుల గురించి పట్టించుకుని కేరళ ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించి తెలుగువారికోసం అక్కడ తెలంగాణ భవనం ఏర్పాటు చేయడం కోసం అయిదెకరాల భూమిని కేరళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా కేటాయింపులు చేసుకునేందుకు గౌరవ దేవదాయ శాఖ మంత్రి ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి గారితో కలిసి అక్కడికి వెళ్ళి MOU కుదుర్చుకోవడం జరిగింది. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రి గారికి మా అయ్యప్ప స్వామి భక్తుల తరఫున హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు విద్యాసాగర్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా అన్ని రకాల వనతులతో భవనాన్ని నిర్మిస్తే మన అయ్యప్ప స్వామి భక్తులు చాలా సంతోషిస్తారు. కాబట్టి దయచేసి సార్కింగ్ ప్లీస్ తో బాటు అన్ని విధాలుగా అన్ని హంగులతో నిర్మాణం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, అక్టోబరు మాసం నుంచి జనవరి మాసం వరకు తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి చాలా పెద్దఎత్తున అయ్యప్ప స్వామి భక్తులు శుభిమలై వెళుతుంటారు. అక్కడ వెళ్ళిన తరువాత భక్తులకు పంబానది దగ్గర ఉండటానికి చాలా ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. అంతేకాకుండా అక్కడి భాష రాక కూడా చాలా మంది భక్తులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారనే విషయాన్ని మన ముఖ్యమంత్రి గారు గ్రహించి అక్కడ ప్రభుత్వం తరఫున తెలంగాణ భవన నిర్మాణం చేసుకోవడానికి స్థలం కేటాయించమని అడిగితే కేరళ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. నాతో బాటు విద్యాసాగర్ రావు గారు, శంకర్ నాయక్ గారు, కమలాకర్ గారు, రవీందర్ రెడ్డి గారు, తదితరులు, దేవదాయ శాఖ సెక్రటరీ, ఇతర అధికారులందరూ వెళ్ళి అక్కడ కేటాయించిన స్థలాన్ని చూసి ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించి తొందరలోనే MOU కుదుర్చుకోవడానికి కూడా అంగీకరించారు. దానికి ఆల్టర్నేటివ్ గా భద్రాచలంలో కేరళ ప్రభుత్వానికి భూమి కేటాయించమని అడిగితే సదరు భూమిని కేటాయించడానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ సంసిద్ధతను తెలియజేసింది.

11.20 | ఈ భూమి MoU అయిన తరువాత, తప్పకుండా మనది గృహం, పార్కింగ్ స్థలం, అన్ని మసతులు, తెలుగు మాట్లాడే పోలీసులతో కూడిన పోలీస్ కమ్యూనికేషన్ సెంటర్ ని ఏర్పాటు చేసినట్లైతే, భక్తులకు అసౌకర్యం కలగకుండా ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. ఈ విషయంలో తప్పకుండా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం .120

మహానగరాలు, పట్టణాలలో షీ టీములు

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం .90-బి(120)

శ్రీమతి కొండా సురేఖ (వరంగల్-తూర్పు), సర్వ శ్రీ గంగుల కమలాకర్, బీగాల గణేష్ (నిజామాబాద్-అర్బన్) - గౌరవ నీయులైన్ హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) జంట నగరాలలో మహిళల భద్రత కోసం ప్రభుత్వం “షీ టీం” లను ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రధాన నగరాలు, పట్టణాలలో “షీ టీం” లను ఏర్పాటు చేయాలని ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా;

ఇ) ఆ వివరాలు ఏమిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయిని నరసింహ రెడ్డి): అ) అవునండీ.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) జిల్లాలలో రెండు “షీ టీం” లను ఇది వరకే ఏర్పాటు చేయడమైనది. ఈవ్ టీజింగ్ ని నివారించేందుకు అవగాహన శిక్షణను కల్పించి, మహిళలకు భద్రత, రక్షణను సమకూర్చడమవుతున్నది. అన్ని ప్రధాన నగరాలు, పట్టణాలలో త్వరలో “షీ టీం” లను ఏర్పాటు చేయడమవుతుంది.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: అధ్యక్షా, హోం శాఖ మంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత, షీ టీమ్స్ ని నియమించిన తరువాత చాలా వరకు ఈవ్ టీజింగ్ కంట్రోల్ కావడం జరిగింది. ఈ రోజు ఎవరైనా ఈవ్ టీజింగ్ చేయాలంటే భయపడే పరిస్థితులు నెలకొన్నాయని చెప్పడానికి సందేహపడటం లేదు. కాకపోతే ఇంకా కొంతమేరకు ఇంప్రూవ్ చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత, మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నో చారిత్రాత్మక సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలను తీసుకోవడం జరిగింది. మ్యానిఫెస్టోలో ఇచ్చిన హామీలే కాకుండా ఇవ్వని వాటిని అమలు చేయడం జరుగుతోంది. మహిళలను

దృష్టిలో పెట్టుకొని “కళ్యాణ లక్ష్మి” పథకాన్ని చేపట్టడం ద్వారా ఈ రోజు రాష్ట్రంలోనే కాకుండా దేశంలోనే గుర్తింపు తెచ్చిందని చెప్పడానికి గర్వ పడుతున్నాను. ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీల మహిళలకు మాత్రమే అమలు చేసిన కళ్యాణ లక్ష్మి పథకాన్ని బీసీ, ఓబీసీ కూడా విస్తరింపజేసినందుకు వారందరి పక్షాన నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను.

ట్రాఫిక్ పోలీసుల గురించి గత పాలకులు ఎప్పుడు ఆలోచించిన పాపాన పోలేదు. కానీ మన ముఖ్యమంత్రి గారు వారి బాధలను గుర్తించి అడిపనల్ అలవెన్స్ ని ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. మరి దీనిని చూసి ముంబాయిలోని పోలీసులు తెలంగాణ పోలీసుల వలే మాకు అలవెన్సులు ఇవ్వాలని, మరి గోడవచేసే పరిస్థితి వచ్చిందంటే ఈ రోజు మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజల గురించి, పరిపాలన గురించి ఏవిధంగా ఆలోచిస్తున్నారనే విషయం అర్థమవుతుంది. ముఖ్యంగా ఉద్యోగులకు కూడా 43 శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇవ్వడం వల్ల దానిని పక్క రాష్ట్రం కూడా అమలు చేసే పరిస్థితి రావడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు షీ టీమ్స్ ఏర్పాటు చేసిన తరువాత డయల్ 100 ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకోవడం వల్ల చాలా మంది వారి సమస్యలను డయల్ 100 ద్వారా చెప్పడం ద్వారా అడిపనల్ కమిషన్ స్వాతి లక్రా గారు వెంటనే స్పందించి కేసులు బుక్ చేయడం జరుగుతోంది.

ఈ కార్యక్రమం పై ముఖ్యంగా నేను కొన్ని సూచనలు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా కళాశాలలు, పాఠశాలలు ఉన్నచోట అటెండర్స్ తో సహా 100 శాతం సిబ్బంది ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆఫీసుల్లో, షాపింగ్ మాల్స్ లో మెటల్ డిటెక్టర్స్ ని పెడుతున్న విధంగానే ఆల్కాహాలిక్ టెస్టింగ్ మెషిన్స్ ను తప్పనిసరిగా రద్దీ ఉన్న ప్రాంతాల్లో, ఆఫీసుల్లో, పెట్టే ఏర్పాటు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈవ్ టీజింగ్ ని అరెస్టు చేసిన సందర్భంలో వారిపై కేవలం కేసులు పెట్టడమే కాకుండా, వెంటనే రౌడీషీట్స్ ని ఓపన్ చేస్తే బాగుంటుందనేది నా ఉద్దేశం. పనిచేయని కాంట్రాక్టర్లని బ్లాక్ లిస్ట్ లో పెట్టిన విధంగానే, ఎడ్యుకేషన్ చేసే వాళ్లయితే చదువుకు అనర్హులుగా ప్రకటించడం, ఉద్యోగులైతే ఆ ఉద్యోగంలో కొనసాగకుండా చేసే విధంగా, వాళ్ల మీద చర్యలు తీసుకుంటే ఆవిధంగా కొంత మేరకు ఈవ్ టీజింగ్ ని అరికట్టవచ్చు. 181 హెల్ప్ నెంబర్ ని పెడుతామని ప్రభుత్వం మాట ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని ఏర్పాటు చేశారా? ఏర్పాటు చేస్తే కొనసాగుతున్నదా, దానిని ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకెళ్తున్నారనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా బాధితుల వివరాలను దాచి పెట్టడం అనేది మంచి నిర్ణయం. దాని వల్ల మహిళల పేరు బయటకు

రాకుండా ఈ టీజర్లకు బుద్ధి చేప్పి విధంగా ఆ కార్యక్రమం అమలైతే బాగుంటుంది. శిక్షలను వెంటనే అమలు చేస్తే బాగుంటుంది. కేసులను సాడిగించిన కొద్ది దాని సీరియస్ నెస్ తగ్గే అవకాశం ఉంటుంది. టైమ్ బౌండ్ పెట్టుకొని ఆ సమయం లోపలే ఈ టీజర్లకు శిక్షవేసేవరకే ఇక ముందు అటువంటి కార్యక్రమాలు చేయడానికి భయపడే అవకాశం ఉంటుంది. దానికి ఒక ప్రత్యేక యాప్ ని తీసుకురావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రతి పీఎస్ లో కూడా డివైజన్ డెస్క్ ని ఏర్పాటు చేయాలని, అవగాహన కల్పించడానికి యాడ్స్, పోస్టర్లు, సాంప్లెట్స్ ని పంచిపెట్టాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎమెన్ ప్రాటెక్షన్ కోసం ఒక యాప్ ని కూడా డెవలప్ చేసి పెడితే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. ఇప్పటికే ఎఫ్ బి అకౌంట్ కూడా ఉన్నది. దానిని కూడా ఎక్కువ ప్రచారం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దాని ద్వారా ఎక్కువ కంప్లెట్స్ వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కావున, ఆ విధంగా దృష్టి సారించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. క్రైమ్ ఎగ్జిక్యూషన్ అనే వింగ్ ని కూడా కమిషనరేట్ పరిధిలో సైబరాబాద్ పరిధిలో, ఏర్పాటు చేస్తావన్నారు. ఆ వింగ్ వర్కింగ్ సాజివ్ ను తెలియజేయాలని కోరుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా షీ టీమ్స్ లో ఎఫిషియంట్ గా డ్యూటీ చేసే వారికి ప్రోత్సాహకాలు ఇచ్చినట్లైతే వారు రెట్టింపు ఉత్సాహంతో పని చేసే అవకాశం ఉంటుంది. కావున, ఆవిధమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా పాఠశాలల్లో పదవ తరగతి వరకు చదివే పెద్ద పిల్లలు ఉంటారు. చాలా పాఠశాలల్లో పార్ట్ డ్రెస్సింగ్ స్కూల్ యూనిఫామ్ గా ఉంటున్నాయి. ఆ విధంగా కాకుండా డ్రెస్ కోడ్ ను కచ్చితంగా ఇంప్లెమెంట్ చేస్తే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. అన్ని జిల్లాల్లో షీ టీమ్స్ ని విస్తరింప చేశారా? అన్ని జిల్లాల్లో విస్తరింప చేయాలని, జిల్లా కేంద్రాల్లోనే కాకుండా, మండల కేంద్రాల్లో కూడా షీ టీమ్స్ ని విస్తరింప చేసి, ఇంకా ఎఫిషియంట్ గా పనిచేసే మహిళలకు పూర్తి భద్రతను తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇస్తుందనే విధంగా ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాను. ధన్యవాదములు.

శ్రీ నాయిని నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం మహిళల రక్షణ, భద్రతకు కట్టుబడి ఉంది. మహిళలకు, యువతులకు భద్రత మరియు రక్షణ కల్పించే దిశగా ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు చేపట్టింది. ఈ రోజు మహిళలు ఇంటికే పరిమితం కాకుండా అనేక రంగాల్లో పురోగతి సాధించారు. హైదరాబాద్ లో షీ టీమ్స్ పోలీస్ స్టేషన్స్ అడిషనల్ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీస్, (క్రైమ్) శ్రీమతి స్వాతి లక్ష్మి, ఐపిఎస్ ప్రత్యేక పర్యవేక్షణలో పని చేశాయి. ఈ షీ టీమ్స్ ని ఎవరు గుర్తు పట్టకుండా, సాధారణ డ్రెస్సింగ్ లో ఉండి, వేధింపులకు

సంబంధించిన సంఘటనలను రహస్యంగా చిత్రీకరించేందుకు వీలుగా కెమెరాలను కలిగి ఉంటాయి. ఈ టీమ్లను బహిరంగ ప్రదేశాల్లో, రద్దీ బస్టాంపుల్లో, రైల్వే స్టేషన్స్, కాలేజీలు, మహిళ హాస్టల్స్, షాపింగ్ మాల్స్, పార్కులు, సినిమా హాల్ల దగ్గర ఏర్పాటు చేయడమయింది. ఈ టీములు వివిధ ప్రాంతాల్లో తిరుగుతూ, సాధ్యమైనంత వరకు వీడియో రికార్డు చేసి, ఈ టీజర్లను అదుపులోకి తీసుకొని వారిని అధికారుల వద్ద హాజరు పరుస్తారు. ఇట్లు పట్టుబడిన వారిని వారి తల్లిదండ్రుల సమక్షంలో అధికారులు కౌన్సిలింగ్ చేస్తారు.

ఈ టీజింగ్, వేధింపుల స్వభావంపై ఆధారపడి కేసులు కూడా నమోదు చేయబడుతాయి. నిండుతుల్లో మైనర్స్ కూడా ఉంటున్నారు. వీరిలో చాలా మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. ఇట్లు పట్టుబడిన మైనర్లకి, ప్రాఫెషనల్ కౌన్సిలింగ్ ఇవ్వడంతో బాటు, వీరిని సక్రమ మార్గంలో తీసుకురావడానికి వారంలో ఒక రోజు పోలీస్ స్టేషన్ కి వచ్చి వీరు హాజరు వేయించుకునేటట్లు చేస్తున్నాము. మొదటి సారి ముద్దాయిలపై చిన్న కేసులు పెడుతున్నాము, మరల, మరల వేధించి కేసుల్లో, మహిళల నుండి నిర్దిష్ట కంప్లెట్స్ వచ్చిన సందర్భంలో నిర్భయ కేసులు కూడా పెడుతున్నాము. ఈ విషయంలో అవగాహన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము. ఇప్పటివరకు చాలా కాలేజీలు, హాస్టల్స్, బస్టాంపులు, రైల్వే స్టేషన్స్, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ఇట్టి అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాము. ఫిర్యాదు చేసిన మహిళల వివరాలు గోప్యంగా ఉంచుతున్నాము. పురుషులు, మహిళలు అవగాహన కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే విధంగా చేసి, వేధింపులకు పాల్పడిన వారి ఆలోచన దృక్పథంలో మార్పు వచ్చే విధంగా చేస్తున్నాము. ఈ టీజింగ్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రసిద్ధ ఛానళ్లలో, దిన పత్రికల్లో, ఎఫ్ఎం రేడియో, ఆకాశవాణి, మిర్చి ప్రసారమాధ్యమాలను ఉపయోగించడం జరుగుతోంది.

11.30 | బస్సుల్లో మహిళలకు ప్రత్యేకంగా క్యాబిన్లను ఏర్పాటు చేసి ఉ. నిఘా పెట్టడం జరిగింది. ఈ టీజింగ్ కార్స్ రిసీవ్ చేసుకోవడానికి డయల్ 100 మరియు హ్యాక్ ఐ మొబైల్ యాప్ సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకుంటున్నాము. ఈ విధమైన కార్స్ పై వేగంగా స్పందించి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ దశలో తీసుకుంటున్న చర్యల్లో సర్వత్రా ప్రజల నుండి ప్రశంసలు అందుతున్నాయి. మహిళలను అన్ని రకముల వేధింపుల నుండి వారికి భద్రత కల్పించడానికి హైదరాబాదు, సైబరాబాదుల్లో 160 షీ టీమ్లను నియమించడం జరిగింది. మొత్తం జిల్లాల్లో 44 షీ టీమ్స్ ఉన్నాయి. వీటిని బస్సు స్టాంపుల్లో, రైల్వే స్టేషన్లలో, కాలేజీల్లో,

మహిళా హాస్టళ్ల పరిసరాల్లో, షాపింగ్ మాల్స్, సినిమా థియేటర్ల వద్ద మరియు ఇతర ప్రాంతాల్లో నియమించడం జరిగింది. ఈ టీములను అవసరమైన చోట వీడియో తీసి తర్వాత వేధిస్తున్న వారిని పట్టుకుంటున్నాయి. రాష్ట్రంలో మొత్తం 204 షీటీములు ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకు ఐపిసి కేసుల్లో 315 మందిని బుక్ చేయడం జరిగింది. పెట్టిన కేసులకు సంబంధించి 1725 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. దాదాపు 2400 మందికి కౌన్సిలింగ్ కూడా చేయడం జరిగింది. జిల్లాలో ఇంకా కొన్ని టీములను నియమించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ టీములన్నీ ఎస్.పి. గారి ఆధ్వర్యంలో పని చేస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలోని షీటీముల పర్యవేక్షణ సిఐడి ఆధ్వర్యంలో పని చేస్తుంది. తరచూ మహిళలను వేధించే కొంత మందిని గుర్తించి వారిపై పి.డి. యాక్టులు కూడా పెట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

షీటీముల వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి. తెలంగాణలో ప్రతి జిల్లాకు 2 షీటీముల చొప్పున మొత్తం 204 షీ టీము బృందాలు పని చేస్తున్నాయి. హైదరాబాదులో 100, సైబరాబాదులో 60, అదిలాబాద్ జిల్లాలో 4, కరీంనగర్ జిల్లాలో 6, వరంగల్ జిల్లాలో 2, ఖమ్మం జిల్లాలో 7, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 6, నల్గొండ జిల్లాలో 6, రంగారెడ్డి జిల్లాలో 3, మెదక్ జిల్లాలో 8 మరియు నిజామాబాద్ జిల్లాలో 2 షీ టీములు పని చేస్తున్నాయి. ఈ బృందాలు చాలా వకటం దీగా, సివిల్ డ్రెస్ లో ఉంటారు. కాలేజీల్లో కాలేజీ పిల్లల డ్రెస్సుల్లో ఉంటారు. టీజ్ చేసే వారు బస్సు ఎక్కినప్పుడు వారి వెంట బస్సు ఎక్కి వీడియో తీసి పట్టుకున్న తరువాత టీజ్ చేసే వారు మేమేమీ చేయలేదని అంటే ఈ వీడియోలను వారికి చూపిస్తారు అప్పుడు వారు కంట్రోల్ అవుతారు. తర్వాత అవసరమైతే ఈ వీడియోలను కోర్టులో చూపించి వారికి శిక్ష నిధించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ విషయమై ప్రజల నుండి ప్రశంసలు కూడా బాగా వస్తున్నాయి. ఈ బృందాలను ఇంకా మెరుగు పరిచి జిల్లాల్లో ఇంకా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జి. గీతా (జహీరాబాద్): అధ్యక్షా, నేను అడగాలనుకున్న ప్రశ్నకు సమాధానం వచ్చేసింది. జిల్లాల్లో ఈ బృందాలు ఇప్పటికే పని చేస్తున్నాయి అన్నారు. **That is one thing which I want to ask him.** స్థల విస్తీర్ణం పెరిగి జనాభా బాగా పెరిగిన జంట నగరాల్లో 100 షీటీం బృందాలు సరిపోవని అనుకుంటున్నాను ఇంకా కావాలి. ఈ జంట నగరాల్లోనే చాలా స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు. జంట నగరాల్లో సాఫ్ట్వేర్ ఇంకా చాలా సంస్థలు వచ్చినందువలన సమస్యలు కూడా బాగా పెరిగాయి. షీటీములు బాగా పని

చేస్తున్నాయి అంటున్నందుకు చాలా సంతోషమే. కానీ, చైనీ స్నాచింగ్ లు తగ్గడం లేదు. ఎంత దారుణంగా చైనీ స్నాచింగ్ లు చేస్తున్నారంటే, టీవీలో వారిని చూపిస్తున్నప్పటికీ భయం, భక్తి లేకుండా ఇంకా చేస్తున్నారంటే భయం అనేది వారిలో రాలేదు. **No recovery is made so far.** కొన్ని కౌన్సిలింగ్ లు, అరెస్ట్ లతో సహా నిర్భయ కేసులు కూడా పెడుతున్నామని అన్నారు. నిర్భయ కేసు ఎవరి మీద అయినా పెట్టారా? **Preventive Detention Act** క్రింద ఎవరినైనా అరెస్ట్ చేశారా? జిల్లాల వారీగా ఈ బృందాలు ఇంకా పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది. **This is very, very necessary.** మూడున్నర కోట్లు ఉన్న జనాభాలో సగ భాగం **exactly 50%** ఉన్న మహిళలకు రక్షణ కల్పించాలి. **Atrocities on women** పెరిగిపోతూనే ఉన్నాయి. ఈ విషయమై నేను ముందు కూడా ప్రస్తావించాను, హోమ్ శాఖ డిమాండ్స్ నమయంలో జీవన్ రెడ్డి గారు కూడా ప్రస్తావించారు. వీణ వంకకేసులో కూడా **She teams involve** కాలేదు. నాకు ఓరల్ గా ఎస్.పి. నుండి సమాచారం వచ్చింది. **She teams** ఉన్నాయి కానీ, ఈ కేసులో **involve** కాలేదు. ఈ ప్రశ్న అక్కడ ఉన్న **She teams** ని అడగాలి. వారు తరువాత కూడా అక్కడికి వెళ్లేదు. అమ్మాయి ఫోన్ చేసి ఇక్కడ ఈ విధంగా జరగబోతోంది అని చెప్పిన తరువాత కూడా అక్కడ ఉన్న పోలీసులు షీటీములకు అప్పచెప్పలేదు. పోలీసులు బందోబస్తు బిజీలో ఉండి ఉంటే షీటీములకు అప్పచెప్పి ఉంటే వారు అక్కడికి వెళ్లి ఆ అఘాత్యం జరగకుండా చూసుకునే వారు. ఇప్పుడు ఒక అమ్మాయి జీవితం పాడైపోయింది. కాబట్టి, అంకెలతో కాకుండా మహిళలను గౌరవప్రదంగా బ్రతికే విధంగా, ఇలాంటి అవమానాలకు గురి కాకుండా, సమాజంలో తల వంచుకుని బ్రతికే పరిస్థితి తేకుండా షీటీములను ఇంకా బలోపేతం చేసే విధంగా మానిటరింగ్ ఉండాలి. వీణ వంక కేసు మీద ఎందుకు షీటీములు యాక్టివ్ కాలేదన్న విషయం నాకు చెప్పాలి.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ : అధ్యక్షా, బుక్ చేసిన కేసులు అన్నీ జనరల్ కోర్టులోనే నడుస్తున్నట్టుగా ఉన్నాయి. ఆ విధంగా కాకుండా స్పెషల్ కోర్టు గాని, మొబైల్ కోర్టు గాని పెట్టి నవరత్ గా టేక్ చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి : అధ్యక్షా, మేము షీటీముల గురించి 315 కేసులు బుక్ చేసాము. ఇంకా 1375 కేసులు కూడా బుక్ చేసారు. 1725 మందిని అరెస్ట్ కూడా చేశారు, 2400 మందికి కౌన్సిలింగ్ కూడా చేయడం జరిగిందని చెప్పాను. చైనీ స్నాచింగ్ విషయంలో హైదరాబాదులో సం.2012లో 663 కేసులు ఉంటే

సం.2013లో 675, సం.2004లో 525, సం.2015లో 275, సం.2016 లో 14శాతానికి తగ్గడం జరిగింది. క్రైమ్ రేటు 14శాతానికి తగ్గింది, ఇంకా తగ్గడానికి, వారిని అరెస్ట్ చేయడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఈ పనులన్నీ చిన్న చిన్న కుర్రవాళ్లు చేస్తున్నారు కాబట్టి, సిసి కెమెరాల ద్వారా వారిని కనుక్కుని కేసులు పెట్టి అరెస్ట్ చేస్తున్నాము. ఈ విధంగా చేయడం వలన ఇబ్బందులు తగ్గాయి. ఇంకా తగ్గే విధంగా మా విభాగము పూర్తిగా ప్రయత్నం చేస్తుంది.

11.40 అధ్యక్షా, వీణ వంకకేసులో షీటీమ్ ఏమి చేసిందని గీతా ఉ. రెడ్డిగారు అడిగారు. అక్కడ ఇన్సిడెంట్ జరిగిప్పుడు ఎవరు చెప్పలేదు. ఆ అమ్మాయి స్నేహితురాలు ఏమి చెప్పిందంటే, ఒక పిల్లవాడు బలవంతంగా అమ్మాయిని తీసుకువెళుతున్నాడని, మరొక అబ్బాయి సైకిల్ మోటార్ పై ఫాలో అవుతున్నాడని సబ్ ఇన్స్పెక్టర్, కానిస్టేబులకి చెబితే అతను పట్టించుకోలేదు. కనుక ఈ విషయంపై వారిద్దరినీ సస్పెండ్ చేశాము. వారం రోజుల తరువాత మరల ఆ అబ్బాయి, ఆ అమ్మాయికి టెలిఫోన్ చేసి వేధిస్తుంటే, అప్పుడు కుటుంబంలోని వారు దాదాపు 20 మంది వారిని పిలిపించి బాగా కొట్టారు. కొట్టిన తరువాత అప్పుడు వారు ఈ రేప్ గురించి చెప్పారు. అప్పుడు వారిపై రేప్ కేసు పెట్టి, జైలులో పెట్టడం జరిగింది. మహిళలపై దాడులను అరికట్టేందుకు ప్రసార మాధ్యమాలను, సినిమా థియేటర్లలో మహిళలను అసభ్యంగా చూపకుండా కఠిన చర్యలు అమలు చేసే చర్యను ప్రభుత్వం తరపు నుంచి చేస్తున్నది. వరంగల్ లో షీటీమ్స్ రెండు మాత్రమే ఉన్నాయని, వాటిని పెంచడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా వీలైనంతవరకు షీటీమ్స్ పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. జిల్లాల్లో ఇంకా పెంచాలని చాలామంది అడుగుతున్నారు. మండల కేంద్రాల్లో కూడా కావాలని అడుగుతున్నారు. కనుక ఇది చాలా అవసరం. మహిళలకు రక్షణ ఇవ్వాలని మన ప్రభుత్వం యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం, మహిళల భద్రత, మహిళలను కాపాడవలసిన బాధ్యత, మహిళలను గౌరవించాల్సిన అవసరం ఉంది. కనుక తప్పకుండా వీటిపై సకడబండిగా చర్యలు తీసుకుని చైనీ స్పాచింగ్ ను కూడా వీలైనంత వరకు ఇంకా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుని వారిని అరెస్టు చేసి, భవిష్యత్తులో వారు ఈ విధంగా చేయకుండా పిడి యాక్ట్ కింద కేసులు పెడుతున్నాము. చైనీ స్పాచింగ్ చేసిన వారిని పిడి యాక్ట్ లో పెట్టాము, బెదిరించే ప్రయత్నం చేసి, సర్వ శక్తులంట్ట పెట్టి మంచి వారిగా మారే విధంగా ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రకటనలు

1. జాబితాలో చేర్చబడని సక్షత్రపు గుర్తు గల, సక్షత్రపు గుర్తు లేని మరియు స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు సభలో ఉంచడం గురించి

Re: Placing of Questions on the Table of the House.

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that as per the proviso to Rule 41 and also sub rule (7) of Rule 51 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, answers to 59 Starred Questions and 3 Short Notice Questions which were not included in the lists till 28.03.2016 are placed on the Table of the House. They shall form part of the Proceedings of the House. **

2. సక్షత్రపు గుర్తు గల, సక్షత్రపు గుర్తు లేని మరియు స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలకు నిబంధన 74, 344 క్రింద నోటీసులు స్వీకరించబడి జవాబులు రాని వాటి గురించి

I am also to announce to the House that in respect of the Starred, Un-starred and Short Notice Questions and Notices under Rules 74 and 344 which were admitted and communicated to the Departments for which answers have not been received the Ministers concerned are directed to furnish replies directly to the Members.

Re: Laying and Placing of Papers on the Table of the House.

MR. SPEAKER: The Papers to be laid and the Paper to be placed are deemed to have been laid and placed on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రాలు

Annual Report of the A.P Information Commission for 2013:

“A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Information Commission for the year 2013, as required under Section 25 (4) of the Right to Information Act, 2005.”

2. 94th Annual Report & Accounts of

** Printed as Vol. No. V, Book No.2-A.

Singareni Collieries Co. Ltd., for 2014-15:

“A copy of the 94th Annual Report & Accounts of the Singareni Collieries Company Limited for the year 2014-15, as required Under Section 395 of the Companies Act, 2013.”

సభా సమక్షంలో పెట్టిన పత్రాలు

“A copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 27th March, 2016.”

ప్రభుత్వ బిల్లు

2016, తెలంగాణ జీతాలు, పింఛను చెల్లింపు మరియు

అనర్హతల తొలగింపు (సవరణ) బిల్లు

(ప్రతిపాదించబడినది)

SRI T. HARISH RAO: (ON BEHALF OF K. TARAKA RAMA RAO): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2016.”

MR. SPEAKER: Motion moved. The question is:

“That leave be granted to introduce the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2016.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

సభా కార్యక్రమం

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

డా. కె. లక్ష్మణ్ గారు, ఎస్. వెంకట వీరయ్య గారు, రాష్ట్రంలో నిజాం షుగర్స్ తోపాటు ఇతర చక్కెర ఫ్యాక్టరీలను తిరిగి తెరిపించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు, రాష్ట్రంలో ఆశా వర్కర్లు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ గారు, రాష్ట్రంలో మున్సిపల్ కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారంపై కోరుతూ, ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన

తిరస్కరించడమైనది.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య గారు, రాష్ట్రంలో హమాలి కార్మికులకు వెల్ఫేర్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.

2016-2017 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ

పట్టిక (బడ్జెటు) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలు

SRI T. HARISH RAO: (ON BEHALF OF CHIEF MINISTER): Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,21,13,000/- under Demand No. II (2) – Governor and Council of Ministers.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 207,79,85,000/- under Demand No. IV (4) – General Administration and Elections.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 412,51,16,000/- under Demand No. XIX (19) – Information and Public Relations.”

SRI T. HARISH RAO: Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 93,96,95,000/- under Demand No. I (1) – State Legislature.”

SRI ETALA RAJENDER: Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 13533,14,12,000/- under Demand No. IX (9) – Fiscal Administration, Planning, Surveys and Statistics.”

SRI A. INDRAKARAN REDDY: Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 596,25,71,000/- under Demand No. III (3) – Administration of Justice.”

కోత తీర్మానాలు

DEMAND No. II - GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS

Sri R. Ravindra Kumar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,21,13,000/- Governor and Council of Ministers Rs. 100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ జీవనాధారం పొందుతున్న గిరిజన రైతులకు పట్టణాలను మంజూరు చేయనందులకు

నిరసనగా.

DEMAND No.III-ADMINISTRATION OF JUSTICE

Sri Bhatti Vikramarka Mallu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

న్యాయస్థానాలలో కంప్యూటరీకరణకు పూర్తి స్థాయిలో చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

న్యాయస్థానాలలో ధీర్ఘకాలంగా లక్షలాది కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నప్పటికీ పరిష్కరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హైకోర్ట్ ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri R. Ravindra Kumar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

గత ప్రభుత్వ కాలంలోని పూర్తి అయిన, పాక్షికంగా పూర్తయిన ఇందిరమ్మ ఇండ్లకు పెండింగ్ బిల్లులను చెల్లించనందులకు నిరసనగా.

Sri Sunnam Rajaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

న్యాయశాఖలో పోస్టులు భర్తీ చేయకపోవడంవల్ల కోర్టుల్లో కేసులు పెండింగ్ వడి ప్రజలు యిబ్బందిపడుతున్నా, జూనియర్ లాయర్లకు స్టేఫండ్ యివ్వాలని కోరుతున్నా, పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.596,25,71,000/-
Administration of Justice Rs. 100/-

కోర్టులు, పోలీస్ స్టేషన్ లలో మహిళా సమస్యలు దీర్ఘకాలంగా పెండింగ్ లో పెట్టి పరిష్కరించకుండా నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. IV - GENERAL ADMINISTRATION AND ELECTIONS

Smt. D.K. Aruna:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ఓటర్లందరికీ గుర్తింపు కార్డులను జారీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-

General Administration and Elections Rs. 100/-

ప్రభుత్వ శాఖల్లో అవుట్ సోర్సింగ్ ప్రాతిపదికపనిచేస్తున్న వారి నర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

ప్రభుత్వ వెబ్ సైట్ లలో జి.వో.లను పెట్టడాన్ని నిలుపదల చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri R. Ravindra Kumar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

కత్తి నిరోధక శాఖలో అవసరమైన సిబ్బందిని నియమించ నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని గ్రామపంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలు మరియు కార్పొరేషన్ లకు పూర్తి అధికారాలు ప్రభుత్వం వారు కల్పించడంలో వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ఆశాపర్కర్లకు కనీస వేతన చట్టం అమలుపరచి, ఆరోగ్య బీమ, పెన్షన్, ఉద్యోగ భద్రత వంటి సౌకర్యాల కల్పనలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

నగర శివార్లలో జరుగుతున్న రోడ్డు ప్రమాదాలను అరికట్టలేకపోతున్నవైనంపట్ల.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

తెలంగాణ సాంస్కృతిక సారధి పేరుతో పాలక పార్టీకి చెందిన కళాకారులను మాత్రమే నియమిస్తున్న ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

అనేక బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి. హాస్టళ్లలో మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు పరచనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

ముఖ్యమంత్రి నహాయనిధి (C.M.R.F.) పథకం అమలులో పాలక పార్టీ శాసన సభ్యులకు ఒక విధంగానూ, ప్రతిపక్ష శాసన సభ్యుల సిఫార్సులను మరొక విధంగానూ కేటాయింపులు జరుపుతూ వివక్షత పాటిస్తున్నవైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా రెండు గడుల ఇండ్ల నిర్మాణానికి అవసరమైన నిధుల కేటాయింపులో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా ఉన్న బ్యాంక్ లోగ్ పోస్టులను ఇంకనూ పూర్తి చేయడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని మూసివేయబడిన షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను (చక్కెర కర్మాగారాలను) తిరిగి తెరిపించి, ఉపాధి కోల్పోయిన కార్మికులకు తిరిగి ఉపాధి కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

నగర శివారులలోగల ప్రభుత్వ భూములను పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూమ్స్ నిర్మాణాలకు కాకుండా పేలం ద్వారా ఆదాయం పొందాలనే ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా అన్ని శాఖలలోని బ్యాంక్ లోగ్ పోస్టులను భర్తీ చేసి నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

కులాంతర, మతాంతర, ఆదర్శ వివాహం చేసుకొన్న దంపతులకు డబుల్ బెడ్ రూమ్స్ ఇంటి మంజూరీని, ఆర్థిక సాయాన్ని, ఉపాధిని కల్పించడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ పథకంను తిరిగి కొనసాగించేలా కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రం తీవ్ర కరువు కాటకాలతో అలమటిస్తున్న తరుణంలో నూతన సవివాలయం, శాసనసభా ప్రాంగణాలు వంటి భారీ విలాసవంతమైన భవంతుల నిర్మాణాలకు పూనుకొంటున్నవైనం వట్ల, ప్రాధాన్యత క్రమం విస్మరిస్తున్న విధానాలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని వివిధ శాఖలలో పనిచేస్తున్న బెటెన్ సోర్సింగ్ సిబ్బందిని నిర్లక్ష్యం చేసి, వారి జీవితాలను అగమ్య గోచరం చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో పనిచేసే కూలీలు, పనిదినాలు, దినకూలీలు పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వున్న నిరుద్యోగులకు వయోపరిమితి దాటిన వారందరికీ నిరుద్యోగభృతి ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని ప్రాణహిత, చేపెళ్ళ ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/-
General Administration and Elections Rs. 100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా రెండు లక్షల మందికి పైగా కాంట్రాక్టు సిబ్బంది ఉన్నప్పటికీ కేవలం 24 వేల మందిని మాత్రమే పర్మినెంటు (Regularise) చేయాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి నిరసనగా.

DEMAND No. IX - FISCAL ADMINISTRATION,
PLANNING, SURVEYS AND STATISTICS

Dr. G. Chinna Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12, 000/-
Fiscal Administration, Planning, Surveys and
Statistics Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో చిన్న మొత్తాల సొదుపును ప్రోత్సహించడానికి తగిన చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12, 000/-
Fiscal Administration, Planning, Surveys and
Statistics Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో తూనికలు, కొలతల విభాగంలో పూర్తి స్థాయిలో ఉద్యోగాల ఖాళీలను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri R. Ravindra Kumar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12, 000/-
Fiscal Administration, Planning, Surveys and
Statistics Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువులను కల్తీ చేసి విక్రయిస్తున్న ముఠాల ఆగడాలను అరికట్టడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

పట్టిక (బడ్జెటు) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలపై - చర్చ

DEMAND No. XIX - INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS

Dr. G. Chinna Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

ప్రభుత్వ వైబ్‌స్టేబుల్‌లో జి.వో.ల ప్రదర్శనను నిలిపివేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్టులందరికీ హెల్త్ కార్డులను మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అర్జులైన జర్నలిస్టులందరికీ గుర్తింపు కార్డులను జారీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

మీడియాకు ప్రభుత్వ ప్రచార ప్రకటనల జారీలో పారదర్శకతను పాటించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో చిన్న పత్రికల ఉనికిని కాపాడుటకు సరైన చర్యలను అమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri R. Ravindra Kumar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.412,51,16,000/-
Information and Public Relations Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్టులకందరికీ ఎక్స్‌డెషన్ కార్డులను జారీ చేయడంతోపాటు వారికి హెల్త్ కార్డులు, సౌకర్యాలను కల్పించుటకై.

MR. SPEAKER: Demands moved. The Cut-Motions from Sl. No. 472 to 510 are deemed to have been moved.

ప్రకటన

29.03.2016 నాడు తీసుకోబోయే ప్రభుత్వ బిల్లులకు

సవరణలు స్వీకరించుట గురించి

Re: Taking up of Bills on 29th March, 2016.

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that the following Bills will be taken up for consideration on 29th March, 2016. Amendments to the Bills will be received up to 3.00 P.M today."

1. Dr. B.R. Ambedkar Open University (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 3 of 2016)

2. The Rajiv Gandhi University of Knowledge Technologies (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 4 of 2016)

3. The Telangana (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 5 of 2016)

4. The Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2016.

MR. SPEAKER: Now, Tea break for ten minutes.

(The House then adjourned at 11.46 A.M for Tea break.)

12.20 | **(THE HOUSE REASSEMBLED AT**
మ. | **12.28 P.M.)**

(HON'BLE SPEAKER IN THE CHAIR)

2016 -2017 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ -

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలపై -
చర్చ

MR. SPEAKER: Today, being the last day for discussion on Demands for Grants, I request the Members to be very brief and mention only the points while speaking on the Demands for Grants relating to Education, Labor & Employment and General Administration Department. The Hon'ble Ministers will start their replies at 4.00 p.m., today. I would request the Ministers to make note of the points and be prepared to give their replies.

తమ్మన్న గారి రామ్మోహన్ రెడ్డి (పరిగి): అధ్యక్షా,...

మిస్టర్ స్పీకర్: ఎక్కువ డిమాండ్లు ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మల్లాడతే మంత్రిగారు క్లియర్ గా రిప్లైస్ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

తమ్మన్న గారి రామ్మోహన్ రెడ్డి: విద్యకు సంబంధించి మల్లాడుతాను. ముఖ్యంగా ఒక వ్యక్తి వికాసానికి, సమాజంలో ఉన్నత స్థానానికి తీసుకొని వెళ్లడానికి విద్య సహాయపడుతుంది. విద్యావ్యవస్థను పాఠశాల నుంచి ప్రారంభిస్తే యూనివర్సిటీ స్థాయి వరకు వివిధ దశల్లో ఒక వ్యక్తి అభివృద్ధిలోకి రావడానికి దోహదం చేస్తుంది.

12.30 మ. ఉదాహరణకు పరిగి నియోజక వర్గంలో 5 మండలాలు ఉంటే 4 మోడల్ స్కూల్స్ ఎస్టాబ్లిష్ అయ్యాయి. ఒక మోడల్ స్కూల్ దోమ మండలంలో ఎస్టాబ్లిష్ కావాల్సి ఉంటే అది కాలేదు. చాలా నియోజక వర్గాలలో ఈ మోడల్ స్కూల్ వ్యవస్థను కేంద్ర ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను, ఈ మోడల్ స్కూల్ వ్యవస్థను రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే చేపట్టి ఎక్కడైతే ఈ స్కూల్స్ ఏర్పాటు కాలేదో, తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని మండలాల్లో కూడా ఈ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేస్తే విద్యార్థులకు మంచి విద్యాబోధన జరుగుతుంది.

కొన్ని తండాల్లో చిన్న చిన్న గ్రామాల్లో పాఠశాలలను మూసివేస్తున్నారని మా దృష్టికి వచ్చింది. పాఠశాలలను మూసివేస్తే అక్కడ పిల్లలు విద్యకు దూరమయ్యే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఆ పాఠశాలలను కొనసాగించాలి. మనం గతంలో శాసనసభలో కూడా చర్చించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా కార్పొరేట్ స్కూల్స్, ఫీజ్ లు ప్రతి సంవత్సరం పెంచుతూ విద్యార్థులకు వారి తల్లిదండ్రులకు కూడా ఇబ్బందికరంగా తయారవుతున్నాయి. కాబట్టి ఖచ్చితంగా ఎ.ఎఫ్.ఆర్.సి. ద్వారా ఉండో ఒక ఫీజ్ నియంత్రణామండలిని పాఠశాలలకు కూడా ఏర్పాటు చేయాలి. హైయర్ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి చాలా రాష్ట్రాల్లో, ముఖ్యంగా మనపక్క రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గీతం యూనివర్సిటీ ఉంది. తమిళనాడులో ఎస్.ఆర్.ఎమ్. యూనివర్సిటీ ఉంది. కొత్త యూనివర్సిటీలు చాలా ఏర్పడ్డాయి. అలాంటి యూనివర్సిటీలను తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయడం కోసం బిల్లును శాసనసభలో పెడతామన్నారు. కాని ఇంతవరకు పెట్టలేదు.

ఇండస్ట్రీస్ ఉన్న వాళ్లు ఎవరైనా బ్యాంకింగ్ చేసి ప్రయివేట్ యూనివర్సిటీలు పెడితే ఒకమంచి ఉన్నతమైన టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ను ఇచ్చిన వాళ్లువుతారు. కనీసం ఒక పది సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ ఎక్స్ పీరియన్స్ ఉన్న ఇన్ స్టిట్యూషన్ లకు ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తూ ప్రభుత్వ భూములు ఎక్కడన్నా ఉంటే ఆ విద్యాసంస్థలకు ఇవ్వడం ద్వారా వారిని ఎంకరేజ్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఇలాంటి ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలు ఏర్పాటు చేయడం వల్ల ఫీజ్ రీఇంబర్స్ మెంట్ ఇవాల్సిన అవసరం ఉండదు కాబట్టి ఒక విధంగా ప్రభుత్వం మీద ఖర్చు కూడా తగ్గుతుంది.

టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ లో ఆన్ లైన్ పర్సనల్ కౌన్సిలింగ్ ఉంటే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు వెబ్ బేస్డ్ కౌన్సిలింగ్ ద్వారా వెళుతున్నాము. ఈ వెబ్ బేస్డ్ కౌన్సిలింగ్ లో ఎమ్.సెల్ ర్యాంక్ ఆధారంగా స్టూడెంట్స్ కు ఎక్కడ ఏ కాలేజీలో సీటు వస్తుందని తెలీదు. మీరు ఎన్ని ఆప్షన్స్

అయినా పెట్టుకోవచ్చని చెబుతున్నారు. ఆన్ లిమిటెడ్ ఆప్షన్స్ వల్ల చాలా కన్ఫ్యూజ్ అవుతోంది. కొన్ని కన్ఫ్లెక్టివ్ లు తయారై వాళ్లే విద్యార్థుల దగ్గరకు వెళ్లి పలానా కాలేజీలో అడ్మిషన్లు ఇప్పిస్తామని విద్యార్థుల దగ్గర డబ్బులు తీసుకొని ఇటు కాలేజీలో యాజమాన్యం దగ్గర కూడా డబ్బులు తీసుకుని ఇబ్బందుల పాలు చేస్తున్నారు. ఆన్ లైన్ కౌన్సిలింగ్ గతంలో ఉండేది. ప్రతి స్టూడెంట్ అక్కడను వచ్చి ప్రభుత్వం అపాయింట్ చేసిన కౌన్సిలర్ తో డైరెక్ట్ గా మాట్లాడొచ్చు. ఏ కాలేజీలో సీటు ఉన్నాయి, ఏ బ్రాంచ్ లో సీటు ఉన్నాయి ఫీజు ఎంత అన్ని వివరాలు కూడా ముఖాముఖి అక్కడ చెబుతారు కాబట్టి డైరెక్ట్ గా అడ్మిషన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కనుక ఆన్ లైన్ కౌన్సిలింగ్ ను ప్రోత్సహిస్తే బాగుంటుంది.

ఆల్ ఇండియా కౌన్సిల్ ఫర్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ వాళ్లు industry faculty కు 20 శాతం రిలాక్సేషన్ ఇచ్చారు. అలాంటి industry faculty కి వాళ్లు రిలాక్సేషన్ ఇచ్చినప్పటికీ కూడా జె.ఎన్.టి.యూ. అధికారులు ఇండస్ట్రీ నుంచి ఎన్.బి.సి. తీసుకురమ్మని కోరుతున్నారు. ఇండస్ట్రీ వాళ్లు ఈ ఎన్.బి.సి. ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకంటే వాళ్లు ఇండస్ట్రీకి కావాల్సిన రీసర్చ్ వర్క్ గురించి వీళ్లు అపాయింట్ చేసుకున్నారు. వీళ్ల ముంతా ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ లో స్పెండ్ చేస్తారని యాజమాన్యాలు ఎన్.బి.సి. ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి దీన్ని మీరు రిలాక్స్ చేసి ఎన్.బి.సి. లేకపోయినా industry faculty క్లాస్ వర్క్ ఎక్కడైతే తీసుకుంటున్నారో వాళ్లకు 20 శాతం వరకు ఎ.ఐ.సి.టి.ఇ. వెసులుబాటు కలిపించింది కాబట్టి దాన్ని కొనసాగించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

Industry and Institution interaction చాలా ముఖ్యమైంది. దీని గురించి ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకొని ఏ కంపెనీలు ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఉన్నాయో అక్కడ ఏ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు ఉన్నాయో చూసుకొని ఆ ఇన్ స్టిట్యూషన్ లో పని వారికి అప్రెంటిస్ లు, ట్రైనింగ్, లైవ్ ప్రాజెక్టులు చేసుకొనే అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పించాలి. యూనివర్సిటీ గాని టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ గాని డైరెక్ట్ గా ప్రభుత్వంతో కో ఆర్డినేషన్ చేసుకొని స్టూడెంట్స్ కు ట్రైనింగ్ ఇస్తే చాలా బాగుంటుంది.

పరిశ్రమల గురించి చెప్పాలంటే, పరిగి నియోజక వర్గంలో స్టీల్ పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. అక్కడ సోలార్ పవర్ ఇండస్ట్రీలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో విండ్ పవర్ ఇండస్ట్రీలు కూడా వచ్చాయి. అయితే ఈ ఇండస్ట్రీలు ఇంకా ముందుకు వెళ్లాలంటే ఏమి కావాలి. సోలార్ ఇండస్ట్రీ వాళ్లకు అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ కి సంబంధించిన 220 కె.వి.ఎ. 400 కె.వి.ఎ. సబ్ స్టేషన్ కావాలి.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణః అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ పద్దుపై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు అయి ఇప్పటికీ 21 నెలలు పూర్తి చేసుకుంటున్నాము. కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డ తరువాత మనం మూడవసారి బడ్జెట్ పెట్టుకొని పద్దులపై మాట్లాడుకుంటున్నాము. కాని విద్యారంగ అభివృద్ధిని చూస్తే మాత్రం 21 నెలల్లో మనం సాధించిన ఘనత ఏమీ లేదనిపిస్తుంది. విద్యారంగం చాలా తీవ్ర నిర్లక్ష్యానికి గురైందని నేను భావిస్తున్నాను. సోనియాగాంధీగారి దయ వల్ల ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం మనం సాధించుకున్నాము. మనం స్వపరిపాలనలో, స్వయం పాలనలో ఉన్నాము. తెలంగాణలో విద్యార్థులు పాఠశాల, కళాశాలల్లోని విద్యార్థులు పెద్ద యెత్తున ఉద్యమాల్లో ముందుండి పోరాటం చేశారు. మన రాష్ట్రంలో విద్యా శాఖ ఇంకెంతో అభివృద్ధి చెందుతుందని భావించాము. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకసార్లు విద్యాశాఖలో అనేక లోపాలున్నాయని, సమగ్రంగా ప్రక్షాళన చేసి అద్భుతమైన విద్యావిధానాన్ని అమలు చేస్తామని చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది. పాలకులు ఎంత గొప్పగా చేస్తారోనని మేమందరం ఎదురు చూస్తున్నాము. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి విద్యారంగంలో ఒక అడుగు కూడా ముందుకు పడని పరిస్థితి ఉంది.

ఎన్నికల సమయంలో విద్యారంగంలో చాలా వాగ్దానాలు చేశారు. 35 ప్రధాన హామీలను ఎన్నికల సమయంలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఇచ్చింది. ఒక్క హామీని కూడా నెరవేర్చలేకపోయిందనేది ఈ విద్యా శాఖ నిరూపిస్తుందని తెలియ చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు 99 శాతం హామీలు నెరవేర్చమని అన్నారు. కేవలం ఒక కేజీ టు పీజి తప్ప మిగిలిన వాటన్నింటిని నెరవేర్చమని చాలా గొప్పగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఒక్క విద్యారంగంలోనే కాక ఇచ్చినటువంటి హామీలలో ఏ ఒక్క హామీ కూడా ప్రారంభానికి నోచుకోలేదు. కేజీ టు పీజీపై ఒక విధాన పత్రం కూడా రూపొందించలేకపోయింది.

ప్రజలు మనల్ని ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నుకుంటారు. ఐదు సంవత్సరాలలో ఇప్పటికే 21 నెలలు సమయం గడవిపోయింది. ఈ హామీలన్నీ ఎప్పటి లోగా అమలవుతాయి. విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు కేజీ టు పీజీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ఈ వైఖరి చూస్తుంటే విద్యారంగంలో వారు ఇచ్చిన హామీలు అమలవడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందోననిపిస్తుంది. ప్రొఫెసర్ జయ శంకర్ గారు తన జీవితాన్ని తెలంగాణ విద్యావికాసానికి అద్భుతమైన ఆలోచనలు చేశారు. దురదృష్టవశాత్తు ఆయన తెలంగాణ రాకముందే క్షుణ్ణుశారు. విద్యారంగంలో జరుగుతున్న నిర్లక్ష్యాన్ని చూస్తే జయ

శంకర్ గా తీవ్ర ఆవేదనకు గురి అయ్యేవారు సమాజ నిర్మాణంలో విద్యార్థులను భాగస్వాములను చేయడం ద్వారా, వెనుక బడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడం వల్ల సాధ్యమవుతుందని భావించారు. ఈ రోజు ప్రభుత్వ పాఠశాలలు చూస్తే పిల్లల సంఖ్య తగ్గుతుంది. దీనికి కారణం ప్రాథమిక స్థాయిలో జరుగుతున్న పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీషు మీడియం లేకపోవడం. నాణ్యత గల వసతి సౌకర్యాలు లేకపోవడం ఇంకొక కారణం. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో తెలుగు మీడియంతోపాటు ఇంగ్లీషు మీడియం కేజీ నుండి ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం ఆ విషయంలో దృష్టి సారించాలని కోరుతున్నాను. గత ప్రభుత్వం కృషి వల్ల అక్షరాస్యత శాతం బాగా పెరిగింది.

12.50 పూర్తిగా అక్షరాస్యతను సాధించినప్పుడే తెలంగాణ రాష్ట్రం, మ. బంగారు తెలంగాణగా అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామంలో పరిస్థితి చూస్తే, పిల్లల సంఖ్యకు తగినట్లుగా తరగతి గదులు లేవు. గత ప్రభుత్వంలో విద్యార్థుల సంఖ్యను దృష్టిలో పెట్టుకొని, కొత్తగా తరగతి గదులు నిర్మించినప్పటికీ, స్కూల్ బిల్డింగ్స్ ని నిర్మించినప్పటికీ, అవి సరిపోవడం లేదు, ఇంకా వాటిని పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి తరగతికి ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఉండాలి. ఆ దిశగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ముందడుగు వెయ్యాలి. ఉపాధ్యాయులు కూడా పాఠశాలల్లో లేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఎన్నికలకు ముందు డీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ రావలసినప్పటికీ రాలేదు. ఆ రోజున్నటువంటి తెలంగాణ ఉద్యమం దృష్టిలో పెట్టుకొని, మన వాళ్లకు అన్యాయం జరుగుతుందనే భావనతో డీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ ను ఇవ్వాలని మనం ఆపుకున్నాము. ఎన్నికల తరువాత తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చింది, ఎన్నికలు పూర్తయ్యాయి. డీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ ఇంతవరకూ రాకపోవడం వల్ల పాఠశాలల్లోని విద్యార్థులకు బీచర్లు లేనటువంటి పరిస్థితి కనపడింది. అదే విధంగా నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగాలు లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడి దాదాపు రెండు సంవత్సరాలు అవుతుంది. నిరుద్యోగులు డీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురుచూస్తున్నారు. వాళ్లకు సిలబస్ ను కూడా వెంటనే ప్రకటించి డీఎస్సీని ఎప్పుడు నిర్వహిస్తారో తెలుపవలసిన అవసరం ఉందని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయుల కొరత ఉంది. ఈ రోజు తెలంగాణలోనే కాదు, యావత్ భారతదేశంలోనే గట్టు మండలం అక్షరాస్యతలో వెనుకబడిన మండలం అధ్యక్షా. అక్కడ ఉపాధి దొరక్కపోవడం వల్ల వలసలు వెళ్తున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో అక్షరాస్యతను పెంచే విధంగా గత ప్రభుత్వాలు అనేక కార్యక్రమాలను తీసుకోవడం జరిగింది.

అయినప్పటికీ ఈరోజు మహబూబ్ నగర్ లోని గట్టు మండలం అక్షరాస్యతలో వెనుకబడి ఉంది.

డా.కె. లక్ష్మణ్ : అధ్యక్షా, విద్యాశాఖా మంత్రి గారు సభలో లేరు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వారు కౌన్సిల్ లో ఉన్నారు.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ : మంత్రి గారు ఉండాలి. ఇది విద్యారంగానికి సంబంధించినది. ఇది ఇంపార్టెంట్ అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. తారక రామారావు (పంచాయితీ రాజ్ శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, డెప్యూటీ సీయం గారు కౌన్సిల్ లో ఉన్నారు. వారు అక్కడ లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ కాబట్టి అక్కడ ఉన్నారు. విద్యా శాఖకు సంబంధించిన అధికారులు, మిగతా అధికారులు, మిగతా మంత్రులందరూ ఇక్కడ ఉన్నారు. **Ultimately it is the collective responsibility. Whatever you have said has been noted and will be replied.** మీరు ఆ విషయంలో అనుమానం పెట్టుకోవద్దు. తమరు కూడా మంత్రిగా పనిచేశారు. అన్ని వద్దలతోబాటు విద్యా శాఖ వద్దు కూడా ఉంది. **We will definitely respond.**

శ్రీ కె. జానా రెడ్డి (నాగార్జునసాగర్): ఇప్పుడే మా సభ్యుడు ఎవరూ ఏమి నోట్ చేయడం లేదు, మినిస్టర్ గారు కూడా లేరు అని గుర్తుచేశారు. **"It is the collective responsibility, anybody can note it"** అని చెప్పాను. ఎవరూ దీనిని గమనించలేదు. నేను మిమ్మల్ని అల్టర్డ్ చెయ్యమని లక్ష్మణ్ గారికి చెప్పాను. మీరు సమాధానం చెప్పారు. బీ అల్టర్డ్ అని చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి డి.కె.అరుణ : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోనే అతి తక్కువ అక్షరాస్యత ఉన్నటువంటి గట్టు మండలంలో నిరక్షరాస్యతను రూపుమాపడానికి ఏ విధమైన యాక్షన్ ప్లాన్ ని ప్రభుత్వం చేపడుతుందో తెలపాలని కోరుతున్నాను. మా హయాంలో గట్టు మండలంలో ఆ రోజు ఆ నిరక్షరాస్యతను దృష్టిలో ఉంచుకొని స్పెషల్ ప్యాకేజీ క్రింద ఆ మండలంలో ఉన్నటువంటి పాఠశాలలకు సంబంధించి అవసరమైన తరగతి గదులను అదే విధంగా ఉపాధ్యాయుల వేతనీలను భర్తీ చేయడం జరిగింది. విద్యా జ్యోతి అనే ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని ఆ మండలంలో అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. తరువాత జరిగినటువంటి బదిలీల వల్ల, రేషనలైజేషన్ వల్ల ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి ఉపాధ్యాయులంతా వేరే ప్రాంతాలకు వెళ్లడం వల్ల మళ్ళీ ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి. గట్టు మండలంలోని చింతలకుంట గ్రామంలో

ఉన్నటువంటి విద్యార్థులు ఎన్నోసార్లు టీచర్లు రావడం లేదు, మా పాఠశాలల్లో టీచర్లు లేరని మొర పెట్టుకున్నారు. హైకోర్టు దానిపై ఆర్డర్ ఇవ్వడం వల్ల అప్పటి ప్రభుత్వం స్పందించి అక్కడ అకడమిక్ ఇన్ స్ట్రక్టర్స్ ను నియమించాలని ఆదేశించింది. ఆ విధంగా అకడమిక్ ఇన్ స్ట్రక్టర్స్ ను నియమించింది. జిల్లా మొత్తంగా, మెరిట్ ప్రకారం అకడమిక్ ఇన్ స్ట్రక్టర్స్ ను నియమిస్తే, 60-70 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లి పాఠాలు చెప్పలేక, జీతం సరిపోక చాలా మంది జాయిన్ అవ్వలేదు. జాయిన్ అయినటువంటి వాళ్లు కూడా టెట్ ఉండడం వల్ల, లీవ్ పెట్టారు. ఎగ్జామ్స్ సమయంలో ఉపాధ్యాయులు లేని పరిస్థితి గట్టు మండలంలో ఏర్పడింది. శాశ్వతంగా ఉపాధ్యాయుల యొక్క ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి వెంటనే ప్రభుత్వం డీఎస్ సి నోటిఫికేషన్ ఇవ్వవలసి ఉన్నప్పటికీ ఇంకా వెనక్కి తొస్తున్న సేవధ్యంలో దానిని వెంటనే చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఈ అసెంబ్లీ సమావేశాల లోపు, డీఎస్ సిని ఎప్పుడు నిర్వహిస్తారు అదే విధంగా వాళ్ల సెలబ్షన్ ను గురించి కూడా ప్రకటించాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా డీఎస్ సి 98లో క్వాలిఫై అయిన అభ్యర్థులకు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక హామీ ఇవినట్లు పేపర్ లో చదివాము. ఆ అభ్యర్థులు ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసినప్పుడు, రెండు రోజుల్లో మీ సమస్యను పరిష్కరిస్తామని, మీరు హైదరాబాదులో ఉండి, నియామక ఉత్తర్వులు తీసుకొని వెళ్లాలని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా మేము పేపర్ లో చదివాము. ఇప్పటికీ నెలలు గడచిపోయాయి. దానిపైన ఏం నిర్ణయం తీసుకున్నారో తెలపాలని కోరుతున్నాను. ఉపాధ్యాయుల ఉమ్మడి సర్వీసుల గురించి ఒక సంతకంతో ఈ యొక్క ఉమ్మడి సర్వీసు రూల్స్ ను సాల్వ్ చేస్తానని ముఖ్యమంత్రి గారు తన యొక్క ప్రమాణస్వీకారం రోజున చెప్పారు. ఆ హామీ నెరవేరలేదని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఆ సమస్యను పరిష్కరిస్తారో తెలపాలని కోరుతున్నాను. ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి అంతర్జిల్లాల బదిలీల విషయమై, ఎన్నోసార్లు ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసినప్పుడు చాలా మంది చెప్పడం జరిగింది. భార్యా భర్తలు వేరు వేరు చోట్ల పనిచేస్తున్నారు. కుటుంబానికి, పిల్లలకు దూరంగా ఉండి జీవనం సాగిస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి స్పాస్ కేసులను అంతర్జిల్లాల బదిలీలో భాగంగా చేపట్టాలని, వాటిని ఎప్పటిలాగా చేపడతారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. వారందరూ చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అందులో వికలాంగులున్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అయిదారు వందల మందికి పైగా ఈ ప్రభుత్వం, ఈ బదిలీల ప్రకటన ఎప్పుడు చేస్తుందా అని ఎదురుచూస్తున్నారు.

1.00 మ. మరి దానిపైనే మనకు న్యాయం జరిగేలా వ్యవహరించాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో 75 నూతన జూనియర్ కళాశాలలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కూడా కొత్తగా 3 జూనియర్ కళాశాలలను మంజూరు చేసింది. నా నియోజకవర్గంలో కూడా గతంలో జూనియర్ కళాశాలలను మంజూరు చేశారు. కానీ దేబ్లో కూడా సోస్టలను మంజూరు చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కూడా ఆ సోస్టలను భర్తీ చేయలేదు. కాబట్టి ఆ సోస్టలన్నింటినీ ప్రభుత్వం వెంటనే భర్తీ చేయాలి. జూనియర్ కళాశాలల్లోనే 700 పైచిలుకు ఖాళీలున్నాయి. కాంట్రాక్ట్ బేసిన్లో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారినే రెగ్యులరైజ్ చేస్తారా లేదంటే కొత్తవారిని రిక్రూట్ చేస్తారా అనేదానిపై వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవాలి. డిగ్రీ కాలేజీలలో గానీ యూనివర్సిటీలలో గానీ ప్రాఫెసర్లు, వైస్ ఛాన్సలర్ల సోస్టలు చాలా ఖాళీలున్నాయి. ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేస్తే నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు కల్పించడంతోబాటు మన విద్యావ్యవస్థకు కూడా పూర్తి స్థాయిలో న్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. మన విద్యా వ్యవస్థను చూసుకుంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన మొదట్లోనే ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు విషయంలో పెద్ద గొడవ జరిగింది. ఫీజు రీయింబర్స్మెంటుకి సంబంధించి ఫాస్ట్ పథకం అని పెట్టారు. దాని తరువాత 1956కు ముందు నుంచి ఇక్కడ ఉన్నవారే ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు వర్తిస్తుందని ప్రభుత్వం ప్రకటించడంతో కోర్టు కలుగజేసుకొని మొట్టకాయలు వేయడంతో ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నది. అయినప్పటికీ ఇప్పటివరకు కూడా ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు బకాయిలు చెల్లించలేదు.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత విద్యపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని గతంలో చెప్పారు. అమెరికాలో ఉండే అధ్యక్షుడి పిల్లలు, పేదవాడి పిల్లలు అందరూ ఒకే పాఠశాలలో చదువుతారు. ఆ విధమైన వాతావరణం మన రాష్ట్రంలో కూడా అమలుచేసి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చేరేందుకు పోటీపడే విధంగా ఉండాలని చెప్పారు. నిజంగానే ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యపట్ల చాలా చిత్తశుద్ధితో ఉన్నారని అనుకున్నాము. కానీ ఇప్పుడు మాత్రం పరిస్థితులు దానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. మన లోపభూయిష్టమైన విధానాలతో విద్యాశాఖ పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం అవుతోంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ కేటాయింపులకు సంబంధించి గత సంవత్సరం కేటాయింపులను పరిశీలిస్తే విద్యాశాఖకు కేటాయించిన రూ.11,216 కోట్లలో ప్రభుత్వం రూ.8,500 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు

పెట్టింది. దాదాపు 3వేల కోట్లు ఖర్చు చేయకుండానే వదిలేశారు. ఈ సంవత్సరానికి రూ.10,738 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. సంవత్సరం, సంవత్సరానికి విద్యాశాఖకు కేటాయింపులు ఎక్కువచేసి విద్యావ్యవస్థను పటిష్టం చేసి ప్రతి ఒక్క బీద విద్యార్థికి విద్యను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చే విధంగా చేయాల్సింది బడ్జెట్ కేటాయింపులు తగ్గించడంలో ఆంతర్యమేమిటని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మేడమ్ మీరు అడిగిన అయిదు నిమిషాల సమయం కూడా అయిపోయింది. ఇక ఒక నిమిషంలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో చాలా పెద్దఎత్తున గురుకులాలను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. కాబట్టి ఆ గురుకులాలను ఎప్పుడు ప్రారంభం చేస్తారని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 54 ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలున్నాయి. ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక పాలిటెక్నిక్ కళాశాలను, ప్రతి జిల్లాకు ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను మంజూరు చేస్తామని చెప్పారు, ఎప్పటిలోగా మంజూరు చేస్తారని అడుగుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 54 ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలున్నాయి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు కొత్తగా ఒక వైద్య కళాశాలను మంజూరు చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో జెఎన్ టియూ ద్వారా ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను కూడా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిషన్ కాకతీయ, మిషన్ భగీరథ అని గొప్పగా ఈ ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. అలాగే విద్యా విషయంలో కూడా ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు చేపట్టాల్సి ఉన్నప్పటికీ చేయడం లేదంటే ఇందులో కమిషన్లు రావని ప్రభుత్వం చేయడం లేదు.

శ్రీ హనుమంత్ సింఠే (జుక్కల్): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రోత్సహించే విధంగా 2016-17 సంవత్సరానికి ఒకకోటి 20 లక్షల 42వేల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. కార్మిక ఉపాధి కల్పన కోసం, కార్మికుల సంక్షేమం కోసం గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ఈ ప్రభుత్వం రూ.420 కోట్లు కేటాయించి కార్మికుల పక్షపాతిగా నిరూపించుకున్నది. అదే విధంగా కార్మిక సంక్షేమ మండలి ద్వారా 2015-16 సంవత్సరానికి రూ.1కోటి 20 లక్షల 11వేల 596 రిలీజ్ అయితే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం తరువాత జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.6 తేది.17.09.2014 ద్వారా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలంగాణ భవన మరియు ఇతర నిర్మాణ కార్మికుల

సంక్షేమం కోసం సంక్షేమ మండలిని ఏర్పాటుచేసి వారికి ప్రోత్సాహకరంగా వినాహ బహుమతి, మెటర్నిటీ బెనిఫిట్, మరణ ప్రమాద ఉపశమనం, వైకల్య ఉపశమనం, సహజ మరణ ఉపశమనం, అంత్యక్రియల ఖర్చుల కోసం రూ.12కోట్ల 5లక్షల 90వేలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఈ పద్దు కింద రూ.70కోట్లు కేటాయించినందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను.

ఉపాధి కల్పన విషయంలో ప్రస్తుతమున్న 61 ఐటిఐలలో 2 ఎస్.టి.ఐల కింద ఆర్.ఐ.ఐలు రూ. 30.44 కోట్లు కేటాయించి వాటి స్థాయి పెంచడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అంతే కాకుండా ఎస్.సిలకు ఒక కొత్త ఆర్.ఐ.ఐ ఏర్పాటు చేయాలి. అదే విధంగా మేడ్చల్లో ప్రపంచస్థాయి ఐటిఐని ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

1.10 2016-17 వ సంవత్సరంలో, 5 ఆర్.ఐ.ఐల స్థాయిని

మ. పెంచడానికి, రూ.10.30కోట్లను కేటాయించడం జరిగింది. ఉపాధి కల్పనా విషయంలో, పెద్దలు లోపాభూయిష్టమైన మాటను పేర్కొనడం జరిగింది. నా నియోజకవర్గంలో ఒక ఐటిఐకి రూ.1.20కోట్లతో బిల్డింగ్ శ్యాంక్షన్ చేశారు. కానీ, అడ్మినిస్ట్రేషన్ శ్యాంక్షన్ లేదు, స్టాఫ్ శ్యాంక్షన్ లేదు. ఇది లోపభూయిష్టమా? లేకపోతే ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రోజు ఏ శ్యాంక్షన్ ఇచ్చినా కూడా దానితో పాటు అడ్మినిస్ట్రేషన్, స్టాఫ్, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ శ్యాంక్షన్ ఇచ్చి, అన్ని విధాలుగా విద్యా వ్యవస్థని బలోపేతం చేద్దామనే దిశగా, ఒకటి ఒక మాటలో చాలా మంచి సమాధానాన్ని చెప్పడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం నుంచి విద్యా వ్యవస్థపై దృష్టి సారినామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో చెప్పడం జరిగిందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు పెద్దలు మాట్లాడుతూ, 78 జూనియర్ కాలేజీలకు మంజూరు ఇచ్చామని, స్టాఫ్ శ్యాంక్షన్ లేదని చెప్పారు. అది లోపభూయిష్టము. జూనియర్ కాలేజీలు మంజూరు చేశారు కానీ, స్టాఫ్, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ శ్యాంక్షన్ లేదు. అది లోపభూయిష్టం. జుక్కల్ నియోజకవర్గంలో ఒకటి జుక్కల్లో, రెండోది పిట్లంలో జూనియర్ కాలేజీలు మంజూరు అయ్యాయి. ఆ కాలేజీలకు స్టాఫ్ మరియు ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ శ్యాంక్షన్ కూడా లేదు. అక్కడ పనిచేస్తున్న జూనియర్ లెక్చరర్స్ ఎంతో బాధతో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఆ రెండు జూనియర్ కాలేజీల్లో 9-10 సంవత్సరాల నుంచి కొంత మంది అధ్యాపకులు జూనియర్ లెక్చరర్స్ గా పనిచేస్తున్నారు. ఆ రోజున ప్రభుత్వం స్టాఫ్ శ్యాంక్షన్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఆ జూనియర్ లెక్చరర్స్ ఈ రోజు రెగ్యులరైజేషన్ కు నోచుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇది లోపభూయిష్టమా? అన్ని విధాలుగా స్టాఫ్ శ్యాంక్షన్ తోబాటు,

J.68-9

ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ని కూడా శ్యాంక్షన్ ఇద్దామనే విధంగా ఆలోచన చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రి గారు గొప్పవారా? అనే విషయాన్ని ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

గత సమైక్య పాలనలో, ఏ గుడి చూసినా అటువైపే అభివృద్ధి చెందింది. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఏ గుడి కూడా అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వదనీ స్వీకారం చేసిన వెను వెంటనే యాదగిరి గుట్టలోని శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి దేవాలయానికి సంవత్సరానికి రూ.100 కోట్ల చొప్పున, 5 సంవత్సరాలకు రూ.500 కోట్లను ఖర్చు చేసి దర్శనానికి వచ్చిన భక్తులకు వసతి, పార్కు లతోబాటు, ఆ గుడికి వెళ్లడానికి, గుట్టకు వెళ్లడానికి 4 టైన్ రోడ్ల సౌకర్యం కల్పించే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ ఒక్క దేవాలయమే కాకుండా వేములవాడ రాజరాజేశ్వర దేవాలయానికి, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న బాసర, భద్రాచలం మొదలైన అలయాల అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందనే విషయాన్ని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణ కోసం కొట్లాడి తెలంగాణ తెచ్చిన వారు పరిపాలన చేస్తే ఏ విధంగా ఉంటుందనే విషయాన్ని గోదావరి పుష్కరాల్లో పుణ్యస్నానాలు చేసిన 5 కోట్ల ప్రజలు చూడటం జరిగింది. స్నానశుభ్టాల విషయంలో కానీ, ట్రాఫిక్ నియంత్రణ విషయంలో చక్కటి చర్యలు తీసుకున్నారు. ఆరోజు పుష్కరాలు అత్యంత బ్రహ్మాండంగా జరపడం జరిగింది. ట్రాఫిక్ నియంత్రణ కోసం గౌరవనీయ మంత్రులు హరిశ్ రావు గారు, ఒక రోడ్డుపై ట్రాఫిక్ ఎస్పీ మాదిరిగా ట్రాఫిక్ ని నియంత్రించారు. ఆవిధమైన ఇన్వార్ట్ మెంట్, కమిట్ మెంట్ తో వారు పనిచేయడం జరిగింది. సమక్క - సారలమ్మ జాతర విషయంలో.....

(బెల్)

గత ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో నేను మొట్టమొదటి సారిగా పద్దులపై మాట్లాడుతున్నాను. కావున, నాకు 15 నిమిషాల సమయం కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: 5 నిమిషాలలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ హనుమంత్ షిండే: “సమక్క- సారలమ్మ” జాతర నిర్వహణలో తెలంగాణ బిడ్డలు, మా బిడ్డలు పరిపాలన చేస్తున్నందుకు సంతోషంగా జాతరకు పోయామని, మంచిగా దర్శనం చేసుకున్నామని ప్రజలు ఆనందాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంకా తన గొప్ప మనసు చాటుకుంటూ సిజిఎస్ కింద రూ.50 కోట్ల గ్రాంటుని ఈ పద్దులో కేటాయించడం జరిగింది. సమైక్య పాలనలో మనం అడవులను కోల్పోయాము. 33 శాతం అడవులు ఉంటే వర్షాలు వచ్చే పరిస్థితి ఉన్నది. కానీ, ఈ రోజు అది

33 శాతం నుంచి 28 శాతానికి వచ్చింది. పోయిన సారి, ఈ సారి వర్షాలు లేవు. ఈ విధమైన పరిస్థితి కొనసాగితే అటు రైతులు, ప్రజలందరూ కూడా అష్టలు పాలు కావాల్సివస్తుందిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు “హరిత హారం” అనే కార్యక్రమం ద్వారా ప్రతి గ్రామంలో 40,000 వేల మొక్కలను నాటే పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. మొక్కల పెంపకానికి ప్రతి మండలంలో దాదాపు 10-12 సర్కరీలను ఏర్పాటు చేశారు. కానీ, మన దురదృష్టవశాత్తు, వర్షాలు పడడం వల్ల, అనుకున్న ఫలితాలు రాలేదు. వచ్చే సంవత్సరం ఈ సీజన్లో వర్షాలున్నాయని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం హరితహారం కార్యక్రమాన్ని టేక్ చేసి, పోయిన వాసలు వాపస్ వచ్చే విధంగా, వచ్చిన కోతులు పోయే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. గతంలో పరిశ్రమలు, పారిశ్రామిక వేత్తలు హైదరాబాద్ వదిలి వెళ్లే పరిస్థితి ఉండేది. శనివారం, ఆదివారాలు పవర్ హాలిడేలు ఉండేవి. చిట్టచివరికి తెలంగాణ వచ్చే ముందు శుక్రవారం కూడా పవర్ హాలిడే ఇచ్చిన పరిస్థితి ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రి గారు పదవి స్వీకారం తరువాత, ఆరు నెలల సమయం పాటు ఆహారాశ్రమలు కట్టపడి, రాష్ట్రానికి కంటే తెద్దామని, పరిశ్రమలకు 24 గంటల పాటు కంట్రీ ఇచ్చే విధంగా కృషి చేశారు, ఈ రోజు ఆ పారిశ్రామికవేత్తలు, పరిశ్రమల్లో పని చేస్తున్న కార్మికులు ఎంతో సంతోషంగా ఉన్నారని చెప్పడానికి నేను ఆనందపడుతున్నాను.

(బెల్)

పారిశ్రామికాభివృద్ధి ప్రోత్సాహం కోసం, విద్యుత్ సబ్సిడీ కోసం రూ.182 కోట్లను ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించడం జరిగింది. చేనేత, జౌలి అభివృద్ధి కోసం రూ.143 కోట్లను కేటాయించి, అన్ని విధాలా పారిశ్రామిక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేద్దామనే దిశగా సాగుతూ, “టిఎస్ -ఐపాస్”ని ప్రవేశపెట్టి భారతదేశంలో, ప్రపంచంలో ఉన్న పారిశ్రామిక వేత్తలందరూ ఇక్కడకు వచ్చి పరిశ్రమలు స్థాపించే విధంగా వారికి ఆహ్వానం పలుకుతోంది.

(బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్పీజ్ కోవరేట్.

శ్రీ హనుమంత్ పిండె: అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలలో పూర్తి చేస్తాను. గత సమైక్య పాలనలో పర్యాటక స్థలాలు సముద్రం ఒడ్డునే ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో, మన ప్రాంతంలో అనేక పర్యాటక కేంద్రాలు ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ ని పర్యాటక కేంద్రంగా చాలా అభివృద్ధి చేయవచ్చు. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం, నెహ్రూ జలాజికల్ పార్కు,

గోల్కొండ ఖిల్లా, చార్మినార్ మొదలైన చూడ తగిన ప్రదేశాలున్నప్పటికీ హైదరాబాద్ ని టూరిజం కేంద్రంగా డెవలప్ చేయలేదు. వరంగల్ లో ఉన్న వెయ్యిస్తంభాల గుడి, వేముల వాడ రాజరాజేశ్వర స్వామి గుడి, కొండ గట్టు ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయాన్ని, భాసర దేవాలయాలని అనుసంధానం చేస్తూ, తెలంగాణ నుంచి, అటు ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి, పిరిడికి హైదరాబాద్ మీదుగా పోతుంటారు. హైదరాబాద్ ని అనుసంధానం చేస్తూ, సంగారెడ్డి, నాందేడ్, అపోలో రోడ్ 4 లేన్ రోడ్డు హైవేగా కన్వర్ట్ అయింది. సంగారెడ్డి, మన్నాపూర్, బోధన్ రోడ్డు కూడా హైవేగా కన్వర్ట్ చేయాలనే ఆలోచన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉంది. 4 లేన్ రోడ్డుని మెదక్ వరకు పొడిగించి, మెదక్ చర్చి, పోచారం, నిజాంసాగర్, ప్రాజెక్టులు, కౌలాస్ ఖిల్లా, ఈ నాలుగింటిని కలిపితే, నాందేడ్ లో ఉన్నటువంటి సిక్కుల గురుద్వారా ద్వారా బెరంగాబాద్ పిరిడికి భక్తులు పోతారు. ఇదొక టూరిజం కారిడార్ లా డెవలప్ చేసి ఆలోచన చేయాలని, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు, ఐటి గురించి నేను ఎక్కువగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. భారతదేశమే కాకుండా ప్రపంచం మొత్తం తెలంగాణ, హైదరాబాద్ వైపు చూస్తున్నాయంటే ఆ ఘనత, కేవలం కేటీఆర్ గారికే దక్కిందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, కేటీఆర్ గారికి, హారీశ్ ను గారికి ధన్యవాదములు.

శ్రీ చింతల రామ చంద్రా రెడ్డి (ఖైరతాబాద్): అధ్యక్షా, ఈ రోజు స్కూల్, హయ్యర్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్, మెడికల్ అండ్ హెల్త్, యూత్ అండ్ స్పోర్ట్స్ వద్దలపై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదములు. మనిషిని నరుడి నుంచి నారయణుడి స్థానం వరకు తీసుకుపోయేది రాచబాట, నీతి ఒక్కటే. నీతి లేకుంటే రీతి ఉండదు. నీతి, రీతి లేకుంటే ధర్మం ఉండదు. అన్యాయాన్ని ఎదుర్కొని ధర్మాన్ని కాపాడగలేదే, ఒక నైతిక విద్య. ప్రభుత్వం విద్య, వైద్యం అనే రెండు విషయాలను ఒక సరైన మార్గంలో పెట్టాలి. విద్య ద్వారా వచ్చే జ్ఞానాన్ని యావత్ సమాజానికి అందించే బాధ్యత మన ప్రభుత్వాలపై ఆధారపడి ఉంది. ముఖ్యంగా బంగారు తెలంగాణలో మన ప్రభుత్వం పై ఆధారపడి బాధ్యత ఉన్నది. పాఠశాల స్థాయి నుంచే జీవన ప్రయోగాన్ని పాఠ్యశాలలుగా చేర్చ గలిగితే, మార్పు రావడం సాధ్యం.

1.20 | శ్రీ అబ్దుల్ కలాం గారిని ఒక అమ్మాయి స్కూల్లో ఒక ప్రశ్న
మ. | వేసింది. “నర్ మీరు మహా భారతాన్ని చదివారా, చదివితే అందులో ఉన్నటువంటి, మీకు సచ్చినటువంటి పాత్ర ఏమిటి” అని అడిగిందట. అయితే అబ్దుల్ కలాం గారు నేను మహా భారతాన్ని చదివాను. అందులో నాకు సచ్చిన పాత్ర విదురుడు అని చెప్పి,

“విదురుడు ధైర్యంగా, తన రాజ్యంలో రాజు చేస్తున్న తప్పుడు ఆలోచనలను ఎత్తి చూపినటువంటి ఒక మహా వ్యక్తి. ఆయనకు విద్య ఉంది కాబట్టి ధైర్యం ఉంది. అందుకే ఆయన ధైర్యంగా రాజును కూడా మందలించే శక్తి ఉందని ఆ అమ్మాయికి అబ్బల్ కలాం గారు చెప్పారు”. మన బంగారు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మనకు ఇచ్చిన స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం విద్యాలయాలు తగ్గడం, విద్యార్థులు తగ్గడం అనేది ఎందుకు జరుగుతున్నదని మనం ఒక్కసారి ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాలి. ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలు పెంచడమే కాకుండా, వాటిలో ఫీజులు పెంచడం జరుగుతున్నది. మీరు ఇచ్చిన స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం 2013-14 సం.లో ప్రాథమిక విద్యాలయాలు 25331 ఉంటే 2015-16 సం.కి వచ్చేటప్పటికి 19625 ఉన్నాయి. అదే ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల్లో 2013-14 సం.లో 6883 ఉంటే 2015-16 సం.కి 3332కు వడిపోయాయి. అదే రకంగా ఉన్నత పాఠశాలల్లో 2013-14 సం.లో జూనియర్ మాస్టర్స్ 11079 ఉంటే 2015-16 సం.కి 5652. పాఠశాలలు ఈ రకంగా మూత పడుతున్నాయంటే విద్యార్థులు ఎందుకు డ్రాప్ అవుతున్నారో, ఎందుకు ఇన్ని స్కూళ్లు మూత పడుతున్నాయి అనేది ఆలోచించాలని గౌరవ మంత్రి గారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

విద్యార్థుల విషయానికి వస్తే 2014-15 సం.లో 22,19,698 మంది ప్రాథమిక విద్యార్థులు ఉంటే 2015-16 సం.కి 10,60,947 మంది ఉన్నారు. ఈ రకంగా 50 శాతానికన్నా ఎక్కువగా విద్యార్థులు తగ్గడం జరిగింది. ఉన్నత పాఠశాలల్లో చూసినట్లైతే 2014-15 సం.లో 27,32,482 మంది విద్యార్థులు ఉంటే 2015-16 సం.కి 13,94,385 మంది ఉన్నారు. ముఖ్యంగా అమ్మాయిల విషయంలో 8వ తరగతి దాటిన తర్వాత వారికి కావాల్సిన ప్రత్యేక శ్రద్ధ మహించనట్లైతే, ముఖ్యంగా టాయిలెట్స్ విషయంలో ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేయకపోతే, డ్రాప్ ఔట్స్ ఏ విధంగా ఉంటాయో వసకు తెలుసు. 2013-14 సం.లో 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు 15,56,617 మంది ఉంటే 2014-15 సం.కి 15,14,526, 2015-16 సం.కి వచ్చే సరికి ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల్లో ఆడపిల్లల సంఖ్య తగ్గకుండా జాగ్రత్తగా ఉండాలనేది మనం గమనించాలి. ఈ విధంగా విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గడం వలన మొత్తం స్కూల్ విద్యా విధానం ప్రైవేటు వాళ్లకు అప్పచెబుతున్నామా? అంటే మనం అప్పచెప్పుతున్నామని అనడంలేదు. ఈరోజు ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో ఉన్న టీచర్ల కన్నా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ టీచర్లకు, మూడు నుండి నాలుగింతలు ఎక్కువ జీతాలు ఉన్నాయి. చాలా బాగా పాఠాలు చెప్పే సామర్థ్యం ఉన్న

ఉపాధ్యాయులు మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో చాలా మంది ఉన్నారు. 28వేలకు పైగా ఉపాధ్యాయులు ఉన్నట్లు రికార్డులు చెబుతున్నాయి. వీరందరినీ మనం విద్యా విధానంలో చేర్చకపోవడం, గత పాలకులు చేసిన చట్టాలను కఠినం చేయకపోవడం, ఉన్న చట్టాలను సైతం సక్రమంగా అమలు చేయకపోవడం, తదితర కారణాలతో ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలంతా వ్యాపారం చేస్తూ భారీగా ఫీజులు వసూలు చేస్తూ అక్రమాలకు పాల్పడుతూ సొమ్ములు చేసుకుంటున్నాయని స్వయాన ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. ఈ విషయమై ప్రత్యేకమైన చర్చ జరిపి విద్యా విధానాన్ని రూపకల్పన చేయాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన విద్యా చట్టానికి అనుకూలంగా ఏ రకంగా చేయాలనే విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, శాసన సభలో సమగ్రమైన చర్చ చేసే సందర్భంలో పాఠశాలల్లో కావాల్సిన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, ఆడపిల్లలకు వేరుగా మగపిల్లలకు వేరుగా టాయిలెట్స్, అదే రకంగా క్లాసు రూములో కావాల్సిన సీటింగ్ ఫ్యాన్స్, స్విచ్, లైట్లు, బ్లాక్ బోర్డు, క్రింద ఫ్లాట్ ఫాం, ఫర్నిచర్ వంటి వాటి మీద కూడా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించాలని తమరి ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

నా నియోజక వర్గంలో 11 హైస్కూళ్లు ఉన్నాయి. ఈ 11 హైస్కూళ్లలో సోలార్ హీటర్స్ పెట్టించాలని, వైఫై సౌకర్యం అందించాలని, మధ్యాహ్నం పూట పెట్టే ఉచిత భోజన పథకానికి సంబంధించి డైనింగ్ హాల్ ఏర్పాటు చేసే విధంగా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను.

జూబ్లీ హిల్స్ లో ఉన్న ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఈ సౌకర్యాలన్నింటినీ ఏర్పాటు చేసే మొదటి దశగా పనులను పూర్తి చేయించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఒక స్కూలును మోడల్ గా తయారు చేయడం జరిగింది. మిగిలిన పది స్కూళ్ల విషయంలో కూడా అసింబ్లీ సమావేశాలు అయిపోయిన తరువాత తప్పనిసరిగా ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని ఆలోచిస్తున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని స్కూళ్లకు కూడా ఇలాంటి సౌకర్యాలు అందించి ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కూడా మంచి నాణ్యమైన విద్య దొరుకుతుందనే సమ్మతం కలిగించడానికి ఈ బంగారు తెలంగాణలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాలన్నీ చేపట్టాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

1.30 | అధ్యక్షా, ఏ విద్యార్థిని బాగు పడాలన్నా, చెడిపోవాలన్నా, **మ.** ఏం చదవాలి, ఏమి చేయాలి, పక్కదారి పట్టాలన్నా, సరైన మార్గంలో వెళ్లాలన్నా, జూనియర్ కాలేజ్ సమయంలోనే జరుగుతాయనే విషయం అందరికీ తెలుసు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న మొత్తం విద్యా విధానాన్ని చూస్తే శ్యాంక్షన్ పోస్టులు 5,158. 2008 సంవత్సరం నుండి 2013వ సంవత్సరం వరకు కొత్తగా కొన్ని

కాలేజీలు వచ్చిన తరువాత 743 పోస్టులను అలాబ్ చేయడం జరిగింది. వీటన్నిటిని కలిపి 5,901 పోస్టులున్నాయి. వీటిలో రెగ్యులర్ లెక్కరర్స్ 1403 మంది ఉన్నారుని ప్రస్తుతం ఉన్న లెక్కర్స్ బట్టి తెలుస్తోంది. దీనిలో మినిమమ్ జీతాలపై 174 మంది ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. మిగిలిన వెకెన్సీలు 3,755 ఉంటే, కాంట్రాక్టు బేసిన్లో 3,164 మంది ఉద్యోగాలు పని చేస్తున్నారు. ఈ అంశాలపై చర్య తీసుకుని ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ప్రభుత్వం ఒక జూనియర్ కాలేజ్ పెడితే, హైస్కూల్లో చదివే పిల్లలకు సరైన మార్గం చూపిన వారమవుతామని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. ఆర్డిడి లెవెల్లో ఒక డిగ్రీ కాలేజీను పెట్టాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో మైనారిటీ స్కూల్ ఉంది, కానీ టీచర్స్ లేరు. సరైన మనతులు లేవు. మైనారిటీ స్కూళ్లలో వెంటనే టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేసి, ఫుల్ ఫ్లెడ్జెడ్ స్కూల్స్ గా చేసి, పిల్లలకి సక్రమమైన విద్య అందించినప్పుడే వాళ్లు భారతదేశంలో అంతర్భాగంగా ముందుకు సాగుతారు. ఈ దేశం మనదనే ఆలోచనతో రాజకీయంగా, సామాజికంగా, పైకి తీసుకు వచ్చినప్పుడే ఈ దేశం యొక్క ఔన్నత్యాన్ని వారు ఆలోచించగలరు.

గత సంవత్సరం ఒక లక్షా 24వేల మంది ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు వ్రాయడం జరిగింది. వీటిలో కొన్ని మాఫియా కాలేజీలు ఎమ్సెట్కోచింగ్ అని పేరు చెప్పి రూ.40,000 నుండి 4లక్షల దాకా వసూలు చేస్తున్నాయి. మన వద్ద లక్ష నుంచి లక్షన్నర వరకు సీట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. 9వేల మందికి లెక్కల్లో 80 మార్కులు రావలసి ఉంటే, 40 మార్కులు వచ్చాయి. 5వేల మందికి కెమిస్ట్రీలో 40 మార్కులు రావలసి ఉంటే, 20వైన మార్కులు వచ్చాయి. 3వేల మందికిగాను ఫిజిక్స్లో 40 మార్కులు రావలసి ఉంటే, 20 మార్కులు వచ్చాయి. మొత్తం పదిహేడు మందిని తీసివేస్తే 50శాతంకంటే లెస్ వచ్చిన వారికి ఎమ్సెట్లో సీట్లు వచ్చాయి. దీనిపై రెండు మూడు కాలేజీలు నివారితమైన ప్రచారం చేస్తూ, 7వ తరగతి నుంచే ఇంటి ఇంటి వద్దకు వస్తూ పబ్లిసిటీ చేస్తూ, మార్కెటింగ్ చేస్తూ మా స్కూళ్లలో చేరమని, మా కాలేజీల్లో పిల్లల్ని చేర్పించమని, పిల్లలకు మేము నాణ్యమైన విద్య అందిస్తామని ఎమ్సెట్, ఐబిటి, ఇఇఇ వంటి కోర్సుల్లో శిక్షణ ఇస్తామంటున్న కాలేజీలపై ప్రభుత్వానికి అవగాహన ఉండాలని కోరుతున్నాను.

మన వద్ద 12 యూనివర్సిటీలున్నాయి. యూనివర్సిటీల్లో వి.సిలను నియమించండి. డిగ్రీ కాలేజీల్లో 1:15 ఫ్యాకల్టీ ఉండాలి. 1:2:4 ఉండాలి క్యాడెట్ రిపియిలో ప్రాఫెసర్స్, అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్స్, అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్స్ ఉండాలి. ఆ వద్దటి ప్రకారం మన కాలేజీల్లో

ఉన్నారా? ఈనాడు సైవేటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో ఫ్యాకల్టీ సరిగా లేరని కొన్ని కాలేజీలను రద్దు చేసి, కాలేజీలకు ఫీ రీ-ఇంబర్స్ మెంటు ఇవ్వకుండా చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

(మైకు కట్ చేయబడింది.)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు సహకరించాలి. మీరు కోరిన సమయం ఇచ్చాము. ఒక నిమిషంలో కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి: ప్రభుత్వం కొన్ని వందల, వేల రూపాయలను వెచ్చిస్తూ, ప్రజలకు నాణ్యమైన వైద్యం అందించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఐదు ఆసుపత్రులను నిర్మాణం చేస్తామని, ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. నిన్న ప్రభాకర్ గారు తన నియోజక వర్గంలో ఎస్సీ అమ్మాయికి హార్ట్ ట్రాన్స్ ప్లాన్ టేషన్ చేయాలని డా. లక్ష్మణ్ గారి నేతృత్వంలో మేము ముగ్గురం ముఖ్యమంత్రి గారి వద్దకు వెళితే రూ.35లక్షలు కావలసి కోరగా వెంటనే స్పందించి మంజూరు చేశారు.

(సభలో హర్షధ్వనాలు)

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో జరగలసిన చికిత్స జరపాలింది పోయి, సైవేటు ఆసుపత్రుల్లో లక్షల రూపాయలు వెచ్చిస్తున్నాము. మనకున్న డాక్టర్లు, ఫ్యాకల్టీ, కాలేజీలు, సైవేటు వారికంటే నూటికి నూరు శాతం నాణ్యమైన ఆసుపత్రులు, స్టాఫ్, సుపర్ లైజిస్ పనలో ఆరితేరిన డాక్టర్లున్నారు. అయినప్పటికీ మన ఆసుపత్రుల్లో చికిత్సలు చేయించలేకపోతున్నాము. మనకు కావలసిన డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లను పెట్టలేకపోతున్నాయి. నా నియోజకవర్గమైన ఖైరతాబాదులో ఆసుపత్రి నిర్మాణం జరిగి రెండు సంవత్సరాలవుతున్నా, ఇప్పటి వరకు ప్రారంభోత్సవం చేయలేదు. కారణం ఆసుపత్రిలో కావలసిన డయాగ్నోస్టిక్ పరికరాలు లేవు. గాంధీ, ఉస్మానియా, వరంగల్లో ఉన్న కాకతీయ, రిమ్స్, వీటన్నిటిలో కూడా డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లు, ఐసియూ సెంటర్లు ఎందుకు ఏర్పాటు చేయడం లేదు. ఎందుకు గ్రామ గ్రామానికి మనం ఆసుపత్రులను తీసుకు రాలేకపోతున్నాము. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతి జిల్లాలో ఐసియూ సెంటర్లు నిర్మాణం చేసి అన్ని రకాల వైద్యాలను అందించే విధంగా ఎందుకు ప్రయత్నం చేయడం లేదు. మన వద్ద ఉన్న డాక్టర్లను సక్రమమైన మార్గంలో పెట్టి, అందరికీ మంచి వైద్యం అందించే విధంగా చూడాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1.40

మ.

శ్రీఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి (నారాయణ్ పేట్): అధ్యక్షా, ఈ రోజు బడ్జెట్ పద్దులపై మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఏ దేశమైనా రాష్ట్రమైనా నిజమైన అభివృద్ధి సాధించాలంటే ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలి. బడ్జెట్ లో ఆర్థిక మంత్రి గారు ఒక మాట చెప్పారు. రెండు కొలమానాలు ఉంటాయి. ఒకటి ఆర్థికాభివృద్ధి, రెండవది మానవాభివృద్ధి. ఇప్పటి వరకు ఆర్థికాభివృద్ధిలో మనం ఎంతో పురోగతిని సాధించాము. దేశంలో రెండవ స్థానంలో మనం ఉన్నాము. మానవాభివృద్ధిలో ఇంకా సాధించవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. ఆ విషయంలో ఈ రోజు 138 స్థానంలో మనం ఉన్నాము. ఇందులో ప్రధానంగా విద్య, వైద్య రంగాలు ఉన్నాయి. ప్రజలంతా అక్షరాస్యులు అయి ఆరోగ్య జీవితాన్ని గడిపితే నిజమైన అభివృద్ధి సాధించవచ్చని నివేదికలు తెలియజేస్తున్నాయి. ఆధునిక వైద్య సౌకర్యాలను అభివృద్ధి చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వాలపై ఉంది. దీని ప్రాధాన్యం గుర్తించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర రావు గారు ఆరోగ్య రంగానికి పెద్ద పీఠ వేశారని మీ అందరికీ కూడా తెలుసు. గతంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో డాక్టర్ ఉంటే నర్స్ లు ఉండరు. నర్స్ లు ఉంటే డాక్టర్ లు ఉండరు. వీరు ఇద్దరు ఉంటే ఆసుపత్రుల్లో నడవ మందులు ఉండేవి కాదు. నిండు గర్భిణీలకు ఆసుపత్రి ఆవరణలోనే ప్రసవాలు జరిగినట్లు మనం అనేకం విన్నాం. ఈ తెలంగాణ రాకముందు ఇలాంటి సంఘటనలు చాలా చూశాము. కుక్కకాటుకు, సాము కాటుకు మందులు లేవని ఎన్నోసార్లు సేవర్లలో చదవాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రూరల్ ఏరియాలో పీహెచ్ఎస్ నుంచి హైదరాబాద్ లో ఉన్న నిజామ్స్ ఆసుపత్రి దాక అన్ని సదుపాయాలు కల్పించి, పేదలందరికీ ఆరోగ్య సేవలు అందించాలని ప్రభుత్వం ఒక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులన్నీంటిని మెరుగుపరచి పేదవారికి మంచి వైద్యం అందించాలని టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం సంకల్పించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు అంటేనే ఎవరు వెళ్లే వారు కాదు. బెడ్ షిట్లు ఉంటే బెడ్స్ ఉంటేవి కావు. ఇవి రెండూ ఉంటే కాట్స్ ఉండవు. వారికి కారిడార్ లోనే వైద్యం చేస్తున్న దృశ్యాలను మనం గతంలో ఎన్నో చూశాము. అలాగే ఆసుపత్రులు శుభ్రంగా కూడా ఉండేవి కాదు. మందులు లేక డయాగ్నోస్టిక్ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ లేక మెడికల్ పారా మెడికల్ స్టాఫ్ లేకుండా ఎంతో ఇబ్బందికరంగా ఉండేది. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వం పేదలందరికీ మంచి మెరుగైన వైద్యం అందించాలని బడ్జెట్ లో ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు ఆరోగ్య మంత్రి లక్ష్మారెడ్డిగారు పెద్ద మొత్తంలో ఈ

వెద్యరంగానికి నిధులను కేటాయించారు. ఆరోగ్యానికి ఉన్న ప్రాధాన్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వం 2016-2017 బడ్జెట్ లో రూ.5960 కోట్లు ఈ వైద్య రంగానికి కేటాయించింది. గత సంవత్సరంలోని రివెన్జ్ ఎస్టిమేట్స్ కన్నా 43.8 శాతం ఎక్కువగా ఈ సంవత్సరం కేటాయించారని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను. జీడిపిల్ల 2.5 శాతం మనం ఆరోగ్యానికి సమకూర్చాలని ఎన్నో ఆరోగ్య నివేదికలు చెబుతున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా వాళ్ల బడ్జెట్ లో రూ.37 కోట్లు పెడితే It has become only 1.93% which they have allocated to Health and Medical Education. But, whereas, this Telangana Government, in their entire budget, have provided 4.57% of the total amount to the Health. దీని ద్వారా ఈ రోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజా ఆరోగ్యంపైన ఎంత దృష్టి పెట్టిందో అందరికీ తెలుసు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారు రూ.29.9 శాతం వాళ్లు పెంచితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం 12.9 శాతం పెంచితే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం బడ్జెట్ కన్నా ఈ సారి 43.8 శాతం పెంచి ఒక చరిత్రను సృష్టించిందని గర్వంగా చెబుతున్నాను. మొత్తం బడ్జెట్ లో ఔషధాల కోసం, సర్జికల్ పరికరాల కోసం రూ.225 కోట్లు కేటాయించారు. గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం 93 శాతం ఎక్కువగా కేటాయించారు. ఇందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

గత సంవత్సరం 104 వాహనాలకు రూ.15 కోట్లు, 108 వాహనాలకు రూ.15 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సారి రెండింటికి కలిపి రూ.100 కోట్లు కేటాయించారు. గత సంవత్సరం కన్నా 300 శాతం ఎక్కువగా పెంచారు.

శ్రీ డా.కె.లక్ష్మణ్ (మైక్ లేకుండా).... అంబులెన్స్ లు ఉన్నా కూడా అవి పని చేయడం లేదు.

శ్రీఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి: 2007 లో ఆరోగ్య శ్రీ పేరుతో అంబులెన్స్ లను మొదలు పెట్టారు. దాదాపు 300 అంబులెన్స్ లను తెలంగాణలో పెట్టారు. కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఒక్క సంవత్సరంలోనే 145 అంబులెన్స్ లను ప్రవేశపెట్టారు. 1957 సంవత్సరంలో హైదరాబాద్ పాపులేషన్ దాదాపు 7 లక్షలు ఉంటే, ఈ రోజు ఈ జనాభా కోటి వరకు ఉన్నది. గాంధీ, ఉస్మానియా ఆసుపత్రులకు ఇతర జిల్లాల నుంచి రోగులు వస్తుంటారు. ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నగరానికి నలువైపులా కూడా 4 మల్టీస్పెషాలిటీ వైద్యశాలలను సెడర్ లాండ్స్ ప్రభుత్వం రోబో బ్యాంక్ సహాయంతో క్లుబకని నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

ఇది కూడా మనం హర్షించాల్సిన విషయం. మీరు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నారు కాబట్టి వీళ్లను విమర్శించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉండకుండా ప్రభుత్వం చేపడుతున్న పథకాల గురించి ఆలోచన చేయండి. ఇండియాలో ఉత్తమ వైద్య సేవలు ఎక్కడ ఉన్నాయో తెలుసుకోవడానికి మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లి చూసి వచ్చి తెలంగాణలో కూడా మనం ఆలాంటివైద్యాన్ని అందించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఒక వ్యవస్థలో భారీ సంస్కరణలు చేపట్టాలంటే సమగ్ర అధ్యయనం అవసరమని ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారు చెప్పారు. తమిళనాడులో గ్రామస్థాయి నుంచి రాష్ట్రస్థాయి వరకు అందుతున్న తీరును మన మంత్రి బృందం అధ్యయనం చేసింది. వేల కోట్లు నిధులను మనం వైద్యంపైన ఖర్చుపెడుతున్నామంటే ప్రజలకు ఫలితాలు అందాలనే ముఖ్యమంత్రి ఆశయానికి అనుగుణంగా వైద్యశాఖ పని చేస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. మనిషి పుట్టి పుటి నుంచి గిట్టడం వరకు ప్రభుత్వం అంబులెన్స్ సౌకర్యం అందించడం చాలా సంతోషకరం. గర్భిణీలకు ప్రత్యేకంగా ఇటీవల 102 అంబులెన్స్ను ప్రారంభిస్తున్నారు. దీనిని బట్టి పేద ప్రజలపై ప్రభుత్వానికి ఉన్న నిబద్ధత అర్థమవుతుంది.

మనుషుల దేహం బాగుంటే దేశం బాగుంటుంది. ఒక దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిని కొలవాలనుకుంటే ఆ దేశ ఆరోగ్య ప్రమాణాలు కూడా ముఖ్యం.

1.50 ఆరోగ్యవంతమైన ప్రజలతో ఆ దేశ సంపద పెరుగుతుందని **మ.** పెద్దలు చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఐ.ఎమ్.ఆర్. infant mortality rate మీద శ్రద్ధ వహిస్తోంది. నవజాత శిశువుల సంవత్సరంగా ప్రకటించి రాష్ట్రంలోని శిశుమరణాల రేటు తగ్గించడానికి అనేక చర్యలు ప్రారంభించింది. జాతీయ సగటు రేటు మెయ్యో మందికి 40 మంది ఉంటే మన తెలంగాణలో 38 ఉంది. ఆ 38 ని కూడా గత ఒక్క సంవత్సరంలోనే 28 శాతానికి తగ్గించిన ఘనత ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రానిదే. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఇదొక గొప్ప విజయము. ఈ సందర్భంగా మన ప్రధానమంత్రి మోది గారు స్వయంగా అభినందించారు. ఇంద్రధనుస్సు అనే పథకాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేశాము. ఇది చాలా బాగా చేశారని ప్రధాని మోది గారు అభినందించారు.

వైద్య విద్య ఏమవుతోందని చాలామంది అంటున్నారు. గత సంవత్సరం నుంచి వైద్య విద్యలో మన పనితీరాన్ని చూస్తే, ఈ బడ్జెట్ అలక్షెస్లో రూ.189 కోట్లు కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు కట్టడానికి అలాట చేశారు. ఇంతవరకు మెడికల్ కాలేజీ శాంక్షన్ చేస్తే దాన్ని పట్టించుకున్న నాధుడే లేడు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన ఒక సంవత్సరం లోనే కాళోజి హెల్త్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసుకొని ఈ బడ్జెట్లోనే దానికి రూ.20 కోట్లు అలాట చేశారు.

ప్రతి డి.ఎన్.ఐ. దగ్గర కన్సీల్డెన్సి అమౌంట్ ఉండాలి. ఏమన్నా అర్జంట్ పనులు ఉంటే వాళ్లు చూసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పి రూ. 20 కోట్లు దాని కోసం పెట్టారు. పారిశుద్ధ్యం కోసం, టీచింగ్ మెడికల్ కాలేజీలకు రూ.3 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంతవరకు తెలంగాణ మెడికల్ కాలేజీల్లో రీసెర్చ్ అనేదే లేదు. అలాంటిది ఈ బడ్జెట్ లో కేవలం మెడికల్ కాలేజీల రీసెర్చ్ కోసం రూ. 12 కోట్లు గ్రాంట్ ఇచ్చారు. అది చాలా హర్షించదగ్గ విషయం. ఆరోగ్య శ్రీ కోసం రూ.345 కోట్లు కేటాయించారని చెప్పడానికి నేను చాలా సంతోషపడుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: స్లీప్ కన్క్యూర్ రాజేందర్ రెడ్డి గారు.

శ్రీ ఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి: వైద్య విద్య గురించి చెప్పాలంటే, ఇన్ని సంవత్సరాలు ఎవరు పట్టించుకో లేదు. ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో పడకల సంఖ్య 7,659 ఉంటే, ఒక్క సంవత్సరంలోనే దాన్ని 900 పై చిలుకు పెంచి 8,325 పడకలు చేశారు. వైద్య ఆరోగ్యం మెరుగు పడిందనడానికి క్లిన్ గా ఉండడానికి వైద్య సదుపాయాలు బాగున్నాయనడానికి నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పాను. వైద్య పరికరాలు డయాగ్నోస్టిక్ పరికరాలు బాగున్నాయి. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు కూడా చాలా మెరుగు పడ్డాయి. 2014-15 సంవత్సరం లో 1,27,999 సర్జరీలు చేస్తే 2015-16 లో 2,65,260 సర్జరీలు చేశారు. ఇది ఆల్ టైమ్ రికార్డ్ అని సభముందు అందరికి చెప్పదలుచుకున్నాను. నేను చెప్పడం కాదు. పీపర్లో కూడా వచ్చింది. కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ కు ధీటుగా కాలేయ మార్పిడి గాంధీ, ఉస్మానియా హాస్పిటల్స్ లో చేశారంటే అందరి కన్నా మంచి డాక్టర్లు మన దగ్గర ఉన్నారని చెప్పడానికి ఈ ఉదాహరణ చాలు.

మహబూబ్ నగర్ లో మెడికల్ కాలేజీ, కరీంనగర్ లో మెడికల్ కాలేజీ, ఖమ్మం, నల్గొండ, మెదక్, సంగారెడ్డిలో మెడికల్ కాలేజీలు కట్టడానికి రూ.189 కోట్లు అలాట చేశారు. తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్తును ఒకసారి మనం చూసుకొంటే మన ఆరోగ్య పరిస్థితి డిపార్ట్ మెంట్ పరిస్థితి ఏమిటని మాట్లాడుకోవాలి. తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్తులో 7 జిల్లా హాస్పిటల్స్, 30 ఏరియా హాస్పిటల్స్, 23 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు, 28 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు 30 పడకలతో ఉన్నాయి. ప్రసూతి మరియు పిల్లల వైద్యశాలలు రెండు. ఇవన్నీ కలిపి మొత్తం 102 హాస్పిటల్స్ నడుస్తుంటే దాంట్లో మొత్తం 7,080 బెడ్ల వరకు ఉన్నాయి.

కంటన్ జెన్సి ఫండ్ విషయంలో ముఖ్యమైన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. గతంలో ఏదన్నా చిన్న ఎక్స్ ప్లెంట్ రిపేర్ కావాలన్నా, హైదరాబాద్ వరకు వెళ్లి పర్మిషన్ తీసుకొని వచ్చి రిపేర్ చేసే వరకు

ఆ మిషన్ బెట్ డెట్ అయిపోయేది. అందుకే కంటెన్జెన్సీ అమౌంట్ ఉండాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించి దాని కోసం రూ.56 కోట్లు కేటాయించింది. ప్రతి జిల్లా హాస్పిటల్ లో నూపరెంటెండెంట్ దగ్గర రూ.25 లక్షలు ఉంటాయి. ఏరియా హాస్పిటల్ దగ్గర రూ.10 లక్షలు ఉంటాయి. కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్, మెటర్నెటి హెల్త్ సెంటర్ లలో, కూడ రూ.5 లక్షల చొప్పున ఉంటాయని ప్రభుత్వం క్లియర్ గా చెప్పడం జరిగింది.

నాబార్డ్ నుంచి అప్పు తీసుకొని ఎన్ని హాస్పిటల్స్ కట్టామంటే జోగిపేటలో 50 బెడ్లకు గాను 100 బెడ్లు చేశాము. నల్గొండలో 250 నుంచి 400 బెడ్లు చేస్తున్నాము. వికారాబాద్ లో 50 బెడ్లను 100 బెడ్లు చేస్తున్నాము. నర్సాపూర్ లో 30 నుంచి 100 బెడ్లు చేస్తున్నాము. భద్రాచలంలో 100 నుంచి 200 బెడ్లు చేస్తున్నాము. ములుగులో 50 నుంచి 100 బెడ్లు చేస్తున్నాము. గద్వాలలోని ఏరియా హాస్పిటల్ కు రూ.2 కోట్ల 84 లక్షలు అలాఫ్ చేశాము. ఇంకొకటి ఆసిఫాబాద్ లో కూడా రూ.11 కోట్లు అలాఫ్ చేశాము. కొత్త వాటి కోసం ప్రపోజల్స్ నాబార్డ్ కు పంపడం జరిగింది.

నల్గొండ జిల్లా, నాగార్జున సాగర్ కు రూ.18 కోట్లు, ఉట్నూరు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని 100 బెడ్ల హాస్పిటల్ కు రూ.18 కోట్లు ఎల్లారెడ్డిలో రూ.4.5 కోట్లు, సదాశివ పేటలో రూ.4.5 కోట్లు, గూడూరులో రూ.4.5 కోట్లు. ఇవన్నీ కూడ నాబార్డ్ నుంచి అప్పు తీసుకొచ్చి కడుతున్నాము. సిద్దిపేటలో 50 బెడ్ల హాస్పిటల్ ను 100 బెడ్ల హాస్పిటల్ గా చేయడానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ సాంక్షన్ ఇచ్చింది. నంగూరు మెదక్ జిల్లాలో 50 బెడ్ల P.H.C. ఒకటి చేస్తున్నాము. ఆర్మూర్ లో 30 బెడ్ల హాస్పిటల్ ను 100 బెడ్ల హాస్పిటల్ గా చేయడానికి రూ.21 కోట్లు సాంక్షన్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: రాజేందర్ రెడ్డి గారు మంత్రిగారు ఉన్నారు. లెక్కలు వారు చూసుకుంటారు.

శ్రీ ఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి: నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, తెలంగాణ కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రం వైద్య సదుపాయాలు బాగాలేవని అంటున్నారు. ఎక్కడెక్కడ బాగున్నాయో అని ఇండియా మొత్తం తిరిగి చూసి, శ్రీలంక కూడా వెళ్లి చూసొచ్చి అక్కడ వద్దతులు అన్నీ కూడా మనం ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. ఇంకా మూడు సంవత్సరాలలో తెలంగాణలో ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందంటే, దేశంలో ఉన్న ప్రతి ఒక్క రాష్ట్రం వైద్య సేవలంటే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నట్టు ఉండాలని చెప్పడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

వైద్య కళాశాలల్లో ప్రాఫెసర్లు తక్కువగా ఉన్నారు. కొత్తగా ప్రాఫెసర్లను అపాయింట్ చేసి నూపర్ స్పెషాలిటీ సీట్స్ ను పెంచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఎవరన్నా ఏమన్నా మంచి సలహాలు ఇస్తే ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి సందేహాలు లేవనుకుంటూ, హెల్త్ గురించి అనుమానాలన్నీ క్లియర్ అయ్యాయి. ఎవరికన్నా ఏమన్నా అనుమానాలు ఉంటే, మీ అనుమతి తీసుకొని నేను చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

** శ్రీ ఆర్. క్రిష్ణయ్య(ఎల్.బి.నగర్): విద్య, వైద్యం మీద మాట్లాడే అవకాశం కలిగించినందుకు మీకు ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు. సమాజాన్ని అత్యంత ప్రభావితం చేసేటువంటి శక్తి సంపన్నమైన సాధనం విద్య. అలాంటి విద్య మీద ప్రభుత్వం ఈ రోజు బడ్జెట్ పెట్టింది. ఈ విద్య అనేది 3 రకాలు, పాఠశాల విద్య, ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక విద్య. అదేవిధంగా వైద్యం. దీని మీద రాజకీయాలకు, రాగడ్యవాలకు అతీతంగా నిర్మాణాత్మకమైనటువంటి చర్చ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది.

2.00 ప్రధానంగా విద్య అనేది వ్యక్తివికాసానికి, సమాజ పురోగతికి, **మ.** దేశ అభివృద్ధికి ఒక శక్తివంతమైన ఆయుధంగా మలిచే సాధనం. పాఠశాల విద్యలో రోజు రోజుకు ప్రభుత్వ విద్యను కార్పొరేటు స్కూలులు, కాలేజీలు కబళిస్తున్నాయి. వైద్యాన్ని కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ లు కబళించాయి. రాజ్యాంగ బద్ధమైన విద్య, వైద్యం పౌరులకు అందించాలి. అది రాజ్యాంగపరమైన బాధ్యత. ఇటువంటి బాధ్యతను ప్రభుత్వం మరింత భాధ్యతాయుతంగా ఆలోచించి విద్యలో ఎటువంటి సంస్కరణలు తీసుకురావాలి, వైద్యంలో ఎటువంటి సంస్కరణలు తేవాలనేది ఆలోచించవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. విద్య ప్రయివేటీకరణ చెందడం వల్ల ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీల వారు చాలా అప్పుల పాలవుతున్నారు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలకు పంపడానికి తల్లిదండ్రులు భయపడుతున్నారు. అక్కడున్న లోపాలను సరిదిద్దాలి. ప్రభుత్వ పాఠశాలలను పటిష్టం చేయాలంటే ఎలాంటి మౌలికమైన చర్యలు తీసుకురావాలి. మూలాల్లో మార్పులు తీసుకు రాకుండా వ్యవస్థను మార్చలేము. ఎలాంటి మౌలికమైన మార్పులు తీసుకురావాలనే దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. పాఠశాల విద్యలో మార్పులు తేవాలంటే ఆంగ్ల మాధ్యమము ప్రవేశపెట్టాలి. తెలుగు మీడియం వల్ల పేదవారు కూడా గొప్పలకు పోయి తమ పిల్లలను ఇంగ్లీషు మీడియమ్ స్కూలుకు పంపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పైనలు లేకపోతే అప్పులు చేసి ఆస్తులు అమ్మి అనేక రకాలుగా బాధలు పడి

** An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ప్రయివేటు పాఠశాలలకు, కార్పొరేట్ కాలేజీలకు సంవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కేబీ టు పిజి అని అనౌన్స్ చేశారు. అది కొంచెం టైమ్ తీసుకుంటుందనేది ఎందుకంటే అందరం అంగీకరించాల్సిన విషయం. ఇప్పుడున్న పాఠశాలలకు మౌలిక భవనాలున్నాయి, సిస్టమ్ ఉంది, టీచర్లు ఉన్నారు. పాఠశాల విద్యలోపల ఆంగ్ల మాధ్యమం పెడితే పేద వర్గాల విద్యార్థులందరూ ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వస్తారు.

ఆంగ్ల మాధ్యమంతోపాటు చాలా స్కూల్సులో టీచర్లు లేరు. రేపనలైజేషన్ పేరు మీద, విద్యార్థులు లేరని టీచర్లు సంఖ్య తగ్గించారు. మొదట్లో తెలంగాణ వచ్చినప్పుడు సభలో మాట్లాడుకున్నాము. దాదాపు 25వేల పైగా టీచర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ఆదర్శ పాఠశాలలు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు అన్నీ కలిపి 15,600 పోస్టులు భర్తీ చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు ఎన్ని ఖాళీలున్నాయో ఆ పోస్టులను లెక్కించి భర్తీ చేసినట్లయితే ప్రజలకు ప్రభుత్వ విద్య మీద నమ్మకం కలుగుతుంది. యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద టీచర్లను అపాయింట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలు నిర్వీర్యం కావడానికి ఇంకో కారణం ఉంది. పట్టిష్టైన యంత్రాంగం లేదు. ఉన్న యంత్రాంగం సరిగా పని చేయడం లేదనేది ప్రధానమైన కారణం. డిప్యూటీ డిఇలను, డిఇలను, మండల ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసర్లను, ప్లయింగ్ స్కూల్ డిలను ఏర్పాటు చేసి, ఆకస్మికంగా పాఠశాలలను తనిఖీ చేసినట్లయితే పాఠశాలల్లో టీచర్లు సక్రమంగా పని చేస్తారు. పాఠశాల విద్య మూలాల్లో మార్పులు తేకుండా భారీ ఫలితాలు ఆశించకూడదు. చాలా వరకు ఫిమేల్ టీచర్లు స్కూల్సులో చాలా బాగా పని చేస్తున్నారు. మనం వారికి 30 శాతం రిజర్వేషన్స్ ఇస్తున్నాము. టీచర్లు అపాయింట్ మెంట్ కు సంబంధించి మహిళలను 30 శాతం నుండి 50 శాతానికి భర్తీ చేసినట్లయితే విద్యా ప్రమాణాలు పెంపొందుతాయి ఫిమేల్ టీచర్లు సక్రమంగా వస్తారు, టీచింగ్ బాగా చేస్తారు. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

(మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

మౌలిక సదుపాయాల గురించి చాలా మంది పెద్దలు చెప్పారు. టీచర్లకు కూడా వచ్చే న్యూ ఛాలెంజెస్ ను, విద్యలో వస్తున్న మార్పులను, పరిణామాలను దీటుగా తీర్చి దిద్దడానికి వేసవి సెలవులలో, ఇతర సెలవులలో టీచర్లకు ట్రయినింగ్ క్లాసులు, ఓరియంటేషన్ క్లాసులు తీసుకురావాలి. అదే విధంగా కొత్తగా

మారుతున్న సిలబస్ ను అప్ డేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సమాజంలో, సాంకేతిక విద్యలో వస్తున్న మార్పులు, ఇన్ ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీలో వస్తున్న మార్పులకు దీటుగా విద్యా వ్యవస్థను ప్రక్షాళన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం పట్టణపులకు పోకుండా, మేధావుల యొక్క విద్యావంతుల సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే సమాజాన్ని పురోగతిలోకి తీసుకుపోవడానికి, వ్యక్తి వికాసానికి, దేశ అభివృద్ధికి మూలాలు విద్యలోనే ఉన్నాయి. అటువంటి విద్యను పట్టిష్టం చేసే బాధ్యత అటు ప్రభుత్వం మీద ఇటు ప్రతిపక్షం యొక్క నిర్మాణాత్మకమైన సూచనల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. తెలంగాణలో పాఠశాల విద్యా వ్యవస్థను పటిష్టంగా చేసి సృజనాత్మకమైన, విశ్లేషణాత్మకమైన, పరిశోధనాత్మకమైన విద్యను ప్రజలకు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వ పాఠశాలల మీద ప్రజలకు నమ్మకం కలిగించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వం మీద ఉంది. మంచి విద్యను అందించినట్లయితే సమాజంలో అనేక భారాలు తగ్గుతాయి. మంచి విద్యను అందిస్తే లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్ ఉండదు. కార్పొరేట్ స్కూల్సు, కాలేజీలలో అప్పులు చేసి చదువు కోవడం వల్ల రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయి. రైతుల ఆత్మహత్యలు కొంత వరకు నివారించవచ్చు. ఇప్పటికే ప్రభుత్వ పాఠశాలలను 28 వేల నుండి 26వేలకు తగ్గించారు. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ తగ్గుతుంది. దీని మూలాలను ప్రభుత్వం విశ్లేషించి ప్రభుత్వ విద్యను పటిష్టం చేయడానికి రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఆలోచించాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

జూనియర్ కాలేజీలలో 3755 లెక్చరర్ పోస్టులు ఖాళీలున్నాయి, కొన్ని కాంట్రాక్టు పోస్టులున్నాయి, ఇంకా కొన్ని వేసినీలున్నాయి. కాలేజీలలో లెక్చరర్స్ లేకుండా విద్య కొనసాగడం చాలా శోచనీయమైనది. అందుకే ప్రభుత్వం డిగ్రీ కాలేజీలలో, జూనియర్ కాలేజీలలో విద్యా ప్రమాణాలు పెంచడానికి లెక్చరర్లను అపాయింట్ చేయాలి. అప్ డేట్ అవుతున్న పరిణామాలకు అనుగుణంగా సిలబస్ లో కూడా మార్పులు తీసుకురావాలి.

అదే విధంగా పాలిటెక్నిక్ విషయంలో టెక్నాలజీ చాలా పెరుగుతుంది. ఇంజనీరింగ్ చాలా భారమై పోయింది. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ప్రతి జిల్లాలో డివిజన్ ఒకటి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, నియోజక వర్గానికి ఒక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. మరింత పేద వర్గాలకు ఎలాంటి ఖర్చు లేకుండా చదువు కోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. చదువుకున్న వారికి ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ భారం తగ్గుతుంది. మంచి ఉన్నత విద్యా ప్రమాణాలు గల సాంకేతిక విద్యను ప్రజలకు,

విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. ఇంజనీరింగ్, పాలిటెక్నిక్ కాలేజీల విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీతో సహా రాష్ట్రంలోని 13 యూనివర్సిటీలలో వీసీలు లేరు. వెంటనే వీసీలను నియమించాలి. యూనివర్సిటీలలో టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్స్ లేరు. కొంతమంది ప్రొఫెసర్లు రెండు మూడు సంవత్సరాలలో రిటైర్ అయితే ప్రొఫెసర్ పోస్టులు అన్నీ ఖాళీ అవుతాయి. రీసెర్చ్ కుంటుపడే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే యూనివర్సిటీలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్స్ అపాయింట్ చేస్తూ మిగతా వాళ్లకు ప్రమోషన్స్ ఇస్తే యూనివర్సిటీ విద్యలో అత్యంత ఉన్నత ప్రమాణాలు పెంపొందే అవకాశం ఉంటుంది.

2.10 పరిశోధన కుంటుపడింది. పీహెచ్ డీలు కుంటుపడ్డాయి. **మ.** కేంద్రప్రభుత్వం నుండి మనకు వచ్చే గ్రాంట్స్ కోల్పోయే ప్రమాదం ఉంది. యూనివర్సిటీ విద్యపై నిర్మాణాత్మకంగా సెమినార్ పెట్టి, సమస్యలుంటే వాటి గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ప్రభుత్వం ఐటీఐ విద్యను ప్రోత్సహించింది. కొత్త కోర్సులను ఇంట్రాడ్యూస్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఐటీ, కంప్యూటర్ సైన్స్ కి సంబంధించి ఎప్పటికప్పుడు వచ్చే న్యూ ఛాలెంజెస్ ను తీసుకోని, ఆయా కోర్సులకు సంబంధించి నూతనత్వాన్ని ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా యూనివర్సిటీలలో అనేక బకాయిలున్నాయి. యూనివర్సిటీకిచ్చే గ్రాంట్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్ లో పాలమూరు యూనివర్సిటీ ఉంది, అక్కడి వారు, గ్రాంట్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఉస్మానియా, నల్గొండ యూనివర్సిటీల పరిస్థితులు అలాగే ఉన్నాయి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి సంబంధించి ఏడు కోట్ల రూపాయల మేరకు మెస్ ఛార్జీలను ఇంత వరకూ ఇవ్వలేదని పిల్లలు అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఉన్నతవిద్యలో ఉన్నటువంటి లోపాలను సరిదిద్ది మంచి విద్యా పరిణామాలతో విద్యను ఇవ్వడానికి, పరిశోధనను ఎంకరోజ్ చేయడానికి అదే విధంగా ప్రొఫెసర్స్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్స్ ను నియమించడానికి, ప్రయోగశాలలను ఏర్పాటు చేసి, మరిన్ని సదుపాయాలు కల్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ-లైబ్రరీస్ వచ్చాయి. ఇప్పుడున్న లైబ్రరీలకు స్థానిక సంస్థల నుండి నిధులు సక్రమంగా రావడం లేదు. చిక్కడపల్లిలో ఒక లైబ్రరీ ఉంది. దానికి మున్సిపాలిటీ నుండి రూ. 45 కోట్లు రావాలని చెబుతున్నారు. స్థానిక సంస్థల నుండి నిధులు ఆర్టీసీకి ఇస్తున్నారు, అదే విధంగా అన్ని రంగాలకు ఇస్తున్నారు. లైబ్రరీకి ఇవ్వవలసిన నిధులను ఇవ్వండి

అని అడుగుతున్నారు. లైబ్రరీ అంటే దేవాలయం. కొన్ని వేల మంది అక్కడికి వచ్చి చదువుకుంటారు. కాబట్టి వెంటనే స్థానిక సంస్థల నుండి వచ్చే కేటాయింపులు లైబ్రరీలకు ఇచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ-లైబ్రరీలు, ఉన్నత లైబ్రరీలు, పుస్తక భండాగారాలు, విజ్ఞాన భండాగారాలు, కొత్త లైబ్రరీలు నెలకొల్పవలసిన అవసరం ఉంది. లైబ్రరీలను మారుమూల ప్రాంతాలలో నెలకొల్పాలి.

అధ్యక్షా, వైద్య రంగాన్ని పట్టించుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి మంచి సంకల్పం ఉంది. ఆ విషయంలో భిన్నాభిప్రాయం లేదు. గాంధీ, ఉస్మానియా, ప్రభుత్వానుసంతులలో కొద్దిగా మార్పులు తీసుకురావడానికి గత ప్రభుత్వం ట్రై చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం ఇంకా ట్రై చేస్తుంది. వంద కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ను ముఖ్యమంత్రి గారు అనౌన్స్ చేశారు. అక్కడ మౌలిక మార్పులు రాలేదు. వాటిని తీసుకురావడానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోవాలో ఆలోచించాలి. డాక్టర్లకు జీతాలు తక్కువగా ఉన్నాయి. మల్టీ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ లో డాక్టర్లకు జీతాలు ఎక్కువగా ఇస్తున్నారు. మన దగ్గర తక్కువ జీతాలున్నాయనే భావన ప్రభుత్వానుసంతులలో పనిచేస్తున్న డాక్టర్లలో ఉంది. కాబట్టి ఆ జీతాలు పెంచి, మంచి డాక్టర్లను ఏ విధంగా తీసుకోవాలి, వైద్యసేవలను ఏ విధంగా ప్రజలు వినియోగించుకోవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా? దీని మీద రెవ్యూ మీటింగ్ పెట్టాలి. డాక్టర్లకు ఇంత, ప్రొఫెసర్లకు ఇంత, డైరెక్టర్లకు ఇంత జీతం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వానికి ఒక కోడ్ ఉంది. సూపర్ స్పెషాలిటీ డాక్టర్లకు ధీటుగా మన ఆసుపత్రులను తీర్చిదిద్దాలంటే డాక్టర్లు, టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో, మెయింటనెన్స్ విషయంలో కొత్త ఒరవడిని, కొత్త సాంప్రదాయాన్ని తీసుకురావలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. కేరళం ఆసుపత్రులను చూస్తే సరిపోదు, ప్రభుత్వం సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ పై ప్రధానంగా చర్య తీసుకోవాలి. వందల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినప్పటికీ, ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రాకపోతే, డాక్టర్ల నియామకంలో మార్పు రాకపోతే, మూలంలో మార్పు రాకపోతే కష్టం అధ్యక్షా. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖలో అనేకమంది నర్సులు, అసిస్టెంట్స్, డాక్టర్లు చాలా మంది కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిన సంవత్సరాల తరబడి పనిచేస్తున్నారు. కాంట్రాక్ట్ నర్సులను, మేల్ కాంట్రాక్ట్ హెల్త్ అసిస్టెంట్స్ ను, ఎలాంటి నిబంధన లేకుండా, అయిదు సంవత్సరాలు సర్వీసు ఉన్న వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. విద్య, వైద్యం అనేవి ప్రభుత్వం యొక్క రాజ్యాంగమైన బాధ్యత. అవి ప్రజలకు లభించిన రాజ్యాంగమైన హక్కులు. సోఫ్ట్లీ విషయంలో ఒక చిన్న మాట చెబుతాను. సోఫ్ట్లీని

మనం ఎంకరేజ్ చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. ఒలంపిక్ గేమ్స్, వరల్డ్ గేమ్స్ కి సంబంధించి ఈ మధ్య తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత కొంత మెరుగ్గా ఉంది. ఇంకా డెవలప్ చెయ్యాలి. స్పోర్ట్స్ హాస్టల్స్, స్పోర్ట్స్ ను ఎంకరేజ్ చెయ్యడానికి ఆసక్తి గల పిల్లలను ఆ రంగంలో తీర్చిదిద్దడానికి, ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకొని, ప్రభుత్వ విద్యావ్యవస్థల ఆధ్వర్యంలో వారికి స్పెషల్ కోచింగ్ ఇచ్చి ఎంకరేజ్ చెయ్యాలి. పీ-ఈటి టీచర్లను పూర్తి స్థాయిలో నియమిస్తే అప్పుడు ఎంకరేజ్ మెంట్ ఉంటుంది. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయడంతోపాటు ప్రతి జిల్లాలో స్పోర్ట్స్ కాంప్లెక్స్ ను ఏర్పాటు చేసి అక్కడ ఉన్న విద్యార్థుల్లో, యువకుల్లో స్పోర్ట్స్ జీల్స్ ను, మంచి వాతావరణాన్ని కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. అప్పుడే జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మన విద్యార్థులు దూసుకెళ్లడానికి అవకాశం ఉంటుందని, మన కీర్తి పథాకం విలసిల్లుతుంది. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు (పినపాక): అధ్యక్షా, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్, స్పోర్ట్స్ అండ్ యూత్ సర్వీసెస్, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ పద్దులపై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. చాలా మంది సభ్యులు చాలా అంశాలను సభ దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రతి సంవత్సరం విద్యార్థుల సంఖ్య వడిపోతుంది. ఎందుకు విద్యార్థుల శాతం తగ్గిపోతుంది? విద్యార్థులు లేరన్న సెవంతో, విద్యార్థులు తక్కువగా ఉన్నారన్న సెవంతో పాఠశాలలను మూసివేసి ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా? గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పాఠశాలల్లో విద్యార్థులు ఎందుకు తగ్గిపోతున్నారో అందుకు చర్యలను గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఉపాధ్యాయుల హేతుబద్ధీకరణ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ప్రైవేట్ స్కూల్స్ ఎక్కువగా రావడం వల్ల గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ కి సంబంధించి విద్యార్థుల శాతం తగ్గిపోతున్నారు. అన్ని సబ్జెక్ట్స్ కి టీచర్లు ఉండాలని, సౌకర్యాలు ఉండాలని భావిస్తున్న తరుణంలో ఎడ్యుకేషన్ లో అనేక మార్పులు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోని విద్యను మెరుగ్గా అందించేందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ప్రైవేట్ పాఠశాలలను తగ్గించడానికి ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేజీ టు పీజీ పథకాన్ని ప్రారంభిస్తామన్నారు, సంతోషం. దాన్ని వచ్చే సంవత్సరం నుండేనా పకడ్బందీగా అమలు చేసే విధంగా కల్బుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎలకేజీ నుండి ఆంగ్ల మాద్యమంలో విద్యను ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వం

ఆలోచించాలి. పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాలు లేవు. కోట్లాది రూపాయలు పెట్టి బిల్డింగ్స్ కడుతున్నాము. పాఠశాలలకు ప్రహారీగోడలు, మంచినీళ్లు లేవు. 15 సంవత్సరాల నుండి వాచ్ మెన్, అటెండర్ పోస్టులను భర్తీ చేయడం లేదు. మనం బంగారు తెలంగాణ లక్ష్యంగా ముందుకు వెళుతున్నాము. వీటి విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. గతంలో పాఠశాల విద్యకు సంబంధించి స్కూల్స్ లో కంప్యూటర్స్ ఇచ్చారు. ఆ కంప్యూటర్స్ కి సంబంధించి ఆపరేటర్స్ ను నియమించలేదు. అందువల్ల ఆ కంప్యూటర్లు పాడైపోయాయి. వాటిని మూల వడేశారు. పాఠశాలల్లో కంట్రీ ఉండడంలేదు. దీనిపైన సమీక్షచేసి కంప్యూటర్ల విషయంలో ప్రాపర్ గా కంట్రీ అందించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

2.20 అదే విధంగా ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు సంబంధించి ము. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 404 జూనియర్ కళాశాలలు ఉన్నాయి.

ఈ 404 జూనియర్ కళాశాలల్లో 73 జూనియర్ కళాశాలలకు పోస్టులను ఇప్పటికీ మంజూరు చేయలేదు. సుమారు 743 జూనియర్ అధ్యాపకుల పోస్టుల మంజూరు కొరకు ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి అందినప్పటికీ ఈరోజు వరకు ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే 743 జూనియర్ అధ్యాపకులను నియమించేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 42 ప్రీస్నిపాల్ పోస్టులు మంజూరు కాలేదు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 200 ప్రీస్నిపాల్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి, వీటిని కూడా త్వరగా భర్తీచేసి తెలంగాణ బిడ్డలకు నాణ్యమైన విద్యను అందించేలా చూడాలని కోరుతున్నాను. జూనియర్ లెక్చరర్లు ఇన్ ఛార్జ్ ప్రీస్నిపాల్స్ గా వ్యవహరిస్తున్నందున వారికి సరైన నిబద్ధత లేకపోవడంతో కూడా జూనియర్ కళాశాలలు వెనుకబడుతున్నాయి. జూనియర్ కళాశాలలకు సరైన నిధులు లేకపోవడం వల్ల కూడా వాటి నిర్వహణ కష్టతరంగా ఉన్నది. వీటి నిర్వహణ గురించి నిధులు పెంచడం కోసం ప్రభుత్వం మంచి ఆలోచన చేయాలి. పాఠశాలలలో ఎలాంటి సమస్యలున్నాయి, జూనియర్ కళాశాలలో ఎలాంటి సమస్యలున్నాయి అని గమనిస్తే తాగునీటి సమస్య, కాంపౌండ్ వాల్స్ సమస్య, హైస్కూళ్లలో, జూనియర్ కళాశాలల్లో విద్యార్థులు కూర్చోవడానికి సరైన బెంచీలు లేవు. కాబట్టి వెంటనే బెంచీలను ఏర్పాటుచేసి ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక పాలిటెక్నిక్ కళాశాలను మంజూరు చేస్తామని చెప్పారు. కాబట్టి ఎప్పటిలాగూ ఈ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయబోతున్నారనేది గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పదవ తరగతి వరకు ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. పదవ తరగతి పూర్తయిన తరువాత ఇంటర్ చదవాలంటే

ఎస్.సి., ఎస్.టి., బీ.సి వర్గాల పిల్లలకు ఇబ్బంది అవుతున్నది. కాబట్టి ప్రతి నియోజకవర్గంలో రెసిడెన్షియల్ జూనియర్ కళాశాలను మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

విద్యార్థుల ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు విషయంలో కూడా ఇప్పటివరకు ఉన్న బకాయిలను వెంటనే చెల్లించి విద్యార్థుల భవిష్యత్తును కాపాడాలి. కళాశాల విద్యకు సంబంధించి ఇంటర్, డిగ్రీ చదువుతూ వసతి గృహాలలో ఉంటున్న విద్యార్థులకు సాధారణ వసతి గృహాల విద్యార్థుల మాదిరిగానే మొత్తం రోజుకు 500 గ్రాములు ఇస్తున్నారు, ఇవి ఏ మాత్రం సరిపోవడం లేదు. కాబట్టి ఒక రోజుకు 750 గ్రాములకు పెంచి ఇంటర్, డిగ్రీ, పీజీ విద్యార్థులకు అందించేలా చర్యలు చేపట్టాలి. విద్యార్థుల మెనూకు సంబంధించి అప్పటి ప్రభుత్వం అయిదు సంవత్సరాల క్రితం అప్పటి మార్కెట్ ధరలకు అనుగుణంగా ధరలు నిర్ణయించింది. కానీ ఇప్పుడున్న మార్కెట్ ధరలను చూస్తే ప్రభుత్వం ఇస్తున్న మెనూ సరిపోవడం లేదు. మార్కెట్ ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. హాస్టళ్లకు ఇస్తున్న మెనూలో పాలు, పండ్లు, కూరగాయలు, స్వీటు, చింతపండు తదితరాల రేటు కూడా పెంచేందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. టెక్నికల్ విద్యకు సంబంధించి గతంలో రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఐటిఐ కాలేజీలు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మంజూరు చేశారు. ఆ కాలేజీలకు పక్కా భవనాల నిర్మాణానికి నిధులిచ్చినా నిర్మాణాలు మధ్యలో ఆగిపోయాయి. ఐటిఐ భవనాల నిర్మాణం మధ్యలో ఆగిపోయాయి కాబట్టి వాటికి అవసరమైన నిధులు మంజూరుచేసి పూర్తి చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఐటీఐలలో పనిచేసే సిబ్బందిలో కూడా చాలా మంది కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై, పొరుగుసేవల విధానంలో పనిచేస్తున్నారు. వారినందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చినందున కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై, పొరుగుసేవల విధానంలో పనిచేస్తున్నవారిని రెగ్యులరైజ్ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఐటీఐలను సాంకేతిక విధానంలో కలపాలన్న నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఈ రెండు విభాగాలలో పాటిస్తున్న ప్యాటర్న్ వేరుగా ఉండడంవలన విద్యార్థులకు ఇబ్బంది కలుగుతున్నది కాబట్టి వాటిని కలపవద్దని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఒకేపనల్ జూనియర్ కళాశాలలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి ప్రతి జిల్లాలో ఒకేపనల్ జూనియర్ కళాశాలలు చాలా అవసరం. మా పినపాక నియోజకవర్గంలో పరిశ్రమలు చాలా ఉన్నాయి. భద్రాచలం పేపర్ బోర్డు ఉంది, బొగ్గబావులున్నాయి, పవర్ ప్లాంట్ నిర్మాణం జరుగుతోంది. మా నియోజకవర్గంలో ఒకేపనల్ కాలేజీ ఉంటే నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు

వస్తాయి కాబట్టి పినపాక నియోజకవర్గంలో ఒక ఒకేపనల్ జూనియర్ కళాశాల స్థాపించాలని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని విశ్వవిద్యాలయాలలో సగానికి పైగా అధ్యాపకుల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఉపాధ్యక్షుల నియామకం కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా దృష్టిపెట్టాల్సిన అవసరముంది. దాదాపు 25 సంవత్సరాల నుంచి విశ్వవిద్యాలయాల అధ్యాపక పోస్టుల నియామకం జరగలేదు. కాబట్టి అధ్యాపకుల పోస్టులు కూడా భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత వన రాష్ట్రంలో గిరిజన విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటుచేస్తామని విభజన చట్టంలో కూడా పేర్కొన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వంలో సంప్రదింపులు జరిపి గిరిజన విశ్వవిద్యాలయాన్ని వీలైనంత తొందరగా తెలంగాణలో స్థాపించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి.

ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో విద్య, వైద్యం అందించేందుకు ప్రత్యేకంగా కృషిచేస్తూ ముందుకు వెళ్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో అందుతున్న వైద్యం చూస్తే పిహెచ్ఎస్ లలో పలు సమస్యలున్నాయి. పిహెచ్ఎస్ లలో పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి సరైన క్వార్టర్లు లేవు. అలాగే గ్రామీణ ప్రాంతంలో, ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోని సబ్-సెంటర్లకు పక్కా భవనాలు లేవు. అద్దెభవనాలలో సరైన వసతులు లేక, కనీసం తాగునీరు లేక, టాయిలెట్లు లేక వైద్య సౌకర్యం ప్రజలకు అందించలేని పరిస్థితులున్నాయి. పిహెచ్ఎస్ లకు ప్రహారీ గోడల నిర్మాణం విషయంలో, టాయిలెట్లు నిర్మించడంలో చర్యలు తీసుకోవాలి. రోగులు కూర్చోవడానికి కనీసం బెంచీలు లేని పరిస్థితి ఉంది. పిహెచ్ఎస్ లకు నిధులు కేటాయించి, మౌలిక వసతులు కల్పించి మంచి వైద్యాన్ని రోగులకు అందించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

క్రీడల విషయానికొస్తే, విద్యార్థులకు, యువతీ యువకులకు క్రీడల విషయంలో ప్రాధాన్యం కల్పించాలి. విద్యార్థులకు స్పోర్ట్స్ యూనిఫాం అందించాలి. జిల్లా రాష్ట్రస్థాయిలో క్రీడలకు హాజరయ్యే విద్యార్థులకు రాసుపోసు బస్ ఛార్జీలు కూడా అందించాలి. జిల్లా రాష్ట్ర స్థాయి క్రీడలకు హాజరయ్యే విద్యార్థులకు కనీసం వసతి కూడా కల్పించడంలేదు. అందుకోసం నిధులు కేటాయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. విద్యార్థులలో క్రీడల పట్ల ఆసక్తిని రెకెత్తించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాజీవ్ ఖేల్ అభియాన్ అనే పథకం తీసుకొచ్చింది. ఈ పథకం కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కొంత నిధులు కేటాయించి ఈ పథకం సక్రమంగా అమలుచేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ప్రతి పాఠశాలకు క్రీడలకు సంబంధించి ప్రత్యేక

గ్రాంటు ఏర్పాటు చేయాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో యువత చెడుదారులు, పెడతొవ పట్టకుండా సమ్మర్ క్యాంపులు నిర్వహిస్తే బాగుంటుంది కాబట్టి ఆ దిశలో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. క్రీడాకారులకు విద్యాసంస్థలలో, ప్రభుత్వోద్యోగాలలో రెండు శాతం కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పింది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలి. జిల్లా స్థాయిలో ఎక్స్లెంట్ స్పోర్ట్స్ అకాడమీలు, మండల కేంద్రాలలో మల్టీపర్పస్ స్పోర్ట్స్ స్టేడియాలు ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పారు. ఈ దిశలో ఏమి ఆలోచన చేశారో, ఎప్పటిలోగా ఏర్పాటు చేస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. నాకు అవకాశం కల్పించిన మీకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్.రవీంద్ర కుమార్: మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ గారూ, ఈ రోజు విద్య, ఆరోగ్యం, వైద్యం, యువజన క్రీడల శాఖలకు సంబంధించిన పద్దులమీద మాట్లాడే అవకాశం కలిగినందుకు ధన్యవాదాలు. విద్యారంగంలో సమూలమైన మార్పులు చేయాల్సిన అవసరముంది. వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి బడ్జెట్లో విద్యారంగానికి రూ.10,700కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. పాఠశాల విద్యకు రూ.8574కోట్లు, ఉన్నతవిద్యకు రూ.1700కోట్లు, సాంకేతిక విద్యకు రూ.4.40కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. కొఠారి కమిషన్ సిఫార్సులు అమలుచేయాలంటే రాష్ట్ర బడ్జెట్లో 30శాతం నిధులు విద్యాశాఖకు కేటాయించాల్సిన అవసరముంది. కానీ ప్రతి సంవత్సరం పది శాతం కూడా కేటాయించడంలేదు. పాఠశాల విద్యకు రూ.14వేల కోట్లు అవసరమైతే రూ.8,574కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇది ఏమాత్రం సరిపోదు. ప్రతి గ్రామంలో, ప్రతి గూడెంలో, ప్రతి తాండలో ఒక పాఠశాల ఉండాలనే నిబంధన ఉన్నా ప్రభుత్వాలు గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో మాత్రమే పాఠశాలలను ఏర్పాటుచేసి మారుమూల గ్రామాలు, గిరిజన తాండాలను విస్మరిస్తున్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని తమరిద్వారా కోరుతున్నాను. మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు 28,707 ప్రభుత్వ పాఠశాలలు ఉండగా అందులో 17వేల మంది ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నట్లుగా మనకు సమాచారం ఉంది. 17వేల మంది ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు ఖాళీగా ఉంటే విద్యను ఏవిధంగా అందిస్తున్నామో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను, మినీ అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను కూడా ప్రాథమిక విద్యలో భాగంగా చేస్తే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

2.30 అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఎడ్యుకేషన్, మెడికల్ అండ్ హెల్త్, ము. యూత్ అండ్ స్పోర్ట్స్ పద్దులపై చర్చించే సందర్భంలో విద్య

యొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని గమనించి విద్యా వ్యవస్థలో సమూలమైన మార్పులు చేయాలని మేము భావిస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం మన బడ్జెట్లో విద్యా రంగానికి రూ.10,738 కోట్లను మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. దీనిలో పాఠశాల విద్యకు రూ.8574.63కోట్లను, ఉన్నత విద్యకు రూ.1,720కోట్లు, సాంకేతిక విద్య కోసం రూ. 443 లక్షలను మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. "కొఠారి కమిషన్" సిఫార్సులు అమలు చేయాలంటే ప్రతి సంవత్సరం మొత్తం బడ్జెట్లో 30 శాతం నిధులను విద్యకు కేటాయించాల్సిన అవసరం, బాధ్యత మనందరిపై ఉన్నది. ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఈ రంగానికి బడ్జెట్లో 10 శాతానికి మించి ఉండటం లేదని భావిస్తున్నాము. పాఠశాల విద్యకు రూ.14,000 కోట్లు అవసరం కాగా ఈ సంవత్సరం కేవలం రూ. 8,574 కోట్లను మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ఈ మొత్తం ఏమాత్రం సరిపోదు. ప్రతి గ్రామం, గూడెం, తాండలో కనీసం ఒక పాఠశాల ఉండాలనే నిబంధన ఉన్నప్పటికీ, గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలకు మాత్రమే పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసి మారుమూల తాండాలకు, గూడెంలకు పాఠశాలలను విస్మరిస్తున్న వైనాన్ని ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని తమరిద్వారా కోరుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు 28,707 పాఠశాలలు ఉన్నట్లు, వాటిల్లో 17,700 ఉపాధ్యాయ పోస్టులు ఖాళీలుగా ఉన్నట్లుగా మనకు సమాచారం ఉన్నది. దాదాపుగా 17,000ల టీచర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు విద్యను ఏవిధంగా అందించగలుగామనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అంగన్ వాడీ, మినీ అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను ప్రాథమిక విద్యలో భాగంగా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాలకు అనుబంధంగా, పూర్వ ప్రాథమిక విద్యను తప్పనిసరిగా ప్రవేశ పెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. సంక్షేమ హస్తాంతరంలో విద్యార్థుల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉన్నది. ప్రస్తుతం హైస్కూల్ విద్యార్థులకు నెలకు రూ.850, ఇంటర్, డిగ్రీ, పీజి విద్యార్థులకు నెలకు రూ.1050 మాత్రమే మెన్ ఛార్జీలను ఇస్తున్నారు. ఇవి ఏమాత్రం సరిపోవడం లేదు. వీటిని కనీసం రూ.1500 లకు పెంచాలని సిపిఐ పార్టీగా నేను భావిస్తున్నాను. పాఠశాలల్లో మారుమూల గ్రామాల్లో, తాండల్లో ఉండే పాఠశాలలు రైషన్లైజేషన్ పేరుతో, విద్యార్థులు లేరనే నెపంతో పాఠశాలలన్నీ మూత పడుతున్నాయి. ఇది చాలా దారుణం. గిరిజన తాండాలు, మారుమూల గ్రామం, గ్రామ హెడక్వార్టర్స్ కి 10 కిలోమీటర్ల దూరం ఉండే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గతంలో నిర్మాణం చేసిన అత్యధిక పాఠశాలలు ప్రస్తుతం మూతపడిపోతున్నాయి. వీటిపై కూడా ఆలోచన చేయాలని

ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. విద్యార్థుల తలిదండ్రులతో పాఠశాలల్లో ఒక మేనేజ్‌మెంట్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, పాఠశాలల పర్యవేక్షణ వ్యవస్థని పటిష్టపరిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్ని సంవత్సరాలైన, పాఠశాలల్లో మరుగుదొడ్లు, మంచినీళ్లు, నల్లబల్లలు, చాక్‌పీసులు, మొదలైనవి లేకుండా పాఠశాలల నిర్వహణ లేకుండా ఉన్నాయి. ఇది అత్యంత దారుణ విషయం. గ్రంథాలయాలు, కంప్యూటర్ ల్యాబ్‌లు మొదలైనవాటిని ఏర్పాటు చేసి ఒక క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ అందించాలని కోరుతున్నాను. నర్సరీ నుంచి నాల్గవ తరగతి వరకు ఒక పాఠశాల, నాల్గవ తరగతి నుండి ఎనిమిదో తరగతి వరకు ఒక రకమైన పాఠశాల, తొమ్మిదో తరగతి నుంచి 12వ తరగతి వరకు ఇంకో రకమైన పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి, విద్యావ్యవస్థలో ఒక మార్పుని తీసుకువస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పాఠశాలలని చూస్తున్న సందర్భంలో, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన కస్తూర్బా పాఠశాలలు కూడా ఉన్నాయి. ఇందులో 12 సంవత్సరాల నుంచి పహిళలు, నిడోస్, వికలాంగులు పనిచేస్తున్నారు. వీరికి కనీస వేతనం లేకుండా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వీరు ఈ సమస్యలను పదే పదే మా దృష్టికి తీసుకువస్తున్నారు. ఎన్నికల సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి గారు రెగ్యులరైజ్ చేస్తామనే హామిని మాకు ఇచ్చారని, మేము క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్‌ని అందిస్తున్నామని, మా యొక్క జీవితాలతో మా కుటుంబాలు ముడిపడి ఉన్నందున వీటిని ఆలోచన చేయమని పదే పదే శాసనసభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకమైనప్పటికీ, మనం దీనిని టేకోవర్ చేసినందున ఈ విషయాన్ని ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ గురుకులాలను, ఉమ్మడి డైరెక్టర్ కింద తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. కేబీ లూ పీజీ వరకు ఉచిత నిర్బంధ విద్యను అందించాలనే ప్రభుత్వ సంకల్పంలో భాగంగా వీటన్నింటిని ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకువస్తే ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ నిధులు దారి మళ్ళీ అవకాశం ఉన్నది. కావున, ఈ విషయాన్ని కూడా ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో మరో 10గురుకుల పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి మంచి క్వాలిటీ విద్యను అందించి ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ విద్యార్థులను ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆదివాసి విద్యార్థులకు 4వ తరగతి నుండి 12వ తరగతి వరకు ఉచిత రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి వారికి క్వాలిటీ విద్యను అందిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. పాఠశాల, ఇంటర్ విద్యలను ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. ఈ ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ విద్యావ్యవస్థలను

కొంతమేరకు కంట్రోల్ చేయడానికి రాజ్యంగంలో సూచించిన విధంగా ఆర్టికల్ 19/6 ని ఉపయోగించి చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఉన్నత విద్య చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వ జూనియర్, డిగ్రీ, వృత్తి విద్యా కళాశాలల్లో బోధన, బోధనేతర సిబ్బందిని రెగ్యులరైజ్ చేసి ఆలోచన చేయాలి. కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిపై పని చేసే అధ్యాపకుల విషయంలో కూడా ఆలోచన చేయాలి. ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో, విశ్వ విద్యాలయాల్లో సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ కోర్సులు చదివే విద్యార్థుల నుంచి డబ్బులు పసాలు చేస్తున్నారు. కావున, ప్రభుత్వమే ఈ కోర్సులను ఉచితంగా అందించే విషయమై ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రతి జిల్లాలో ఒక విశ్వ విద్యాలయాన్ని కంపల్సరీగా ఏర్పాటు చేయాలి. ముఖ్యంగా ఆదిలాబాద్ లాంటి జిల్లాలో గిరిజన విశ్వ విద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు మాట ఇచ్చినందున వెంటనే ఈ విశ్వ విద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కొత్తగా ప్రైవేట్ కళాశాలకు, యూనివర్సిటీలకు అనుమతి ఇవ్వకుండా, కార్పొరేట్ వ్యవస్థను రూపుమాపడం కోసం, ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఉండే, యూనివర్సిటీలను, కళాశాలను ఫ్రెండెన్ చేయడానికి, ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి జిల్లాలో ఒక మెడికల్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలి. బి.కేటగిరి సీట్లను కూడా ప్రభుత్వమే భర్తీ చేసే విధంగా నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెట్‌లో విశ్వ విద్యాలయాలకు అరకొర నిధులను కేటాయించడం చాలా దారుణం. పీ.జీ, పిహెచ్.డి, రిసెర్చ్ స్కాలర్స్ కోర్సులు చెప్పే విశ్వవిద్యాలయాలకు ఈ సంవత్సరం కేవలం 2361 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. కాకతీయ యూనివర్సిటీకి రూ.48 కోట్లు, పాలమూరు యూనివర్సిటీకి రూ.8.10 కోట్లు, శాతవాహన యూనివర్సిటీకి రూ.5 కోట్లు, తెలంగాణ యూనివర్సిటీకి రూ.5 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ మొత్తం జీతభత్యాలకే సరిపోదు. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీకి రూ.500 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాల్సిన అవసరం, బాధ్యత మనపై ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. యూనివర్సిటీలలో ఉండే నిధుల కొరతను అధిగమించాలని కోరుతున్నాను.

2.40 | ఇవి కేవలం ఉద్యోగస్తుల జీతభత్యాలకు కూడా సరిపోవడం మ. లేదు. యూనివర్సిటీల్లో ఉండే నిధుల కొరతను అధిగమించాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణలో ఉండే 11 యూనివర్సిటీల్లో వీసీలు లేరు. దీని మీద ఒక సర్పింగ్ కమిటీ వేశామని, క్వాలిటీ విద్య కోసం మంచి వాళ్లను నియమించడం కోసం కొంత ఆలస్యం అయిందని మొన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు

కూడా శాసన సభలో చెప్పారు. ఆలస్యం అయినా పరవాలేదు. ఇప్పటికి 2 సంవత్సరాలు కావస్తున్నది. కాబట్టి వెంటనే ఈ 11 యూనివర్సిటీల్లో వీసీల నియామకం చేసి విద్యా వ్యవస్థను ముందుకు తీసుకుపోవడం కోసం ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఈ 11 యూనివర్సిటీల్లో ఇప్పటి వరకు దాదాపు 13 వందల మంది అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ లో పని చేస్తున్నారు. వారందరూ రెగ్యులరైజేషన్ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఆలోచించి వారందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేయమని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఫీజు రీఇంబర్మెంట్ విషయమై ఇప్పటి వరకు చాలా బకాయిలు పేరుకుపోయి ఉన్నాయి. 2014-15 సం.లో రూ.850 కోట్లు, 2015-16 సం.లో రూ.2,500 కోట్లు మొత్తం కలిపి ఇప్పటికీ రూ.3350 కోట్లు ఫీజు రీఇంబర్మెంట్ బకాయిలు ఉన్నాయి. వీలన్నింటినీ వెంటనే చెల్లించే విధంగా ఆలోచించాలి. ఈ ఫీజు రీఇంబర్మెంట్ సైవేటు కాలేజీలకు చెల్లించే బదులు ప్రభుత్వ కళాశాలలను, మెడికల్, బిఇడి, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను పట్టింప చేస్తే ఉపయోగం ఉంటుందని భావిస్తున్నాము. కామన్ విద్యా విధానం అమలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అందరం ఒకే విద్యా విధానం పాటిద్దామని మొదటి నుండి చెబుతూనే ఉన్నాము. పాఠశాల విద్యలో ఇంటర్ విద్యా విధానాన్ని కూడా విలీనం చేయాలి. ఉన్నత విద్యను పాఠశాల విద్యను ఒకే గొడుగు క్రిందికి తీసుకురావడం వలన కొంత నష్టం ఏర్పడుతుంది. ఉన్నత విద్య కమీషనరీలో పరిధిలో ఆ వ్యవస్థ అంతా వేరుగా ఉంటుంది. ఈ రెండింటినీ విలీనం చేయడం వలన కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

చివరిగా మన కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిన విద్యా హక్కు చట్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సక్రమంగా అమలు పరచలేదని 2012-13 ఆనాటి కాంగ్రెస్ రిపోర్ట్ లో పేర్కొనడం జరిగింది. తెలంగాణలో మెడక్, మహాబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో చాలా పాఠశాలకు మౌలిక వసతులు సహితం కల్పించలేక పోతున్నాయని కాంగ్రెస్ ట్రేస్ ఆడిట్ లో కూడా పేర్కొనడం జరిగింది. పాఠశాలల్లో లైబ్రరీలు, ఆట స్థలాలు, లేబరేటరీలు, మరుగు దొడ్లు, మంచినీటి వసతులు వంటి మౌలిక సదుపాయాలు లేకుండా చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారని కాంగ్రెస్ కూడా ఒక నివేదిక ఇచ్చిందనే విషయాన్ని మన ప్రభుత్వం గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది.

వైద్యం, ఆరోగ్యం అనేవి చాలా ముఖ్యమైన అంశాలు. ఏ రాష్ట్రమైనా, ఏ దేశమైనా అభివృద్ధి చేందాలంటే ఈ రెండు చాలా ప్రాధాన్యాన్ని సంతరించుకుంటాయి. మన ముఖ్యమంత్రి గారు

ఈ బడ్జెట్ లో వైద్యం ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచినప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉండే సిహెచ్ సిలు, సిహెచ్ సిలు, జిల్లా లెవెల్ లో ఉండే సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రుల్లో చాలా సమస్యలు ఉన్నాయి. మెడికల్ అండ్ హెల్త్ వద్దు క్రింద ప్రజారోగ్యానికి మెరుగైన వైద్యం అందించడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నం క్రింది స్థాయిలో ఉన్న గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అమలు కావడానికి చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. కాబట్టి, మెరుగైన వైద్య పరికరాలు, సిబ్బంది, సొంత భవనాలు, ఉండాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పని చేసే వైద్యులను ప్రోత్సహించాలి. నగరాల్లో సూపర్ స్పెషాలిటీ వైద్యుల్ని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. ప్రభుత్వ వైద్యశాలల్లో, కళాశాలల్లో దాదాపు 12700 ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వీటిని వెంటనే భర్తీ చేస్తే తప్ప మెరుగైన వైద్యం అందించడానికి అవకాశం లేదు. కాంట్రాక్ట్ మరియు టెంపోరరీ వ్యవస్థల్లో పని చేస్తున్న 90 వేల మందికి వేతనాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గర్భిణి స్త్రీల నుండి మొదలుకొని ప్రసూతి వరకు పని చేసే ఆశ వర్కర్లు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారి గౌరవ వేతనంగా కేవలం రూ.400/- ఇస్తున్నారు. సంచార వైద్యశాలలకు సంబంధించి 104 లో పని చేసే కార్మికులకు 5 నెలల నుండి జీతాలు లేవు. అదే విధంగా 108 లో పని చేసే వారి జీతభత్యాలు చాలీచాలకుండా ఉన్నాయి. 108 వ్యవస్థను జీవిత సంస్థ ద్వారా నడుపడం వలన అవినీతి జరుగుతుందని ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

స్పోర్ట్స్ అండ్ యూత్ కి సంబంధించి గౌరవ మంత్రి గారు ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక స్టేడియంను మంజూరు చేస్తామని గత శాసన సభలో చెప్పారు. ఈ మధ్యనే స్టేడియం గురించి మా దేవరకొండ నియోజక వర్గానికి, రూ.2 కోట్లు మంజూరు చేసినందుకు గౌరవ మంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. మండల కేంద్రాల్లో కూడా ఇంకా స్టేడియంల అవసరం ఉంది. యూత్ కి సంబంధించి గతంలో సిఎమ్ ఇవై అనే ఒక పథకం ఉండేది. యువకుల ప్రావీణ్యాన్ని గుర్తించి వారి ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. అదే విధంగా స్కూళ్లలో పిఇటీలకు సంబంధించిన సమస్య ఉంది. వాటి మీద కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించి రానున్న రోజుల్లో మన తెలంగాణ రాష్ట్రం బంగారు తెలంగాణ సాధన దిశలో వెళ్లాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మా దేవరకొండ నియోజకవర్గంలో ఉన్న సిహెచ్ సి సెంటరును వంద పడకల ఆసుపత్రిగా గత ప్రభుత్వం మంజూరు చేసి భవన నిర్మాణం చేశారు. కానీ, ఆసుపత్రికి సంబంధించి స్పెషాలిటీ డాక్టర్లను

మంజూరు చేయకపోవడం వలన ఇంత వరకు అందులో పోస్టులు లేవు. మాది మారు మూల ప్రాంతం, గిరిజన ప్రాంతం. దాదాపు 150కిమీ నుండి 200కిమీలు దాటి దేవరకొండ ప్రాంతానికి చేరుకుంటే అక్కడ కూడా సూపర్ స్పెషాలిటీ డాక్టర్లు లేకపోతే హైదరాబాదుకు రిఫర్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి, వంద పడకల ఆసుపత్రి అయితే తప్ప 24 గంటలు డాక్టర్లు అందుబాటులో ఉండే పరిస్థితి లేదు. మా నియోజగవర్గ కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ని వంద పడకల ఆసుపత్రిగా మార్చిన విధంగా పోస్టులను కూడా మంజూరు చేసి మా ప్రాంతాన్ని ఆదుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ (మహబూబ్ నగర్): అధ్యక్షా, ఏ ప్రాంతమయినా, ఏరాష్ట్రమయినా, ఏ దేశమయినా బాగుపడాలంటే, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే అక్కడ పరిశ్రమలు కావాలి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు పెట్టుకోడానికి స్థలాలు, వనరులు కూడా ఉన్నాయి. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ కన్నా ముందు కూడా ఐడిపిఎల్, డిబిఆర్ మిల్స్, ఆజంజాహి మిల్స్, హెచ్సీఎల్, రిపబ్లిక్ ఫోర్ట్స్, అంతర్నామ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్, ఎఫ్ సిఐ ఇంకా అనేక సంస్థలు, ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. అవి కంటిన్యూ అవడానికి గాని, కొత్త పరిశ్రమలు రావడానికి గాని ఎలాంటి ప్రయత్నాలు చేయలేదు. వీటిలో పని చేసే వారికి విద్యుత్తు కావాలి, వసతులు కావాలి, సబ్సిడీ ఇవ్వాలి, వారి ఉత్పత్తి పెంచాలనే ప్రయత్నాలు చేయనందుకు ఈ ప్రాంతంలో నిరుద్యోగ సమస్య రావడానికి, వలసలు పోడానికి ప్రధాన సమస్యగా మారింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తరువాత మొట్టమొదటగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలే కాకుండా సైవేటు ఉద్యోగాలు కూడా కల్పించాలి, ఈ ప్రాంతం ఆర్థికంగా అభివృద్ధి కావాలంటే పరిశ్రమల మీద దృష్టి పెట్టాలని ఇండస్ట్రీస్ పాలసీని తీసుకొచ్చారు. గతంలో ఒక ఫ్యాక్టరీని పెట్టాలంటే కంట్ ఆఫీసుకు, ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీస్ కు, మున్సిపల్ డిపార్ట్ మెంట్ కు, పంచాయతీ రాజ్, హెచ్ఎమ్ డివి ఈ విధంగా 23 డిపార్ట్ మెంట్ల దగ్గరకు వెళ్లి పర్మిట్ తీసుకున్న తరువాత ఫ్యాక్టరీని, ఇండస్ట్రీస్ పెట్టాలి.

2.50 | అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రమాణ స్వీకారం **ము.** చేసిన తరువాత ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలపైనే ఆధారపడకుండా, సైవేటు ఉద్యోగాలను కూడా కల్పించాలని, ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి కావాలంటే, పరిశ్రమలపై దృష్టి పెట్టాలని, ప్రపంచంలోనే లేనటువంటి గొప్ప పాలసీ టిఎస్ఎస్ఐ అనే చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. గతంలో ఒక పరిశ్రమను పెట్టాలంటే, 23 రకాల శాఖల వద్దకు వెళ్లి పర్మిట్ తీసుకొని పరిశ్రమను నెలకొల్పాలి. కాని ఇటువంటి పర్మిట్లను

లేకుండా, కేవలం ఆన్లైన్లో అప్లై చేస్తే 15 రోజుల్లో పర్మిట్ వచ్చే విధంగా, ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్ మెంట్ వారి ప్రయత్నం చేసి, ఒకే రకం కావాలి అండర్ టేకింగ్ తీసుకుని పరిశ్రమలు పెట్టుకునే గొప్ప పాలసీని ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశ పెట్టినందుకు, యావత్ తెలంగాణ ప్రజలు, పరిశ్రమల వారు రుణ పడి ఉంటారని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఇంకా చాలా మార్పులు తేవలసిన అవసరం ఉంది. గతంలో వేలాది ఎకరాల భూములు పరిశ్రమలకు కేటాయించడం జరిగింది.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరిశ్రమల కోసం దాదాపు లక్ష 30 వేల ఎకరాల భూమిని కేటాయిస్తే కేవలం 20 వేల ఎకరాలు మాత్రమే తెలంగాణ ప్రాంతానికి కేటాయించడం జరిగింది. ఆ భూమి కూడా అందుబాటులో లేదు. చాలా వరకు ఆ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు పెట్టకుండా ఉన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వాటన్నిటినీ మనం గమనించాలి. ఆ 20 వేల ఎకరాల్లో కొంతమంది రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం కూడా చేస్తున్నారు. వాటన్నిటినీ గుర్తించి మరల తిరిగి తీసుకుని పరిశ్రమలు పెట్టాడమ, లేకపోతే నిరుపయోగంగా ఉన్న భూమిని మనం ఏ రకంగా ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఉదాహరణకు ఎమ్ఆర్ ప్రొపర్టీస్ కాపచ్చు, సెజ్ లు కాపచ్చు, గల్ఫ్ కోర్టులు అనేక రకాల పేర్లపై భూములు కేటాయించడం జరిగింది. ఐఎన్ జి అనే పేరుపై వందల ఎకరాలు కేటాయించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఆ భూమి కేసు కోర్టులో ఉంది. ఆ భూమికి సంబంధించిన విషయాలను పరిష్కారం చేసి ఆ భూమిని వెనక్కి తీసుకుని కొత్త వారికి కేటాయించడమూ, లేక ఉపయోగంలోకి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. గతంలో ఒక రూపాయికి కూడా భూములను లీజుకిచ్చిన పరిస్థితులున్నాయి. కాని ఈ రోజు ఏ పరిశ్రమ పెట్టాలన్నా, భూమి ఎంత అవసరమో, ఎటువంటి ఇన్ ఫ్రా స్ట్రక్చర్ కావాలి, సబ్సిడీ ఎంత కావాలి, ఎస్.సి, ఎస్.టి, మహిళలకు, అలాగే అందరికీ పెద్ద వాళ్లకి కాకుండా చిన్న చిన్న క్లస్టర్లు ఏర్పాటు చేసి, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలను కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది.

తెలంగాణ ఉద్యమం కే.సి.ఆర్ గారి నాయకత్వంలో ఉధృత మైనప్పుడు చాలా భూములు కేటాయించారు. యాభై ఎకరాలకు ప్రాజెక్టు రిపోర్టును సబ్మిట్ చేస్తే, వంద ఎకరాలకు ఇచ్చారు. కనుక మొత్తం కాకపోయినా 15 సంవత్సరాల్లో ఎన్ని భూములు, ఏ ఏ సంవత్సరం కేటాయించారో, ఆ సంవత్సరంలో ఏ పని నిమిత్తం ఇచ్చారో దాన్ని వాటికి వినియోగిస్తే బాగుంటుంది. కాని ఆధీనంలో లేకుండా, ఖాళీగా ఉన్న వాటిని, వేటికోసం ఉపయోగిస్తున్నారో, వాటిని పరిశీలించి, మెనుకకు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. హైదరాబాదులో పటాన్ చెరువులాంటి ప్రాంతంలో మరియు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో

కాలువ్యం పెరిగిపోతోంది. పరిశ్రమను నెలకొల్పే వారు ఇన్ఫ్లేషన్ ప్రీమియం ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేయకుండా పూర్తిగా కాలువ్యాన్ని వెదజల్లడం జరుగుతోంది. కనుక కొత్తగా పరిశ్రమను నెలకొల్పే వారు ఇలాంటి పరికరాలు ఏర్పాటు చేసుకునే విధంగా, కాలువ్య నివారణ బోర్డు సమర్థవంతంగా పని చేసేట్లు ఈ కంట్రోలింగ్ పేరుపై ఎవరినీ ఇబ్బంది పెట్టకుండా మొదటి దశ నుంచే ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏర్పాటు చేసి నిఘా పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. జిల్లాలో చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టుకోడానికి ఎంతో మంది ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. వారిని ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం ఉంది. హైదరాబాదు ప్రాంతానికి పరిశ్రమలు పరిమితం కాకుండా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రతి జిల్లాకు ల్యాండ్ బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దాదాపు 2,50వేల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి పరిశ్రమల కోసం ఈ దేశంలోనే మొదటి సారిగా గుర్తించడం జరిగింది. ఆ గుర్తించిన భూమి హైదరాబాదుకే పరిమితం కాకుండా ప్రతి జిల్లాలో ప్రోత్సహించినట్లయితే హైదరాబాదులో ఉన్నవారు కాకుండా, ఇతర జిల్లాల్లో వారికి కూడా కొన్ని ఇన్సెటివ్స్ ఎక్కువగా ఇచ్చి, సబ్సిడీలు ఎక్కువగా ఇచ్చి, అన్ని రకాల అనుమతులన్నీ, వసతులను కూడా కల్పించినట్లైతే జిల్లాల్లో నిరుద్యోగ సమస్య పోయి, ఆర్థికంగా జిల్లాలు అభివృద్ధి అవుతాయి. సమాతరంగా తెలంగాణ మొత్తం కెసిఆర్ గారు అనుకున్నట్లుగా సాధ్యమవుతుంది. ల్యాండ్ బ్యాంక్ పది జిల్లాల్లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది, కనుక ప్రతి జిల్లాలో ప్రతి నెలకొకసారి, ఏ జిల్లాలో ఏ సంస్థకి అనుకూలంగా ఉన్నది రివ్యూ చేయాలి.

ఏ ఏ జిల్లాలో ఏ ఏ సంస్థలు పెట్టుకోవచ్చనే విషయాలను విస్తృతంగా ప్రచారం చేసి పరిశ్రమల జోన్ ను ఏర్పాటు చేసినట్లైతే, ఎక్కువగా ఆ జిల్లాలు అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వీటితోపాటు ప్రత్యేక మార్కెటింగ్ సెల్ ను ఏర్పాటు చేసి ఆ పరిశ్రమలో ఏమి ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఆ ఉత్పత్తి వల్ల ఎక్కడ అవసరాలున్నాయో, ఎక్కడ అమ్మితే, ఎక్కడ ఎగుమతి చేస్తే లాభాలు వస్తాయో, తెలిపే అడ్వైజరీని ఏర్పాటు చేసి ప్రతి సంస్థకు నిపుణులతో సూచనలు, సలహాలు ఇప్పించి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించినట్లైతే పరిశ్రమల యజమానులకు లాభాలు వస్తే రాబోయే రోజుల్లో పరిశ్రమలు ఎక్కువగా పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఫార్మా సీటీ కావచ్చు, నిమ్స్ కావచ్చు, ఇటువంటి వాటికి భూకేటాయింపులకు వంద కోట్లు రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. కాని ఇవి సరిపోవు. కనీసం రూ. 300 కోట్లు కేటాయిస్తే ఈ పరిశ్రమల ల్యాండ్ అక్విజిషన్ కు సరిపోతుంది. అప్పుడు ఇంకా ఎక్కువగా ప్రోత్సహించే అవకాశం ఉంటుంది.

ఉద్యమ సమయంలో మేము చూశాము. పరిశ్రమల ఏరియాలో తిరిగివస్తున్న చిన్న, పెద్ద పరిశ్రమలన్నీ మూత పడ్డాయని బాధపడ్డాను. మన రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత కంటే ఉండదని, చీకట్లో ఉంటారని గతంలో చెప్పారు. కానీ కెసిఆర్ గారు అద్భుతాలు సృష్టించి 24 గంటలు పరిశ్రమలకు కంటేను ఇవ్వడం జరిగింది. కనుక చిన్న, పెద్ద పరిశ్రమలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నాయి. పెద్ద పరిశ్రమలు, పరిశ్రమలు పెట్టడానికి వేల కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడితో వస్తున్నాయంటే, ఐటీ, ఫార్మా రంగం కావచ్చు, దానికి ప్రధానమైన వనరులను ఈ ప్రభుత్వం సమకూరుస్తుంది, అన్ని విషయాలు తెలిసిన ముఖ్య మంత్రి గారు ఇక్కడ ఉన్నారు. కనుక ఈ రాష్ట్రం పారిశ్రామిక రంగంలో పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. గతంలో ఐడిపిఎల్, ఆల్వీన్ కంపెనీలు కావచ్చు, హెచ్ఎమ్టి కావచ్చు, చాలా పరిశ్రమలుండేవి. గతంలో పేద రైతుల నుంచి, పేద వారి నుంచి భూములు సేకరించి ఈ పరిశ్రమలను పెట్టారు. ఒక్కొక్కరి ఆధీనంలో వంద ఎకరాల భూమి ఈ రోజు ఉంది. వందల ఎకరాల భూమి నిరుపయోగంగా ఉంది. కొన్ని కోర్టు కేసుల్లో వారి ఆధీనంలో ఉన్నాయి. కొంత భూమి ఆ సంస్థ యజమానుల చేతుల్లో ఉన్నాయి. వాటన్నిటిని పునఃపరిశీలించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఉదాహరణకు హైదరాబాదులో కూకట్ పల్లి ఐడిపిఎల్ లో ఆనాడు పేద, ఎస్ సి, మరియు ఇతర రైతుల నుంచి భూమిని సేకరించి పరిశ్రమను పెట్టారు. ప్రస్తుతం ఆ పరిశ్రమ నిరుపయోగంగా ఉంది. నిరుపయోగంగా ఉండడానికి చాలా కారణాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆ పరిశ్రమలో పని చేసిన వారు ఉదాహరణకు రెడ్డి ల్యాబ్ వారు కూడా ఆ సంస్థ నుంచి బయటకు వచ్చి పెద్ద పెద్ద సంస్థలను పెట్టుకున్నారు. ఆ ఐడిపిఎల్ సంస్థ నుంచి పెట్టిన వారు గొప్పవారయ్యారు. కానీ పరిశ్రమ మూత పడింది. మూతపడ్డ ఐడిపిఎల్ ను తెరిపించడమూ, లేదా సీటీ సెంటర్ లో ఉన్న ఈ సంస్థలను గుర్తించి ఆ భూమిని పేద వారికి ఇళ్లు నిర్మించడమూ, లేక భూమిని పేద వారికి ఇవ్వడమూ అనే విషయాలను ఆలోచన చేయాలి.

(బెల్)

నేను మాట్లాడడం మొదలుపెట్టి, 5-10 నిమిషాలు కాలేదు. ప్రతిపక్షం వారికేమో గంటల సమయం ఇస్తారు. మాకు కొంత సమయం కేటాయిస్తే మాట్లాడానికి అవకాశం ఉంటుంది, బెల్ డిడి ఉన్న విషయాలు కూడా మర్చిపోతాము. కనుక రాష్ట్రం మొత్తం ఆర్థికాభివృద్ధిలో ముందుకు వెళ్లడానికి ప్రధాన భూమిక పోషిస్తున్న పరిశ్రమల రంగాన్ని ముందుకు తీసుకువెళుతుంటే, మరోవైపు పర్యావరణం మొత్తం కలుషితమైంది. వర్షాలులేక పూర్తిగా కరవు

రావడానికి ప్రధాన కారణం అడవులు. అడవులు మొత్తం క్షీణించిపోతున్నాయి. ఉన్న విస్తీర్ణం తగ్గిపోతోంది. అడవుల పక్క ఉన్న వారు మొత్తం చెట్లను నరుక్కుంటూ లోపలికి వెళుతున్నారు. విలువైన కలప మొక్కలు ఇప్పటికే అన్యాయంతోపోయింది.

3.00 | విలువైనటువంటి కలప అన్యాయంతో అయిపోతున్నది.

మ. | ఈ రాష్ట్రం సస్యశ్యామలంగా ఉండాలంటే వర్షాలు పడాలి. పోయిన వర్షాలను తిరిగి రప్పిద్దామని ముఖ్యమంత్రి గారు కంకణం కట్టుకొని తెలంగాణకు హారితాహారం అని పేరుపెట్టారు. ఆ తరుణంలోనే ఈనాడు లక్షలాది మొక్కలను నాటడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గతంలో చాలా మొక్కలు నాటారు. సంవత్సరం మాత్రమే వాటికి నీళ్లు పోశారు. ఆ తర్వాత ఆ మొక్కలను మర్చిపోయారు. అవి ఎండిపోయాయి, ఎండిపోయిన దగ్గరవేరే చెట్లను పెట్టారు. ఈ రోజు ఆలా కాకుండా ఉండటానికి ప్రభుత్వం వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇంకా గట్టి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎవరైనా చెట్లు సరికినా, అడవి భూములను ఆక్రమించుకున్నా, వాళ్లపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకొని, నాన్ బెయిలబల్ సెక్షన్ వర్తిచే విధంగా వారిపై చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అర్బన్ ఫారెస్ట్ అనేది కేవలం హైదరాబాద్ కే పరిమితమయింది. ప్రతి పట్టణంలోని మున్సిపల్ ఏరియాలో అర్బన్ ఫారెస్ట్ ద్వారా చెట్లు పెంచడానికి ఒక శాఖను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే అందరికీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. మాములు డిపార్ట్ మెంట్ వాళ్లకు అప్పజెప్పితే వాళ్లు చెట్లు పెడతారు. నీళ్లు పోస్తారు. తర్వాత వాళ్ల పనులల్లో వారు నిమగ్నమైపోతారు. అర్బన్ లింగ్ స్ప్రెస్ అని హైదరాబాద్ లో అక్కడక్కడ మంచి వాకింగ్ ట్రాక్స్, యోగా సెంటర్లు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. మా మహబూబ్ నగర్ టౌన్ లో 350 ఎకరాలతో దీన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కానీ, నిధులు మాత్రం చాలా తక్కువగా ఇచ్చారు. అలాంటి ఏరియాలో అత్యధిక నిధులు ఇచ్చి కనీసం రూ.10 కోట్లు, రూ.15 కోట్లు నిధులను ఖర్చు పెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా ఫారెస్ట్ సంబంధించి నిధులు ఉన్నాయి. ఆ నిధులను కూడా మనం వాడుకొని అడవులను బాగా అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చును. మొక్కలను నాటుతున్నాము కానీ దానికి రక్షణ లేదు. సరైనటువంటి వనరులు లేవు. చెట్లు పెరిగేంతవరకు పూర్తి భద్రత తీసుకుంటే బాగుంటుంది. చెట్లు మొక్క నాటేటప్పుడే దానికి తగినటువంటి ఖర్చు తగినటువంటి బడ్జెట్ రిలీజ్ చేసి అధికారులకు ఇచ్చినట్లయితే అడవులను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ డిపార్ట్ మెంట్ లో స్టాఫ్ చాలా తక్కువగా ఉన్నది. 10 సంవత్సరాల నుంచి ఒకే ఆఫీసరు

అక్కడ పని చేస్తున్నారు. ప్రమోషన్ విధానాన్ని ఏర్పాటుచేయాలి. సిబ్బందిని నియమించాలి. అదిలాబాద్ వంటి కొన్ని ప్రాంతాలలో కూడా అడవిపందులు వెళ్లి అడవులను నాశనం చేస్తున్నాయి. అటువంటి చోట ఆయుధాలు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే అడవులను సంరక్షించుకోవచ్చును. నర్సరీలను పెంచుతున్నాము. ఆ నర్సరీలలో ఎర్ర చందనం, సుగంధద్రవ్యాలు వంటి అత్యధిక ధరలు గల వాటిని పెంచుతున్నారు. రైతులు కూడా వరి వంటనే పేసుకోవాలని కాకుండా ఇలాంటి ఉత్పత్తులపైన కూడా ఆలోచన చేయండి. 850 కిలోమీటర్లతో ఇండియాలోనే అతి పెద్ద టైగర్ ఫారెస్ట్ మనదగ్గర ఉన్నది. దాన్నీ ఇంకా పూర్తి స్థాయిలో అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రతి మున్సిపల్ ఏరియాలో దీని కోసం ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉన్నది. మహబూబ్ నగర్ లో మయూరి నర్సరీ దగ్గర ఏర్పడుతున్న కొత్త పార్కుకు అత్యధిక నిధులు ఇవ్వాలని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లా కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు మెడికల్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ కళాశాలకు అనుబంధంగా ఉన్నటువంటి ఆసుపత్రి పూర్తిగా దీనావస్థలో ఉన్నది. ఈ రెండు సంవత్సరాల్లో కాస్త మెరుగుపడుతుంటే సౌకర్యాలు కల్పించడం జరిగింది. ఇంకా అక్కడ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ను అభివృద్ధి చేయాలి. ఆ ఆసుపత్రిలో నీటి కొరత ఉన్నది. నీటి సౌకర్యం కల్పించవలసినదిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రమహిళా సభ అని గతంలో ఉండేది. తెలంగాణలో కూడా ఆంధ్రమహిళా సభ పేరు మీద అక్కడక్కడ నర్సింగ్ కళాశాలలు ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్, హైదరాబాద్, అదిలాబాద్ లో ఈ కళాశాలలు ఉన్నాయి. ఈ రోజు అవి మూతపడిపోయాయి. అక్కడ పని చేస్తున్నటువంటి సిబ్బంది రోడ్డు మీదకు వచ్చి ఇక్కడ 30 సంవత్సరాలు పని చేశాము, ఇప్పుడు మేము ఎక్కడ పని చేయాలని ఆందోళనలో ఉన్నాము, వారిపైన కూడా దృష్టి పెట్టి వాళ్లను ఇతర డిపార్ట్ మెంట్ లో తీసుకోవాలి, ఆంధ్రమహిళా సభ పేరును, తెలంగాణ మహిళా సభగా మార్చి పునరుద్ధరించాలనే ఆలోచన చేయండి. ఆ ఉద్యోగులందరికీ కూడా ఉద్యోగ భద్రతను కల్పించండి. కాంట్రాక్టు, టెన్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు ఉద్యోగ భద్రతను కూడా కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ప్రతి ఒక్కరూ ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే స్పోర్ట్స్ చాలా ముఖ్యం. చాలామంది హైదరాబాద్ లో గచ్చిబౌలి స్టేడియంను చూసి చాలా బాగుందనుకుంటారు. కానీ, జిల్లాల్లో పరిస్థితులు చాలా ఘోరంగా ఉన్నాయి. రెండు సంవత్సరాల నుంచి కొంత వరకు అభివృద్ధి పనులు జరుగుతున్నాయి. వాటిని ఇంకా పూర్తి స్థాయిలో అభివృద్ధి

కార్యక్రమాలు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. మహబూబ్ నగర్ పట్టణంలో స్విమింగ్ పూల్ ఉన్నది. కానీ అది పని చేయడం లేదు. హస్టల్ ఉంది మూత పడిపోయింది. అక్కడ ఎలాంటి సౌకర్యాలు లేవు. అంతేకాకుండా వాటి అభివృద్ధికి సంబంధించిన నిధిని కూడా కేటాయించలేదు. మంత్రిగారికి స్పెషల్ గా రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో అత్యధిక నిధులు సోర్స్ డ్రింగ్ కు కేటాయించి ప్రతి జిల్లాలో కూడా కనీసం మినీ స్టేడియంలు ఉండేట్లు ఏర్పాటు చేయాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మెరుగైనటువంటి రోడ్లు, వాటర్ సప్లై అన్నీ కూడా కనీసం విని ఎరుగని రీతిలో ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా రోడ్లు కావచ్చు, ప్రతి కుటుంబానికి అవసరమయ్యే ఇతర వస్తువులకు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్నది. భగవంతుడు వర్షాలు కురిపించడం లేదు. వర్షాలు రాసందుకు చాలా చోట్ల ఇబ్బంది ఉన్నది. మహబూబ్ నగర్ పట్టణంలో మంచి నీటి కొరత ఎక్కువగా ఉన్నది. జూరాల ప్రాజెక్టులో కూడా నీళ్లు ఉండడం లేదు. కర్ణాటకనుంచి నీళ్లు తెప్పించి జూరాలలో నీళ్లు నింపి మహబూబ్ నగర్ పట్టణాలకు నీళ్లు వచ్చే విధంగా చేయాలని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్: అధ్యక్షా, ఈ రోజు చేపడుతున్న పద్దులపై చర్చలో భాగంగా నేను వైద్య రంగానికి సంబంధించిన పద్దు మీద మాట్లాడడంబట్టుకున్నాను. మీరు పర్మిషన్ ఇస్తే మాట్లాడుతాను.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్: అన్ని పద్దులపైన మాట్లాడండి.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్: అధ్యక్షా, నాకు కొంచెం సమయం ఎక్కువగా ఇవ్వండి. ప్రార్థన నుంచి నా వంతు ఎప్పుడు వస్తుందని ఎదురుచూస్తున్నాను. ఈ పద్దుల మీద నేను గౌరవ వైద్యశాఖా మంత్రి గారికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ఈ సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టిన రూ.5967 కోట్లు బడ్జెట్ ను చూసినట్లయితే గత సంవత్సరం కన్నా రూ.1000 కోట్లు అదనంగా బడ్జెట్ ను వైద్యశాఖకు కేటాయించారు. అది చాలా సంతోషం. గతంలో ప్రవేశపెట్టబడిన 2015-16 సంవత్సరం బడ్జెట్ లో రూ.4900 కోట్లు కేటాయిస్తే కేవలం రూ.370 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. ఇందులో ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ కు సంబంధించిన అంశాలు ఉన్నాయి. ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ కు సంబంధించి రూ.1000 కోట్లు ఖర్చు చేయలేకపోయాము. మంత్రి గారికి, మీ ద్వారా ఈ సభ దృష్టికి తీసుకురావడం ఏమంటే, గత రెండు సంవత్సరాలుగా కూడా మనం వైద్యానికి సంబంధించిన పద్దుల మీద ప్రత్యేకించి చర్చ చేశాము. జిల్లా ఆసుపత్రులన్నింటిని కూడా నూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులుగా మారుస్తామని, ఏరియా ఆసుపత్రులను

అప్ డేట్ చేస్తామని, ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రికి రూ.100 కోట్లు కేటాయిస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. హైదరాబాద్ లోని కాన్సర్ ఆసుపత్రికి, సుల్తాన్ బజార్ లో ఉన్న ఆసుపత్రికి రూ.30 కోట్లు కేటాయించామని, ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం ఆసుపత్రికి రూ.10 కోట్లు కేటాయిస్తున్నామని రెండు బడ్జెట్ లో ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది.

3.10 | ఈ కేటాయింపులకు సంబంధించిన ఖర్చులు రెండు ఆర్థిక మం. | సంవత్సరాలలో పూర్తిగా జరపలేదనేది నిర్వివాదాంశము.

Please correct me if I am wrong. ఇప్పుడు మళ్లీ ఆశాజనకంగా మరో రూ.1,000 కోట్లు పెంచడం జరిగింది. రూ.1,000 కోట్లు పెట్టడం మంచిదే. మన మొత్తం బడ్జెట్ లో రూ.1,30,000 కోట్ల రూపాయల్లో మనం పెట్టిన ఈ రూ.5,967 కోట్ల రూపాయలు కేవలం **It is coming around to 6 to 6.5%**. ఈ హెల్త్ సెక్టార్ కు సంబంధించి బడ్జెట్ రీ-అలకేషన్ లో ప్రాపర్ గా అలకేషన్ చేయకపోవడం వల్లనే మన దేశంలో గాని ఇతర రాష్ట్రాల్లో గాని హెల్త్ విషయంలో వెనుకబడిన పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాము. కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం వల్ల వచ్చిన పరిస్థితి ఇది అని నేను చెప్పడం లేదు.

నోబుల్ సైజ్ గ్రహీత అమర్త్య సేన్ గారు అన్నారు. ఈ బడ్జెట్ సమావేశంలోనే ఈటల రాజేందర్ గారు చెప్పారు. **Human Development Index** భారత దేశంలో మనం 138వ స్థానంలో ఉన్నాము. **Growth rate** కు సంబంధించి రెండవ స్థానంలో ఉన్నాము. మరి ఎందుకు ఈ తేడా ఉందంటే కేవలం విద్య, వైద్య రంగాలలో ప్రభుత్వాలు కేటాయింపులు సరిపోయినంతగా ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఈ పరిస్థితి దాపురించిందనేది నిర్వివాదాంశము. పోయిన బడ్జెట్ సమావేశంలో కూడా నేను పద్దుల మీద మాట్లాడినప్పుడు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ పద్దులకు సంబంధించి కొన్ని సూచనలు చేశాను. ఈ సంవత్సరం చూసుకొంటే పరిస్థితి కొంత మెరుగు పడినా, మంత్రి గారు మారారు, ఆరోజు నేను చెప్పాను. ఇప్పటికీ సంవత్సరం రోజులు అయింది. మంచి మంత్రివర్గులు సౌమ్యులు, కానీ ఈ శాఖ మాత్రం సంక్లిష్టమైన శాఖ. ఇందులో డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్, వైద్య విధాన పరిపత్తు, కమీషనరీట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్, ఇంకా అనేక శాఖల మధ్య అవగాహనా లోపం వల్ల చాలా పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి.

40 శాతం ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రత్యేకించి డాక్టర్లు, పారా మెడికల్ స్టాఫ్ కు సంబంధించి ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఎన్.టి. రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 1980 వ సంవత్సరంలో వైద్య శాఖలో అత్యవసర పరిస్థితుల దృష్ట్యా నిమిత్తం

తొందరగా పోస్టులు భర్తీ చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ నుంచి ఈ నియామకాలను మినహాయిస్తూ, డైరెక్ట్ గా డిపార్ట్ మెంటు ఈ నియామకాలు చేసుకొనే విధంగా వెసులుబాటు కల్పించడం వల్ల కేవలం 60 రోజులలోనే ఖాళీలను భర్తీ చేసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారా ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేయాలని మీరు అనుకోంటే మాత్రం అది ఇంకా టైమ్ కన్జ్యూమింగ్ అవుతుంది. ఇంకా ఒకటి ఒకటిన్నర సంవత్సరం పడుతుంది. హెల్త్ సెక్టార్ ఎమర్జెన్సీ సెక్టార్ కాబట్టి గౌరవ మంత్రి వర్యులు మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి సూచించమని కోరుతున్నాను. దయచేసి ఇప్పుడున్న పరిస్థితిని కొనసాగించండి. ఈ 40% ఉద్యోగాల ఖాళీలను భర్తీ చేస్తేనే కాని మనం డాక్టర్లను పూర్తి స్థాయిలో నియమించుకోలేము.

ఉద్యోగ నియామకాలకు సంబంధించి ఖాళీలన్నీ భర్తీ చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పారు.. World Health Organization W.H.O. స్టాండర్డ్స్ ప్రకారం అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ప్రతి 600 మంది ప్రజలకు ఒక డాక్టర్ ఉండాలి. భారతదేశంలో ఆ నిష్పత్తి ప్రకారం ప్రతి రెండువేల మందికి ఒక డాక్టర్ ఉన్నారు. కాని ఫిజికల్ గా చూస్తే, 75 శాతం డాక్టర్లు అర్బన్ ఏరియాలలో, సిటీల్లో, డిస్ట్రిక్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో గాని సెటిల్ అవుతున్నారు. 25 శాతం డాక్టర్లు మాత్రమే రూరల్ ఏరియాల్లో ఉంటున్నారు. ఆ రకంగా నిష్పత్తి చూసుకోంటే అర్బన్ ఏరియాల్లో 1:1000 డాక్టర్లు ఉన్నారు. రూరల్ ఏరియాకు వచ్చేసరికి 1:6,000 నుంచి 1:10,000 పాపులేషన్ కు కూడా డాక్టర్లు లేని పరిస్థితి. ఈ పరిస్థితిని నివారించాలంటే వైద్య రంగానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ శాఖల్లో ఉన్న ఖాళీలన్నింటిని కూడా తక్షణం భర్తీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దీని కోసం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. అందుకు గాను మంత్రి గారు తప్పకుండా ఒక దృఢమైన అభిప్రాయం కార్యాచరణ తయారుచేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

మీ ద్వారా ఈ సభకు తెలియజేసేది ఏమిటంటే మనకు ఈ రాష్ట్రంలో 685 పి.హెచ్.సి. లు, 67 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు, 151 హెల్త్ క్లస్టర్లు పని చేస్తున్నాయి. కాని పి.హెచ్.సి. లలో డాక్టర్లు లేరు. చాలా పి.హెచ్.సి. లలో టెక్నికల్ స్టాఫ్ లేరు. చాలా పి.హెచ్.సి. లలో సారామెడికల్ స్టాఫ్ లేరు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ కింద తీసుకోంటే 8,325 పడకలు ఉన్న దీని కింద దాదాపు 4 ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలు, 13 సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ 4 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలలకు సంబంధించిన టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ అలాగే ఇతరత్రా హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. రిమ్సె ఆదిలాబాద్ లో ఉంది. ఈ

సందర్భంగా మంత్రి గారికి తెలియజేసేది ఏమిటంటే మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఒక ఆదిలాబాద్ రిమ్సె హాస్పిటల్ అటానమస్ ఇన్ స్టిట్యూట్ గా ఉంది. మిగిలినవి అన్నీ కూడా ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలు. ఆదిలాబాద్ రిమ్సె కు అటానమస్ స్టేటస్ ఉండడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటూ అభివృద్ధికి నోచుకోలేని పరిస్థితి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: అజయ్ గారు 2,3 నిమిషాలలో ముగించండి.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్: నేను మొదలుపెట్టి 5 నిమిషాలు అయింది. మీరు వచ్చే ముందు మొదలు పెట్టాను. దయచేసి కొంచెం సమయం ఇవ్వండి. నేను కేవలం సూచనలు చేస్తాను. “రిమ్సె” ఆదిలాబాద్ మెడికల్ కాలేజీ ఏదైతే ఉందో దాన్ని కూడా గవర్నమెంట్ మెడికల్ కాలేజీ గా కన్వర్ట్ చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న 102 హాస్పిటల్స్ లో దాదాపు 70,800 పడకలు ఉన్నాయి. కాని ఇవాళ ఆ హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి ఎలా ఉందన్నది చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. మనందరికీ కూడా తెలిసిందే. ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రివర్యులు కూడా అంగీకరించారు. పడకలు ఉండవు, ఒకవేళ పడకలు ఉంటే పరికరాలు ఉండవు. లేకపోతే మంచినీటి సౌకర్యం ఉండదు. సాక్షాత్తు నిమ్స్ లాంటి హాస్పిటల్స్ లో కూడా నీటి ఎద్దడి ఎదుర్కొని సర్జరీలు వాయిదా పడిన సంగతి తెలిసిన విషయమే. వీటన్నింటిని కూడా మెరుగు పరచాలంటే ఖచ్చితంగా కార్యాచరణను మొదలుపెట్టాలి. మంత్రి గారు ఇప్పటికే రెండు సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. ఇంకా మూడేళ్లు ఉంది. తప్పకుండా మీరు ఈ కార్యాచరణను మొదలుపెట్టి, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచాలి. ప్రభుత్వ రంగంలోని హాస్పిటల్స్ మెరుగు పడాలి. ఇది నిమ్స్ స్థాయి నుంచి తీసుకొని ఉస్మానియా హాస్పిటల్ స్థాయి నుంచి పల్లెల్లో ఉన్న పి.హెచ్.సి. ల వరకు వసతులు మెరుగుపడాలి అలాగే డాక్టర్లు పారా మెడికల్ స్టాఫ్ ఉంటే తప్ప ఈ లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చలేరు. అప్పుడే మీరు క్వాలిటీ మెడికల్ సర్వీసెస్ ను ఇవ్వగలుగుతారు.

చాలా క్వాలిటీ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ ను మనం కొనాల్సి వస్తుంది. మెడికల్ సెక్టార్ లో మనం ఈ రోజు కొన్న ఎక్స్ ప్లెమెంట్ 3,4 సంవత్సరాల తరువాత వనికి రాకుండా పోతుంది. మరొక కొత్త మోడల్ వస్తుంది. దీనికి కంపెనీలు సర్వీస్ ప్రొవైడర్ చేయవు. స్పీర్ పార్ట్ ఇవ్వరు. కంటిన్యూగా అప్ గ్రేడిషన్ జరిగితే తప్ప ప్రజలకు ఈ ఎమ్.ఆర్.ఐ. స్కానింగ్ లు, సి.టి. స్కాన్ లు, అల్ట్రా సౌండ్ స్కానింగ్ లు, కార్డియాలజీ, ఇతరత్రా సూపర్ స్పెషాలిటీ వైద్యమే కాకుండా మామూలు వైద్యం

జరగాలన్నా ఎక్స్‌ప్‌మెంట్ అప్‌గ్రేడేషన్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాన్ని కూడా మీ ద్వారా మంత్రివర్గుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గతంలో మనం కేటాయించిన కేటాయింపుల దృష్ట్యా టెక్నికల్ రీజన్స్ దృష్ట్యా గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో కూడా ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లాంటి హాస్పిటల్‌లో మనం ఎక్స్‌ప్‌మెంట్ అప్‌గ్రేడేషన్ చేయలేకపోయామని చెప్పి మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్గులకు తెలియజేస్తున్నాను. దాన్ని మనం ఓవర్ కం చేయాలి.

ఈ హాస్పిటల్, ఆ హాస్పిటల్ అని కాకుండా శానిటేషన్ మీద మీరు ప్రత్యేక కార్యాచరణ తీసుకోవాలి. దీన్ని మనం ప్రైవేట్‌జేషన్ చేశాము. శానిటేషన్ విషయంలో జిల్లా హాస్పిటల్, ఏరియా హాస్పిటల్స్ తో సహా ప్రతి హాస్పిటల్ ను కాంట్రాక్టు కు ఇచ్చాము. . వారు వేసిన టెండర్ల ప్రకారం అడిగిన డబ్బులు చెల్లిస్తున్నా కూడా సానిటేషన్ ఎందుకు బాగోలేదు, అంటే ఇనాళ ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. నాటి మీద దృష్టి పెట్టాలి. ప్రభుత్వ దమాఖనాలంటే కంప్యూటర్లు విధంగా ఉన్నాయి. అలాగే మనం అక్కడకు వెళ్లలేము. “నేను రాను బిడ్డ సర్కారు దమాఖనకు” అనే పాట ఎప్పుడో వచ్చింది. దాన్ని మనం తప్పని చెప్పాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో హాస్పిటల్స్ బాగుండాలంటే ఖచ్చితంగా శానిటేషన్, అలాగే డ్రింకింగ్ వాటర్ ఫెసిలిటీ, ఇన్ పేషంట్ కు ఇచ్చే ఫుడ్ క్వాలిటీ మీద కూడా మీరు దృష్టి పెట్టాలి.

మీ శాఖలో ప్రధానంగా ఉన్నది ఆరోగ్యశ్రీ. మేము గర్వంగా చెబుతున్నాము గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ ఇది. దాన్ని కేవలం మనం ఆరోగ్యశ్రీ అంటున్నాము. మంత్రివర్గులు మీకు కూడా తెలుసు. ఆరోగ్యశ్రీ ట్రస్టు ద్వారా ఇప్పటికీ కూడా రూ.200 కోట్ల బకాయిలు హాస్పిటల్స్ కు మనం చెల్లించాల్సి ఉంది. అందులో ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ కూడా ఉన్నాయి. కేవలం రూ.100 కోట్లు మాత్రమే బకాయిలు చెల్లించాము. కాని ఈ సంవత్సరం చూస్తే రూ. 344 కోట్ల ఆరోగ్యశ్రీ ట్రస్ట్ క్రింద కేటాయించడం జరిగింది. పాత బకాయిలు రూ.200 కోట్లు చెల్లిస్తే ఈ సంవత్సరానికి మిగిలింది ఇంకా రూ.144 కోట్లు. మరి ఈ రూ.144 కోట్ల ద్వారా మన తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజానికానికి ఇంకొక 365 రోజులు వైద్య సేవలు అందించాలంటే సాధ్యమయ్యే వనేనా? మీరు దయచేసి ఆలోచించాలి.

3.20 | అలాగే మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఆరోగ్యశ్రీ **మ.** స్కీమ్ నుండి 135 డిసీజీలను తొలగించారు, వాటిని టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో, ఆరోగ్యశ్రీ ట్రస్టు ద్వారా అన్నిటిలో ఆ 135 డిసీజీలను పునరుద్ధరించాలని మిమ్ములను కోరుతున్నారు.

ఎందుకంటే దాని వల్ల క్లినికల్ మెటీరియల్ వస్తుంది. టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో ట్రయినింగ్ అయ్యేవారికి పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్, అండర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ కు ఉపయోగపడుతుంది.

మనం ఈ రోజు ఒక సంవత్సరం కంపల్సరీ సర్వీస్ ఫర్ ది పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్స్ అనే దానిని గతంలో మా ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా ప్రవేశపెట్టాము. దానివల్ల ఈ రోజు ఎటువంటి ఉపయోగం జరగడం లేదు. దాదాపు 1100 మంది పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్స్ కు నెలకు రూ.40వేల చొప్పున ఖర్చు చేస్తున్నాము, కాని వారెవరూ పని చేయడం లేదు, ఈ పన్నెండు నెలలు అయిపోతాయని, మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్లి అయ్యా మమ్ములను ఇక్కడ వేశారు, దీని నుండి విముక్తి చేయించడం కోరుకుంటున్నారు. దాదాపుగా రూ.58 కోట్లు ప్రతి సంవత్సరం వీళ్ల మీద ఖర్చు పెడుతున్నాము. క్వాలిటీ సర్వీస్ మాత్రం అందడం లేదు. దయచేసి దీని స్థానంలో డైరెక్ట్ గా డాక్టర్లను రిక్రూట్ మెంట్ చేసుకోగలిగితే అది సీహెచ్ సెలలో, ఏరియా హాస్పిటల్స్ లో టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో గాని క్వాలిటీ మెడికల్ సర్వీస్ అందుతాయి. ఇంకొక నూచన ఏమిటంటే, మన దగ్గర ఈ దౌర్భాగ్యం ఉండడానికి కారణమేమిటంటే మన ప్రభుత్వ డాక్టర్లు ప్రయివేటు ప్రాక్టీసు చేస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ లో, డాక్టర్లు హాస్పిటల్స్ ను చూస్తే ఉ.11 .00 నుండి మ. 1.00 గంట వరకు వస్తారు, లేకపోతే లేదు. మ.1.00 తరువాత ఉండరు, వాళ్ల స్వంత ప్రాక్టీసుకు వెళ్లిపోతారు. దీని గురించి ఆలోచించి నాన్ ప్రాక్టీస్ అలవెన్సు గుజరాత్, తమిళనాడులోలాగా చేస్తూ, ఆ డాక్టర్లకు నాన్ ప్రాక్టీస్ అలవెన్సును నిరోధించగలిగితే, మన ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో వైద్య సేవలు మెరుగుపడతాయని తెలియ చేస్తున్నాను.

RABO బ్యాంకు ద్వారా హైదరాబాదులో నాలుగు సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ అలాగే, వరంగల్ లో మన ఎమ్ జి ఎమ్ హాస్పిటల్, ఖమ్మం, కరీంనగర్ హాస్పిటల్స్ లో న్యూయిటీ బీసీస్ మీద **RABO** బ్యాంకు ద్వారా నెదర్లాండ్ బ్యాంకు ద్వారా సహాయం పొంది మేము సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ చేస్తామంటున్నారు. డబ్బు లేదు. మీరు శ్రీలంక వెళ్లి అక్కడ చూసి వచ్చారు. దీని ద్వారా రాబోయే రోజులలో మనకు యాన్యుయిటీ బీసీస్ ద్వారా మన మీద పడబోయే భారం ఎంత ఉందనేది ఈ బడ్జెట్ అలకేషన్ లో కాని వద్దులలో కాని ప్రభుత్వం చెప్ప లేదు. అది కూడా తెలపాలని కోరుతున్నాను.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రి సిఫ్ట్ చేద్దామనుకున్నాము. అక్కడ ట్యూన్ టవర్స్ కడతామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఆదరా బాదరాగా పేపెంట్స్ ను ఫీవర్ హాస్పిటల్ కు మార్చాము. తరువాత మరల దానిని

అక్కడే ఉంచాము. మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి సూచన ఏమిటంటే ఉస్మానియా ఆసుపత్రి అనేది మనకు బ్రహ్మాండమైన ఆభరణం లాంటిది. **It is a Feather in our Crown.** అటువంటి ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని నిర్వీర్యం చేయకూడదని నా ఉద్దేశ్యము. దయ చేసి ప్రస్తుతం ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ మనకు ఎందుకు రాదు? ప్రక్క రాష్ట్రానికి శంకుస్థాపన చేసి అలాకేషన్ కూడా జరుగుతోంది. రీఆర్గనైజేషన్ బిల్లులో పొందుపరచుకున్న దానిని మనం సాధించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దయచేసి మంత్రిగారు దానికి భూకేటాయింపులు 200 ఎకరాలు బీబీ నగర్ దగ్గర చేశామన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకురావాలి. నేను డీవియేట్ అవడం లేదు.

కాళోజీ యూనివర్సిటీది ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి. మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వని చేసే యూనివర్సిటీలకు వీసిలు లేరు, కాని దీనికి వీసి ఉన్నారు కాని యూనివర్సిటీ లేదు. సంవత్సరం రోజులు అయినా మీ జిల్లాలోనే హెడ్ క్వార్టర్ లో పెట్టుకున్నారు. కాని 80 పోస్టులు నింపుకోలేకపోయాము. అండర్ గ్రాడ్యుయేషన్, బీడిఎస్ కౌన్సిలింగ్ చేయాలంటే ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేదు. దయచేసి ఈ సంవత్సరం పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ అడ్మిషన్లు ఎన్ టిఆర్ యూనివర్సిటీకి చేయమని చెప్పారు. బేపజాలకు పోకుండా అండర్ గ్రాడ్యుయేషన్ కు ఎన్ టిఆర్ హెల్త్ సైన్సెస్ ద్వారా చేయించండి. కాళోజీ హెల్త్ యూనివర్సిటీని పూర్తి స్థాయిలో బిల్డింగ్ కట్టి, సెంట్రల్ ప్రిజన్ ను మార్చి యూనివర్సిటీ కడతామన్నారు. దయచేసి దానిని పూర్తి చేయమని కోరుతున్నాను.

నేను ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. **Hope you are pink in your Health.** పింక్ అనేది హెల్త్ కు సూచన. మీరు దయచేసి తెలంగాణలో ఉన్న ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు పింక్ రంగు వేద్దామని కాదు, తెలంగాణ ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని పింక్ గా ఉంచాలని ఈ సూచన చేశాను. దయచేసి మీరు చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వ రంగంలో వైద్య రంగాన్ని మెరుగుపరిస్తే మీకు మంచి పేరు వస్తుందని, లేదంటే మీరు రెడ్ బోనోలో ఉంటారని తెలియ చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం): ఈ రోజు పాఠశాల, ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక విద్య, క్రీడలు, యువజన సేవలు, వైద్యం, ఆరోగ్యం మొదలైన అంశాల మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు. అధ్యక్షా, విద్యారంగం చాలా ప్రాముఖ్యత కలిగింది. విద్యా వికాసం అభివృద్ధికి ఎంతో దోహదపడుతుంది. కాని ప్రభుత్వం విద్యారంగం గురించి అనేక మాటలు చెప్పి బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు

చేయలేదు. టీచర్లు లేరు. నోటితో నవ్వుతూ నోసటితో వెక్కిరించినట్టుగా ఉంది.

విద్యకు ఇతోధికంగా నిధులు పెంచవలసింది పోయి గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం తగ్గింది. రూ.450కోట్లు తగ్గించారు. ప్రభుత్వం కేబీటు పీజీ గురించి ఎన్నికల ప్రణాళికలోనే కాక, మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. దానికి గత సంవత్సరం రూ. 100కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం ఏమాత్రం కేటాయించలేదు. దానికి బడ్జెట్ కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సరైన వసతులు లేవు. మంచినీరు, టాయిలెట్లు కాని లైబ్రరీలు, లేబోరేటరీలు లేక పాఠశాలలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాయి. మూడు సంవత్సరాలకు పిల్లలను బడిలో చేర్పించాలి. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో నర్సరీ చదువును ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రయివేటు స్కూలుల్లో పిల్లలను జాయిన్ చేయకుండా ఉండాలంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో తెలుగు మీడియమ్ తో పాటు ఇంగ్లీషు మీడియమ్ స్కూలుల్ను ప్రవేశ పెట్టాలి. ఐదు కిలోమీటర్లు లోపున్న హైస్కూలు అన్నిటిలో జూనియర్ కాలేజీలు పెడితే బడుగు బలహీన వర్గాల వారు అందులో చదువుకునే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలు మూసివేసే పరిస్థితి ఉంది. ఖమ్మం జిల్లాలో 41 మంది ఎమ్ ఇడిలుంటే ఏడు మండలాలు ఆంధ్రాకు పోగా, 41 మండలాలకు గాను నలుగురే ఎమ్ ఇడిలున్నాయి. ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ట్రైబల్ ఏరియాలో పర్యవేక్షించడానికి నలుగురు ఎమ్ ఇడిలు మాత్రమే ఉన్నారు. దానిని పర్యవేక్షించి ఫిలమ్ చేయాలని కోరుతున్నారు. భద్రాచలంలోని గర్ల్స్ హైస్కూలులో 550 మంది ఆడపిల్లలు ఉన్నారు. 130 మంది వదన తరగతి పరీక్షకు వెళితే 90 శాతం మంది పాసయ్యారు. పట్టణం నడిబొడ్డున ఉంది. ఆ స్కూలులో టాయిలెట్లు లేవు, త్రాగడానికి మంచినీరు లేవు, కాంపౌండ్ వాల్ లేదు. చుట్టూ ఓపెన్ గా ఉంది. పండులు, విషసర్పాలు వస్తున్నాయి. అటువంటి స్కూలుకు నిధులు కేటాయించి ఆ పనులను పూర్తి చేయించాలి. పాఠశాలల్లో ప్రధానమైన ఇబ్బందులను తీర్చవలసిన అవసరం ఉంది.

ఉన్నత విద్య కాలేజీలు చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. భద్రాచలం నియోజక వర్గంలో వెంకటాపురంలో ప్రభుత్వ పాఠశాల ఉంది. 2006-07 నుండి ఎన్నో సార్లు అక్కడ జూనియర్ కాలేజీ ఇవ్వాలని ప్రతి కొత్త ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అయినా ఆ ఊసే లేదు.

3.30 | అధ్యక్షా, చర్చలో డిగ్రీ కాలేజీని ఏర్పాటు చెయ్యాలి. 800 మంది దళిత, గిరిజన, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారు

చదువుకునే అవకాశం ఉన్నందున, అక్కడ మంచి వాతావరణం ఉన్నందున చర్చలో డిగ్రీ కాలేజీని ఏర్పాటు చెయ్యాలి. భద్రాచలంలో పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ ఉంది. పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ అక్కడ ఉండడం వల్ల పేద వారికి ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మూడు స్కూల్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెన్స్‌లను ఏర్పాటు చేశారు. భద్రాచలంలో ఉన్న ప్రతిభాపాఠశాలను ఖమ్మంలో పెట్టారు. భద్రాచలం నుండి ఖమ్మం వెళ్లాలంటే చాలా ఇబ్బంది కాబట్టి దానిని యథాతథంగా అక్కడే ఉంచితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ కాలేజీలలో వసతులు సరిగ్గా ఉండడం లేదు, లెక్చరర్స్, టీచర్లు ఉండడం లేదు. చాలా ఇబ్బంది కరమైన పరిస్థితులుంటున్నాయి. కాబట్టి కాలేజీలను మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. వృత్తివిద్యా కోర్సులు చాలా కీలకమైనవి. వృత్తి విద్యా కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న వారికి ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడం లేదు, వేతనాలను పెంచడం లేదు. కాబట్టి వృత్తి విద్యా కోర్సులను ప్రక్షాళన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో 120 పైచిలుకు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలున్నాయి. అందులో కేవలం 13 మాత్రమే ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలున్నాయి. ప్రైవేట్ కాలేజీలలో చదువుతున్న పిల్లలకు ఫీజ్ రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇవ్వడం లేదు. ఆ ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం అని 2013 నుండి ఇప్పటి వరకూ రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇవ్వలేదు. మన తెలంగాణలో పుట్టిన పిల్లలకు, అవసరమైతే ఆ ప్రభుత్వంతో కోఆర్డినేట్ చేసి ఫీజ్ రీయింబర్స్‌మెంట్ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రశాంతి, శాలిని, మౌనిక అనే పిల్లలకు ఫీజ్ రీయింబర్స్‌మెంట్‌ను తక్షణమే చెల్లించవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, క్రీడల అంశం చాలా ముఖ్యమైనది. మానసిక ఉల్లాసానికి క్రీడలు ఎంతో అవసరం. వాలిబాల్ వంటి తదితర క్రీడలకు మండలాలలో, గ్రామాలలో ఆట స్థలాలు ఉండడం లేదు. వాటిని నెలకొల్పి క్రీడలను ప్రోత్సహించాలి. ఆరోగ్య రంగం చాలా ముఖ్యమైనది. ఆరోగ్య రంగానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం కేటాయింపులు చేశారని చెబుతున్నారు. సీహెచ్‌సీలలో, సీహెచ్‌సీలలో కనీస వసతులు ఉండడం లేదు. ఏఎన్ఎమ్స్ ఉండడం లేదు. గిరిజన ప్రాంతాలలో కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిన ఏఎన్ఎమ్స్‌ను నియమించవలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణలో దాదాపు ముప్పై ఏరియా ఆసుపత్రులుంటే, మా భద్రాచలంలోని ఏరియా ఆసుపత్రికి బెస్ట్ అవార్డ్ ఇచ్చారు. ఏరియా ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లు, సిబ్బంది ఉండడం లేదు. వృత్తిక సదుపాయాలు లేవు. పీహెచ్‌సీలను మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. వెంకటాపురంలోని ఆసుపత్రి

శిథిలావస్థలో ఉంది. అక్కడ సిబ్బంది లేరు. వెంటనే డాక్టర్లను, ఇతర సిబ్బందిని నియమించవలసిన అవసరం ఉంది. మారుమూల గిరిజన ప్రాంతాలలోని ఆసుపత్రులలో పనిచేసే సిబ్బందికి క్వార్టర్స్‌ను ఇవ్వాలి. నిమ్నలో దాదాపు 15 సంవత్సరాల నుండి రెండు వేల మంది కాంట్రాక్ట్ బేసిన్‌లో పనిచేస్తున్నారు. వారిని రెగ్యులరైజ్ చెయ్యాలి. అక్కడ పరిపాలన ఇబ్బందికరంగా కొనసాగుతోంది. నాకు స్వయంగా అనుభవం ఉంది. ఎంఎల్ఎగా నేను స్వయంగా వెళ్ళినప్పుడు గంటల తరబడి నిర్దేశించవలసి వచ్చింది. నిమ్న ఆసుపత్రికి సంబంధించి పరిపాలన విషయంలో ప్రక్షాళన చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. గాంధీ, ఉస్మానియా ఆసుపత్రులలోని వసతులను మెరుగుపరచాలి. వైద్యం కోసం అక్కడకి వెళ్ళే ఇంకా నాలుగు జబ్బులను తగిలించుకునేలా పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి వెంటనే వసతులను మెరుగుపరచాలి. విద్యకు సంబంధించి చెప్తున్నాను. మన విద్యాశాఖా మంత్రి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. వారు ఉన్నత చదువు చదువుకున్నారు. మేము నూచిస్తున్న నూచనలను సక్రమంగా అమలుపరచి, విద్యను సరైన మార్గంలో నడిపించడానికి కేబీ టు పీజి పథకాన్ని జూన్ నుండి ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలని చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్. వద్మావతి రెడ్డి (కోదాడ): థాంక్యూ అధ్యక్షా. నేను ఎంఎల్ఎనే కాకుండా, బై ప్రొఫెషన్ ఆర్కిటెక్ట్‌ని కూడా. ఏ నిధులను ఖర్చు పెట్టాలన్నా దానికి డిజైనింగ్ అవసరం అని ఫస్ట్ సెషన్‌లోనే నేను గవర్నమెంట్‌ను రిక్వెస్ట్ చేశాను. మనందరి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన అంశం ఇది. మనం బంగారు తెలంగాణని తెచ్చుకుందామనకున్నప్పుడు, యాదాద్రి గురించి డిస్కషన్ వచ్చింది. I then requested the Government to appoint an architect and they have done so and I really congratulate them for that. అది కాకుండా I am an opposition MLA now. నాకు వచ్చే నిధులు డెబ్బై అయిదు లక్షల రూపాయలు మాత్రమే. ఆ నిధులతో, ఒక రోడ్డు, డ్రైనేజ్ కాని దేనికైనా ఖర్చు చెయ్యాలంటే దాని డిజైనింగ్ గురించి ఆలోచించాలి. వంద రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలన్నా డిజైనింగ్ అవసరం. ఆవిధంగా చేస్తే మనకు మంచి డిజైన్ తో కూడిన ప్రాజెక్ట్ వస్తుంది. We can do it at much lesser price. I tried with my own engineers whether it is in the case of roads or small compound wall or anything. But to that level I think they are already tuned to build certain road or certain compound wall. They are not coming forward to experiment with a better design. అదే రెండు లక్షల రూపాయలతో మంచి రోడ్డుకు మనం బెటర్ డిజైన్

చేసుకొని ఖర్చు పెడితే బెటర్ ప్రాడక్ట్ వస్తుంది. దానికి సంబంధించి I thought to give some advice to the Government and I hope that they take this. మనం రెగ్యులర్ గా కొంత స్టాండర్డైజేషన్ చేసి ప్రభుత్వం నుండి ఆదేశాలు ఇస్తే బాగుంటుంది. I don't know when all this standardization of typical water tank or drainage or road or anything, say bus stop or bus shelter or MRO Office or anything that has been asked by the engineers and to give drawings for that would take place. I do not know when all these things would be finalized. So, I think we need to re look at this to re-design for our requirements of today.

3.40 సేనెప్పుడు వాళ్లను డ్రాయింగ్స్ అడిగినా ఇది ఎప్పుడో ము. చేసింది అంటారు . I used to ask them to please give alternate design. ఎందుకంటే ఈ డిజైన్ ఇప్పుడు పనికిరాదు. ఎన్ని నిధులు ఖర్చు పెట్టినా మనకు ఉపయోగపడటం లేదు. కాబట్టి I was asking them. But, at that level I do not think that they are agreeing. So, I request the Government to appoint architect for all these things. ఇది చాలా చిన్న విషయమే అయినప్పటికీ మన ఎమ్మెల్యేలందరికీ పనికొస్తుంది. I am thinking that if the Government can look into it and again standardize certain things we need not require that much of funds. Please standardize. May be compound walls. ఉదాహరణకు కాంపౌండ్ వాల్స్ కు సంబంధించి ఇప్పటి రోజుల్లో ఎన్విరాన్ మెంటుకు ఎంత ప్రాధాన్యతనివ్వాలో దానికి సిమెంట్ కాంపౌండ్ వాల్ అని మనల్ని అడుగుతారు, బ్రిక్ వాల్ అడుగుతారు లేదంటే స్టోన్ వాల్ అని అడుగుతారు. I have stated it as an example. ఎన్విరాన్ మెంట్ కు సంబంధించి We can have green compound walls and the cost is much less. Within those five lakh rupees we can take up. ఏదో ఒక స్కూలుకో, టెంపుల్ కో, బరియల్ గ్రౌండుకు ఇచ్చే అమౌంటు రూ.5 లక్షలతో మనం పది స్కూళ్లకు కాంపౌండ్ వాల్స్ ను పూర్తి చేయొచ్చు. On these things I would like the Government to please standardize a few things – may be compound walls or bus stops or public toilets or redesigning of roads. ఎందుకంటే ప్రతీసారి కొత్త రోడ్లు వేసేటప్పుడు డిజైన్ షిఫ్టులు లేకుండా వేయడం మూలంగా ఎవరికి వాటర్ కనెక్షన్ కావాలన్నా వారు వారికి అనుగుణంగా రోడ్లను తవ్వతుంటారు. కాబట్టి డిజైన్ చేసేటప్పుడు అన్ని రకాలుగా ఆలోచించి డిజైన్ చేస్తే కూడా What we are spending for

and the product that we get will be for ever. There are certain aspects. As MLAs we have only certain funds per year. There are certain aspects which are common for all our constituencies and if the Government can put aside funds under these certain headings it will be good. For solar power lights we may be given certain amount in the budget of village junctions. గ్రామాలలో రాత్రిపూట విలేజ్ జంక్షన్ లలో అంధకారం అలముకొని ఉంటుంది. Some times we can take up electric connection. We can have solar power lights for the village junctions. This is one time expenditure and hence we have proposed. కొత్తగా ఏర్పడిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నో మంచి కార్యక్రమాలను చేపట్టేందుకు ముందుకొచ్చింది. It can be done in a novel way. If they take these things into consideration – may be slowly – it will have fantastic effect in all our constituencies for life time. May be all village junctions need special funds for solar power lights or re-designing of roads including drinking water lines and drainage lines on either side of the roads and waste disposal unit in each village. పార్టీలకు, రాజకీయాలకు అతీతంగా From the environment point of view to protect our future generations we need all these things. Based on these common things I request the Government to allot for each constituency certain funds under these headings. ఎందుకంటే రూ.75 లక్షలలో చేయాలంటే చాలా కష్టమవుతున్నది. As an architect I cannot just standardize and ignore those problems nor can I put the entire money of Rs.75 lakhs into one area and be quiet. Hence, I would like to request the Government to allot funds for these things. That is also very, very important. It is a permanent problem which we have to solve. As a lady MLA I want to bring it to the notice of the Government. నా నియోజకవర్గంలో కోతుల బెడద ఎక్కువగా ఉన్నది. వాటిని పట్టుకెళ్లడానికి నేను నా సొంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టాల్సి వస్తున్నది. లేదంటే మునిసిపాలిటీ వాళ్లు కొన్ని ఫండ్స్ ఖర్చుచేసి వాటిని పట్టుకుంటున్నప్పటికీ వాటి బెడద తప్పడం లేదు. కాబట్టి ఫార్వెర్డ్ డిపార్ట్ మెంటు ప్రత్యేక బడ్జెట్ ను కేటాయించాలి. For Asha workers what they have done? వారు చేస్తున్న కష్టం గురించి చెప్పాలంటే For all the deliveries and to contain all the major diseases within the villages they have really played a real role in all these

years and all of us have to accept that. As a lady MLA I request the Government to please look at them. It may be coming under the purview of the Central Government. But, what I just now stated is absolutely true. వారు కూడా మన తెలంగాణ మహిళలు, వారు చేసినంత సర్వీస్ మరెవ్వరూ చేయలేరు. In the day-to-day life they help the sick persons. They have really done. I am requesting. ఈ ప్రభుత్వం ఏం వర్డింగ్ ఇచ్చినా సరే Please. It may not be salary but under some other heading. ఈ ప్రభుత్వం పెన్షన్ మరియు అనేక రకాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలను వివిధ హెడింగ్ల కింద చేపట్టింది. అదే విధంగా ఆశా వర్కర్లకు కూడా ఇతర హెడ్ కింద తెలంగాణ బిడ్డలైన ఆశా వర్కర్లకు చెల్లింపు ఇచ్చే విధంగా చూస్తే If it is done I will be grateful to the Government. I thank you for giving me this opportunity.

جناب کوثر محی الدین (Janab Kausar Mohiuddin): انگریز صاحب! آپ کے ذریعہ Labour and Employment کے تعلق سے کچھ کہا جاتا ہوں۔ ریاست تلنگانہ کے اندر ہر Headquarters District اور وہاں پرائسٹ کی Employment Office رہتا ہے، مگر آج اس آفس کا یہ حال ہو چکا ہے کہ وہاں پر کوئی پرسان حال نہیں ہے اور وہاں پرائسٹ کی کسی ہے۔ ہم جب Employment Office میں جاتے ہیں تو وہاں پر گھنٹوں تک لوگوں کو لائن میں ٹھہرایا جاتا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت کو بتانا چاہتا ہوں کہ ریاست تلنگانہ کے جیڈ کوآرڈرز پر، ہر جگہ Employment Office پر خاص طور سے توجہ دینا چاہئے اور اس پر نظر رکھنا چاہئے۔ Industries کے تعلق سے نئی حکومت بننے کے بعد انڈیا ٹرانزیکٹری، بوڈینیا ٹرانزیکٹری، ہیر پورنگا ٹرانزیکٹری اور جوڈیگیا ٹرانزیکٹری بننے گئے، حکومت نے وعدہ کیا تھا کہ سون کے اندر ان فیکٹریوں کو پھر سے reopen کریں گے مگر آج دیرھ سال ہو گئے، ایک ہی فیکٹری open نہیں ہوئی، وہاں پر ہزاروں employees بے گھر ہو چکے، اپنے بچوں کو تعلیم دلوانے کے لئے اور زندگی گزارنے کے لئے interest پر پیسے لے رہے ہیں۔ حکومت کو اس پر جلد سے جلد ایکشن لیتے ہوئے ان فیکٹریوں کو جو بند ہو چکے، ان کو open کرنے کے اقدامات کرنے چاہئیں۔ Tourism کے تعلق سے میں بتاتا ہوں کہ میرے علاقے کے اندر سات گمب، کولڈنڈ اور دیگر مقامات ہیں، وہاں پر بیرونی ممالک سے لوگ آتے ہیں، لیکن ان tourists کو کوئی ہولٹ نہیں دی جاتی۔ یہاں پر لوگ ہر جگہ سے آکر ان مقامات کو دیکھنے کی خواہش رکھتے ہیں، مگر وہاں پر ہولٹ نہ ہونے کی وجہ سے tourists کی آمد توڑی کم ہوتی جا رہی ہے۔ یہاں پر بھی سخت نظر رکھتے ہوئے نوری ایکشن لینے کی ضرورت ہے۔ دوسری چیز Forests کے تعلق سے ہے، آج چھلے دو سال سے ہارٹ نہیں ہو رہی ہے۔ جو بڑے بڑے Forest areas تھے، جیسا کہ عادل آباد کا، چاچے، وہ زراعت پر رکھا ہوا ہے، چاچے اور نگل کا، وہاں پر آپ دیکھ رہے ہوں گے کہ آج بڑے بڑے Forest areas میں بڑے بڑے جنگلات کو ٹنگ کر کے وہاں پر بڑے بڑے لوگوں کے فارم ہاؤسز بننے جا رہے ہیں۔ Greenery اور بڑے بڑے Forests کٹ ہونے کی وجہ سے ریاست تلنگانہ میں ہارٹ نہیں ہو رہی ہے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت کو یہ بتانا چاہتا ہوں کہ جہاں پر بھی آپ کی Forest کی زمین ہے، وہاں پر آپ خصوصی توجہ دیں۔ ساتھی ساتھی ساتھ حیدرآباد کے اندر بھی اور دوسری جگہوں پر بھی ہر سال دیگر حکومتوں کے ذریعہ اور آپ کی حکومت کے ذریعہ پودوں کا جو پروگرام ہوتا تھا، آج دو سال ہوئے کو آگے۔ Forest Department کے ذریعہ کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ ریاست تلنگانہ اور حیدرآباد کے اندر ہر جگہ میں، ہر علاقہ میں آپ پودوں کا بھی انتظام کیجئے۔ آج Forest Department کے تحت حیدرآباد میں جو پارک ہے، میں آپ کے ذریعہ بتانا چاہتا ہوں کہ وہاں پر جانوروں کو کوئی پوچھنے والا نہیں ہے اور ان کی دیکھ بھال کرنے والا نہیں ہے۔ آپ اخباروں کے ذریعہ پڑھتے ہوں گے کہ بڑے بڑے جانور مرے جا رہے ہیں۔ وہاں پر جانوروں کو کبھی کسی قسم کی ہولٹ نہیں ہے اور آئے وائے tourists کو کبھی کسی قسم کی ہولٹ نہیں ہے۔ اور میں آپ کے ذریعہ بتانا چاہتا ہوں کہ اسی طرح سے آج IT کے تعلق سے پرائے شہر بھی IT کا ایک ہب قائم کیا جائے۔ وہاں پر بھی آئی ٹی کے بڑے بڑے سٹریٹس لانے کی ضرورت ہے۔ میں نے آپ کے ذریعہ حکومت کو جو بتائیں، حکومت کو ان تمام چیزوں پر ایکشن لینے کی ضرورت ہے۔ شکریہ۔

3.50

శ్రీ జి.వి.రత్నారెడ్డి (మధోల్): అధ్యక్షా, ఈరోజు School Education, Higher Education, Technical Education, Sports and Youth Services, Medical and Health, Public Enterprises, Labour and Employment, Administration of Religious Endowments, Forest, Science, Technology and Information, Industries and Commerce, Tourism, Art and Culture and Information Technology and Communications శాఖలపై చర్చించడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి, మీకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, నమ్మెక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చరిత్రలో కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, మన ఎండోమెంట్ రిలీజియస్ డిపార్ట్మెంట్ కు రూ.50 కోట్ల సిజిఎఫ్ నిధులు మంజూరు చేయాలని చెప్పిన ఎండోమెంట్ శాఖ మాత్యులకు, ఆ విధంగా మంజూరు చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదములు. ఇంత వరకు ఏ ప్రభుత్వం కూడా దేవాలయాల, భగవంతుడి గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించలేదు. దేవాలయాలు కూడా మానవుడి మనుగడలో చాలా ముఖ్యమైనవి. వీటిని కూడా మనం అభివృద్ధి చేయాల్సి ఉంది. ప్రతి ఒక్కరికీ ధైవిక ప్రార్థనలు కూడా అవసరమనే విషయాన్ని గుర్తుచేయాలని దేవాలయాలకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం అధిక నిధులు కేటాయించింది.

ప్రజాప్రతినిధులు గ్రామాల్లోకి వెళ్లి నప్పుడు ప్రజలు అన్ని పనులతో బాటుగా, మా గ్రామంలో ఫలాన దేవాలయం కట్టడానికి కొంత డబ్బుని సోగుచేశాము, మీరు కూడా ప్రభుత్వం నుంచి కొంత డబ్బు ఇస్తే బాగుంటుందని అన్ని సమస్యలతో బాటు దీనిని కూడా అడుగుతున్నారు. గతంలో నిధులు లేక గౌరవ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమి చేయలేకపోయారు. ఇప్పుడు మనం కేటాయించిన రూ.50 కోట్లు తక్కువే కానీ, రాబోవు రోజుల్లో దీనిని పెంచి ప్రతి గ్రామంలో ఇటువంటి అవకాశాన్ని కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ మంత్రి వర్యులు, ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు సిజిఎఫ్ మీటింగ్ ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనిల్లో చాలా కాలంగా పెండింగ్ లో ఉన్న, పనులకు ఆమోదం తెలపడం జరిగింది. గ్రామాల్లో ఉన్న రామాలయాలకు, పోచమ్మ, మహాలక్ష్మి లింపుల్స్, మొదలైన దేవాలయాలకు, ఇంతకు ముందున్న మూడు లక్షల రూపాయల నిధులను పది లక్షలకు పెంచడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు భక్తి భావం చాలా అవసరం. మన భగవంతుణ్ణి కొరకుంటేనే, పూజిస్తేనే అన్ని పనులు సక్రమంగా జరుగుతాయని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ప్రతి గ్రామానికి అవకాశం లభించి ఇలాంటి పనులను చేపట్టే విధంగా చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని

కోరుతున్నాను. హిందు దేవాలయాలతోబాటుగా, మైనారిటీ సోదరుల దర్గా, మజిద్ల కోసం, క్రిస్టియన్ సోదరుల చర్చిల కోసం నిధులను పెంచి అన్ని విధాలుగా దేవాలయాల అభివృద్ధికి అవకాశాలను కల్పిస్తోంది మనవి చేస్తున్నాను. గతరెండు సంవత్సరాలుగా యాదాద్రి టెంపుల్, రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవాలయానికి వందల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించి అభివృద్ధిని చేస్తున్న మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. ఈ అభివృద్ధిని చూసి దేవాలయాలకు ప్రజలు వెళ్ళే ఆదాయం పెరగడం వల్ల ఇంకా దేవాలయాలను బాగా అభివృద్ధి చేసే అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. తిరుపతి దేవాలయానికి ప్రజలు అధికంగా వెళ్ళడం వల్ల ఆదాయం బాగా పెరుగుతున్నందు వల్ల అక్కడ బాగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంది. ఈ దేవాలయంతో బాటుగా, మా బాసర దేవాలయాన్ని, ధర్మపురి ఆలయాన్ని కూడా డెవలప్ చేయడానికి నిధులు మంజూరు చేయాలని గత శాసన సభ సమావేశాల్లోనే ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరడం జరిగింది. ఈ దేవాలయాలు కూడా చాలా పనిత్రమైనవే. సరస్వతి మాత బాసర ఆలయం గురించి కూడా అందరికీ తెలిసిందే. వేలాది మంది తమ పిల్లలు బాగా చదువుకోవాలని అక్కడే మొదటి అభ్యాసం చేయించి బడులకు పంపిస్తారు. ఈ దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

వర్షాలు వడక గోదావరిలో నీటి కలుకట ఏర్పడినప్పుడు బాబ్లీ నుంచి కొన్ని నీళ్లను ఇప్పించుకొని, పుష్కరాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. బాసరలో చెక్ డ్యామ్ నిర్మించడానికి, అక్కడి నీటి కొరతను తీర్చేందుకు రూ.25 కోట్లని మంజూరు చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రి గారికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ చెక్ డ్యామ్ కోసం త్వరగా టెండర్స్ ని పిలిపించి, పనులను ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో అనేక దేవాలయాలు ఉన్నాయి. ఆదిలాబాద్ లో బుగ్గ గ్రామంలోని దేవాలయానికి నిధులు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆదిలాబాద్ జిల్లా ప్రజలకు దేవాలయాలంటే చాలా భక్తి. అక్కడ ఉన్న దేవాలయాలను సిజిఎఫ్ నిధులతో బాగు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ఫార్చెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ అంశం కూడా చర్చకు వచ్చింది. ఈ శాఖకు మాజిల్లకు చెందిన రామన్న గారే మంత్రిగా ఉన్నారు. దీనిపై శ్రద్ధ తీసుకొని అడవులను పరిరక్షించడానికి, నిధులను కేటాయించి, ప్రస్తుతం 22 శాతం ఉన్న అడవులను 33 శాతానికి పెంచడానికి వారు కృషి చేస్తున్నారు. అడవులను సంరక్షించుకుంటేనే

వర్షాలు వచ్చి పంటలు బాగా పండుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. టూరిజం డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఈ రోజు చర్చకు వచ్చింది. భాసర సరస్వతి మాత దేవాలయానికి వేలాది మంది భక్తులు వస్తుంటారు. వారు కూర్చోవడానికి, వినోదం పంచడానికి అక్కడ టూరిజం కేంద్రాలు లేవు. దయచేసి టూరిజం డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా నిధులు మంజూరు చేసి అక్కడ కూడా అభివృద్ధి పరచాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ పై చర్చ ఉన్న సందర్భంలో చాలా విషయాలు మాట్లాడాల్సి ఉండే కానీ ఇప్పుడు ఆ సమస్య తీరింది. గౌరవ డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ గారు, విద్యా శాఖ మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు.

బాసరలో ఉన్న, ఐ.ఐ.ఐ.టి.ని జెఎన్ టీయూ యూనివర్సిటీలో మెర్జ్ చేస్తారనే వార్తా పత్రికల్లో వచ్చిన విషయాన్ని చూసి అక్కడ ఉన్న స్టాఫ్, విద్యార్థులు చాలా బాధపడుతున్నారు. దయచేసి దానిని అలా మెర్జ్ చేయకుడదని కోరుతున్నాను. ఐ.ఐ.ఐ.టి. ఒక స్వయం ప్రతిపత్తి గల సంస్థ. యాక్ట్ ప్రకారం అసెంబ్లీలో బిల్లు పాస్ చేసి అమెండ్మెంట్ కూడా చేశారు. దయచేసి ఐ.ఐ.ఐ.టి.ని జెఎన్ టీయూలో మెర్జ్ చేయకుడదని నేను తెలంగాణ ప్రజల తరుపున కోరుతున్నాను. ధన్యవాదములు.

4.00 | **సా.** శ్రీ సండ్ర వెంకట వీరయ్యః అధ్యక్షా, ఈ రోజు డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ఈ రోజు ప్రభుత్వ రంగంలో ఎంతమంది ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారో వాటికి రెట్టింపు సంఖ్యలో ఆర్గనైజ్ మెంటు అన్ ఆర్గనైజ్ సెక్టార్లో కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. వారికి సంబంధించిన కార్మిక చట్టాల అమలు మరయు వారి సంక్షేమం కోసం కార్మిక శాఖ పని చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం థర్డ్ పార్టీ ద్వారా ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఎన్ఎమ్ఆర్లను కాంట్రాక్ట్ కార్మికులుగా చాలా మందిని నియమించుకోవడం జరిగింది. వారికి సంబంధించి స్కిల్డ్, అన్ స్కిల్డ్, సెమీ స్కిల్డ్ అని మూడు రకాలుగా విభజించి ఏవైతే వేతనాలు ఇస్తున్నారో వాటిని థర్డ్ పార్టీ ఏజెన్సీలు సక్రమంగా చెల్లించడంలో వైఫల్యం చెందుతున్నాయి. కాబట్టి వారు చెల్లించే వేతనాలు సక్రమంగా చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. అదే విధంగా భవన నిర్మాణ కార్మికులకు సంబంధించి సెన్ వనూలు చేస్తున్నాము. సెన్ ను ఏ రకంగా వారి సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఉపయోగిస్తున్నారో చెప్పాలి. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు సంబంధించిన గుర్తింపు కార్డులు జారీ చేయడం గాని, ప్రమాద వశాత్తు ఎవరైనా చనిపోయినా కుటుంబ

భద్రత కోసం ఆ సెన్సు వినియోగించే విధంగా దృష్టి పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

అదే విధంగా ఈరోజు అటవీ హక్కుల చట్టం వచ్చిన తరువాత ఆ చట్టం యొక్క మంచి చెడ్డలు నేను మాట్లాడడం లేదు కాని, చాలా చోట్ల అడవులను చాలా మంది స్త్రీగర్ల కొట్టినేయడం జరుగుతోంది. అందుకే ఈరోజు పర్యావరణం దెబ్బ తింటోంది. వర్షాలు కూడా సక్రమంగా రాని పరిస్థితి ఉంది. అందుకే అటవీ శాఖ ద్వారా అడవులను సరికి వేయడాన్ని నిరోధించడం కోసం చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. గత సంవత్సరం 2కోట్ల 42లక్షల మొక్కలు నాటాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. అందులో ఎన్ని మొక్కలను నాటారు, నాటిన మొక్కలను ఏ రకంగా సంరక్షించారు. వాటిని సంరక్షించడం కోసం ప్రభుత్వం ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటుందో చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈరోజు రాష్ట్ర విస్తీర్ణంలో కేవలం 26,903 చదరపు అడుగుల్లోనే అడవులు ఉండాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దీని వలన పర్యావరణ సమతుల్యం దెబ్బతిని అనేక రకాలుగా ఎండ తీవ్రత పెరిగిపోతోంది. ఓపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్ ద్వారా కూడా పర్యావరణం దెబ్బ తింటోంది. కాబట్టి మనం అడవులను సంరక్షించుకుంటూ, పెద్ద ఎత్తున మొక్కల్ని నాటడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. నూతన పరిశ్రమలు రావడానికి ఏ విధంగా కృషి చేస్తున్నామో, అదే విధంగా మూత పడిన పరిశ్రమలను కూడా తెరిపించే చర్యలు తీసుకోవాలి. రేయాన్స్, సిర్పూర్ కాగజ్ పేపర్ మిల్ వంటి వాటిని మరల తెరిపిస్తే బాగుంటుంది. నిజామ్ షుగర్స్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఎన్నికల మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. ఇందులో ప్రైవేటు రంగానికే కాకుండా ప్రభుత్వానికి పేర్ ఉంది. అందువలన ఈ నిజామ్ షుగర్స్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి గత వంద రోజులుగా రైతాంగం, కార్మికులు ఆందోళన చేస్తూ ఉన్నారు. మూత పడిన పరిశ్రమలను తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని తెలుపుతున్నాను. మనకు ఎస్ఇజెడ్ ఇస్తున్న సందర్భంలో స్థానికులకు ఉద్యోగాలు కల్పించే విషయంలో ఒక ప్రత్యేకమైన యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసి నూతనంగా ఏర్పాటు చేస్తున్న పరిశ్రమలలో స్థానికులకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దేవాదాయ శాఖకు సంబంధించి భద్రాచలం ధక్షిణ ఆయోధ్యగా పేరు గాంచింది. ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈరోజు వరకు కూడా ఆ దేవాలయం మీద ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ పెట్టలేదు. భద్రాచలం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ పెట్టాలని కోరుతూ, భద్రాచలం యాత్రికుల వసతి కోసం తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం సంవత్సరం క్రితమే రూ.4కోట్ల 50లక్షల రూపాయలను

మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు వరకు దేవాదాయ శాఖ స్థలాన్ని చూపించకపోవడం వలన రూ.4కోట్ల 50లక్షల రూపాయలు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ద్వారా యాత్రికుల సౌకర్యార్థం వంద అదనపు గదుల నిర్మాణానికి కేటాయింపు చేయడానికి ముందుకు రావడం జరిగింది. వాటిని ఉపయోగించుకోడానికి తక్షణమే మంత్రి గారు భద్రాచలం దేవస్థానం వారిని సంప్రదించి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఇచ్చిన రూ.4కోట్ల 50లక్షల రూపాయలను మనం సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. యాత్రికుల సంఖ్య పెరుగుతుంది, వసతి సౌకర్యాలు లేవు కాబట్టి, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు ఆ మొత్తాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. వాటితోబాటు, ప్రత్యేకంగా యాదాద్రి ఇతరత్రా దేవాలయాల కోసం ఏ విధంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నామో, అదే విధంగా భద్రాచలం వల్ల శ్రద్ధ చూపించకుండా కొంత నిర్లక్ష్యం జరుగుతోంది. ఈ దేవాలయం మీద ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ రూపొందించి ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. గ్రామ స్థాయిలో చాలా మంది దేవాలయాల్లో 10శాతం విరాళాలు కాంట్రీబ్యూషన్ కట్టి ఉన్నాయి, ఆ నిధులు విడుదల కాలేదు. ఎక్కడైతే దేవాలయాల అభివృద్ధి కోసం గ్రామస్థులు నిధులు చెల్లించడం జరిగిందో ఆయా గ్రామాలను ప్రోత్సహించే విధంగా దేవాదాయ శాఖ ఇవ్వాలి ఉబ్బును ఇచ్చి దేవాలయాల అభివృద్ధి కోసం దృష్టి పెట్టాలని మంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ (ఉప్పల్): అధ్యక్షా, ముందుగా ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీకి సంబంధించి మన స్పీడు చాలా పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాను. ఒకవైపు భారత దేశాన్ని డిజిటల్ ఇండియా చేయాలని, స్మిల్ ఇండియా చేయాలని భారత ప్రభుత్వం దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల మంత్రులను పిలిచి ఒక కార్యాచరణ రూపొందించుకుని ముందుకు వెళ్తున్న విషయం మనందరం చూసాము. ఇందులో భాగంగా మన ప్రభుత్వం కూడా డిజిటల్ తెలంగాణ, స్మిల్ తెలంగాణ చేయాలని ఆలోచన చేస్తూ ముందుకు పోతున్న విషయాన్ని మనం గమనిస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే తెలంగాణ ఐటికి ఒక పెద్ద హబ్ అని, ఐటీ నాలెడ్జ్ సెంటర్ అని ఐటిఐఆర్ క్రింద హైదరాబాదులో చాలా పోటీనియాలిటీ ఉందని ఇక్కడ అనేక రకాల కంపెనీల స్థాపనకు, ఆదాయానికి, ఎగుమతులకు అవకాశాలు ఉన్నాయని ఆనాడే గుర్తించి హైదరాబాదును ఎంపిక చేసుకున్నట్టుగా పత్రికల్లో చూసాము. విధాన పరమైన నిర్ణయాలను కూడా తీసుకున్నాము. అలాంటి ప్రత్యక్ష ఆదాయమే రూ.3,10,840కోట్లు ఉండగా, ఐటీ పెట్టుబడుల సామర్థ్యమే

రూ.2,19,440కోట్లకు అవకాశాలు ఉండగా, ఎగుమతులకు రూ.2,35,000కోట్లకు అవకాశాలు ఉండగా కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడి 2సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. మరో ప్రక్క ఐటిఐఆర్ గా డిక్లెర్ చేసి 3సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. కానీ, మనం ఇంకా డిజిటల్ తెలంగాణలో స్పీడ్ అందుకోవడంలో కొంత జాప్యం జరుగుతున్న మాట వాస్తవమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇప్పటికే మనం ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ ప్రకటించుకున్నాము, అగ్రికల్చర్ పాలసీని రూపొందించుకుంటున్నాము. వీటికి సంబంధించిన విషయంలో కూడా ఒక విధాన పత్రాన్ని, ఒక దార్శనిక పత్రాన్ని రూపొందించుకుని ముందుకు పోతున్న తరుణంలో ఐటి పాలసీని కూడా మనం తొందరగా ప్రకటించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని భావిస్తూ, ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ముందుకు వెళ్లాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఈరోజు ఇ-గవర్నెన్స్ కి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. దీనిని డిజిటల్ తెలంగాణలో భాగంగా తీసుకువచ్చినట్లైతే పారదర్శకత ఉంటుంది. సమీక్షకి అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. దానితోబాటు ప్రభుత్వం యొక్క సమర్థతను చాటుకోడానికి అది ఎంతగానో దోహదం చేస్తుందని భావిస్తూ, ఇ-గవర్నెన్స్ ని సెక్టరియల్ స్థాయిలో, అసెంబ్లీ స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో యుద్ధ ప్రాతిపదికన తీసుకురావడం గురించి మనం ప్రయత్నం చేయాలని కోరుకుంటూ వచ్చే వార్షిక సమావేశాల నాటికి మన శాసన సభ నిర్వహణ మొత్తం ఇ-గవర్నెన్స్ రీతిలోనే బడ్జెట్ ప్రవేశం గాని, ఇతర బిల్లులకు సంబంధించిన సూచనలు సమాచారం గాని అన్నీ ఆ రకంగానే జరగాలని కోరుకుంటున్నాను. దీనికి సంబంధించిన విషయంలోనే ఒకవైపు స్పార్ట్ సిటీలు రూపొందించుకోవడం, మరో వైపు హైదరాబాదుకు సంబంధించిన అనేక మంది విద్యార్థులు స్పోర్ట్స్ ఇంజనీర్లుగా, హార్డ్వేర్ ఇంజనీర్లుగా వేలాది మంది విదేశాల్లో ఉండి అక్కడ ధనార్జన చేసుకుంటూ జీవితాల్ని గడుపుకుంటున్న విషయాన్ని మనం చూస్తూ ఉన్నాము. ఐటిఐఆర్ ని గనక మనం ఇక్కడ వూర్తి స్థాయిలో ప్రవేశ పెడితే వారందరూ మరల మన దగ్గరకు రావడానికి అవకాశాలు ఏర్పడతాయి. మన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రకాలుగా ముందుకు తీసుకుపోడానికి ఎంతగానో దోహదం చేస్తుందని భావిస్తూ, ఈ విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని కోరుకుంటున్నాను.

4.10 | అధ్యక్షా, పరిశ్రమలకు సంబంధించి నూతన పారిశ్రామిక సా. విధానాన్ని ఏర్పరచుకుని అనేక రకాల పెట్టుబడులను, భారీ ఎత్తున మనం ఆహ్వానిస్తున్న విషయం, పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు వుండుకు వస్తున్న సందర్భాలు మనకు కనపడుతున్నాయి. ఇక్కడ ఉన్న విధానాలకు సంబంధించి చిన్న

పరిశ్రమలు మైక్రో స్కాల్ ఎంటర్ ప్రెన్యూర్స్, స్కాల్ స్కేల్ పరిశ్రమలున్నాయో, దీనికి సంబంధించి మనమింకా ప్రోత్సాహం ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. వారిని ఆర్థికపరిపుష్టిసాధించి విధంగా రుణ సౌకర్యాలు, సబ్సిడీ, విద్యుత్ మరింత సబ్సిడీతోపాటు, ఎగుమతులకు కావలసిన అవకాశాలు కల్పించడం కోసం ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించాలని ఈ సందర్భంగా తెలియచేసుకుంటున్నాను. వీటితోపాటు ట్రేడ్ సెంటర్స్ ని, ఎక్స్ పోర్ట్ సెంటర్స్ ని ఎక్కువగా హైదరాబాదు చుట్టుపక్కల ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మా నియోజక వర్గంలో 8 ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ ట్రేడ్ సెంటర్ లేకపోవడం వల్ల, ఎక్స్ పోర్ట్ సెంటర్స్ లేకపోవడం వల్ల, సమయం సందర్భం వచ్చిన ప్రతిసారి వారు ఎగ్జిబిషన్ పెట్టుకోడానికి, వాటిలో పాల్గొనడానికి, మద్రాసు, బెంగళూరు, ఢిల్లీకి, వెళ్లవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. డిఫెన్స్ పరికరాలు ఉత్పత్తి చేసే పరిశ్రమలు హైదరాబాదు చుట్టు పక్కల ఉన్న మాట వాస్తవం. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ట్రేడ్ సెంటర్లను మనం ఏర్పాటు చేసుకోవాలని నేను కోరుకుంటున్నాను.

షుగర్ కేన్ ఇండస్ట్రి చాలా పెద్ద ఇండస్ట్రి. తెలంగాణలోని పది జిల్లాల్లో, ఏడు జిల్లాల్లో షుగర్ కేన్ పంట దిగుబడి చాలా ఉందనే విషయం మనకు తెలుసు. రైతులకు సంబంధించి షుగర్ ఇండస్ట్రిస్ సరిగా లేకపోవడం వల్ల, ఉన్న ఇండస్ట్రిలు నష్టాల్లో ఉండడం వల్ల, రైతులను ఆదుకోకపోవడం వల్ల, చెరుకు పంట విస్తీర్ణం కూడా తగ్గి పోతున్న విషయాన్ని మీ ద్వారా ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. షుగర్ ఇండస్ట్రిస్, కంపెనీలను మనం పెంచడానికి, ప్రోత్సహించడానికి, కావలసిన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుకుంటున్నాను.. దానితోపాటు అపెరెల్ పార్క్ లు, టెక్స్ టైల్ పార్కులు పెట్టడానికి, తెలంగాణ జిల్లాలోనే ఎక్కువ అవకాశాలు ఉన్న నాలుగు క్లస్టర్లను ఎంపిక చేసుకుని, వీటిలో ఈ అపెరెల్ పార్కులని, టెక్స్ టైల్ పార్కులని ఏర్పాటు చేసుకుందామని గత ఎన్నో సంవత్సరాలుగా అనుకుంటూ వస్తున్నాము. సిరిసిల్లలో ఇప్పటికే ఉన్న పార్కు వూర్తి కాకపోవడం వల్ల, నిన్న సిరిసిల్లలో ఒక చేనేత కార్మికుడు ఆత్మహత్య చేసుకుంటూ, ట్వీటర్, వాట్సప్ లో, గౌరవ మంత్రి గారికి మెసేజ్ పెట్టాడు. ఇలాంటి పరిస్థితి, దుస్థితి ఎవరికీ రానివ్వకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత మీపై ఉందనే అంశాన్ని తెలియచేసిన విషయాన్ని మనవి చేసుకుంటున్నాను. చేతి వృత్తుల్ని ప్రోత్సహించే ప్రభుత్వంగా, చేతి వృత్తుల ద్వారా వస్తున్న ఆదాయాన్ని పెంపొందించుకునే విధంగా అనేక అవకాశాలు, మానవ వనరులు, సహజ వనరులు, ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మనం వాటిపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను.

లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ శాఖలోని, కార్మికశాఖ గురించే మనం ఎక్కువగా ఆలోచిస్తున్నాము. ఉపాధి కల్పన విషయాన్ని అటు అధికారులు మర్చిపోతున్నారు, మిగిలిన వ్యక్తులు కూడా దానిపై దృష్టి సారినట్లున్నట్టుగా మనకు కనపడుటలేదు. కార్మికులకు సంబంధించి, పరిశ్రమలకు సంబంధించి, కార్మికుల కనీస వేతనాలు, వీటితోపాటు సంఘటిత, అసంఘటిత రంగాల్లో కార్మికుల భద్రత, బీమా, ఇతర వేతనాలు అనే విషయాలపై మనం దృష్టి సారించాలి. స్కిల్ ఇండియా కార్మిక ఉపాధిశాఖ ద్వారా పెద్ద సంఖ్యలో ఐటిఐలను ప్రారంభం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఉపాధి కల్పన కోసం కావలసిన శిక్షణా కేంద్రాలను స్కిల్ ఇండియా కింద “స్కిల్ తెలంగాణ” లో భాగంగా ప్రతి నియోజకవర్గంలో మనం ఈ ట్రైనింగ్ సెంటర్లని, చేతి వృత్తులకి సంబంధించి వాటిని విరివిగా పెద్ద మొత్తంలో ప్రారంభం చేసుకున్నట్లైతే మనం అనుకున్న బంగారు తెలంగాణ సాధనలో ఇది ఎంతగానో దోహద పడుతుందని, ఈ సందర్భంగా భావిస్తున్నాను.

దేవదాయ శాఖ గురించి, భారతదేశంలోనే మొట్ట మొదటిసారిగా దేవాలయాల అభివృద్ధికి సంబంధించి యాదాద్రి, వేములవాడకు సంబంధించి నిధులు కేటాయించిన విషయం నిజంగా చారిత్రాత్మకమైన అంశంగా పేర్కొనవచ్చు. వీటితోపాటు అనేక ఉత్సవాలను, జాతరలను, అధికారికంగా ప్రభుత్వ పండుగలుగా నిర్వహించుకున్న అంశం వాస్తవం. దేవాలయాల్లో ఉన్న అర్చకులు, ఇతర సిబ్బంది ఎవరైతే ఉన్నారో, వారి యొక్క జీతాలు భక్తులు హుండీలో వేసి కానుకలపై వారికి జీతాలు వస్తూ, వారి జీవితాలను గడుపుకుంటున్న విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వారందరికీ ట్రైబరీ ద్వారా ఇతర ప్రభుత్వ శాఖల్లో ఉన్న ఉద్యోగస్తుల్లాగా జీతాలు చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని వారందరినీ కూడా ఆదుకోవాలని ఈ బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా కోరుకుంటున్నాను. దేవదాయ శాఖకు హుండీ ద్వారానే ఆదాయం వస్తుంది. ఆ హుండీ ఆదాయంతోనే దేవాలయాల నిర్వహణ జరుగుతున్నప్పుడు, ముఖ్యమైన విషయాలు వచ్చినప్పుడు బడ్జెట్ సపోర్టును ఇస్తూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖజానా నుంచి వారికందిస్తే మంచిదనే విషయాన్ని మనవి చేసుకుంటూ, మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదములు తెలియచేసుకుంటున్నాను. భారత్ మాతాకి జై..

శ్రీ చిట్టెం రామ్మోహన్ రెడ్డి (మక్తల్): అధ్యక్షా, పద్దులపై నాకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదములు. పరిశ్రమలకు సంబంధించి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా దగ్గర సేవసల్ హైవే

167 అని కొత్తగా ఏర్పడ్డది. దాని పనులు వేగవంతంగా నడుస్తున్నాయి. జడ్చర్ల నుంచి రాయచూర్ అంటే కర్ణాటక బార్డర్ వరకు స్టేట్ హైవే ఏర్పడుతోంది. దానిలో భాగంగా నా నియోజక వర్గంలో దాదాపు 40కిలోమీటర్లు పనులు సాగుతున్నాయి. దానిలోనే రెండు మేజర్ రైల్వే లైన్లు ఒకటి ఢిల్లీ నుంచి క్యూకుమారి, మరొకటి కాచిగూడ నుంచి మద్రాసు వరకు, మా నియోజక వర్గంలో వెళుతూ వాటికి ఇంటర్ కనెక్షన్ గా రైల్వే లైన్లు సాగుతున్నాయి. అంతేకాకుండా రెండు ప్రాజెక్టులు జూరాల, బీమా, మా నియోజక వర్గంలో నడుస్తున్నాయి. దానికనుగుణంగా 2014 సంవత్సరంలో మహబూబ్ నగర్ నుంచి రాయచూర్ వెళ్లే మార్గంలో ఇండస్ట్రియల్ సెజ్ పెడదామని ముఖ్య మంత్రి గారు బడ్జెట్ సమావేశాల్లో ప్రతిపాదించారు. కానీ ఈ విషయమై ఎక్కడా కూడా మాకు సమాచారం రావడం లేదు. ఇప్పటికీ మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను వలసల జిల్లాగా అందరూ అంటుంటారు. దానిలో భాగమైన మక్తల్ నియోజక వర్గం చాలా వెనుకబడి ఉంది. సెజ్ మా నియోజక వర్గంలో వస్తే చాలా సంతోషంగా భావిస్తూ, నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించిన వారు అవుతారని మీకందరికీ తెలియచేస్తున్నాను. కొత్తగా ఏవైనా ప్రతిపాదన ఉంటే మా నియోజక వర్గానికి పెట్టాలని మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాము.

టూరిజం కి సంబంధించి మా వద్ద మహబూబ్ నగర్ మండలంలో కృష్ణా నది ఒడ్డుకు నిలుపురాళ్లు దాదాపు 30 ఎకరాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి. వాటిపై 600 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న లిపి కూడా ఉంది. గత ప్రభుత్వం కొన్ని నిధులు కేటాయించింది. కానీ ఈ ప్రభుత్వం ఆ విషయంపై ఎటువంటి ఊసు కూడా లేవడం లేదు. టూరిస్టులు పెద్ద ఎత్తున వస్తుంటారు. కనుక దానిని టూరిజం స్పాట్ చేయాలి. టూరిస్టులు పెద్ద ఎత్తున వస్తుంటారు. టూరిజం వారు వెంటనే దానిని తీసుకుని టూరిస్ట్ స్పాట్ గా చేస్తే మంచిగా డెవలప్ అవుతుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియచేస్తున్నాను.

మా నియోజక వర్గంలో దత్త స్వామి పీఠం ఉంది. కృష్ణానది మధ్యలో దత్తపీఠం ఉంది. ఆ గుడికి వెళ్లాలంటే, తెప్పలు వేసుకుని అవతలికి దాటుతూ ఉంటాము. కనుక దేవదాయ శాఖ వారు అక్కడ రెండు మూడు బోట్లు అరేంజ్ చేస్తే వెళ్లడానికి, రావడానికి సులువుగా ఆస్కారం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకు మునుపు ఉండేవి. ఇప్పుడు దేనికో వాటిని తీసేవారు.

4.20 ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు రెండు మూడు పడవలను సా. ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఇంతకు ముందు పడవలు ఉండేవి, ఈ మధ్య అవి తీసేశారు. దయచేసి వాటిని కొనసాగిస్తే బాగుంటుంది. ఎక్కడెక్కడ నుంచో పెద్దపెద్ద జడ్జిలు, ఐఏఎస్ ఆఫీసర్లందరూ ఈ గుడికి వస్తూ ఉంటారు కాబట్టి వారి సౌకర్యార్థం

తప్పకుండా పడవల సదుపాయం కల్పించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను.

మాది లాస్ట్ బార్డర్ నియోజక వర్గం కాబట్టి మా దగ్గర డాక్టర్లు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. ఉన్న డాక్టర్లు కూడా డిప్యూటీషన్ మీద వెళుతుంటారు. మహబూబ్ నగర్ దాటి ఇటువైపుకు రారు. దయచేసి డిప్యూటీషన్లను రద్దు చేసి యథావిధిగా డాక్టర్లను మా నియోజకవర్గానికి పంపిస్తే మాకు డాక్టర్లు సరిపోతారని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గానికి మంత్రి గారు వచ్చి చూసి వెళ్లారు. తప్పకుండా మాకు సహాయం చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. మా దగ్గర ఎవరికన్నా జబ్బు చేస్తే కర్ణాటకకు వెళ్లవలసి వస్తున్నది. అక్కడ పేదలు డబ్బులు ఖర్చు పెట్టి ఆ బిల్లులు సి.ఎం. రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా వసూలు చేసుకోవాలన్నా అనేక ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. ఇక్కడే మన డాక్టర్లు ఉంటే త్వరగా వైద్య సహాయం పేదలకు అందజేయవచ్చును.

మా నియోజకవర్గానికి ఒక సైడ్ యార్ధిర్ జిల్లా, మరొక సైడ్ రాయ చూర్ జిల్లా ఉన్నది. ఈ రెండు జిల్లాలు కర్ణాటక రాష్ట్రానికి సంబంధించినవి. ఈ రెండింటి మధ్యలో మా నియోజకవర్గం ఉన్నది. వారికి మాకు దాదాపు 35 కిలోమీటర్ల వ్యత్యాసం ఉంటుంది. కేసిఎల్స్ అని సౌత్ ఇండియాలోనే అతి పెద్ద పవర్ జనరేషన్ ప్లాంట్ 2000 మెగావాట్స్ సామర్థ్యం గల ప్లాంట్ను కర్ణాటక వాళ్లు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఇప్పటికే అక్కడ బీహెచ్ఇఎల్, సురానా వంటి కంపెనీలు చాలా వచ్చాయి. యార్ధిర్ జిల్లాకు వచ్చే సరికి పెద్ద ఎత్తున రైల్ బోగో కోచ్ ఫ్యాక్టరీని స్థాపించారు. దానితోబాటు బాటిల్ కంపెనీని కూడా స్థాపించారు. మా నియోజకవర్గం మాత్రం ఏ ఫ్యాక్టరీలు లేకుండా ఒంటరిగా అయింది. బీమా, కృష్ణా రెండు నదులు మా దగ్గరే అనుసంధానం అవుతాయి. మా నియోజక వర్గంలో ఒక పెద్ద పరిశ్రమను ఏర్పాటు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. దాని ద్వారా నిరుద్యోగులకు కూడా ఉపాధి దొరుకుతుంది.

మా డివిజన్లోనే సూర్యలక్ష్మి డిగ్రీ కళాశాల అతి పెద్దది. దాదాపు 1984లో మా తండ్రిగారైన కీర్తి శేషులు చిట్టెం సర్కరెడ్డిగారు ఆ కళాశాలను స్థాపించారు. దీన్ని టేక్ఓవర్ చేయాల ప్రభుత్వానికి ఎన్ని సార్లు చెప్పినా ఎవ్వరూ పట్టించుకోవడం లేదు. ఎంతో మంది ముఖ్యమంత్రులకు చెప్పాము వారు చేసినా క్రింది స్థాయి అధికారులు, కమీషనర్లు మొదలగు వారు ఆ పనులను ఆపడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరకు ఆఫైల్ను తీసుకొని వచ్చాము. దయచేసి ఆ కళాశాలను ప్రభుత్వ పరం చేసుకొని అక్కడ ఉన్న అధ్యాపకులందరిని కూడా ప్రభుత్వంలో కలుపుకొని

ముందుకు తీసుకు వెళ్లాలని మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను వేడుకుంటున్నాను. ఈ కాలేజీలో ఆర్ట్స్ సెక్షన్ మాత్రం ఉన్నది. ప్రభుత్వం వారు సైన్స్ సెక్షన్ను టేక్ఓవర్ చేస్తే మొత్తం కళాశాల అంతా ప్రభుత్వం పరం అవుతుంది. దయచేసి ఈ విషయాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

SRI MOHD. MOAZAM KHAN (Bahadurpura): Madam Deputy Speaker, I would like to speak on the Demands for Grants relating to General Administration Department, Administration of Justice, Finance and Planning.

In the first instance, I would like to bring to the notice of the House that the proposal for adoption of Telangana Official Languages Commission is under the examination of the Government, which has to be set up by carving out from the Andhra Pradesh Official Languages Commission under the provisions of Andhra Pradesh Reorganization Act. This will help for effective implementation of Telugu and Urdu as its second official language in the day to day administration at all levels in the State. I would urge the Government to please nominate the Chairman and Members for the Official Languages Commission including the appointment of Urdu knowing persons at the earliest. I request the Government to issue orders for appointment of Urdu knowing persons as Translators and Computer Operators in different departments as well as in the District Collectrates and District Offices as Urdu is declared as Second Official Language in all the ten districts of the State.

Madam, the Government has revised the Pay Scales of all the Government Employees from the date of formation of Telangana State i.e., 2nd June, 2014 and the Government declared fitment of 43% and the same is being paid from the month of March, 2015. However, the same has not been provided to some Government run Organizations, such as Setwin. I request the Government to extend the revised pay scales to all the Government run Organizations. Similarly, the Health Cards Scheme for the Government employees is not being implemented effectively and I appeal to the Government to review and resolve the issue at the earliest.

The Government has set up Telangana State Public Service Commission and nominated the Chairman and all the Members. There are thousands of posts lying vacant in various Government Departments. So far the Government has also notified hundreds of posts for filling up the vacant posts. I request the Government to give the time table for filling up of the vacancies in all the Government Departments through Public Service Commission. Further, while conducting the tests for recruitment of various posts, the Government should also take steps to conduct the tests in Urdu language, apart from Telugu and English because Urdu is the second official language of the State.

There are different wings in the Government to curb the corruption in various Government Departments, which includes the Anti Corruption Bureau, Vigilance and Enforcement Department and Institution of Lok Ayukta. However, not much has been done so far by these wings to curb the corruption at various levels of the Government Departments in the State. I would request the Hon'ble Chief Minister Saheb to please review the performance of the above wings in the last one year. I thank you Madam for giving me the opportunity.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు: ఏడు వద్దలపైన మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు వుండుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత తెలంగాణ రాష్ట్రానికి సింగరేణి గనులు ప్రకృతి ప్రసాదించిన గొప్ప వరం. జాతి సంపదను సృష్టిస్తున్న సింగరేణి కార్మికులు తెలంగాణ ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర పోషించిన పరిస్థితి మనందరికీ తెలుసు. సింగరేణి కార్మికులకు వారసత్వ ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం వారు ఎన్నికల సమయంలో చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని మరొక్కసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ కార్మికులందరు కూడా వారసత్వ ఉద్యోగాలు ఎప్పుడు ఇస్తారని ఎదురు చూస్తున్నారు. గతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా హామీ ఇచ్చారు. వారందరికీ శుభవార్త చెప్పడం కోసం త్వరగా వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించడానికి వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. సింగరేణి కార్మికులకు సదుపాయాలను కల్పిస్తామని చెప్పారు. వారికి ఏమీ ఇచ్చినా కూడా వారి జీతాల నుంచి పన్నును వసూలు చేస్తున్నారు. అన్ని కార్మిక సంఘాలు కూడా దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. కార్మికులపైన వారికి కల్పిస్తున్న వసతులపైన వేస్తున్నటువంటి పన్నును రద్దు చేయాలని

ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారికి సకల జనుల కాలం నాటి వేతనం ఇస్తామని చెప్పారు.

4.30 | దానికి సంబంధించినటువంటి వేతన విషయంలో కూడా సా. ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. కొత్త గనులకు సంబంధించి అనుమతులు ఇస్తామన్నారు. పర్యావరణానికి ఇబ్బంది కలగకుండా భూగర్భ గనులు కొత్తవి తీసుకొస్తామని చెప్పారు. వాటి మీద ప్రభుత్వం ఎలాంటి ప్రయత్నం చేస్తోంది. కొత్తగూడెంలో మైనింగ్ విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటోందో సభలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. బయ్యారం ఉక్కు పరిశ్రమకు సంబంధించి మన రాష్ట్ర బైఫోర్మేషన్లో కూడా స్పష్టం చేశారు. ఖమ్మం జిల్లా బయ్యారం ప్రాంతంలో ఉక్కు పరిశ్రమను ఏర్పాటు చేసినట్లైతే ఆ ప్రాంతంలో వేలాది మందికి ఉద్యోగ అవకాశాలు వస్తాయి. కాబట్టి ఉక్కు పరిశ్రమ ఏర్పాట్లలో కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుగడంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఎన్నిసార్లు సంప్రదింపులు జరిపింది. ఎప్పటిలోగా ఆ ప్రాంతంలో ఉక్కు పరిశ్రమను ఏర్పాటు చేస్తారు అనే విషయాలు కూడా స్పష్టం చేయాలి.

సింగరేణిలో డిస్మిస్డ్ కార్మికులు 3,000 మంది ఉన్నారు. దాదాపు 10 సంవత్సరాల నుంచి 3,000 మంది కార్మికులను చిన్న చిన్న కారణాలతో విధుల నుంచి బహిష్కరించారు. సింగరేణి సంస్థలో తొలగించిన 3,000 మంది కార్మికులకు ప్రత్యేక కౌన్సిలింగ్ ఏర్పాటు చేసి ఆ కార్మికులను ఆదుకోవాలి. సింగరేణిలో కాంట్రాక్టు కార్మికులుగా 10,000 మంది, ఓపెన్ కాస్టింగ్ లో 15,000 మంది ఔట్సోర్సింగ్ కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. కనీస వేతనం నెలకు రూ.6,000 నుంచి రూ.6,500 వరకు మాత్రమే అందుతోంది. ఈ విషయంలో ఆ కుటుంబాలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నాయి. హైపర్ కమిటీ కూడా నిర్ణయం చేసింది. ఆ నిర్ణయం ప్రకారం కనీస వేతనం, కాంట్రాక్టు కార్మికులకు గాని ఔట్సోర్సింగ్ కార్మికులకు గాని నెలకు రూ.12,500 ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. దాన్ని ఇప్పటివరకు అమలు చేయలేదు. దాన్ని అమలు చేసే విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

జి.బి.నెం.34 ప్రకారం ఉద్యోగాలు వస్తాయని చెప్పి ఆదివాసి గిరిజనులు, లంబాడీలు నమ్మారు. ఇల్లెందు, మునుగోడు, కోయలగూడెం ప్రాంతాలలో, అలాగే కరీంనగర్ ప్రాంతంలో, వారు నివాసం ఉండే భూములను కోల్పోయారు. నివాస స్థలాన్ని కోల్పోయి దాదాపు 532 కుటుంబాలు రోడ్డున పడ్డాయి. ఆనాడు ఉన్నటువంటి

ప్రభుత్వం ట్రైబల్ అడ్వజైరీ కమిటీలో ఒక నిర్ణయం చేసింది. ట్రైబల్ పాలసీని కూడా ప్రకటించింది. సింగరేణి వలన భూములు కోల్పోయినటువంటి 532 గిరిజన కుటుంబాలకు తప్పనిసరిగా ఉద్యోగాలు కల్పించాలనేది దాని ఉద్దేశ్యం.

మా ఖమ్మం జిల్లాలో పోడు భూముల సమస్య ప్రధానంగా ఉంది. దీనికి సంబంధించి గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో కూడా మాట్లాడుకున్నాము. దానికి ప్రభుత్వం నుంచి సరైనటువంటి సమాధానం రావడం లేదు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి గా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు విడిపోయిన తెలంగాణలో 99,000 మందికి 8,50,000 ఎకరాల పోడు భూములకు పట్టాలు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం హరితహారమని చాలా మంచి కార్యక్రమం చేపట్టింది. దాన్ని అభినందిస్తున్నాము. అనేక సంవత్సరాలుగా పోడు భూమి వ్యవసాయం చేస్తున్న ఆదివాసీలు, లంబాడీల మీద హరితహారం కార్యక్రమం పేరుతో అక్రమ కేసులు పెట్టి జైలుకు పంపుతున్న పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. ఈ రోజు కూడా నా పినపాక నియోజక వర్గం పినపాక మండలంలో, పద్మగూడెం పద్మాపురం గ్రామాలలో పోలీసు బలగాలను మోహరించి ఆదివాసులను భయభ్రాంతులకు గురి చేసి కార్యక్రమాన్ని మొదలు పెట్టారు. ఆ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. ఈ పోడు భూములకు సంబంధించి అక్రమ కేసులను ఎత్తి వేయాలి. ఈరోజు జరుగుతున్న దాడులు చాలా బాధాకరం. మేము రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, హరితహారానికి వ్యతిరేకం కాదు. ఒక చెట్టును కూడా నరకడానికి వీలు లేదు. అలా నరికితే కేసులు పెట్టండి. పాత పోడు భూములకు పట్టాలు ఇచ్చి ఆదివాసీలను ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ప్రకృతి పరంగా చూస్తే ఖమ్మం జిల్లా ఏజెన్సీ ప్రాంతం. కొండలు, గుట్టలు, వాగులు, వంకలు, గోదావరి నది ఉన్నటువంటి ప్రాంతం ఖమ్మం జిల్లా. ఖమ్మం జిల్లాలోని పాలేరు, అదేవిధంగా వైరా ఈ రెండు ప్రాంతాలు టూరిజం ప్రాంతాలుగా కొద్దిగా డెవలప్ అయ్యాయి. ఇంకా బాగా డెవలప్ చేయాలి. పాలేరు, వైరాతో పాటు భద్రాచలం దగ్గరే ఉన్నటువంటి వర్ణశాల ను కూడా డెవలప్ చేయాలి. పవిత్ర పుణ్యక్షేత్రమైనటువంటి వర్ణశాలకు కూడా చరిత్ర ప్రాధాన్యత ఉంది కాబట్టి దాన్ని ఖచ్చితంగా టూరిజం ప్లేన్ గా డెవలప్ చేయాలి. పర్ణశాల, భద్రాచలం వంధ్యలో, కాకతీయుల కాలంలో నిర్మించినటువంటి మోతిగడ్డ వీరన్న గుడి గోదావరి నది మధ్యలో గుట్టపైన ఉంది. అక్కడకు కూడా జనాలు వేల సంఖ్యలో వెళుతున్నారు. దాన్ని కూడా పర్యాటక ప్రాంతంగా డెవలప్ చేయాలి.

ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసినటువంటి జలగం వెంగళరావుగారి కాలంలో కెన్నెరసాని ప్రాజెక్టును అభయారణ్యంలో నిర్మించారు. అక్కడ కూడా అందమైనటువంటి గుట్టలు, అడవులు ఉన్నాయి. కెన్నెరసాని ప్రాజెక్టును కూడా టూరిజం ప్లేన్ గా డెవలప్ చేయడానికి నిధులు మంజూరు చేయాలి. మారుతున్న పరిస్థితులలో ఆదివాసి సంస్కృతి సంప్రదాయాలు రోజురోజుకు కనుమరుగవుతున్నాయి. గిరిజనుల సంస్కృతి సంప్రదాయాలను నిలబెట్టడం కోసం, వాటిని కాపాడడం కోసం భవిష్యత్తు తరాలకు గుర్తుండే విధంగా ఏజెన్సీ ప్రాంతం అయినటువంటి భద్రాచలంలో ట్రైబల్ మ్యూజియం ఏర్పాటు చేయమని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

నా పినపాక నియోజక వర్గం బూర్గంపాడు మండలం సారపాకలో పేపర్ బోర్డ్ పరిశ్రమను నిర్మించారు. గోదావరి నుంచి రోజుకు 75 వేల క్యూసెక్కుల నీటిని ఆ పరిశ్రమకు వినియోగిస్తున్నారు. పేపర్ తయారైన తరువాత 50 వేల క్యూసెక్కుల వర్షజలాలను గోదావరిలో కలపడం ద్వారా గోదావరి నీళ్లు కలుషితమై త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీనివల్ల ప్రజలు అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. గతంలో పశువులు చనిపోయిన సందర్భం కూడా ఉంది. ఆ విషయంలో (సి.ఎస్.ఆర్.) కార్పొరేట్ సోపల్ రెస్పాన్స్ బిలిటీ ఫండ్ ను సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టడం లేదు. కార్పొరేట్ సోపల్ రెస్పాన్స్ బిలిటీ ఫండ్ ను తప్పనిసరిగా ఖర్చు పెట్టాలి. అదేవిధంగా ఆ పరిశ్రమ మీద కూడా చర్య తీసుకోవాలి.

సారపాక పరిధిలో ఉన్నటువంటి కార్మిక వాడల్లో త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు లేవు, డ్రైనేజీ వ్యవస్థ బాగోలేదు, రోడ్లు బాగోలేవు. ఈ విషయంలో సి.ఎస్.ఆర్. లో నిధులు కేటాయించినా వాటిని సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. సారపాక పేపర్ బోర్డ్ యజమానికి సంబంధించినటువంటి గోదాముకు రోడ్డు లేకపోతే రూ.2 కోట్లు కేటాయించారు. ఎంత దారుణం? పేద ప్రజలకు త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు, రోడ్లు లేవు, డ్రైనేజీలు లేవు, అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నారు. సి.ఎస్.ఆర్. నిధులను ప్రజలకు తెలీకుండా ప్రజాప్రతినిధులు ఖర్చు పెడుతున్నారు. సి.ఎస్.ఆర్. నిధులను పూర్తిస్థాయిలో ఖర్చు పెట్టడం ద్వారా మా ప్రాంత అభివృద్ధికి తోడ్పడాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ అపకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్: లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించి, కేంద్రప్రభుత్వం యాజమాన్యానికి అనుకూలంగా ఉండే విధంగా కార్మిక చట్టాన్ని తీసుకురావడానికి సవరణలు చేస్తోంది. దీని వలన యజమానులు యధేచ్ఛగా కార్మికులను retrench /

companies lay off యొక్క retrench lay off చేయడానికి, కంపెనీలు మూసివేయడానికి ఒక కుట్ర జరుగుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సవరిస్తున్న ఈ చట్టంలోని లోటుపాట్లను గుర్తించి తిరిగి కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లాల్సిన అవసరం లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ కు ఉంది.

సుమారుగా 70 శాతం పరిశ్రమల్లోని కార్మికులను కార్మిక చట్టాల పరిధి నుండి నెట్టివేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. దీన్ని కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. దేశంలో కార్మిక వర్గాలు అనేక పోరాటాల ద్వారా కార్మిక కేంద్ర ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టర్ చట్టం సాధించుకున్నాయి. దీని ప్రకారం 40 మంది కంటే తక్కువ కార్మికులు ఉంటే వారికి ఉండే హక్కులను తీసిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు నమ్మో చేయడానికి ఉండే హక్కును తీసి ఇష్టం వచ్చిన పద్ధతిలో ముందుకు వెళ్లడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది. దీని మీద కూడా ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాలి.

కనీస వేతన చట్టం ప్రకారం, తక్కువలో తక్కువ రూ.12,500 నుంచి రూ.15,000 లేదా రూ.17,000 వరకు వేతనాలు ఇవ్వాలి. కనీస వేతన చట్టం మన రాష్ట్రంలో అనేక సంస్థలలో అమలు కావడం లేదు. దీని మీద గౌరవ మంత్రి గారు ఆలోచన చేయాలి.

ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత టి.ఎన్.-ఐ.పాస్ ద్వారా కొత్తకొత్త పరిశ్రమలు తీసుకురావడానికి ఏదో పెద్ద కార్యక్రమం చేస్తున్నట్టుగా బ్రహ్మాండంగా సింగిల్ విండో విధానంలో కొత్త పరిశ్రమలకు మేము అనుమతులు ఇస్తున్నామని ఈ ప్రభుత్వం చెబుతోంది. గతంలో పని చేసిన పరిశ్రమలు కొన్ని మూత పడ్డాయి. ఖాయిలాపడ్డ పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఉదాహరణకు వరంగల్ జిల్లా మంగపేటలోని బిల్ట్ పరిశ్రమ, సిర్పూర్ పేపర్ మిల్లు, సిర్పూర్ పేపర్ మిల్లుకు స్వయంగా మన మంత్రిగారే కార్మిక సంఘానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. ఆ పేపర్ మిల్ల మూతపడింది. నిజాం షుగర్స్, డి.బి.ఆర్. మిల్లు, అజంజహి మిల్లు, తెలంగాణ స్పిన్నింగ్ మిల్లు, నల్గొండ జిల్లాలో ఏ.సి.టి.ఎల్. ఇవన్నీ కూడా మూత పడ్డాయి. వీటి మీద గౌరవ మంత్రి గారు వెంటనే స్పందించి తిరిగి వాటిని తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

అదేవిధంగా అసంఘటిత రంగాలలో పని చేసేటటువంటి కార్మికులు వేలాదిమంది హైదరాబాద్ ఇతర పట్టణాలలో నివసిస్తున్నారు. వారికి కూడా ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చింది ప్రభుత్వం. అలాగే ఆటో నడుపుకొనే కార్మికులకు కూడా ప్రత్యేకంగా ఆటో కార్మికుల సంక్షేమ బోర్డ్ ను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఆటో నడుపుకొని బ్రతుకు తెచ్చు కొనసాగిస్తున్న వేలాది మందిని ప్రభుత్వం

ఆదుకొన్నట్టు అవుతుంది. ఈ విషయం మీద కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి.

4.40 సా. హమాలీ కార్మికులు చాలా ఇబ్బందులలో ఉన్నారు. వారి కోసం హమాలీ సంక్షేమ బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలి. మన రాష్ట్రంలో భవన నిర్మాణ కార్మికులు 25లక్షల మంది ఉన్నారు. మన ప్రక్క రాష్ట్రాలైన కేరళ, తమిళనాడు, మహారాష్ట్రలలో ఒక సంక్షేమ బోర్డును ఏర్పాటు చేసి మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. దానితోపాటు నిర్మాణం చేసే భవన యజమానులు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు సంబంధించిన వాటి మీద ఒక శాతం సెస్ విధించి వారి సంక్షేమానికి సంక్షేమ బోర్డులో జమ చేయవలసి ఉంటుంది. అలాంటి భవన నిర్మాణ యాజమాన్యాలు, ప్రభుత్వం రంగ సంస్థలు పాటించక పోవడం వల్ల వారి సంక్షేమానికి నష్టం జరుగుతుంది. దీని మీద కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో పని చేసే వారిలో 40వేల మంది పైగా మహిళలు ఉన్నారు. వారంతా శ్రమ దోసిడికి గురవుతున్నారు. గౌరవ వేతనం రూ.1000లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. మూడు నాలుగు నెలలకొకసారి ఇస్తున్నారు. దీని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో ప్రధాన మైనది సింగరేణి సంస్థ. దానిలో వారసత్వ ఉద్యోగాలలో ప్రభుత్వం వెంటనే ఒక నిర్ణయం చేసి ఆచరణలోకి తీసుకురావాలి.

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో కల్యాణ ఘని కెజి.2 మెగా ఓపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్. దీనివల్ల 2వేల ఎకరాలు, రెండు మండలాలు దాదాపుగా ఏడెనిమిది గ్రామాలు మొత్తం ధ్వంసమయ్యే పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ ఉన్న రైతులు ఆవేదన చెందుతున్నారు. మొన్న జరిగిన పబ్లిక్ హియరింగ్ మీటింగ్ లో వీరంతా ఓపెన్ క్యాస్ట్ మైనింగ్ ను వ్యతిరేకించారు. ప్రభుత్వం ఆలోచించి వారిని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఫార్మ్ ఎన్విరాన్మెంట్ ను సంబంధించి అటవీ హక్కుల చట్టం ఉంది, హరిత హారం పేరుతో మనం మొక్కలు నాటాము. మొక్కలు నాటడం విషయంలో వ్యతిరేకం కాదు. దాదాపు 13 లక్షల ఎకరాల భూమి పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న గిరిజనులకు 2005లో వచ్చిన అటవీ హక్కుల చట్టం ప్రకారం వారికి పట్టాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ఇంత వరకు వారి గురించి ఆలోచన చేయడం లేదు. వారి మీద కేసులు పెడుతున్నారు. అటవీ అధికారులు వారి మీద చాలా అరాచకాలకు పాల్పడుతున్నారు. దీని మీద ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లో ఇలాంటి సమస్య ఉంది. వీటి గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఎండోమెంటుకు సంబంధించి నిజంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఎక్కడ చూసినా ఏ బస్సులో చూసినా పోస్టర్లు అంటిస్తున్నారు. శాసనసభ్యుల దగ్గరకు వచ్చి గుడి కడుతున్నామని సిమెంటు ఇస్తారా, డబ్బులు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నారు. కులాల వారిగా గుళ్లు కడుతున్నారు. దీని మీద ఆలోచన చేయాలి. గతంలో దేవాలయ నిర్మాణానికి కొంత శాతం డబ్బులు ఇచ్చే అవకాశం ఉండేది. వీటి గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి కులదైవాల పేరు మీద కట్టుకునే గుళ్లకు సహకరించవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే మశీదులకు, చర్చిలకు వక్స్ బోర్డు ద్వారా నిధులు కేటాయించి వాటిని ముందుకు తీసుకుపోవలసిన అవసరం ఉంది. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడడ తరువాత టూరిజమ్ పై ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టారు. మా దేవరకొండ ఖిల్లా చాలా చరిత్ర కలది. మన రాష్ట్ర చిహ్నం పూర్ణ కుంభం ఏదైతే ఉందో దేవరకొండ ఖిల్లా నుండి తీసుకొచ్చారు. రేచర్ల వెలమ రాజులు పరిపాలించారు. అది పెద్ద కోట. చాలా పురాతనమైన కట్టడాలున్నాయి. దానిని ఒక పర్యాటక కేంద్రంగా తీర్చి దిద్దాలని కోరుతున్నాను.

కళాకారులకు సంబంధించి, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనలో పని చేసిన కళాకారులను గుర్తించి, గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వాలని, ప్రతి పాఠశాలలో ఒక సాంస్కృతిక ఉద్యోగిని నియమించి కళలను ప్రోత్సహించే పద్ధతిలో ఆలోచన చేయమని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. తెలంగాణ ఉద్యమంలో పని చేసిన కళాకారులను గుర్తించి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఇచ్చే పద్ధతిలో ఆలోచన చేయమని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో వృత్తి కళాకారులను గుర్తించి వృత్తి పెన్షన్లు ఇచ్చే వారు. ఇప్పుడు అది ఆగిపోయింది. వృత్తి కళాకారులకు పెన్షన్లు ఇచ్చి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య అధ్యక్షా, నేను ఈ రోజు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఉపాధి కల్పన, మత సంబంధ దేవాలయ, అడవులు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం, పర్యావరణం, పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం, పర్యాటక రంగం, కళలు, సంస్కృతి, సమాచార సాంకేతిక కమ్యూనికేషన్ అంశాల మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు.

ఈ రోజు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో పనిచేసే కార్మికులు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 52 లక్షల మంది ఉన్నారు. వారందరికీ కూడా ఈ రోజు సవరించిన వేతనాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని అటు దిశగా ప్రయాణం చేయడం లేదు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో పని చేస్తున్న కార్మికులకు అందరికీ వేతనాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మధ్యాహ్నం

భోజన పథకంలో పని చేసే వారు చాలా మంది అరకొర వేతనాలతో పదిహేను సంవత్సరాల నుండి చాలామంది మహిళలు పని చేస్తున్నారు. వారు అప్పులు చేసి నడిపే పరిస్థితి ఉంది. మధ్యాహ్నం భోజన కార్మికులకు వేతనాలు సరిగ్గా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది.

అలాగే పరిశ్రమలలో సిరిపూర్ కాగజ్ పేపర్, కమలాపురం, రేయాన్స్, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను తెరువ వలసిన అవసరం ఉంది. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో కాశీపేట మండలంలో సిమెంటు పరిశ్రమ ఉంది. సిమెంటు తరలిం చేటప్పుడు గిరిజనుల గుడిసెలకు సిమెంటు అంటుకుంటుంది. ఆ సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ వద్ద ఉండే వారికి పని కల్పించాలి. సమస్యను పరిష్కరించాలి. సింగరేణి ఉద్యోగులకు వాదనలతో ఉద్యోగాలు కల్పించాలి. సింగరేణిలో పని చేసే ఉద్యోగులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. బయ్యారం ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి ఆందోళనలు జరిగాయి. గిరిజన యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు వస్తాయి. సింగరేణిలో భూములు కోల్పోయిన నిర్వాసితులు రోజూ ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారందరికీ న్యాయం చేయాలి. భద్రాచలం దేవాలయం అనేది భారతదేశంలోనే గొప్ప పుణ్యక్షేత్రం. యాదాద్రికి, వేముల వాడకు ఇచ్చినట్లుగా భద్రాచలం రామాలయానికి నిధులు ఎందుకు ఇవ్వరు? శ్రీరామ నవమికి ఏ ముఖ్యమంత్రి ఉన్నా ప్రభుత్వం తరపున తలంబ్రాలు సమర్పించే సాంప్రదాయం ఉంది. అక్కడికి మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రిగారు, అధికారులు అందరూ వస్తారు. అటువంటి పుణ్యక్షేత్రానికి నిధులు ఇవ్వాలి. భద్రాచలం దేవాలయానికి రు.100కోట్లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

పోడు భూములకు సంబంధించి, తాతల తండ్రుల కాలం నుండి చెట్టుపుట్ట చదును చేసుకొని గిరిజనులు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. హరిత హారం పేరుతో పర్యావరణం పేరుతో వారిని ఏజన్సీ ప్రాంతం ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్, వరంగల్, కరీంనగర్ లోని గిరిజనులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. వారు దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్నారు. పర్యావరణం పేరుతో వారిని అడవుల నుండి ఖాళీ చేసే ప్రయత్నం మానండి.

పర్యాటక రంగం చాలా ముఖ్యమైనది. రాష్ట్రం అంతా పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నారు చాలా సంతోషం. నిధులు కూడా కేటాయించారు. భద్రాచలంలోని పర్లశాల, పాలేరు దగ్గర సీకువల్లి, బగత జలపాతం దేశదేశాల నుండి వచ్చి చూసి ఎంతో ముగ్ధులవుతారు. లోట్టుపిట్ట గండి వద్ద దీరమయ్య జాతర జరుగుతుంది. అది ఆదివాసీల వండుగ, అక్కడున్న చిన్న చిన్న దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేయాలి. ట్రైబల్ మ్యూజియమ్ ను ఏర్పాటు చేయాలి. గిరిజనుల ఆట, పాట, సంస్కృతి కనుమరుగు

అవుతున్నాయి. సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు అద్దం పట్టే పరిస్థితిలో భద్రాచలంలో, ఆదిలాబాద్లో ఆదివాసులు ఎక్కువగా ఉన్నారు కాబట్టి భద్రాచలంలో టైబల్ మ్యూజియమ్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

కార్మికుల వేతనాల గురించి ఆలోచించాలి. సమ్మె ఆయుధంగా ఉంది. హోమ్ మంత్రిగారికి తెలుసు. భద్రాచలం పక్కన బిసిఎల్ ఉంది. అందులో 12వేల మంది కార్మికులకు వేతనాలు లేవు.. కాంట్రాక్టు కార్మికులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగం, ఉపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. పెరిగిన ధరలకు అనుగుణంగా మున్సిపల్ కార్మికులకు వేతనాలు కొంత పెంచారు. అసంఘటిత రంగంలో ఉన్న వారి వేతనాలు పెంచి పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా రూ.15 వేల నుండి రూ.20 వేలు ఉంటేనే కుటుంబం గడుస్తుంది. ఆ విధంగా కార్మిక చట్టాలు, హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది.

4.50 ప్రభుత్వం కార్మిక వర్గాన్ని, కార్మిక పరిశ్రమలను

సా. పరిరక్షించవలసిన అవసరం ఉంది. మూసివేసిన పరిశ్రమలను తెరిపించాలి. పరిశ్రమల పేరుతో భూములను లే అవుట్ల కింద కన్వర్ట్ చేస్తున్నారు. కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. భద్రాచలం దేవాలయానికి ప్రత్యేక నిధిని కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. మొన్న మీరు కూడా అక్కడ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిగితే అర్థరాత్రి వచ్చి ఉత్సవాల్లో పాల్గొన్నారు. అటువంటి పుణ్యక్షేత్రం కుమరుగు అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. కాబట్టి మీరు కూడా దయచేసి ఈ విషయమై ఆలోచించాలని భద్రాచలం నియోజకవర్గం ప్రజల తరపున కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కర్ రావు : అధ్యక్షా, డిమాండ్లపై మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. మిర్యాలగూడలో 15 సంవత్సరాల క్రింద ఆటోనగర్ కి స్థలాలు కేటాయిస్తామని రెండు వందల మంది సభ్యులను చేర్చారు, అందులో ముప్పై శాతం మంది చనిపోయారు, అయినప్పటికీ ఇప్పటివరకూ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. తక్షణమే ఈ విషయమై చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒసీఎల్ ఇండస్ట్రీకి సంబంధించి, అనుకోకుండా నల్గొండ జిల్లాలో ఒక దురదృష్టకరమైన సంఘటన జరిగింది. ఒక మేనేజర్ ను చంపేశారు. అటువంటి సంఘటన పునరావృతం కాకుండా ఇరు వర్గాలను సమన్వయపరచి సమన్యను పరిష్కరింపచేయాలి. వెయ్యి మంది కార్మికులు బజారున వడే పరిస్థితి వచ్చింది. కాబట్టి తక్షణమే రాజీ చేయించాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణలో ఉద్యోగం పోతే కష్టం కాబట్టి, మీరు, వారితో వెంటనే మాట్లాడి ఆ ఇండస్ట్రీని తెరిపించి

ఉద్యోగస్తులను పనిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎఫ్సీఐలో పనిచేస్తున్న కార్మికులను పని నుండి తీసివేశారు. కనీసం అయిదు వేల మంది కార్మికులు ఎఫ్సీఐలో పనిచేస్తున్నారు. వారికి వృత్తి పోయింది కాబట్టి ఎఫ్సీఐ వారిని ఒప్పించి, వారిని తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకునే విధంగా పనిచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మా దగ్గర కొండూరు వీరయ్య కాలేజీ ఉంది. దీనికి సంబంధించి నేను రెండు సార్లు మంత్రి గారికి లెటర్స్ ఇచ్చాను. అవసరమైన స్టాఫ్ ను ఉంచి, అవసరం లేని వాళ్లను తీసివెయ్యాలని, ఎందుకంటే మా దగ్గర ఎస్.సి, ఎస్.టీలు ఎక్కువగా ఉన్నారు. గవర్నమెంట్ కాలేజీ ఒక్కటే ఉంది. మహిళలు కనీసం 15 వేల మంది మిరియాలగూడలో ఉన్నారు. వారికి ఒక డిగ్రీ కాలేజీని శాంక్షన్ చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కల్లెపల్లి మైసమ్మ గుడి గిరిజనులకి సంబంధించినది. వారి గుడిని వారికి అప్పగించినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మీరు పూర్తిగా ధైర్యం ఇస్తే, దానిపై కోటి రూపాయలు అయినా ఖర్చుపెట్టడానికి ఎస్.టీలు అందరూ సిద్ధంగా ఉన్నారు. మంత్రి గారు ఈ విషయమై ఆలోచించాలి. కృష్ణా పుష్కరాలకు సంబంధించి మీరు తక్షణమే ఒక మీటింగ్ ను ఏర్పాటు చెయ్యాలి. గోదావరి పుష్కరాలకు సంబంధించి మీరు బ్రహ్మాండంగా చేసి ప్రభుత్వ ప్రతిష్టను పెంచారు. కృష్ణా పుష్కరాలకు సంబంధించి నా నియోజకవర్గంలో ఎక్కువ మంది ప్రజలు స్నానం చేసే అవకాశం ఉంది. కల్లె గారికి అదే విధంగా ఇతరులు గాని కొన్ని పనులు శాంక్షన్ చేశారు. వాళ్లకు అవగాహన లేదు కాబట్టి ఒక సారి మీటింగ్ పెట్టమంటున్నాను. గోదావరి పుష్కరాల లాగ కృష్ణా పుష్కరాలను నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. నాగార్జున సాగర్ దగ్గర టైగర్ వ్యాళి అని ఉంది. దాన్ని బృందావన్ గార్డెన్స్ లాగ తయారు చెయ్యాలని అనుకున్నారు. పాత ప్రభుత్వంలో జానా రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు ప్రయత్నం చేసినా చెయ్యలేకపోయారు. ఈ ప్రభుత్వంలో అయినా దానిని టూరిజం స్పాట్ గా చెయ్యాలి. బృందావన్ గార్డెన్స్ కంటే మించి చెయ్యడానికి అవకాశం ఉంది. అక్కడ రెండు వేల ఎకరాలు భూమి ఉంది. లోయలాగ ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని డెవలప్ చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

మా దగ్గర ఫారెస్ట్ ల్యాండ్ ఉంది. సోషల్ ఫారెస్ట్ పేరుతో పవర్ ప్లాంట్ కు 4500 ఎకరాలు ఇప్పించారు. దానికి ఇబ్బంది లేకుండా చేపాము. ప్రతి సంవత్సరం వెయ్యి కోట్ల రూపాయల నుండి రెండు వేల కోట్ల రూపాయల వరకూ మా దగ్గర ఖర్చు పెట్టారు. కాని, ఒక చెట్టు మాత్రం లేదు. ప్రతి సంవత్సరం ఫండ్ వస్తుంది. గుంటలు తీస్తారు కాని ఒక చెట్టు కూడా లేదు. మీరు పర్సనల్ గా ఒకసారి

విజిట్ చేస్తే, ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు నిరుపయోగమయ్యాయో తెలుస్తుంది. సక్రమంగా ఆ ఫండ్స్ ఉపయోగించే విధంగా చూడాలి. ఆ విధంగా చెయ్యకపోతే ఉద్యోగస్తుల పై చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పండి. మా దగ్గర వంద పడకల ఆసుపత్రి ఉంది. వెంటిలేటర్స్ లేవు. అవి లేకపోవడం వల్ల చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సైవేట్ ఆసుపత్రులను ఆశ్రయిస్తున్నారు. కాబట్టి వెంటనే అక్కడ వెంటిలేటర్స్ను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్ : అధ్యక్షా, నేను స్పీచ్ ఇవ్వను, టైమ్ తీసుకోను, డైరెక్ట్ సూచనలు చేస్తాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దళితుల్లో అగ్రజాడిగా ఉన్నటువంటి ప్రజాప్రతినిధి అయిన గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రి కడియం శ్రీహరి గారున్నారు, చాలా సంతోషం.

(ఈ సందర్భంగా బ్రెజర్ బెంచీల నుండి అంతరాయం)

ఎందుకయ్యా, ఇట్లాగే చెడగొడతారు. మొదటి శాసనసభలో దళితుల ఎస్సీ కేటగిరైజేషన్ చేశాము, నేను ఎక్కువ చెప్పను, వారికి ఈ విషయంలో అపార పరిజ్ఞానం ఉంది, కాబట్టి అఖిల పక్షాన్ని డిల్లీ తీసుకెళ్ళే ప్రయత్నం చేయమని ఉపముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మా బిల్లకు సంబంధించి ఇద్దరు మంత్రులున్నారు. కోయిల్ నాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి నీళ్లు రావడం లేదు. వారం రోజుల నుండి రైతులు రోడ్లపై పడి ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఈరోజు కూడా అటాక్ చేసి కాస్తో, కూస్తో డ్యామేజ్ చేసే విధంగా ఉన్నారు. దయచేసి చర్యలు తీసుకోండి. జీ.ఎ. నెం. 98కి సంబంధించి అలంపూర్, వనపర్తి, కొల్లాపూర్ నియోజకవర్గాలకు సంబంధించి శ్రీశైలం ముంపు బాధితుల అంశం ఇది. వారికి విషయ పరిజ్ఞానం ఉంది కాబట్టి వీలైనంత త్వరగా అది కూడా రిజాల్వ్ చెయ్యాలి. ఒక్కో వీఆర్ఓ నాలుగైదు ఉళ్లను చూస్తున్నాడు. వీఆర్ఓ వేకెస్సీలు చాలా ఉన్నాయి. ఉదారంగా ఈ ప్రభుత్వం వ్యవహరించి చాలా మందికి జీతాలు పెంచింది, సంతోషం. అందరి పక్షాన ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అదే విధంగా నాలుగైదు ఉళ్లను చూస్తున్న వీఆర్ఓల జీతాలు పెంచాలి.

5.00 బార్దర్ నియోజకవర్గాలైన అలంపూర్, కోదాడలలో

సా. చదుకున్న వారికి సంబంధించి లోకల్ స్టేటస్ను నిర్ణయించాలని గౌరవ మంత్రులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి (విద్యా శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ పద్దులపైన గౌరవ శాసనసభ్యులు చాలామంది చక్కటి సూచనలు చేశారు. స్థానికంగా వారి వారి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన సమస్యల గురించి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం

నూతనంగా ఏర్పడిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యాశాఖ అనేక సమస్యలను, సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్నదని మీద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఏ దేశ అభివృద్ధికైనా, ఏ సమాజ పురోగతికైనా మానవ వనరుల అభివృద్ధి చాలా ముఖ్యం. ఎక్కడైతే మానవ వనరుల అభివృద్ధి పుష్కలంగా ఉంటుందో అక్కడనే అభివృద్ధి స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. గత ఆరు దశాబ్దాల ప్రజల సమిష్టి పోరాటాల ఫలితంగా, అమరుల త్యాగాల ఫలితంగా, కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని స్వాధీంచుకున్నాం. నూతనంగా ఏర్పడిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యావరంగా మనం ఎక్కడ ఉన్నామని చూస్తే చాలా బాధాకరమైన విషయాలు, వాస్తవాలు మనకు కనిపిస్తున్నాయి. భారతదేశంలో రాష్ట్రాలు, యూనియన్ టెరిటరీస్ కలుపుకొని 36 రాష్ట్రాలు, యూనియన్ టెరిటరీలు ఉన్నాయి. అందులో లిల్లసీ లెవల్స్ చూస్తే మనం 32వ స్థానంలో ఉన్నాము. దేశంలో సగటు అక్షరాస్యత 73 శాతం ఉంటే తెలంగాణలో సగటు అక్షరాస్యత 66 శాతం ఉన్నది.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ వారసత్వంగా వచ్చిన ఈ లిల్లసీ లెవల్స్ అదే విధంగా ఎన్రోలమెంటు, రిటెన్షన్ లెవల్స్, ఎడ్యుకేషన్ స్టాండర్డ్స్ కూడా దేశంలో ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మనం వెనుకబడి ఉన్నామని చెప్పడంలో నాకెలాంటి సందేహం లేదు. దీనిపైన దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరమున్నది. ఎవరు కారకులు, ఏ రకంగా ఈ పరిస్థితి ఉన్నది, ఎందుకు ఈరోజు ఈ పరిస్థితి ఉన్నదనే విషయాలకు సంబంధించి నేను రాజకీయాలు చేయదలచుకోలేదు. కానీ ఇది వాస్తవ పరిస్థితి.

ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఒకటవ తరగతి నుంచి పదవ తరగతి వరకు చదువుకునే విద్యార్థుల సంఖ్య 60 లక్షలు ఉంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలలో, ప్రభుత్వ ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో, లోకల్ బాడీలకు సంబంధించిన పాఠశాలల్లో కలిపి మొత్తం 25 లక్షల మంది పిల్లలు ఉన్నారు. అదే సైవేట్ పాఠశాలల్లో 32 లక్షల మంది పిల్లలు ఉన్నారు. అంటే 46 శాతం మంది పిల్లలు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉంటే 54 శాతం మంది పిల్లలు సైవేట్ పాఠశాలల్లో ఉన్నారు. ఇక గణాంక వివరాల్లోకి వెడితే 2009-10 విద్యా సంవత్సరం నుంచి మొదలుకొని ఇప్పటివరకు కూడా ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వ పాఠశాలల నుంచి సైవేట్ పాఠశాలల వైపుగా పిల్లలు మైగ్రేట్ అవుతున్నారు. దానికి అనేక కారణాలున్నాయి. వీటన్నింటిపైన సమగ్రమైన చర్చ ప్రతిపక్ష సభ్యుల అనుమతితో రేపు 30వ తారీఖున విద్యాశాఖ ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, సవాళ్లను గురించి శాసనసభలో ప్రత్యేక చర్చ చేసుకుంటున్నాము. ఒకవేళ ఇప్పుడే చెప్పమని అనుమతిస్తే ఇప్పుడే వివరంగా చెబుతాను. రేపు 29వ తేదీనాడు గౌరవ సభ్యులందరికీ స్టేటస్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్

తెలంగాణ అనేది ఒక బ్రోచర్ ఇస్తున్నాము. అందులో మొత్తం 5 విభాగాలుగా స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్, ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్, కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ స్టాటిస్టిక్స్ను గౌరవ సభ్యుల ముందు పెడుతున్నాము. నేను గౌరవ సభ్యులను కోరేదేమిటంటే ఒకసారి బ్రోచర్ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించినట్లైతే 30వ తారీఖున చర్చలో పాల్గొనే సందర్భంగా ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడానికి, పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల విద్యార్థులకు ఉచిత విద్యనే కాకుండా ప్రమాణాలతో కూడిన విద్యను అందించడానికి మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడానికి అవకాశముంటుందని సభ్యులందరికీ నిజ్జప్తి చేస్తున్నాను.

ఇవ్వాళ చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అరుణ గారు, రాంమోహన్ రెడ్డి గారు, పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు, సున్నం రాజయ్య గారు, రవీంద్ర కుమార్ గారు, రాంచంద్రారెడ్డి గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఎన్రోల్మెంట్ విషయానికొస్తే ప్రత్యేకించి ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ఒక్కొక్క గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో అక్కడ ఉన్న గిరిజన గూడేలను బట్టి, ఆదివాసీలను ఇంకా ఇతరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక్కొక్క గ్రామ పంచాయతీలో అయిదు నుంచి పది, పదిహేను, ఇరవై ప్రాథమిక పాఠశాలలను ప్రారంభించాం. ఒకే గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో అయిదు నుంచి పది ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఉన్నందున ఏ ఒక్క పాఠశాలలో ఎన్రోల్మెంట్ సరిగా ఉండటం లేదు. రెండువది ఒక్కొక్క ప్రాథమిక పాఠశాలకు ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులుండటం వలన ఒక ఉపాధ్యాయుడు సెలవులో ఉంటే ఉపాధ్యాయులు పాఠశాలకు రావడం లేదని పిల్లలను ఆ పాఠశాలకు పంపడం లేదు. దీనిపైన కూడా మనం ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరమున్నది. ఒక గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో ఎక్కువ ప్రాథమిక పాఠశాలలుంటే బాగుంటుందని భావించాం. కానీ సరైన ఫలితాలు రావడం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం 2008లో ఫీజు రీయింబర్స్మెంటు స్కీమును ఒక మంచి ఆలోచనతో అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. కానీ అప్పటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఫీజు రీయింబర్స్మెంటుకు సంబంధించి ప్రత్యేకించి హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పెరగడానికి బాగా దోహదపడింది. దానివల్ల కూడా విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోయాయి. ఇష్టా రాజ్యంగా జూనియర్ కళాశాలలకు, డిగ్రీ కళాశాలలకు, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలకు, ఎంబీబీ కళాశాలలకు ఇంకా ఇతర రకాలైన కళాశాలలు కోకొల్లలుగా పుట్టుకొచ్చాయి. తద్వారా విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగవుతాయని అనుకునే క్రమంలో విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోయాయి.

గత ప్రభుత్వం 2008-14 వరకు దాదాపుగా 79 జూనియర్ కళాశాలలను, 59 డిగ్రీ కళాశాలలు, 14 పాలీటెక్నిక్ కళాశాలలను మంజూరు చేసింది. కానీ విచిత్రమేమిటంటే జూనియర్, డిగ్రీ, పాలీటెక్నిక్ కళాశాలలను మంజూరు చేశారు కానీ వాటికి ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇవ్వలేదు, లెక్కరల్లను భర్తీ చేయలేదు. సిబ్బందిని కూడా భర్తీ చేయలేదు. అరుణ గారు ప్రత్యేకంగా మాట్లాడుతూ 79 జూనియర్ కళాశాలలను మంజూరు చేశాం కానీ ఇప్పటివరకు సిబ్బందిని భర్తీ చేయలేదని అన్నారు. అది వాస్తవమే కానీ సదరు జూనియర్ కళాశాలలను మంజూరు చేసింది 2008-14 వరకు ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. ఆ మధ్య కాలంలో మంజూరు చేసిన జూనియర్, డిగ్రీ, పాలీటెక్నిక్ మరియు ఇతర కళాశాలల్లో ఎక్కడ కూడా ఆనాటి ప్రభుత్వం సదరు కళాశాలలకు అవసరమైన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ను ఇచ్చి ఉంటే ఈరోజు ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు.

5.10 ఆ తరువాత కాంట్రాక్ట్ లెక్కరల్స్ సిస్టమ్ ని తీసుకువచ్చారు.

సా. కాంట్రాక్టు లెక్కరల్లు, పార్ట్ టైమ్ లెక్కరల్లు, మినిమమ్ టైమ్ స్కేల్ లెక్కరల్లు, టెట్ సోర్సింగ్ లెక్కరల్లు, అవరీ బేస్డ్, ఇలా నానా రకాల సేర్వీస్ నియామకాలు జరిపారు. ఈరోజు అనేక రకాలుగా వారికి సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేఆర్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఈ గ్యాప్స్ అన్నింటినీ భర్తీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చింతల రాంచంద్రారెడ్డి గారు మాట్లాడినప్పుడు నేను ఇక్కడ లేను కానీ, వారు మాట్లాడింది ఇక్కడే ఉంది. అనేక పాఠశాలల్లో, మౌలిక వసతులైన టాయిలెట్స్, డ్రింకింగ్ వాటర్, పవర్ సప్లై వంటివి లేవని సి.పి.ఐ. పార్టీ ఎమ్మెల్యే గౌరవ సభ్యులు రవీంద్ర కుమార్, సున్నం రాజయ్య గారు చెప్పారు. వాటి కోసం గత సంవత్సరం మా శాఖ ద్వారా SSA, RMSA, ప్లాన్ బడ్జెట్, మా దగ్గర ఉన్న ఇతర నిధులను సమీకరించుకొని పాఠశాలలో బేసిక్ ఫెసిలిటీస్ ని ఏర్పాటు చేయడానికి రూ.1500 కోట్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు వరకు చాలా పాఠశాలల్లో, టాయిలెట్స్, డ్రింకింగ్ వాటర్, పవర్ సప్లై ని ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. చాలా పాఠశాలల్లో ఫర్నిచర్ లేదు. ఈ సంవత్సరం ఫర్నిచర్ కోసం ప్రత్యేకంగా ప్లాన్ బడ్జెట్ ని పెట్టుకున్నాము. 2016-17వ సం. జులై మాసం చివరి వరకు అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఫర్నిచర్ ఉంటుందని గౌరవ సభ్యులందరికీ హామీ ఇస్తున్నాను. చాలా వరకు పిల్లలు నేల మీద కూర్చుంటారు. చదువుకోవడానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు ఉండవు. అన్ని పాఠశాలలకు ఫర్నిచర్, టాయిలెట్స్, డ్రింకింగ్ వాటర్, పవర్ సప్లైని

కల్పించాలని ప్రత్యేక కార్యచరణను ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. SSA, RMSA, ప్లాన్ ఫండ్స్ నుంచి నిధులను సమకూర్చుకున్నామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్లో ఈ రోజు 404 కళాశాలలు ఉన్నాయి. గత సంవత్సరం ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్లో చిన్న ఇంటర్మెన్షన్లు చేశాము. గతంలో ఇంటర్మీడియట్ బోర్డులో డబ్బులు ఇస్తే కానీ పని కాదనే మాట ఉండేది. కానీ, ఈ రోజు ఇంటర్మీడియట్ బోర్డులో అందిస్తున్న సేవలను ఆన్లైన్ చేశాము. మిగిలిన రెండు, మూడు సేవలను కూడా ఆన్లైన్ చేస్తున్నాము. దానికి తోడుగా మొట్టమొదటిసారిగా భారతదేశంలోనే ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్ ను ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ చేసిన ఘనత కూడా తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదే అని మనవి చేస్తున్నాను. ఫీజులు మాఫీ చేశాం, ఫ్రీ బుక్స్ ఇస్తున్నాము. బడ్జెట్ ప్రసంగం సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశం మేరకు ఈ విద్యా సంవత్సరం నుంచి కళాశాలల్లో కూడా మధ్యాహ్న భోజనాన్ని పెట్టబోతున్నామని సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ రోజు డిగ్రీ కళాశాలల పరిస్థితిని చూస్తే ఆశ్చర్య కరంగా ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న చాలా కళాశాలలకు న్యూక్ అక్రిడేషన్ లేదు. న్యూక్ అక్రిడేషన్ లేకపోవడం వల్ల యూజిసి గ్రాంట్స్ రావు. బిల్డింగ్, స్టాఫ్ లేనందున డిగ్రీ కళాశాలకు న్యూక్ అక్రిడేషన్స్ ఇవ్వడం లేదు. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 59 డిగ్రీ కళాశాలలకు, మంజూరు ఇచ్చింది. ఆ 59 డిగ్రీ కళాశాలకు గాను, 35 డిగ్రీ కళాశాలలకు ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయి. “రూసా” ఫండ్స్ ని మొబిలైజ్ చేసుకొని ఆ 35 కళాశాలల భవనాలకు మేము డబ్బులు ఇచ్చాము. దాని వల్ల 26 డిగ్రీ కళాశాలకు యూజిసి ద్వారా న్యూక్ అక్రిడేషన్ వచ్చిందని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాను. యూనివర్సిటీల విషయంలో జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీని పెట్టుకోవడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. కానీ, ఎక్కడ స్టాఫ్, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ కాని ఇవ్వలేదు. పాలమూరు యూనివర్సిటీని చూస్తే మనకు భయం వేస్తుంది. పాలమూరు యూనివర్సిటీ పాలమూరులో ఉంది. దానికి తోడుగా మూడు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ సెంటర్ లు ఉన్నాయి. ఈ సెంటర్ లలో, యూనివర్సిటీల్లో కూడా స్టాఫ్ లేరు. ఉస్మానియా, కాకతీయ యూనివర్సిటీల్లో కూడా స్టాఫ్ లేరు.

గడిచిన 20 సంవత్సరాలుగా యూనివర్సిటీల్లో నియామకాలు లేవు. ఒక ఆశ్చర్యకరమైన పరిణామం రాబోతున్నది. 2018 వ సంవత్సరం వరకు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఉన్న మెజారిటీ ప్రొఫెసర్లు రిటైర్ అవుతున్నారు. వారు రిటైర్ అయితే ఉస్మానియా

యూనివర్సిటీకి కూడా న్యూక్ అక్రిడేషన్ కోల్పోయే ప్రమాదం ఉందని మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకమైన వ్యవస్థలో మన విద్యా శాఖను నడుపుతూ వచ్చాము. మన పాలకులు, పూర్వీకులు ఈ రకమైన విద్యా వ్యవస్థను తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అందించి పోయారు. ఈ గ్యాప్స్ ని ఫిల్ అప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. 30వ తేదీన, తిరిగి సంపూర్ణ పద్ధతిలో మన చర్చ ఉంటుంది. అనేక సమస్యలు, సవాళ్లు ఉన్నాయి. దీనిని మెరుగుపరచడానికి ఆలోచనలు చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను పటిష్టం చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. దానికి మీ అమూల్యమైన సూచనలు, సలహాలు కావాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజు జూనియర్ కళాశాలకు, డిగ్రీ కళాశాలలకు డబ్బులు ఇచ్చాము. యూనివర్సిటీకి బ్లాంక్ గ్రాంట్ ఇచ్చాము. గతంలోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఎన్నికల సందర్భంగా ఎన్నికల మ్యూనిసిపాలిటీలో ఒక విషయాన్ని పొందు పరిచాము. ఈ రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్ సర్వీసెస్ ను వాళ్ల ఎడ్యుకేషన్ క్వాలిఫికేషన్ ఆధారంగా, రోస్టర్ ప్రకారం రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని చెప్పాము. ఆ మేరకు క్యాబినెట్ లో నిర్ణయం తీసుకున్నాము. జి.ఓ. విడుదల చేశాము. తద్వారా జూనియర్ కళాశాలలో, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో, పాలి టెక్నిక్ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ లెక్చర్స్ అందరిని కూడా త్వరలోనే రెగ్యులరైజ్ చేయబోతున్నాము. వచ్చే అకడమిక్ సంవత్సరం వరకు మనం కొంత వరకైనా టీచర్స్ ని ఫిల్ అప్ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ఉపాధ్యాయ నియామకాలకు సంబంధించి “టీచర్ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్ కు నోటిఫికేషన్” ఇచ్చాము. మే 1వ తేదీ నాడు ఆ పరీక్ష జరుగుతుంది. ఆ పరీక్ష జరిగిన తరువాత, రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయుల అవసరాన్ని, విద్యార్థుల సమోదాని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని, రేపు వచ్చే సమావేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, త్వరలోనే 2016-17 విద్యా సంవత్సరానికి ఉపయోగ పడే విధంగా డిఎస్సీని తప్పకుండా కండక్ట్ చేస్తామని, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. విద్యా శాఖకు సంబంధించి కుల్ మోషన్స్ ఇచ్చిన సభ్యులందరిని వాటిని నిల్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. స్కూల్, హైయ్యర్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్స్ కి సంబంధించిన మూడు పద్ధతులను ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. జై తెలంగాణ.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ చింతల రామ చంద్రారెడ్డి గారు క్లారిఫికేషన్స్ కి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామచంద్రా రెడ్డి గారు ఎల్లుండి విద్యకు సంబంధించి సుదీర్ఘమైన చర్చ ఉంది.

SRI T. HARISH RAO: (Deputizing the Minister for Finance): Speaker Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 22508,91,50,000 for further expenditure in the year 2015-16 as per Heads of demands shown in the notice dt. 26-3-2016” :

శ్రీ సి.లక్ష్మారెడ్డి (వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ పద్దుపై గౌరవ సభ్యులు చక్కటి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతిపక్షనాయకులు, సభ్యులు కూడా ప్రభుత్వంపై నమ్మకంతో, చక్కటి సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరిగింది. మీ అందరి సూచనలను, సలహాలను 100శాతం ఫుల్ ఫిల్ చేయడానికి, చాలా చక్కగా అధ్యయనం చేసిన తరువాతనే ఈ బడ్జెట్ ను రూపొందించడం జరిగింది. ఈ బడ్జెట్ రూపకల్పన కన్నా ముందే మా డిపార్ట్ మెంట్ కి సంబంధించిన అధికారులందరితో ముఖ్యమంత్రి గారు సుదీర్ఘమైన చర్చ జరిపి, డిపార్ట్ మెంట్ ని అభివృద్ధి పరచడానికి, బీద ప్రజలకు మంచి వైద్యాన్ని అందించడానికి, ఏరకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి అనే విషయమై సుదీర్ఘంగా చర్చించడం జరిగింది. మేము మా డిపార్ట్ మెంట్ అధికారులందరితో చర్చలు జరిపి, ఏ సబ్జెక్ట్ కు ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయిస్తే, పరిస్థితి మెరుగుపడుతుందనే అంశాలపై సుదీర్ఘంగా చర్చ జరిపి, మూస పద్ధతిలో కాకుండా.....

5.20 | ఈ బడ్జెట్ ను రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. వైద్య ఆరోగ్య శాఖను పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేసే విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా కృత నిశ్చయంతో ఉన్నారు. ఎందుకంటే ప్రజలకు వైద్యం అందించే కనీస బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. మంచి వైద్యం అందించే దిశగా ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి అన్ని రకాల కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు ఆసుపత్రుల గురించి కొంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయని మాట్లాడిన మాటలు కొంత వరకు వాస్తవమే. అదంతా చక్కదిద్దడానికి ఈ బడ్జెట్ ను చాలా చక్కగా రూపొందించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల శ్యానిటేషన్ విషయంలో కొంత ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే శ్యానిటేషన్ మరియు రోగుల సేవలకు కొంత సహాయం ఉండాలనే ఉద్దేశంతో గతంలో ఉన్న బడ్జెట్ ను ఐదింతలకు పెంచడం జరిగింది. గతంలో ఉన్న రూ.35కోట్ల బడ్జెట్ ను రూ.171కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. గతంలో ఉన్న శ్యానిటేషన్ కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థలో ఉన్న లోసుగులను అధిగమించి మీ అందరి సలహాలు, సూచనలతో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల శ్యానిటేషన్ ను పూర్తిగా సైవేటు ఆసుపత్రులకు ధీటుగా

మెరుగు పరుస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. కొందరు సభ్యులు ఆసుపత్రుల్లో బెడ్స్ లేవని, ఫ్రైచర్స్ లేవని చెప్పిన విషయం వాస్తవం. అవన్నీ వచ్చే శాసన సభ సమావేశాల లోపల పూర్తిగా మార్చి కొత్త బెడ్స్, కొత్త ఫ్రైచర్స్, వీల్ ఛైర్స్ అన్నీ మార్చి హై ఎండ్ స్టాండర్డ్ ఎక్స్ ప్లెమ్స్ కొని పరిస్థితిని పూర్తిగా చక్కదిద్దతాము. ప్రభుత్వం ఆసుపత్రుల పరిస్థితి కొంత అధ్వాన్నంగానే ఉంది. సివిల్ వర్క్సు విషయంలో కొంత రిపేర్లు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. టాయిలెట్స్, ఫ్లోర్, లిఫ్ట్ల విషయంలో సమూలంగా మార్పులు చేసే చక్కటి వాతావరణం తీసుకువచ్చే దిశగా శ్రద్ధ తీసుకోడానికి పూర్తిగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ పనుల నిమిత్తం రూ.521కోట్లు ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయించడం జరిగింది. మొత్తం సైమర్ స్థాయి నుండి టీవింగ్ ఆసుపత్రుల పరిస్థితులను పూర్తిగా మార్చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకుని ఈ బడ్జెట్ లో నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. వాస్తవంగా సరైన వైద్య పరికరాలు లేవు. గతంలో నిధులు కేటాయించినా, కొన్ని కారణాల వలన పూర్తి స్థాయిలో కొనలేకపోయాము. అందుకు సిబ్బంది కొరత, ప్రాసీజర్ లో ఉన్న లాప్సుస్ మొదలైనవి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. వాటన్నింటినీ అధిగమించి ఈసారి బడ్జెట్ లో రూ.6 వందల కోట్లను కేటాయించడం జరిగింది. ఈ 6 వందల కోట్ల రూపాయలతో అన్ని స్థాయిల పరికరాలను కొనడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కొనుగోలు విషయంలో కూడా కొన్ని ఇబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయి. ఇందుకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యుల సలహాలు, సూచనలు తీసుకుని రేటు విషయంలో కాంట్రాక్ట్ సిస్టమ్ తీసుకురావాలని చూస్తున్నాము. కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో ఎల్-1 సిస్టమ్ తో హై ఎండ్ స్టాండర్డ్ ఎక్స్ ప్లెమ్స్ కొనలేకపోతున్నాము. ఈ విషయంలో స్టడీ చేసి రేటు కాంట్రాక్ట్ సిస్టమ్ తీసుకురావాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. వైద్య పరికరాల విషయంలో గతంలో పరికరాలు కొనేవారు కానీ, వాటి మెయింటెనెన్స్ గురించి పట్టించుకునే వారు కాదు. చిన్న చిన్న రిపేర్లు వచ్చినా వాటిని వదిలిపెట్టడం వలన కోట్ల రూపాయలలో నష్టం ఏర్పడే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మెయింటెనెన్స్ కి రూ.20కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అన్ని స్థాయిల్లో ఉన్న ఆసుపత్రుల్లో డయాగ్నోస్టిక్ సిస్టమ్ అనేది సరిగా లేక బీద ప్రజలు టెస్టులకు వెళ్ళినప్పుడు వారు బయటకు రావాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టివారు టెస్టులు చేయించుకునే పరిస్థితి ఉంది. భవిష్యత్తులో ఏ పేషెంటూ టెస్టులకు బయటకు పోయే పరిస్థితి లేకుండా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడానికి ఈ సారి బడ్జెట్ లో రూ.315కోట్లు కేటాయించడం

జరిగింది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల మందుల విషయంలో కొన్ని అసౌకాలు ఉన్నాయి. ఆ మందులు సరిగ్గా లేవని, సరిపడే మందులు ఇవ్వడం లేదని, నాణ్యమైన మందులు ఇవ్వడంలేదని రకరకాల అసౌకాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ అధిగమించి ఏ రోగి మందుల గురించి బయటకు పోకుండా ఆసుపత్రిలోనే మందులు అందించే దిశగా బడ్జెట్ను పెంచడం జరిగింది. గతంలో రూ.114కోట్లు ఉంటే రూ.225కోట్లకు డ్రగ్ బడ్జెట్ను పెంచడం జరిగింది. అందరూ మాట్లాడిన విధంగానే స్టాఫ్ పరిస్థితి కొంత ఇబ్బందిగానే ఉంది. డాక్టర్లు, నర్సులు, పారా మెడికల్ స్టాఫ్ వీరందరికీ సంబంధించి ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు ఏ శాఖలోనూ గతంలో రిక్రూట్మెంట్లు జరగలేదు. బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడే సమయంలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్ని పోస్టులైనా తొందరలోనే భర్తీ చేద్దామని మాట ఇవ్వడం జరిగింది. తొందరలోనే రిక్రూట్మెంట్లు కూడా చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు అజయ్ గారు చెప్పినట్లుగా రిక్రూట్మెంట్ విషయంలో ఏ సిస్టమ్ అవలంబిస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా మెడికల్ రిక్రూట్మెంట్ బోర్డును ఏర్పాటు చేయాలా, జిల్లా స్థాయిలో సెలక్షన్లు చేయాలా ఏ రకంగా చేయాలనే దానిపై డిస్కస్ చేస్తున్నాము. మీ అందరి సలహాల ప్రకారం తప్పకుండా ఒక నిర్ణయం తీసుకుని మొత్తం సిబ్బందిని రిక్రూట్ చేయడం జరుగుతుంది. మిర్యాలగూడ శాసన సభ్యుడు భాస్కర్ రావు గారు మాట్లాడుతూ మా వద్ద వంద పడకల ఆసుపత్రి ఉంది. అందులో ఐసియు లేదని చెప్పడం జరిగింది. నిజమే వంద పడకల ఆసుపత్రిలోనే కాకుండా దురదృష్టవశాత్తు 350, 450 పడకలు ఉన్న జిల్లా ఆసుపత్రిలో కూడా ఇప్పటి వరకు ఐసియులు లేవు. బీదలు ఆ ఆసుపత్రిలకు వెళ్లినప్పుడు ఐసియు సౌకర్యం లేక ప్రైవేటు ఆసుపత్రికో, హైదరాబాదుకో వెళ్లాలని పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే అన్ని జిల్లా ఆసుపత్రిలో, ఏరియా ఆసుపత్రిలో ఐసియులను ఏర్పాటు చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పటికే మహాబూబ్ నగర్, కరీంనగర్ జిల్లా ఆసుపత్రిలోనూ, సిద్దిపేట ఏరియా ఆసుపత్రిలోనూ ఈ ఐసియులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అది ప్రజలకు మంచి సౌకర్యంగా ఉంది.

5.30 | అధ్యక్షా, డయాలిసిస్ సెంటర్స్ కు సంబంధించి ఇప్పుడు **సా.** ఉన్న 12 సెంటర్స్ ను పెంచి రాష్ట్రంలో 40 సెంటర్స్ ను ఏర్పాటు చేసి కిడ్నీ వ్యాధి రోగులకు సహకరించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కాన్సర్ స్క్రీనింగ్ సెంటర్స్ కు సంబంధించి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, జిల్లా లెవెల్లో ఏరికి న్నైన అవగాహన లేక, చికిత్స

చేసుకునే పరిస్థితుల లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. క్యాన్సర్ ను మొదట్లోనే డయాగ్నోస్ చేస్తే పూర్తిగా వందశాతం చికిత్స ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ దిశగా జిల్లా లెవెల్లో క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్ సెంటర్లను కూడా ఏర్పాటు చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వీటిని అమలు చేయడానికి ఎక్కడిక్కడ నిర్ణయాలు తీసుకొని సెంట్రలైజ్డ్ పద్ధతిలో, హాస్పిటల్ నూపరింటెండెంట్ కు అధికారాలు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారు సూచించడం జరిగింది. ఏ ఆసుపత్రిలో చిన్న పని జరగాలన్నా, చిన్న పరికరం కొనాలన్నా, ఆసుపత్రి నుంచి పై స్థాయికి పంపడం, తదుపరి ఆ విషయాలను ప్రభుత్వానికి పంపడానికి డిలే అవడం జరుగుతోంది. అధికారాలు లేనందున ఏ పనిని వారు చేయలేకపోతున్నారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని హాస్పిటల్ నూపరింటెండెంట్ కు అధికారాలు, బాధ్యతలు ఇచ్చి, వారి ద్వారా పని చేయించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఫండ్స్ విషయంలో కూడా అధికారాలు ఇవ్వడం, వీటితోపాటు రూ.55కోట్లతో ప్రత్యేక నిధి కేటాయించడం జరిగింది. దీనిలో హెచ్ ఓ కు రూ.2కోట్లు, జిల్లా ఆసుపత్రి నూపరింటెండెంట్ కి రూ.50లక్షలు, ఏరియా ఆసుపత్రి నూపరింటెండెంట్ కి రూ.25లక్షలు, సిఎస్ ఇ నూపరింటెండెంట్ కు రూ.5లక్షలు, నిధులను ప్రత్యేకంగా కేటాయించడం జరిగింది. ఈ విషయంలో వారికి బాధ్యత పెరుగుతుంది. ఎప్పటికప్పుడు నిర్ణయాలను తీసుకుని పనులను చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. కొత్తగా ఆసుపత్రులను ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటన చేయడం జరిగింది. గత ఎన్నో సంవత్సరాలుగా హైదరాబాదు నగరంలో కేవలం గాంధీ, ఉస్మానియా, ఆసుపత్రులు తప్ప, కొత్త ఆసుపత్రులు రాలేదు. గతంలో ఉన్న జనాభా ప్రకారం ఆసుపత్రులను నిర్మించినందున, ఇప్పుడు పెరిగిన జనాభాకు ఆసుపత్రులు సరిపోక ఒక్కొక్క బెడ్ పై ఇద్దరు, ముగ్గురు ఉండే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని హైదరాబాదు నాలుగు దిక్కులు నాలుగు మల్టీ నూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వాటిని నెదర్లాండ్ వారి సహకారంతో చేపట్టాలనే ఆలోచనతో వారితో చర్చలు జరుగుతున్నాయి. తరువాత వీటిని టేక్ అప్ చేయడం జరుగుతుంది. ఉస్మానియా ఆసుపత్రి హెరిటేజ్ బిల్డింగ్ ను అలాగే ఉంచుతూ, వక్రను ఉన్న ఖాళీ స్థలంలో రెండు టవర్లను నిర్మించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ దిశగా ప్లాన్ తయారవుతున్నాయి. తొందరలోనే శంకుస్థాపన చేసి పనులు మొదలు పెట్టడం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను. వరంగల్ ఎమ్ జిఎమ్, ఆదిలాబాద్ రిమ్స్ టీచింగ్ ఆసుపత్రిలో

పిఎమ్డిస్ ద్వారా బిల్డింగ్ నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. ఖమ్మం, కరీంనగర్, రెండు జిల్లాల్లో రెండు కొత్త బస్ స్టాప్లను కట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఎమ్ఎమ్జీ క్యాన్సర్ ఆసుపత్రికి నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. దానితోపాటు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన నిధుల ద్వారా పరికరాలు కొని, సైవేటు క్యాన్సర్ ఆసుపత్రిలో లేని టెక్నాలజీని ఈ ఆసుపత్రిలో పెట్టి పేద ప్రజలకు అడ్వాన్స్డ్ ఫ్రీటెమ్మింట్ ఇవ్వడానికి అన్ని రకాల చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. నీలోఫర్ ఆసుపత్రిలో న్యూ బ్లాక్లోని కొన్ని నిర్మాణ పనులు చాలా రోజుల నుంచి పెండింగ్లో ఉన్నాయి. కనుక ఆ బిల్డింగ్ను పూర్తి చేసి ఎక్కువ పడకలను అందుబాటులోకి తేవడానికి పని చేస్తున్నాము. గత చాలా సంవత్సరాలుగా కొన్ని రకాల పరిస్థితుల్లో నిమ్న ఆసుపత్రి ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో ఉంది. ఈ మధ్య కాలంలోనే దానిలో కొన్ని మార్పులను తెస్తున్నాము. కార్పొరేట్ రకం వైద్యాన్ని తక్కువ ధరకు అందిస్తున్న ఆసుపత్రి నిమ్న ఆసుపత్రి. ఎమర్జెన్సీ పడకలు 40 ఉన్న వాటిని, 100కు పెంచాము. కొత్త బిల్డింగ్లను రెన్యువల్కు తెచ్చి 500 పడకలు అందుబాటులోనికి తేవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం 16 ఎకరాల స్థలాన్ని నిమ్న ఆసుపత్రికి కేటాయించడం జరిగింది. ఆ స్థలంలో కొత్తగా స్పెషాలిటీ టవర్స్ను కూడా కట్టడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము. స్పెషాలిటీ టవర్స్ ప్రత్యేకంగా కార్డియాక్, లివర్ వ్యాధుల కోసం కట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. బీబీనగర్ నిమ్న ఆసుపత్రి విషయం చాలా రోజులుగా పెండింగ్లో ఉంది, ఈ మధ్య కాలంలో వినియోగంలోకి తీసుకువచ్చి ఓ.పి.వార్డు పెట్టాము. ఆ బిల్డింగ్ మొత్తాన్ని పూర్తి చేసి ఆసుపత్రిని పూర్తి స్థాయిలో మట్టి స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిగా అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతుంది.

అవయవ మార్పిడి విషయంలో, గుండె మార్పిడి సర్జరీకి సైవేటు ఆసుపత్రిలో రూ.35 నుండి 40 లక్షలు అవుతుందనే మాట వాస్తవం. మొదటిసారి గవర్నమెంట్ సెక్టార్లో నిమ్న ఆసుపత్రిలో ఇప్పటికీ రెండు గుండె మార్పిడి శస్త్ర చికిత్సలు చేయడం జరిగింది. ఒక రూపాయి కూడా రోగి నుండి తీసుకోకుండా రెండు గుండె మార్పిడి శస్త్ర చికిత్సలు చేయడం జరిగింది.

(సభలో చప్పట్లు)

గతంలో ఉన్న ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలోని పరిస్థితులు, పరికరాలతో ప్రభుత్వ సహకారంతో అక్కడ ఉన్న డాక్టర్లను ప్రేరేపించి, వారికున్న స్కిల్ను ఉపయోగించి అక్కడ లివర్ ట్రాన్స్ప్లాంట్ సర్జరీలు నలుగురు పేద ప్రజలకు చేయడం జరిగింది. సిఎమ్ రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా రూ.10 లక్షల, 50 వేలు ఇచ్చి ఇప్పటికీ నాలుగు సర్జరీలు చేయడం జరిగింది. దానిలో ఒకటి ఆటో ట్రాన్స్ప్లాంట్ లివర్ సర్జరీ

దేశంలోనే కాదు ఆసియాలోనే మొదటిసారి ఉస్మానియా డాక్టర్లు చేశారు. ఒక వ్యక్తి లివర్ ట్రాన్స్ప్లాంట్లో ఉంటే, ఆ లివర్ను బయటికి తీసి చికిత్స చేసి మరల ఆ వ్యక్తికి అమర్చారు. ఈ రకంగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిల్లో అన్ని రకాల ఇంప్రోవ్మెంట్స్ చేస్తున్నాము.

బోన్మ్యూర్ సర్జరీ కూడా చేస్తున్నాము. అవయవ మార్పిడి చేసుకున్న రోగులకు విలువైన మందులు ఇవ్వవలసి వస్తుంది. వారికోసం బడ్జెట్లో కేటాయింపులు జరిపి, జీవితాంతం ఉచితంగా మందులు అందించడం జరుగుతుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత గతంలో నిర్లక్ష్యం కాబడ్డ అన్ని రంగాల్లో చేయూతనిస్తున్నారు. దానిలో భాగంగా అడిగిన వెంటనే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు మెడికల్ కాలేజీని కేటాయించడం జరిగింది. వచ్చే అకడెమిక్ సంవత్సరం నుంచే అడ్మినిస్ట్రేషన్ మొదలవుతాయని మీ అందరికీ తెలియచేస్తున్నాను. మెడికల్ కాలేజీల్లో విద్యార్థులకు విద్య మాత్రమే కాకుండా మంచి డాక్టర్లు, ఫ్యాకల్టీ ఉంటారు. కనుక కాకుండా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ప్రజలకు వైద్యం అందడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

5.40 | దాని ద్వారా ఇప్పటికే 250 మెడికల్ సీట్స్ పెరిగాయి. అలాగే **సా.** 13 నూపర్ స్పెషాలిటీ సీట్లు పెరిగాయి. 70 పిజి సీట్లకు ఎమ్సిఎ ద్వారా గుర్తింపు వచ్చింది. 10 డెంటల్ సీట్లు కూడా పెరిగాయి. మొదటిసారి ఈ కాలేజీల్లో రీసర్చ్ కొరకు గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఈ సంవత్సరం రూ.12 కోట్లను బడ్జెట్లో కేటాయించడం జరిగింది. కాళోజీ హెల్త్ యూనివర్సిటీకి ఈ మధ్యనే ఎమ్సిఎ నుండి అనుమతి కూడా రావడం జరిగింది. ఈసారి అడ్మినిస్ట్రేషన్స్ అన్ని కూడా కాళోజీ యూనివర్సిటీ నుంచే విద్యార్థులను ఎంపిక చేసే ప్రక్రియ జరుగుతుంది. అందుకు బిల్డింగ్లు కూడా రెడీగా ఉన్నాయి. త్వరలోనే శంకుస్థాపన చేస్తాము. ఆలోండి కొన్నింటిని రిక్రూట్మెంట్ చేసుకోవడం జరిగింది. కొన్ని డెప్యూటీషన్ ద్వారా చేసుకున్నారు. మొత్తం మీద కాళోజీ హెల్త్ యూనివర్సిటీని పూర్తి స్థాయిలో ఈ సంవత్సరం నడిపించడం జరుగుతుంది. అలాగే డెంటల్కు కౌన్సిల్స్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. IMR, MMR గురించి సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. IMR రేటును ఈ 20 నెలల్లో గణనీయంగా తగ్గించారు. మరణాల సంఖ్యను 38 శాతం నుంచి 20 శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. 2016 సంవత్సరాన్ని Year of new born గా ప్రకటించడం జరిగింది. ఈ మరణాల రేటును ఇంకా తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

చిన్న పిల్లలు పుట్టిన వెంటనే వాళ్లలో ఉన్న లోపాలను ముందుగానే గ్రహించి ఆ సమయంలోనే వారికి వైద్యం అందిస్తే వాళ్లు

ఆ లోపం నుంచి బయటపడటానికి అవకాశం ఉంటుంది. భవిష్యత్తులో వాళ్లు రోగాల పాలు కాకుండా, వికలాంగులు కాకుండా వాళ్లను చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ దిశగా బర్త్ డిఫెక్ట్ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యక్రమాన్ని అనౌన్స్ చేసి దాన్ని ప్రాసెస్ చేస్తున్నాము.

పిల్లలకు సంబంధించిన వ్యాక్సినేషన్ విషయానికి వస్తే ఈ మధ్యనే మన రాష్ట్రంలో మిషన్ ఇండ్ర ధనస్సు పేరు మీద పెద్ద ఎత్తున వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము. ఈ మధ్యనే ప్రధానమంత్రి గారు కూడా ప్రశంశించారు. మొత్తం దేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం వ్యాక్సినేషన్లో మొదటి స్థానంలో ఉన్నదని చెప్పారు. స్ట్రెన్చులాను నివారించడానికి కానీ, మలేరియాను నివారించడంలోకానీ, వీటన్నింటికీ పూర్తి స్థాయిలో చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుంది. ఈ మధ్యనే 108 సర్వీసుకు 140 కొత్త వాహనాలను పెట్టడం జరిగింది. దాంట్లో మొదటిసారిగా 30 వాహనాలను లైఫ్ సపోర్ట్ వాహనాలుగా పెట్టాము. అందులో వెంటిలేటర్ సౌకర్యం కూడా ఉంటుంది. కొత్తగా 102 సర్వీసులను మొదలు పెట్టబోతున్నాము. అంటే గర్బిణీ స్త్రీలకు ఫ్రీగా ఆసుపత్రికి తీసుకొని రావడం, డెలివరీ అయిన తర్వాత తల్లి, బిడ్డను ఇద్దరిని కూడా ఇంటి దగ్గర చేర్చడానికి ఈ 102 సర్వీసులను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మార్చురీ అంబులెన్స్ లు బీద ప్రజలకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటున్నాయి. ఎందుకంటే ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రులకి జిల్లాల నుంచి ప్రజలు వస్తుంటారు. వ్యక్తి చనిపోయినప్పుడు వాళ్లకుటుంబ సభ్యుల దగ్గర డబ్బులు లేక అక్కడ నుంచి వాళ్లు ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లలేకపోతున్నారు. ఆ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ అంబులెన్స్ సేవలను త్వరలోనే మొదలుపెడుతున్నాము. చనిపోయిన వారిని వారి ఇంటికి ఈ అంబులెన్స్ ద్వారా ఫ్రీగా తీసుకొని వెళ్లవచ్చును. డ్రాగ్ కంట్రోల్ అథారిటీని పటిష్టపరచి నాణ్యమైన మందులను అందించడానికి కృషి చేస్తున్నాము. అలాగే సౌత్ ఇండియాలోనే మొదటి సారిగా ఏర్పాటు చేసిన క్వాలిటీ కంట్రోల్ ల్యాబ్ మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్నది. మొన్నటివరకు ఇటువంటి ల్యాబ్ కేవలం కలకత్తాలో మాత్రమే ఉండేది. డ్రాగ్స్ ని టెస్ట్ చేయాలంటే మనం కలకత్తాకు పంపి పరిస్థితి ఉండేది. ఈ సౌత్ ఇండియాలోనే మొదటిసారిగా హైదరాబాద్ లో ఈ ల్యాబ్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ రకంగా ఇలాంటి కార్యక్రమాలు చాలా ఉన్నాయి.

అలాగే HMIS ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనిని ఈ మధ్యనే మలక్ షేఖ్ ఆసుపత్రిలో మొదలు పెట్టడం జరిగింది. ఆ సిస్టమ్ ను మొత్తం ఆన్ లైన్ చేసి రెగ్యులర్ గా దానిని మానిటరింగ్ చేయడానికి పని చేస్తున్నాము. వీటిని రాష్ట్రమంతటా ఏర్పాటు చేసి

సి.సి కేమెరాల ద్వారా మనం ఎక్కడ ఉన్నా ఆసుపత్రిని పర్యవేక్షించే విధంగా చేశాము. చివరగా ఆయుష్ విభాగంలో అన్ని రకాల ఆయుర్వేదం, హోమియో, యునాని, నేచర్ క్యూర్ ఈ విభాగాలను పటిష్టపరచడానికి నిధులు కేటాయించడం జరుగుతుంది. ఈ రకంగా గౌరవ సభ్యులందరి సూచనలు తీసుకొని ఇంకా మెరుగైన దిశగా ఈ విధానాన్ని నిర్వహించడాకి పూర్తి స్థాయిలో పని చేస్తామని మీ అందరికీ తెలియజేస్తూ గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం వచ్చిందని అనుకుంటున్నాను. మీరు ఇచ్చిన కల్ మోషన్ ను ఉపసంహరించుకొని ఈ పద్ధతు ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.వద్దారావు (అబ్కూర్ శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యుడు ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్ గారు, స్టేడియం నిర్మాణానికై చేపట్టిన చర్యల గురించి అడిగారు. రాష్ట్రంలో 89 నియోజక వర్గాల్లో స్టేడియంల నిర్మాణానికై నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అలాగే పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు జిల్లా స్థాయి, రాష్ట్ర స్థాయి ఆటల పోటీలలో పాల్గొన్న విద్యార్థులకు టీఎం మరియు డివి ఛార్జీలు ఇవ్వాలని కోరారు. అలాగే రాజీవ్ గాంధీ ఫీల్డ్ అభియాన్ అనే కేంద్ర ప్రభుత్వ స్కీమ్ లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గ్రాంట్లు ఇవ్వాలని కోరడమైనది. జి.వో.ఎం.ఎస్.4 ప్రకారం జిల్లా స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో, జాతీయ స్థాయిలో ఎంపిక చేయబడిన జట్లకు డి.ఎ, టీ.ఎలు చెల్లించడం జరుగుతున్నది. రాజీవ్ గాంధీ ఫీల్డ్ అభియాన్ ద్వారా రూరల్ మరియు ఉమెన్ టోర్నమెంట్స్ కు 2014లో గ్రాంట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం గ్రాంట్లను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. 2015-16లో కూడా తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున నిధులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఉద్యోగాలలో కూడా వారికి 2 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. అలాగే శాసనసభ్యులు క్లిష్టయ్య గారు తెలంగాణలో స్పోర్ట్స్ ను ఎంకరేజ్ చేయడానికి తీసుకున్న చర్యల గురించి అడిగారు. గతంలో కంటే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత నేషనల్, ఇంటర్నేషనల్ మరియు జోనల్ స్థాయిలో టోర్నమెంట్ లో పాల్గొన్న వారికి క్యాంప్ అలవెన్స్ మరియు టీ.ఎ., డి.ఎను పెంచడం జరిగింది. అలాగే శిక్షణ శిబిరాలు పెంచడానికి కూడా ప్రభుత్వం అర్థిక సహాయం చేస్తున్నది. ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక స్టేడియంను నిర్మించడానికి చర్యలు తీసుకుంటుంది. జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉన్న స్టేడియంలకు వకౌలిక సదుపాయాలు కల్పించి ఆటపాటలలో ఆసక్తిని పెంపొందించడం కొరకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

తెలంగాణ తలమానికం లాగా హాకీంపేట స్పోర్ట్స్ స్కూల్ మరియు కరీంనగర్ స్పోర్ట్స్ స్కూల్ ఉన్నాయి. ఇది కాకుండా అదిలాబాద్ లో కూడా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత కొత్తగా ఒక స్పోర్ట్స్ స్కూల్ ఏర్పాటు చేయడం అయినది. ఇప్పటికీ స్పోర్ట్స్ లో ఎవరైతే పాల్గొంటారో వాళ్ళకు, అసోసియేషన్స్ కు దాదాపు రూ.8కోట్లు డబ్బును శ్యాంక్షన్ చేయడం జరిగింది.

5.50 రవీంద్ర కుమార్ గారు తాను ఎమ్.ఎల్.ఎ. గా ఉన్న సా. నియోజకవర్గంలో స్టేడియం నిర్మాణానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారని అడిగారు. ఇప్పటివరకు ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక స్టేడియం నిర్మాణానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. యువతకు ట్రైనింగ్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ కల్పించడానికి సంవత్సరానికి రూ.5 కోట్లు కేటాయించాము. యువతకు జీవనోపాధి కల్పించడానికి ఎస్.ఐ.జి. మరియు డి.పి. ద్వారా ఎంప్లాయిమెంట్ ఇవ్వడానికి ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ.3 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. సున్నం రాజయ్య గారు, మండల పరిధిలో గ్రామ పరిధిలో కబడ్డీ మరియు వాలీబాల్ క్రీడా మైదానాలు ఏర్పాటు చేయమని కోరారు. గ్రామాల పరిధిలో, మండల పరిధిలో కబడ్డీ మరియు వాలీబాల్ ను అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

మహబూబ్ నగర్ ఎమ్.ఎల్.ఎ. శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారికి చెప్పేదేమంటే, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని స్టేడియంలో స్విమ్మింగ్ పూల్ అభివృద్ధి చేయడానికి కలెక్టర్ ఆధీనంలో ఒక కమిటీని నియమించి దాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన నిధులు కేటాయించడం జరుగుతోంది. ప్రతి జిల్లాలో ఇప్పటికే ఒక మినీ స్టేడియం ఉంది. ఉన్న స్టేడియంలను అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

సెట్టిన్ ఉద్యోగులకు జీతభత్యాల విషయంలో ప్రభుత్వ పరంగా న్యాయం చేయాలని ఎమ్.ఐ.ఎమ్. ఎమ్.ఎల్.ఎ. మొయినుద్దీన్ ఖాన్ గారు అడగడం జరిగింది. సెట్టిన్ సంస్థలో 63 మంది వర్మనెంట్ ఉద్యోగులు, 106 మంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు, 104 మంది ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులు విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. వర్మనెంట్ ఉద్యోగుల యొక్క 2015 పి.ఆర్.సి. అమలుకై ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అదేవిధంగా కాంట్రాక్టు మరియు ఔట్ సోర్సింగ్ జీతభత్యాలను ఈ మధ్యనే జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్. 14 ద్వారా పెంచారు. ఆ కొత్త జీతభత్యాలను అమలు చేయడం జరుగుతోంది. చివరగా గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన కట్ మోషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకొని స్పోర్ట్స్ మరియు సర్వీసెస్ కు సంబంధించిన పద్దులను సభ ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహ రెడ్డి గౌరవ సభ్యులు పిండే గారు, బిల్లా స్థాయి స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ మరియు వెల్ ఫేర్ ఫండ్స్ తో చిచ్చుకొండలో ఐ.టి.ఐ. బిల్డింగ్ నిర్మాణాన్ని చేయడం జరిగింది. పరిపాలనా పరమైన అనుమతులు మరియు స్టాఫ్ కు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 20 ఎంప్లాయిమెంట్ ఆఫీస్ లు ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ లను బలోపేతం చేయడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు చేపడుతోంది. ఈ విషయం మీద క్యాబినెట్ లో కూడా చర్చ జరిగింది. ఈ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ ద్వారా ఎవరికీ ఎంప్లాయిమెంట్ దొరకడం లేదు. ఇందులో ఉన్న ఎంప్లాయిస్ ను వేరే ఎక్కడన్నా నియమించాలా, లేదా వీరికి వేరే ఎంప్లాయిమెంట్ రావడానికి ఏమన్నా మార్గం ఆలోచించాలని కూడా చర్చ జరిగింది. త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకొని వీటిని బలోపేతం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ఎన్.ఎమ్.ఆర్. కార్మికులకు పెరుగుతున్న ధరలకు సూచికల ఆధారంగా కలెక్టర్ కార్యదక్షణ ఉప కమీషనర్ కన్విసర్ గా వేతన సవరణ చేయడం జరుగుతోంది. కొనసాగుతున్న ఎన్.ఎమ్.ఆర్. కార్మికులకు ఈ వేతనాలు అమలు చేయడం జరిగింది. గౌరవ ఎమ్.ఎల్.ఎ. గారి సూచన పరిగణనలోకి తీసుకొని వేతనాలు సవరణ చేయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎమ్.ఎల్.ఎ. రవీంద్ర కుమార్ రమావత్ గారు, కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్మిక చట్ట సవరణకు సంబంధించి అడిగారు. రాష్ట్ర కార్మికులకు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య జరుగుతున్న చర్చలలో కార్మికులకు మేలు జరిగే విధంగా చర్చలు ఉండాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం తన వంతు ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఆటో కార్మికులకు, హమాలి కార్మికులకు సంక్షేమ మండళ్లను ఏర్పాటు చేయాలని రవీంద్ర కుమార్ గారు కోరారు. అసంఘటిత కార్మికులకు సంక్షేమ బోర్డు ఏర్పాటు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. ఆటో కార్మికులకు, హమాలి కార్మికులకు ఇతర అసంఘటిత కార్మికులందరికీ ఈ బోర్డు ద్వారా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతాము.

భవన నిర్మాణ కార్మికుల మండలి ద్వారా సంక్షేమ కార్యక్రమం అమలు గురించి ఒక శాతం సెస్ వసూలు చేస్తున్నాము. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత సెప్టెంబర్ 17, 2014 వ సంవత్సరంలో భవన నిర్మాణ కార్మికులకు సంక్షేమ బోర్డును కార్మిక శాఖ మంత్రి ఆధ్వర్యం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ ఒక శాతం సెస్ భవన యజమానుల నుండి వసూలు చేస్తున్నాము.

తెలంగాణ ఏర్పడిన తరువాత ఇప్పటివరకు రూ.235 కోట్లు సెస్సు కింద వసూలు చేయడం జరిగింది. వివిధ సంక్షేమ పథకాల

కింద 37,200 మంది కార్మికులకు 43 కోట్ల 63 లక్షల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరిగింది. భవన నిర్మాణ కార్మికుల పిల్లలకు స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇవ్వడం గురించి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. కనీస వేతనాలు రూ.12,000 మరియు రూ.15,000 ఉండాలని రవీంద్ర కుమార్ రమావత్ గారు కోరుతున్నారు. గత ఐదు సంవత్సరాలు మరియు ఈ రెండు సంవత్సరాలు, మొత్తం ఏడు సంవత్సరాల నుంచి కనీస వేతన సలహా మండలి లేదు. దాని కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత జీ.ఓ. ఎమ్.ఎస్. నెం.10, ఎల్. ఇ.టి. అండ్ ఎఫ్. లేబర్ డిపార్ట్‌మెంట్, తేది 07-11-2014 నాడు కనీస వేతనాల సలహా మండలి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ బోర్డ్ ఇప్పటివరకు 6 మీటింగ్‌లు నిర్వహించింది. ఈ బోర్డ్‌లో అన్ని కార్మిక సంఘాలను బోర్డ్ మెంబర్లుగా చేసి వారి యొక్క సలహాలను తీసుకొన్నారు. ప్రభుత్వానికి కనీస వేతనాల కోసం ఒక రిపోర్ట్ రావడం జరిగింది. ఆ రిపోర్ట్ ద్వారా అతి త్వరలోనే కనీస వేతనాలు ఇంప్లెమెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది.

భవన నిర్మాణ కార్మికులకు వివిధ రకాలుగా ఇచ్చే ఆర్థిక సహాయం గురించి వివరాలు చెప్పమన్నారు. 31-03-1915 నాడు జరిగిన తెలంగాణ బిల్డింగ్ అండ్ అథర్ కన్‌ట్రక్షన్ వర్కర్స్ వెల్ఫేర్ మీటింగ్‌లో భవన నిర్మాణ కార్మికులకు, వివిధ పథకాల కింద చెల్లిస్తున్న ఆర్థిక సహాయం పెంచుతూ ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వాటి వివరాలు, భవన నిర్మాణ కార్మికులకు అనుకోకుండా ప్రమాదం సంభవించినట్లైతే, ప్రస్తుతం ఉన్న రూ.2 లక్షలను రూ.5 లక్షలుగా పెంచడం జరిగింది. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు పని చేసే దగ్గర అనుకోకుండా ప్రమాదం సంభవించి అంగవైకల్యం చెందినట్లైతే అంగవైకల్య స్థాయిని బట్టి రూ.2 లక్షల నుంచి రూ.3 లక్షల వరకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు మ్యారేజ్ గిఫ్ట్ కింద ప్రస్తుతం రూ.5,000 ఉంటే దాన్ని రూ.10,000 చేసి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు వైద్య ఖర్చుల కింద నెలకు రూ. 1500 చొప్పున మూడు నెలలు చెల్లిస్తున్నారు. దానిని రూ.3,000 కు పెంచి మూడు నెలలకు చెల్లించడం జరుగుతుంది.

మహిళా భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ఇచ్చే ప్రసూతి లాభం కింద ప్రభుత్వం ఇస్తున్న రూ.10,000ను రూ.20,000 గా పెంచడం జరిగింది. చనిపోయిన భవన నిర్మాణ కార్మికులకు అంతిమ సంస్కారం కింద ఇచ్చే రూ.10,000 ను రూ.20,000 గా చేయడం జరిగింది. భవన నిర్మాణ కార్మికులు సహజ మరణం చెందినట్లైతే ఇంతకుముందు రూ.30,000 ఉంటే ఇప్పుడు దాన్ని రూ.60,000 గా పెంచడం జరిగింది.

నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, పేపర్ మిల్, వరంగల్ ఇండస్ట్రీ, ఎసి.టి.ఎల్. ఇండస్ట్రీలు మూత పడ్డాయి. వీటి గురించి ఏం చేస్తున్నారని అడిగారు. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ మూత పడలేదు. లే-ఆఫ్ చేయబడింది. ఆ లే-ఆఫ్ ను ఎత్తివేయడానికి లేబర్ కమీషనర్ ద్వారా మీటింగ్‌లు పెట్టి అందులోని ఉద్యోగులను తిరిగి విధులలోకి పంపడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పేపర్ మిల్ కు సంబంధించిన బిర్లా మేనేజ్‌మెంట్ వారు దాన్ని బంద్ చేసి వెళ్లిపోయారు. దానివల్ల చాలా ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. దీని మీద ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వాన జిల్లా మంత్రులందరం కలిసి చాలా మీటింగ్‌లు పెట్టాము. బ్యాంకర్స్ తో మీటింగ్ పెట్టాము. ఇండస్ట్రీ వాళ్లతో మీటింగ్ పెట్టాము. భద్రాచలం ఐ.టి. ఫ్యాక్టరీ వాళ్లు మూడు సార్లు వచ్చి విజిట్ చేశారు. వారు తీసుకుంటామన్నారు. ఆ ఇండస్ట్రీ ఓపెన్ చేస్తే చాలా సబ్సిడీలు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. వారు మళ్ళీ వస్తామని ఇంతవరకు రాలేదు. వేరే మేనేజ్‌మెంట్ వారు ఓపెన్ చేయడానికి వస్తామంటున్నారు. అది చర్చలలో ఉంది. అతి త్వరలో ఆ మిల్ ఓపెన్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే కాగజ్ నగర్ ఊరే ఉండదు. ఇప్పటికే అక్కడ సిల్క్ ఇండస్ట్రీ కూడా మూత పడింది. పేపర్ మిల్ కూడా పోతే కాగజ్ నగర్ పేరే లేకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి ఎట్టి పరిస్థితుల్లో అయినా దాన్ని ఓపెన్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు పట్టుదలతో ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అది బహుశా తొందరలోనే కావచ్చు. వరంగల్ ఇండస్ట్రీ తిరిగి తెరవడం కోసం కూడా చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అది కూడా తొందరలోనే పూర్తవుతుంది.

6.00 | వరంగల్ ఇండస్ట్రీ గురించి చర్చలు జరుగుతున్నాయి, **సా.** త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకుంటాము. ఓసిటిఎల్ కంపెనీకి సంబంధించి రెండు నెలల క్రింద స్ట్రైక్ చేశారు. మేనేజ్‌మెంట్ యూనిట్ ను పిలిపించి మాట్లాడి వారిని లోపలికి పంపడం జరిగింది. అక్కడ ఘర్షణ జరిగి ఒక ఆఫీసర్ మరణించడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ కంపెనీ లాకౌట్ అయింది. దానిని లేబర్ కమీషనర్ ద్వారా లాకౌట్ ఎత్తి వేయడానికి లేబర్ కమీషనర్ తో మీటింగ్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అది కూడా త్వరలోనే జరగవచ్చని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ పద్దుల విషయమై గౌరవ సభ్యులు, ఒకవేళ ఏవైనా కల్ మోషన్స్ ఇచ్చినట్లయితే వాటిని విల్ డ్రా చేసుకోవాలని, 2016-17 సంవత్సరానికి సంబంధించిన లేబర్ డిపార్ట్‌మెంట్ బడ్జెట్ రూ.425,32, 80, 000ను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

** శ్రీ ఎన్. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి అధ్యక్షులు, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే తరువాత తెలంగాణలో 12,300 దేవాలయాలు దేవదాయ శాఖ ఆధీనంలో ఉన్నాయి. దాదాపు 84వేల ఎకరాల భూమి దేవాలయాల క్రింద ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా భక్షిపరులు, దేవాలయాల అభివృద్ధి కోసం చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న దేవాలయాలు అభివృద్ధి చెందాయి కాని తెలంగాణలోని దేవాలయాలు అభివృద్ధి చెందలేదు. ఇప్పుడు ప్రతి ఒక్క శాసనసభ్యుడు దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేయాలని కోరారు. సున్నం రాజయ్యగారు, రవీంద్ర కుమార్ గారు దేవాలయాల అభివృద్ధి గురించి మాట్లాడడం చాలా సంతోషం. నిజంగా భక్తి చాలా పెరిగింది. భక్తి భావన పెరిగింది. దానిలో భాగంగా యాదాద్రిలో రూ.1000కోట్ల ఖర్చుతో తెలంగాణ తిరుపతిలాగా తీర్చి దిద్దాలని కార్యక్రమాలు రూపొందించడం జరిగింది. అదే విధంగా వేముల వాడ రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవాలయాన్ని కూడా దాదాపు రూ.350కోట్లతో అభివృద్ధి చేయాలని చూస్తున్నారు. దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో ఉంది.

భారతదేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మొట్టమొదటిసారిగా రూ.50కోట్లు కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద బడ్జెట్ లో కేటాయించి కొత్త సాంప్రదాయానికి తెరలేపారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి హృదయ పూర్వకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియ చేస్తున్నాను. సిజిఎస్ రూ.50కోట్లతో అభివృద్ధి చేయడానికి ఎంతో అవకాశం ఉంది. దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కోసం చాలామంది గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్నారు. వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని తెలియ చేస్తున్నాను. గోదావరి పుష్కరాలు ఐదు జిల్లాల్లో నిర్వహించుకోవడం జరిగింది. ఆగస్టులో కృష్ణా పుష్కరాల కోసం రూ.825.16 కోట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్ అండ్ బి, ఇరిగేషన్ కు, ఘాట్సు నిర్మాణం కోసం పంచాయతీరాజ్ కు ఇతర సదుపాయాల కోసం నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ పనులు సకాలంలో పూర్తి చేయాలని జిల్లా కలెక్టర్లతో మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసి సకాలంలో పూర్తి చేయాలని నూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. అతి త్వరలో మరల రెవ్యూ పెట్టి తదనుగుణంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. ఆగస్టు 12 నుండి పుష్కరాలు జరుగుతాయి. కాబట్టి జూలై లోపల ఈ పనులన్నీ పూర్తి చేసే క్రమంలో ఆయా కార్యక్రమాలు ఉంటాయి.

ముఖ్యంగా గౌరవ సభ్యులు వెంకట వీరయ్యగారు భద్రాచలంకు టిటిడి నుండి రూ.4.5కోట్లు కేటాయించారు. వారు స్థలం

చూపించమంటున్నారు. తప్పకుండా దానికోసం త్వరలో స్థలం ఇవ్వాలని చూస్తున్నాము. మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అక్కడ స్థలం కూడా ఉంది. రూ.4.5 కోట్లతో నూరు గదుల నిర్మాణం చేయడానికి చౌత్రికి డబ్బు ఇస్తామన్నారు. కాబట్టి తప్పకుండా దానిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని తెలియ చేస్తున్నాను.

సున్నం రాజయ్యగారు భద్రాచలం అభివృద్ధి గురించి అడిగారు. శ్రీరామ నవమికి ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళినప్పుడు దాని పైన రెవ్యూ చేసి భద్రాచలం దేవాలయం కూడా ఇంకా అభివృద్ధి చెందేలా చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇంకా భవిష్యత్తులో అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుందని తెలియ చేస్తున్నాను. విఠల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బాసర దేవాలయం గురించి చెప్పారు. భారతదేశంలో జ్ఞాన సరస్వతి దేవాలయాలు రెండే ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి బాసరలో ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. జిల్లా పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు బాసర దేవాలయాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి, బెల్లంపల్లిలో రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవాలయం అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. మిర్యాలగూడం ఎమ్.ఎల్.ఎ భాస్కరరావుగారు కృష్ణా పుష్కరాల గురించి రెవ్యూ పెట్టమన్నారు. రెవ్యూలు ఉంటాయని తెలియ చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చేటువంటి కట్ మోషన్ లను ఉపసంహరించుకొని దేవదాయ శాఖ పద్దులను ఆమోదించాలని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జోగు రామన్న (అటవీ మరియు పర్యావరణ శాఖ మంత్రి): గౌరవసభ్యులు ఫారెస్ట్ అండ్ ఎన్విరాన్మెంట్ శాఖకు సంబంధించి కొన్ని ప్రశ్నలు వేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిష్టాత్మకంగా తెలంగాణ హరిత హారం పథకాన్ని తీసుకున్నారు. 230 కోట్ల మొక్కలను మూడు సంవత్సరాలలో నాటాలని చూస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి 24 శాతం ఉన్న అడవిని 33 శాతానికి పెంచాలని ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుంది. గత సంవత్సరం ప్రకృతి సహకరించకపోవడం వల్ల 40 కోట్ల మొక్కలను రాష్ట్రంలో నాటాలని లార్గెట్ పెట్టుకున్నాము. వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల 15.86 కోట్ల మొక్కలను నాటుకోవడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు గతంలో 60, 70 శాతం నాటిన మొక్కలను రక్షించుకున్నామని తెలియ చేస్తున్నాను. కొంతమంది సభ్యులు అటవీ స్టాగ్గు ఉన్నారని అన్నారు. వాళ్ల వల్ల అడవులు నాశనం అయ్యాయని, బెయిలబుల్ సెక్షన్సును నాన్ బెయిలబుల్ సెక్షన్సుగా మార్చడం జరిగింది. వారి మీద పిడి యాక్టు తీసుకురావడం జరిగింది. గతంలో పిడి యాక్టు ఉన్నా ఎవరూ ఉపయోగించ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న హరితహారం

** An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ద్వారా అడుగులను రక్షించాలని చూస్తున్నాము. కొంతమంది పభ్యులు కోతుల విషయం మా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది.

6.10 దానితోబాటు అడవి వందులు పంటకు నష్టాన్ని **సా.** కలిగిస్తున్నాయని చెప్పారు. కోతులను పట్టించడానికి అన్ని జిల్లాలకు కలిపి యాభై లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక్కొక్కో తిని పట్టించడానికి రెండు వందల రూపాయలీవ్వమని చెప్పాము. రైతుల పంటను నాశనం చేస్తున్న అడవి వందులను చంపడానికి ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేశామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు కలెక్టర్లకు, ఎస్.పి, మిగతా జిల్లా అధికారులకు పోడు భూముల గురించి స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. జూన్, 2, 2014 తరువాత వాటిని ఎంక్రోచ్మెంట్ చేసిన వారిపై కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని జిల్లాలలో అధికారులను పిలిపించి, వారితో చర్చించి పోడు భూముల్లో వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న వారి సమస్యను పరిష్కరించడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకొస్తే, పోడు భూముల్లో వ్యవసాయం చేసుకునే రైతులు ఎక్కడా ఇబ్బంది పడకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. గ్రీనరీ ఉంటేనే ప్రజలు సుఖంగా, సుభిక్షంగా ఉంటుందని చెప్పారు. పర్యావరణం, ఫారెస్ట్, సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీకి సంబంధించి సభ్యులు చెప్పిన సమస్యలన్నీ నోట్ చేసుకున్నాము. ఇతర అంశాలుంటే, వాటిని మా దృష్టికి తీసుకొస్తే, వాటిని కూడా పరిష్కరిస్తామని తెలియజేస్తూ గౌరవ సభ్యులిచ్చిన కట్మోషన్స్ ను విత్ డ్రా చేసుకొని పద్దులను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు (పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, ఇండస్ట్రీస్ కి సంబంధించిన పద్దులపై శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు, ప్రభాకర్ గారు, రామ్మోహన్ రెడ్డి గారు, పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు, సున్నం రాజయ్య గారు, భాస్కర్ రావు గారు వివిధ అంశాలను ప్రస్తావించడం జరిగింది. చాలా మంది సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. పరిశ్రమలకు ఎంత భూమినిచ్చారని అడిగారు. 2014 జూన్ నుండి ఇప్పటిదాకా 260 యూనిట్లకు సంబంధించి సుమారు 290 ఎకరాల భూమిని కేటాయించడం జరిగింది. ఏపిఐఐసి ఉన్నప్పటి నుండి సుమారు లక్ష ఎకరాలకు పైగా భూమిని పరిశ్రమలకు ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్ని పరిశ్రమలు ఏర్పాటు కాలేదు, భూములు అన్యక్రంతమయ్యాయని చెప్పారు. వాటిని ఇతర అవసరాలకు వాడుకునే పద్ధతి జరుగుతుంది, దీనిపై ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారని కూడా అడిగారు. 474 ఎకరాలకు గాను 204

యూనిట్లకి షోకాస్ నోటీసులివ్వడం జరిగింది. 440 ఎకరాలను ఇప్పటికే స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. ఇతర యూనిట్లకు సంబంధించి వివిధ కోర్టుల్లో కేసులున్నాయి. వీటిపై నిత్యం సమీక్ష చేసి ప్రభుత్వ భూమి అన్యక్రంతం కాకుండా ఏ పర్సన్ కి ఆ భూములను ఇవ్వడం జరిగిందో దానికే వినియోగించుకునే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నాము. అదే విధంగా ఇతర సంస్థల గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. చీఫ్ సెక్రటరీ గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఇందు టెక్ జోన్ అనే కంపెనీకి నోటీసు సర్వీ చేయడం జరిగింది. వీటిపైన చర్యలు తీసుకునే కార్యక్రమాలు చేస్తాము. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ ఇండస్ట్రీకి సంబంధించి రూరల్ ఏరియాస్ లో పరిశ్రమలు రావాలని కోరడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వ భూముల్లో గతంలో సుమారు లక్షా నలభై వేల ఎకరాల భూమిని మండలాలలో ఉన్నట్లు ఐడెంటిఫై చేసి, ఆ భూమికి సంబంధించిన వివరాలను, పరిశ్రమల కోసం ఉపయోగిస్తామని, పూర్తివివరాలను ఆన్లైన్ లో పెట్టడం జరిగింది. పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఎవరు ముందుకు వచ్చినా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మండలాలలో పరిశ్రమలు రావాలని వివిధ చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. మార్కెటింగ్ కి సంబంధించి కూడా మాట్లాడారు. వేలాది మంది హ్యాండ్ క్రాఫ్ట్ కి సంబంధించిన వృత్తి పైన ఆధారపడి ఉన్నారు. హ్యాండ్ క్రాఫ్ట్ కి సంబంధించి ఆన్లైన్ ద్వారా మార్కెటింగ్ చేసి కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. అట్లాగే హ్యాండ్ లూమ్స్ కి కూడా ఆన్లైన్ లో మార్కెటింగ్ చేసి సౌకర్యం కల్పిస్తున్నాము. వివిధ రకాలుగా స్కిల్స్ డెవలప్ చేస్తే కనుక మార్కెటింగ్ సౌకర్యం తప్పక కల్పిస్తాము. అదే విధంగా నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. గతంలో 12 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కెపాసిటీతో చెరుకు ఉత్పత్తి అయ్యేది. దాని కెపాసిటీ ఇప్పుడు లక్షా అయిదు వేల మెట్రిక్ టన్నులకు పడిపోయింది. అది వయబుల్ కాని పరిస్థితికి వచ్చింది. ఆ విషయమై పరిశీలనలో ఉంది. దీనిపైన సరైన చర్యలు తీసుకునే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. అదే విధంగా ప్రభాకర్ గారు మాట్లాడుతూ, స్మోల్ స్కేల్ మరియు మీడియం స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కి సబ్సిడీలివ్వాలని, లోన్స్ ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది. టీఎస్ సైమ్ ద్వారా వివిధ రకాలుగా సబ్సిడీలు ఇస్తున్నాము. పవర్ సబ్సిడీ కూడా ఇస్తున్నాము. ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు సంబంధించి నలభై శాతం వరకూ సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. మహిళలకు కూడా సబ్సిడీలిస్తున్నాము. ట్రైబల్స్ కు షెడ్యూల్ ఏరియాలో నలభై అయిదు శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. వివిధ రకాల సెంటర్స్ ను వీల్చెన్స్ చోట్ల వీల్చెన్స్ ఎక్కువ ఏర్పాటు చేసి, మీడియం అండ్ స్మోల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ ను ఆదుకునే

ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. టెక్స్టైల్ ప్రోడక్ట్స్ గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. భారతదేశంలోనే ఒక గొప్ప టెక్స్టైల్ పార్కును వరంగల్లో ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. 2500 ఎకరాల భూమిని ప్రాక్యూర్ చేసి మోడల్ సెంటర్ను ఏర్పాటు చేసి కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. అట్లాగే ప్రతి జిల్లాలో స్కిల్ డెవలప్ మెంట్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేసి కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు రామ్మోహన్ రెడ్డి గారు మక్తల్లో సెజ్ను ఏర్పాటు చెయ్యాలని కోరడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ను ఐడెంటిఫై చెయ్యడం జరిగింది. పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఎవరు ముందుకు వస్తే, వారిని ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఏమాత్రం అవకాశాలున్నా పరిశీలించే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు బయ్యారం స్టీల్ ప్లాంట్ గురించి ప్రస్తావించారు. రాష్ట్ర విభజన సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రీఆర్గనైజేషన్ బిల్లులో పాండుపరచడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా కేంద్ర మంత్రి గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. వారు, సమాచారం కోరడం జరిగింది. రిపోర్ట్ కోసం వెయిట్ చేస్తున్నాము. ఆ రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా కాకపోతే ప్రభుత్వమే వాటిని చేపట్టే కార్యక్రమాలు చేస్తుంది.

6.20 అట్లాగే సభ్యులు సున్నం రాజయ్య గారు ప్రస్తావించిన

సా. అంశాల గురించి తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము. సభ్యులు భాస్కర్ రావు గారు మాట్లాడుతూ మిర్యాలగూడలోని ఆటోనగర్లో 34 ఎకరాల భూమి ఉన్నది, వారు ప్లాట్ల గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి 2009లో భూసేకరణ జరిగింది. అప్రోచ్ రోడ్లు మరియు ఇతర సమస్యల కారణంగా అవి అలాట్ మెంటు చేయబడలేదు. ఇప్పుడు ఆ ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ చేయబడింది కాబట్టి ప్లాట్ల అలాట్ మెంటు కూడా ప్రారంభమవుతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రపంచానికే ఆదర్శంగా ఉండేటటువంటి టిఎస్ఐపాస్ తీసుకొచ్చి పెట్టుబడులను ఆకర్షించి నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చే ప్రయత్నం చేస్తూ రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని పెంచి బంగారు తెలంగాణగా తీర్చిదిద్దాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇటువంటి సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు ప్రవేశపెట్టిన కల్మోషన్స్ను విత్ డ్రా చేసుకోవాలని విజ్ఞప్తిచేస్తూ (అనుబంధం - 4) డిమాండ్లను ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల): అధ్యక్షా, ఈరోజు విద్యకు సంబంధించిన బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఆమోదం పొందబోతూ మన విద్యా విధానంపై చర్చ 30వ తేదీన చేయబోతున్నాం. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లేమో రేపు ఆమోదించబోతున్నాం. ఇది ఏ విధంగా బడ్జెట్

కేటాయింపులకు దోహదపడుతుందో నాకైతే తెలియడం లేదు. ముఖ్యంగా నేను ఎందుకు ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తుతున్నానంటే మానవ వనరుల కల్పనకు సంబంధించి విద్యా సౌకర్యాల కల్పనలో దీనికి ధనిక, నిరుపేద అనే తారతమ్యం లేకుండా చూడాలనే భావనతో అందరికీ విద్యావకాశాలు మెరుగైన రీతిలో కల్పించాలని, ఆంగ్ల మాధ్యమంలో ఉచిత విద్యా భోదన కల్పించడం టీఆర్ఎస్ పార్టీ ప్రథమ ప్రాధాన్యతగా ఎన్నికల ప్రణాళికలో పేర్కొనడం జరిగింది.

టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రెండు విద్యా సంవత్సరాలు గడిచిపోయి మూడవ విద్యా సంవత్సరం కూడా రాబోతున్నది. ఇప్పటివరకు విద్యా విధానం పట్ల ప్రభుత్వానికి స్పష్టత లేదు. దానికి తోడు ఆశ్చర్యకరమేమిటంటే ఏ రాజ్యాంగ నిబంధనలకు అనుగుణంగా తమ పదవీ బాధ్యత కర్తవ్య నిర్వహణ చేయడం జరుగుతున్నదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాజ్యాంగాన్ని ఆసరా చేసుకొని ప్రమాణం చేయడం జరిగింది. అటువంటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు యూపీఏ ప్రభుత్వం పోతూ పోతూ ఒక దిక్కుమాలిన విద్యా హక్కు చట్టాన్ని పట్టుకొచ్చిందని అంటున్నారు. నిరుపేద వర్గాలు, దళితులు, బలహీన వర్గాలు, అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలు విద్యా భోధనలో ఇతర వర్గాలతో సమానమైన హక్కును కల్పించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం సుద్దీర్ఘంగా చర్చించి పార్లమెంటులో చట్టం తెచ్చింది. ఈనాటి మన ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఆనాడు పార్లమెంటు సభ్యులు. ఇది కేవలం పార్లమెంటు ఆమోదం పొందడమే కాదు దేశంలోనే అత్యున్నతమైన న్యాయస్థానం సుప్రీం కోర్టు కూడా అప్రోచ్ చేయడం జరిగింది. అటువంటి విద్యా హక్కు చట్టం అమలుకు సంబంధించి నిరుపేద వర్గాలకు విద్యా సౌకర్యం కల్పనలో ఈ ప్రభుత్వ విధానం ఏ విధంగా ఉన్నదని అడుగుతున్నాను? దయచేసి గౌరవ మంత్రి గారు దీనిపై క్లారిటీ ఇవ్వాలి.

వైద్య శాఖకు సంబంధించి గౌరవ మంత్రివర్యులు మొదటి సంవత్సరం బడ్జెట్ సమావేశాల్లో ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. ఈ బడ్జెటు చూస్తే సైదరాబాదు నగరానికి నాలుగువైపులా సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను ఏర్పాటుచేసి ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యాలను అందుబాటులోకి తేవడం జరుగుతుంది అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి రెండు సంవత్సరాలైనా ఏ జిల్లా కేంద్రంలోనైనా సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిని సౌకర్యం మెరుగుపర్చే విధంగా ఆసుపత్రులను అప్గ్రేడ్ చేశారా? నిమ్మి ఎక్స్ ప్రెస్ బీబీనగర్, నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలో ఆనాడు భవన నిర్మాణం చేస్తే ఈ ప్రభుత్వం కేవలం ఓ.పి సేవలను ఆరంభించి మేం సేవలను ఆరంభించామని

పట్టిక (బడ్జెటు) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలపై - చర్చ

అంటే ఏ సూపర్ స్పెషాలిటీ స్థాయిలో వైద్య సదుపాయాలను కల్పిస్తామని చెప్పారు. (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు స్పీచ్ మాదిరిగా చెబుతున్నారు. ఒక్క నిమిషంలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలోని బీబీనగర్ లో ఎప్పుడు సూపర్ స్పెషాలిటీ స్థాయిలో సౌకర్యాలను ఆరంభించబోతున్నారు? అట్లాగే 108లను జీవీకే ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్నారు. నిధులేమో ప్రభుత్వం కేటాయిస్తుంది. నిర్వహణనేమో జీవీకేది. దీనిపై ఆంధ్రుల పెత్తనం దేనికి? ఆనాడు ఏ ఆంధ్రవాళ్ళ పెత్తనం వద్దని తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని చేపడితే ఇవాళ అదే జీవీకే ఆధ్వర్యంలో మన నిధులతో అంటే సొమ్ము ఒకరిది, సోకు ఒకరిది అనే విధంగా చేస్తున్నారు.

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది).

శ్రీ ఏ. రేవంత్ రెడ్డి (కొడంగల్): అధ్యక్షా, ప్రధానంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న యువతను మనం వాళ్ళకు సాంకేతికంగా శిక్షణనిచ్చి వారిని వృత్తి వైపునాలో నిష్ణాతులను చేస్తే వాళ్ళ జీవన ఉపాధిని వాళ్ళు సొంతంగా చేసుకుంటారు. గత ప్రభుత్వం ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక ఐటీఐ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలని విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఈ విధానపరమైన నిర్ణయాన్ని ఇప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్నదా? ఒకవేళ చేస్తే ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక ఐటీఐ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తుందా? నా నియోజకవర్గంలో ఆ పథకంలో భాగంగానే ఐటీఐ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తామంటే పదికరాల భూమిని కూడా కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి వాటిని ఎప్పటిలోగా ఏర్పాటు చేస్తారనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి?

టీఆర్ఎస్ పార్టీ మేనిఫెస్టోలో పెట్టిపట్లుగా ప్రతి నియోజకవర్గానికి వంద పడకల ఆస్పత్రిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. అయితే నా నియోజకవర్గానికి మంత్రిగారు యాభై పడకల ఆస్పత్రిని మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి టీఆర్ఎస్ పార్టీ మేనిఫెస్టోలో పెట్టిపట్లుగా ప్రతి నియోజకవర్గానికి వంద పడకల ఆస్పత్రిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పినట్లుగా వంద పడకల ఆస్పత్రిని ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు ఉంటే ఈరోజు 24 గంటలు నిర్వహించడానికి అవకాశం ఉండదు.

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది).

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు ఇప్పటికే రెండు అంశాల గురించి మాట్లాడారు.

శ్రీ ఏ. రేవంత్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, వంద పడకల ఆస్పత్రి ఎందుకు కంపౌనరీ అంటున్నానంటే ఏరియా ఆస్పత్రి ఉంటేనే 24 గంటలు వైద్య సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయి. కాబట్టి నా నియోజకవర్గంలో వంద పడకల ఆస్పత్రిని ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఉర్దూ మీడియం కళాశాలలకు సంబంధించి ఈ మధ్యనే 80 కళాశాలలను ఏర్పాటు చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. నా నియోజకవర్గంలో చాలామంది మైనారిటీలు ఉన్నారు. నా కొడంగల్ నియోజకవర్గంలో కూడా ఉర్దూ మైనారిటీ కళాశాలను ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేయాలి. (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది).

శ్రీ చింతల రాంచంద్రారెడ్డి: అధ్యక్షా, విద్యాశాఖామాత్యులు విద్యావిధానంలో ఉన్న లోపాలను వారే స్వయంగా ఒప్పుకున్నారు. 20వ తేదీన విద్యపై చర్చ జరగాలని చెప్పారు, మేం కూడా దానిని మా పార్టీ తరపున స్వాగతిస్తున్నాము. ఎవరైతే భార్యభర్తలు టీచర్లుగా వేరే వేరే జిల్లాలలో పనిచేస్తున్నారో వీరి గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని వారి ఛాంబర్ కి వెళ్లి అడిగాము. నడరు విషయం గురించి ఈటెల రాజేందర్ గారికి చెప్పడం జరిగింది. బార్యభర్తలను వెంటనే ఒకే దగ్గరికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినట్లైతే వారి కుటుంబాలను ఆదుకున్నవారమవుతామని, ఒకమంచి సంప్రదాయాన్ని బంగారు తెలంగాణలో నెలకొల్పిన వారమవుతామని తెలియజేస్తున్నాను.

అదే రకంగా వైద్య శాఖామాత్యులు మాట్లాడుతూ నా నియోజకవర్గమైన ఖైరతాబాదులో బ్రహ్మాండమైన ఆస్పత్రి నిర్మాణం జరిగింది. దాంట్లో అన్ని రకాల ఎక్స్ ప్లెంట్లు అంటే రేడియాలజీ, రకరకాల డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్ మెంబరీని వాటికి ఇప్పించి దానిని ప్రారంభోత్సవం చేస్తే ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

6.30 సేను మాట్లాడే సందర్భంలో హెల్త్ మినిస్టర్ గారికి ఒక విజ్ఞప్తి **సా.** చేశాను. నిజయోక వర్గాల్లో 100 పడకల ఆసుపత్రులను నిర్మించాలనే నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. కానీ, గత ప్రభుత్వ హయాంలోనేమా నియోజకవర్గంలో 100 పడకల ఆసుపత్రి నిర్మాణం జరిగింది. కానీ, పోస్టుల మంజూరు లేవు. కావున, అక్కడ గిరిజనులు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కావున, ఆసుపత్రి విషయమై ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. 104 లో పనిచేసే సిబ్బందికి గత నాలుగైదు నెలలుగా జీతాలు లేవు. మీరు చెప్పి బడ్జెట్ మాత్రం కోట్ల రూపాయల్లో ఉంది. వాళ్లు మాత్రం జీతాలు రాక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మాది ఆడ శిశువుల అమ్మకాలు జరిగే ప్రాంతం. ప్రతి జిల్లాకు ఒక మహిళా కళాశాలను ఇస్తామన్నారు. కావున, ఆ మహిళ

కళాశాలను మా దేవర కొండకు మంజూరు చేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేస్తున్న భార్య, భర్తలు వేరు వేరు ప్రాంతాల్లో పనిచేస్తున్నారని, వారిని ఒక చోటకు తెచ్చే ప్రయత్నం చేయమని పెద్దలు చింతల రామ చంద్రా రెడ్డి కోరారు. జనరల్ ట్రాన్స్ఫర్లలో భాగంగా భార్య, భర్తలను ఒక దగ్గరికి తెచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని, మొన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారికి చెప్పినట్లుగా తెలిసింది. దానికి సంబంధించిన విధివిధానాలు రాలేదు. ఆ జి.ఓ విడుదల కాలేదు. ఆ జి.ఓ. విడుదలైన తరువాత మీరు చెప్పిన విషయాన్ని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. పరీక్షల సమయంలో కాకుండా, వేసవి సెలవుల సమయంలో గ్లోబలైజ్డ్ ఆధారంగా ట్రాన్స్ఫర్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మా కొండంగల్ నియోజకవర్గంలో మైనారిటీ విద్యార్థులు ఎక్కువమంది ఉన్నందున మాకు కూడా ఒక మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని గౌరవ సభ్యులు రేపంత్ రెడ్డి గారు మనవి చేశారు. ఈ సంవత్సరం 70 మైనారిటీ గురుకులాలను ప్రారంభించబోతున్నాము. వాటి కోసం లోకేషన్స్ కూడా ఐడింటిఫై చేశాము. వచ్చే సంవత్సరం వీటికి అడిషనల్ గా మరో 60 మైనారిటీ గురుకులాలను ప్రారంభించబోతున్నాము. దానిలోమీది తప్పకుండా, కన్సిడర్ చేస్తామని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ఉమెన్ డిగ్రీ కళాశాలను దేవరకొండ నియోజకవర్గానికి కాలాని గౌరవ సభ్యులు రవీంద్ర కుమార్ గారు కోరారు. ఈ సంవత్సరం కొత్తగా, జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాలను ఇవ్వకుండా, ఉన్న కళాశాలలను స్టబిలైజ్ చేసుకొని, పటిష్టపరచాలనే ఆలోచన ఉన్నది. గౌరవ సభ్యులు కోరిన విషయాన్ని అవకాశం ఉంటే పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. 30వ తేదీనేమో చర్చను పెడుతున్నారు, ఈ రోజేమో పద్దుని ఆమోదించ మంటున్నారని, పద్దుని ఆమోదించిన తరువాత చర్చ పెడితే ఏం బాగుంటుందని పెద్దలు జీవన్ రెడ్డి గారు అన్నారు. మొన్న బీఏసి లో చర్చ జరిగిన సందర్భంలో భట్టి విక్రమార్క గారు, చిన్నారెడ్డిగార్లు ఈ విధానానికి అంగీకారు తెలిపారు. ప్రస్తుతం ఉన్న విద్యా విధానంలో ఏ రకమైన ఇంటర్వెన్షన్స్ అవసరం, ఏరకమైన మార్పులు అవసరమనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకురావడమే దీనియొక్క ఆలోచన. జూనియర్, డిగ్రీ, పాలిటెక్నిక్ లో కళాశాలల్లో వాస్తవంగా ఏమి జరిగింది, ఈ రకమైన వేక్స్ నిలు ఎందుకు వచ్చాయి, గతంలో ఏరకంగా జరిగిందనే విషయాన్ని చెప్పిన సందర్భంలో మీరు సభలో లేరు. కళాశాలకు అనుమతిచ్చారు కానీ, స్టాఫ్, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కి అనుమతి ఇవ్వనందున ఈ పరిస్థితులు

ఉత్పన్నం అయ్యాయని చెప్పాను. 2008వ సంవత్సరంలో ఫీజు రియింబర్స్ మెంట్ ని ప్రవేశపెట్టారు. దీని వల్ల సైవేట్ రంగంలో విద్యాసంస్థలు పుట్టగొడుగుల్లా ఎదిగి రావడం వల్ల ప్రమాణాలు వడిపోయాయని చెప్పాను. ఇవ్వన్నీ సమస్యలపై వివరంగా 30వ తేదీ నాడు చర్చించుకొని మీ అందరి సలహాలు, సూచనలు తీసుకొని, పాలసీని తయారు చేసుకొని, తెలంగాణలో మంచి విద్యావిధానాన్ని తీసుకురావాలనేదే, ప్రభుత్వ ఆలోచన అని తెలియజేస్తున్నాను.

మీరు విద్యాహక్కు చట్టం గురించి ప్రత్యేకంగా మాట్లాడారు. “విద్యా హక్కు చట్టం” 2010వ సంవత్సరంలో వచ్చినప్పటికీ చాలా రాష్ట్రాలు దీనిని అవలంబించడం లేదు. గత సంవత్సరం 22 లక్షల మంది విద్యార్థులని “విద్యా హక్కు చట్టం” క్రింద సైవేట్ పాఠశాలలో చేర్చించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం లక్ష్యం పెట్టగా కేవలం 3.5 లక్షల మందిని మాత్రమే ఆయా రాష్ట్రాలు చేర్చించడం జరిగింది. వాళ్లు పెట్టుకున్న టార్గెట్ లో 10-15 శాతానికి కూడా చేరుకోలేకపోయారు. చాలా రాష్ట్రాల్లో విద్యా హక్కు చట్టం సమీక్ష చేయాల్సి ఉంది. విద్యాహక్కు చట్టం ద్వారా ప్రభుత్వ పాఠశాలల వ్యవస్థ దెబ్బతింటుందని, చాలా రాష్ట్రాలు ఇప్పటికే కేంద్రానికి లేఖలు వ్రాయడం జరిగింది. ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం కూడా, దానిని పునః సమీక్షించే ఆలోచనలో ఉన్నది. కావున, దానిని అమలు చేయడం లేదని మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు లేవెత్తిన ప్రశ్నలన్నింటికీ, నేను సమాధానం చెప్పాను. కల్మోషన్స్ ని ఇచ్చిన గౌరవ సభ్యులందరూ, తమ కల్మోషన్స్ ని విత్ డ్రా చేసుకొని పద్దుని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. లక్ష్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డి గారు, బీబీనగర్ నిమ్న ఆసుపత్రి గురించి అడిగారు. బిల్డింగ్ కాంట్రాక్టర్ డిలే చేయడం వల్ల కొంత ఆలస్యం జరిగింది. ఆసుపత్రి నిర్మాణం ప్రారంభించి ఏడు సంవత్సరాల అవుతోంది. గత ఐదు సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారే అధికారంలో ఉన్నారు. ప్రస్తుతం కాంట్రాక్టర్ తో మాట్లాడి సమస్యలను సాల్వ్ చేస్తున్నాము. ఓ.పి సేవలు ప్రారంభించడం జరిగింది. ఐపి సేవలు తొందర్లోనే కూడా ప్రారంభిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లా ఆసుపత్రులను సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులుగా తప్పకుండా చేస్తాము. దానిలో భాగంగా ఐసీయూలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. జీవన్ రెడ్డి గారు మీ కరీంనగర్ ఆసుపత్రిలో మొన్ననే ఏర్పాటు చేసిన ఐసీయూ విభాగాన్ని మీరు ఒకసారి చూసి రండి. చూసిన తరువాత మీకే అర్థం అవుతుంది.

(గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డి గారి నుంచి అంతరాయం)

మొన్ననే ఆ ఆసుపత్రిలో ఐసీయూ విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఒకసారి దానిని చూసినట్లైతే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో ఉన్నారా, ప్రైవేట్ ఆసుపత్రిలో ఉన్నారా అనే విషయం మీకే అర్థం అవుతుంది. జివికే 108 గురించి మాట్లాడారు. ఈ కాంట్రాక్టుని కూడా మేము ఇవ్వలేదు. మీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే ఇచ్చింది. ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ వరకు కాంట్రాక్ట్ గడువు ఉన్నది. ఆ తరువాత ఓపెన్ బిందర్ ని ఏర్పాటు చేసి ఎవరికి వస్తే వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు రాంచంద్రా రెడ్డి గారు అడిగినట్లుగా, మీ ఖైరతాబాద్ ఆసుపత్రికి పూర్తి స్థాయిలో ఎక్స్ ప్లెంట్ ని అందించడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు రవీంద్ర కుమార్ గారు చెప్పినట్లుగా, మీ వందపడకల ఆసుపత్రి నిర్మాణం పూర్తైంది. కావున, స్టాఫ్ రిక్రూట్ మెంట్ తరువాత మీకు స్టాఫ్ ని, ఎక్స్ ప్లెంట్ ని కూడా కేటాయించడం జరుగుతుంది. రేవంత్ రెడ్డి గారు మ్యానిఫెస్టోలో ఉన్న అంశాన్ని చెప్పడం జరిగింది. ప్రతి నియోజకవర్గానికి, 100 పడకల ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేయడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ దిశగా కొన్ని చేశాము. రేవంత్ రెడ్డి గారి నియోజకవర్గానికి కూడా 100 పడకల ఆసుపత్రిని శ్యాంక్షన్ చేశాము. కొడంగల్ నియోజకవర్గం ఒక చిన్న సెంటర్, ఒక ప్రక్కకు ఉంటుంది. వారి నియోజకవర్గంలో కోజ్జి పెద్ద సెంటర్, ఆ ప్రాంత ప్రజల డిమాండ్ ని బట్టి, కొడంగల్, కోజ్జిలో రెండు 50 పడకల ఆసుపత్రులను శ్యాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. కొడంగల్ లో 30 బెడ్స్ హాస్పిటల్ ని 50 పడకల హాస్పిటల్ గా, కోజ్జిలో ఉన్న 10 బెడ్స్ ఆసుపత్రిని 50 బెడ్స్ ఆసుపత్రిగా చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు కూడా పర్ ఫెక్ట్ గా నుడుస్తున్నాయి.

(గౌరవ సభ్యులు రేవంత్ రెడ్డి గారి నుంచి అంతరాయం)

గౌరవ సభ్యులు రేవంత్ రెడ్డి గారు వారి ప్రజలను ఓప్పిస్తే వారు చెప్పింది చేయడానికి రెడీగా ఉన్నాము.

6.40 ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) for 2016-2017:

MR.SPEAKER: I shall now put the demands for grants for voting.

The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.8574,64,32,000/- under Demand No.XII (12) - School Education.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1720,97,98,000/- under Demand No.XIII (13) - Higher Education.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.443,02,08,000/- under Demand No.XIV (14) - Technical Education.”

J.68-21

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.118,08,42,000/- under Demand No.XV (15) - Sports and Youth Services.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.5966,88,73,000/- under Demand No.XV (16) - Medical and Health.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1,20,42,000/- under Demand No.XL (40) - Public Enterprises.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.425,32,87,000/- under Demand No XX (20) – Labour and Employment.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 84,36,72,000/- under Demand No.XXVI (26) - Administration of Religious Endowments.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 272,28,94,000/- under Demand No.XXIX (29) - Forest, Science, Technology and Environment.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 967,09,58,000/- under Demand No.XXVI (36) - Industries and Commerce.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 114,35,57,000/- under Demand No.XXXVII (37) - Tourism, Art and Culture.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.2,53,70,96,000/- under Demand No.XXXIX (39) - Information Technology and Communications.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.8,21,13,000/- under Demand No.II (2) - Governor and Council of Ministers.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.207,79,85,000/- under Demand No.IV (4) - General Administration and Elections.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.93,96,95,000/- under Demand No.I (1) - State Legislature.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.13533,14,12,000/- under Demand No.IX (9) - Fiscal Administration, Planning, Surveys and Statistics.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.596,25,71,000/- under Demand No.III (3) - Administration of Justice.

DEMAND NO. XII - SCHOOL EDUCATION

Mr Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in supplying the School Uniforms in almost all the Government Schools.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in Supplying the Text Books to the School students in proper time.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

Failure of the Government for taking stringent action on all the Corporate Schools, who are running in private Apartments and Buildings, Violating all the norms prescribed.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

Failure of the Government on the various Corporate Schools, who are Charging abnormal School Fees, causing great hard ship to the middle class people.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

For not taking any proper measures by the Government in controlling the dropouts in various Govt. Schools in State.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

For not Constructing permanent/own Buildings in several mandals of the State, as such the schools are being run in private buildings or in some places under the Trees.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

For not constructing Toilets in almost all the Government Schools causing great hard ship to students.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

For not announcing D.S.C. and also for not appointing Teachers in the Government Schools.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing quality Mid-day-Meals to the School Students.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నం మండలం, ఉప్పరి గూడెం గ్రామంలోని ప్రాథమిక పాఠశాల భవనం రిపేర్ చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

జగిత్యాల మండలం, కరీంనగర్ జిల్లా, మోరపల్లి గ్రామంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలో మంచినీరు, మరుగు దొడ్డి నిర్మించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

వరంగల్ పట్టణం హంటర్ రోడ్డులోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలో మరుగు దొడ్డు నిర్మించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

గుండాల మండలం (నల్లగొండ జిల్లా) తుర్కలపాపురం గ్రామంలో విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనానికి కనీస వసతులు కల్పించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

అలేరు మండలం - నల్లగొండ జిల్లా, కొలను పాక గ్రామంలో పాఠశాలలో మరుగు దొడ్డు నిర్మించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

కె.బి. నుండి పి.బి. వరకు ఉచిత విద్యకు నిధులు కేటాయించకపోవడం ఈ పథకం అమలు ప్రశ్నార్థకం కానున్నావైనం గురించి ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా అన్ని ప్రైవేట్ స్కూళ్ళలో అధిక ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

రాష్ట్రంలోవున్న అన్ని ప్రాథమిక, జిల్లా పరిషత్ పాఠశాలలలో మరుగు దొడ్డు, మంచినీటి సరఫరా, తరగతి గదులను ప్రభుత్వం వారు కల్పించడంలో వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రైవేట్ స్కూళ్ళలో ఫీజుల భారాన్ని భరించలేక సామాన్య, మధ్యతరగతి తల్లిదండ్రులు యిబ్బంది వడుతున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫీజుల నియంత్రణ నుద్దేశించిన ఉత్తరులను అమలుపర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రైవేట్ పాఠశాలలో 25 శాతం సీట్లు పేద విద్యార్థులకు ఉచితంగా అడ్మిషన్లు కల్పించాలను నిబంధనను అమలుపర్చని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఖాళీ పోస్టులు భర్తీ చేయాలని, కనీస సౌకర్యాలు కల్పించాలని, పాఠశాల పరిసర ప్రాంతాలు శుభ్రంగా ఉండేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కె.జి. టు పి.జి. విద్యను అందిస్తామన్న ప్రభుత్వ ప్రకటనను రెండు సంవత్సరాలు పూర్తి కావస్తూనే అమలు చేసేందుకు మరియు ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని, అమలుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ఉన్నత పాఠశాలలోని అన్ని ఎల్.పి. మరియు పి. ఇ.టి. పోస్టులను ఎస్. ఎ.లు గా అప్ గ్రేడ్ చేయాలని, అప్ గ్రేడ్ చేయబడిన పోస్టులను 100 శాతం పదోన్నతుల ద్వారానే భర్తీ చేయాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మైనార్టీలు, గిరిజనులు మరియు ప్రత్యేకించి బాలికల్లో అక్షరాస్యత శాతం తక్కువగా వున్నా దీనిని అధిగమించేందుకు ప్రభుత్వం నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న సీవర్లకు కనీస వేతనం యివ్వాలని, వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్ చేయాలని, ఫలితంగా పాఠశాలల్లో పరిశుభ్రమైన వాతావరణం కలిగించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి నిధులు పెంచాలని, విద్యార్థులకు పాస్టికాహారం అందించాలని, గుడ్లు ప్రతిరోజు యివ్వాలని, వంటశాల కాల కార్మికులకు కనీస వేతనం, వంటసామాగ్రి, వంట శాలలు కల్పించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు సెలసెలా వేతనాలు యివ్వాలని, వెంటనే వేతన బకాయిలు చెల్లించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మోడల్ స్కూల్స్ యందు ఉపాధ్యాయ పోస్టులు భర్తీ చేయాలని, పి. ఆర్.సి. అమలు చేయాలని, సర్వీస్ రూల్స్ రూపొందించాలని - కన్వర్టర్ ఆవరేటర్స్, క్లర్క్స్, అటెండర్, పి ఇ టి., పిజిటీలను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని, విద్యార్థులకు పాస్టికాహారం యివ్వాలని, ఆటవస్తువులు, ప్లే గ్రౌండ్స్, కాంపౌండ్ వాల్ సౌకర్యం, బాలికలకు భద్రత కల్పించాలని కోరుతూ.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విశ్వవిద్యాలయాల యందు వి.సి. పోస్టులు, బోధన, బోధనేతర మరియు నాలుగవ తరగతి సిబ్బంది పోస్టులను భర్తీ చేయకుండా ఆలస్యం చేస్తున్నందుకు, హాస్టల్స్లో కనీస సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చాలని, పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా మెనూ ఛార్జీలు పెంచాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో లెక్చరర్ పోస్టులు భర్తీ చేయాలని, కాంట్రాక్టు పద్ధతిన పనిచేస్తున్న వారి సర్వీసులు రెగ్యులరైజ్ చేయాలని, కళాశాలల్లో ల్యాబ్ సౌకర్యాలు కల్పించాలని, ప్లే గ్రౌండ్, పి. ఇ.టి.ల నియామకం, ఆటవస్తువుల సౌకర్యం కల్పించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గం BCM టాన్లోని బాలికల హైస్కూల్ (గర్ల్స్ హైస్కూల్) కంపౌండ్ వాల్ లేక అనేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ సమస్యను అనేకసార్లు విద్యాశాఖ అధికార్లకు విజ్ఞప్తి చేసినాను - అయినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.8574,64,32,000/- for School Education Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని - చల్ల మండలం, చిన్న మిడిసి లేరు గ్రామంలోని జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్ ప్రహారీగోడ, తరగతి గదులు నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరు చేయమని ప్రభుత్వానికి, విద్యాశాఖ అధికారులకు అనేకవర్యాయములు విజ్ఞప్తి చేసినా నిధులు మంజూరు చెయ్యనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XIII - HIGHER EDUCATION

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government to sanction the Mess charges in time causing great hardships to the students.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in increasing the Mess Charges.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in paying the Fee Reimbursement in time, causing great hardships to the students.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in constructing the permanent/own buildings for the Government Degree colleges in the State.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in taking action on the management of various corporate degree colleges, who are running the colleges in private/Apartments, violating the norms.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in controlling the collection/charging high and abnormal fee by the management of various Corporate colleges.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in appointing the Vice-chancellors to various Universities in the State.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government to fill up the required lecturers, non teaching staff and also in not providing the infrastructure in various Government colleges in the State.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in implementing the K.G. to P.G. free education.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

Regarding failure of the Government in taking stringent action on the managements of various corporate schools, who are harrasing the students, thereby forcing the students to commit suicides.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

నూతన భవనాలతో కొత్త కొత్త కోర్సులను ప్రారంభించి విద్యావ్యాప్తికి దోహదపడవలసిన ఉస్మానియ యూనివర్సిటీ భూములను డబుల్ బెడ్ రూమ్స్ నిర్మాణాలకి వినియోగించాలని ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ పథకం అమలుకై అవసరమైన నిధులను అందించి, బకాయిలను చెల్లించి విద్యార్థులను సరైన రీతిలో ఆదుకోని ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గంలో - వెంకటాపురం మండలం కేంద్రంలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజి ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వానికి, అనేక పర్యాయాలు, ఉన్నత విద్యాశాఖకు అనేక పర్యాయాలు వినతులు ఇచ్చినప్పటికీ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గంలో - చర్ల మండలంలో డిగ్రీ కాలేజి కొరకు అనేక పర్యాయములు విజ్ఞప్తులు చేయడం జరిగింది. చర్ల, వెంకటాపురం, వాజేరు మండలాలకు సంబంధించిన వందలాది మంది పి.జి. విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి ఉన్నత విద్యను తీసుకు వెళ్ళేందుకు అవకాశం ఉన్న యీ అంశంను ప్రభుత్వం పరిశీలించి నిధులు కేటాయించకపోవడంపట్ల నిరసన.

To reduce the allotment of Rs.1720,97,98,000/-
for Higher Education Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గంలోని - భద్రాచలం పట్టణంలోని ప్రభుత్వ మహిళ డిగ్రీ కాలేజి ఏర్పాటు చేయాలని అనేక దఫాలుగా ప్రభుత్వ అధికారులకు, విద్యా అధికారులకు విజ్ఞప్తి చేసినప్పటికీ - పట్టణంనుకోనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XIV - TECHNICAL EDUCATION

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/-
for Technical Education Rs.100/-

రాష్ట్రంలో అనేక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో వకౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని పాఠశాల స్థాయి నుండి సాంకేతిక విద్యావిధానాన్ని అమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

ప్రభుత్వ రంగంలో మరిన్ని పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని అనేక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో వకౌలిక సదుపాయాలను మెరుగు పరచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని వృత్తి విద్యా కోర్సులకు తగిన ప్రాధాన్యతను ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వున్న ఐ.టి.ఐ. కాలేజీల్లో సెమిస్టర్ విధానం రద్దు చేయాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు, ల్యాబ్, పర్సనెల్ ఫ్యాకల్టీ లేక విద్యార్థుల చదువులకు తీవ్ర నష్టం కలుగుతున్నా, పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వున్న ఐ.టి.ఐ. కాలేజీల్లో ప్రిన్సిపాల్, జూనియర్ లెక్చరర్ పోస్టులు భర్తీ చేయకుండా విద్యార్థుల చదువులకు నష్టం కలిగిస్తున్నందుకు, ఐ.టి. కాలేజీలు శిథిలావస్థలో వున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఆదిలాబాద్, వరంగల్ లలో వున్న పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ భవనాలు శిథిలావస్థలో వుండి కూలిపోయే దశలో వున్నా పట్టించుకోనందుకు, ప్రిన్సిపల్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, యితర సిబ్బందిని నియమించకుండా, ల్యాబ్ సౌకర్యం కల్పించకుండా, విద్యార్థుల చదువులకు నష్టం కలిగిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేస్తామని టి. ఆర్. ఎస్. ప్రభుత్వం ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పి, 21 నెలలు కావస్తున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

ఐ.టి.ఐ. పాలిటెక్నిక్ కాలేజీల్లో చదువుకొని ఇండస్ట్రియల్ ట్రైనింగ్ కేంద్రాల్లో శిక్షణ ద్వారా అనుభవం కలిగినవారికి జాబ్ సౌకర్యం కల్పించే అవకాశం లేకుండా ఇండస్ట్రియల్ ట్రైనింగ్ సెంటర్లను ఎత్తివేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో ఒకేరకమైన ఫీజు లేకుండా, కళాశాలలను బట్టి రెట్టింపు ఫీజులు పెంచి విద్యార్థులను ఆర్థికంగా యిబ్బందులకు గురిచేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 340 ప్రైవేటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు పెట్టి, ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ కేవలం 13 మాత్రమే ఉండటంవల్ల పేద, మధ్యతరగతి విద్యార్థులకు విద్యను దూరం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

ప్రైవేటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు కట్టబెట్టే కోట్లాది ఫీజు - రీఇంబర్స్ మెంట్ డబ్బుతో ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఏర్పాటుచేసి, విద్యార్థులకు నాణ్యమైన ఇంజనీరింగ్ విద్యను అందించే అవకాశాలను ప్రభుత్వం విస్మరిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.443,02,08,000/- for Technical Education Rs.100/-

పాలిటెక్నిక్, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో ల్యాబ్ సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చుకుండా విద్యార్థులకు నష్టం కలిగిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XV - SPORTS AND YOUTH SERVICES

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Regarding failure of the Government in constructing a mini stadium in all the Assembly constituencies of the Assembly.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing minimum amenities and infrastructure for encouraging the several youth who are intrested in several sports.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Regarding failure of the Government in encouraging the youth who are integrated in various

sports as has been given to Cricket, Badminton, Tennis etc.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Regarding failure of the Government in appointing the Coaches for various sports in the State.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Several Girl sportspersons are being harassed by the coaches for getting selected for State level, National level, and failure of the Government in taking action on such Officials.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

Regarding showing biased attitude towards very few sports and giving heavy incentives ignoring the other sports.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పి. ఇ.టి. పోస్టులు భర్తీ చేయకుండా విద్యార్థిని, విద్యార్థులను క్రీడలకు దూరం చేస్తున్న తీరుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని ప్రతి మండల కేంద్రంలో కనీసం ఒక స్టేడియం ఏర్పాటు చేసి, క్రీడాకారుల క్రీడా వైఖ్యాన్ని మెరుగుపరచే చర్యలు చేపట్టని దానికి, వున్న ఆటస్థలాల్లో కనీస సౌకర్యాలు కల్పించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

ప్రభుత్వ క్రీడా స్థలాలను అభివృద్ధి చేయకుండా ప్రైవేటు ఇండోర్, జివ్స్ సెంటర్లను ప్రోత్సహిస్తూ, సామాన్యునికి క్రీడలను అందుబాటులో లేకుండా క్రీడలను ఉన్నత వర్గాలకు పరిమితం చేసి, కుర్చీయల్ క్రీడలుగా మార్చుతున్న వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని ప్రతి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుతో పాటు క్రీడా స్థలాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యతనిచ్చి విద్యార్థిని, విద్యార్థులను ప్రోత్సహించాలని కోరుతూ.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

హైదరాబాదులోని నారాయణగూడ, వై. ఎం.సి. ఎ. క్రీడా స్థలం గ్రౌండ్ అస్థవ్యస్థంగా వుండటంవల్ల క్రీడాకారులు యిబ్బంది

పడుతున్నా పట్టించుకోనందుకు మరియు ఈ స్థలంలో క్రీడా సౌకర్యాలు, గ్రౌండ్ అభివృద్ధి చేసి, ఇండోర్ గేమ్స్ అందుబాటులోకి తేవాలని కోరుతూ.

To reduce the allotment of Rs.118,08,42,000/- for Sports and Youth Services Rs.100/-

లక్షా ఏడు వేల ఉద్యోగాలు భర్తీ చేస్తామన్న ప్రభుత్వం యువకులకు ఉద్యోగాలిచ్చి, ఉపాధి కల్పించాలని, తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ప్రతి యేటా క్యాలండర్ యియర్ ప్రకటించాలని కోరినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XVI - MEDICAL AND HEALTH

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing the medicines specially life saving drugs like medicine for snake bite, dog bite etc. to the Primary Health Centre in the State.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in deputing/posting of Doctors in various PHC's in the State.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in establishing Super speciality Hospitals in all the Districts in the State.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in converting the MGM - Hospital, Warangal, Govt. Hospital, Mahaboobnagar into Super speciality Hospital.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in controlling the managements of various super speciality hospitals/corporate hospitals, who are charging abnormal for the treatment.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing Health cards to the Govt. Employees.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Govt. in paying salaries to the employees of 108 service.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

Regarding failure of the Government in clearing the dues to various hospitals in the State as such they are denying treatment under Arogya Sree.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

In protest against the Government's decision with regard to shifting of Osmania Hospital, Chest Hospital and others in the State.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రాహీంపట్నం మండల కేంద్రంలోని వైద్యశాలలో వైద్యపరీక్షల నిర్వహణ చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, యాచారం మండల కేంద్రంలోని ప్రభుత్వ వైద్యశాలలోని భవనాలకు రిపేర్ చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వరంగల్ MGM వైద్యశాలలో సూపర్ స్పెషాలిటీ విభాగంలో వైద్యుల నియామకం చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వరంగల్ ఆయుర్వేద కళాశాలలో రెండవ అంతస్తు పూర్తి చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వరంగల్ ఆయుర్వేద కళాశాలలో 150 పడకల స్థాయిలో 100 మందికి మాత్రమే Diet ఇస్తున్నందుకు

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వరంగల్ ఆయుర్వేద కళాశాలలో పూర్తి స్థాయిలో ఉద్యోగులను నియమించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

చార్మినార్ (షైదరాబాదు నగరం) వద్ద ఉన్న ఆయుర్వేద వైద్యశాల నిర్మాణం పనులు నిలిపి వేసినందుకు.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రాష్ట్ర వ్యాపితంగా అన్ని మండల కేంద్రాలలో 100 పడకల వైద్యశాలలను ఏర్పాటు చేసి అవసరమైన సదుపాయాలు, సిబ్బంది, ఏర్పర్చని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసన.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

జిల్లాలలోని అన్ని ప్రభుత్వ వైద్యశాలలను ఆధునికీకరించి నిమ్మలూగా సూపర్ స్పెషాలిటీ వైద్యశాలలుగా మార్చగలమని ప్రభుత్వము ఇచ్చిన (CM) హామీ ఇంతవరకు అమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

సల్లగొండ జిల్లా, దేవరకొండ నందున్న కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ నూరు పడకల వైద్యశాలగా మార్చినప్పటికీ ఆ వైద్యశాలకు అవసరమైన వైద్య సిబ్బందిని, మౌళిక సదుపాయాలను కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాథమిక వైద్యశాలల యందు అన్ని రకాల వైద్య పరికరాలు ప్రభుత్వం వారు సరఫరా చేయడంలో విఫలము అయినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల యందు రోగులకు సరైన వైద్యం అందించకుండా, ఇతర సిబ్బంది రోగుల యొక్క బంధువుల వద్ద డబ్బులు తీసుకొనే విధానాన్ని నిర్మూలించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

షైదరాబాదులోని నిత్యం పేద రోగుల రద్దీతో వుండే ఉస్మానియా, గాంధీ, నీలోఫర్ టీచింగ్ ఆస్పత్రుల్లో కనీస సౌకర్యాలు లేక అపరిశుభమైన వాతావరణంలో వుండి గత్యంతరం లేక యిబ్బంది పడుతూ వైద్యం చేయించుకోవలసి రావడం, ప్రభుత్వం రెండు సంవత్సరాలు నుండి పట్టించుకోకుండా నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నందుకు, ఫలితంగా కార్పొరేట్ ఆస్పత్రులు కోట్ల రూపాయలు ప్రజల నుండి దోచుకుంటున్నా పట్టించుకోని ప్రభుత్వం తీరుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వైద్య రంగంలో వేలాది ఖాళీ సోస్టులను భర్తీ చేయకుండా పేద, మధ్యతరగతి ప్రజలకు వైద్యం అందుబాటులో లేకుండా చేస్తున్న ప్రభుత్వ తీరుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వైద్య రంగంలో వేలాది కాంట్రాక్టు, ఔట్ సోర్సింగ్ సిబ్బంది సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని, అంతవరకు వారికి కనీస వేతనం

అమలు చేయాలని, వేతనాలు క్రమం తప్పకుండా నెలనెలా యివ్వాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

ఏజెన్సీ, మారుమూల మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వున్న పి.హెచ్.సి.లలో కనీస వైద్య సౌకర్యాలు, సిబ్బంది నియామకాలు చేసి, పేదలకు అందుబాటులో వైద్య సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నా, పట్టించుకోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని కనీసం ప్రతి సివిల్ ఆస్పత్రిలో అన్ని రకాల వైద్య పరీక్షలు అందుబాటులోకి తేవాలని, జనాభా ప్రాతిపదికన అవసరమైన చోట ఆస్పత్రుల సంఖ్య పెంచాలని కోరుతున్నా, ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

పి.హెచ్.సి.లలో పాపము, కుక్క, కాటు వుండులను అందుబాటులో పెట్టి, ప్రజల ప్రాణాపాయాల నుండి రక్షించే చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో ఫీజుల నియంత్రణకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోకుండా, ప్రజలను ఆర్థికంగా యిబ్బందులపాలు చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

సంక్షేమ వసతి గృహాల్లో విద్యార్థులకు రెగ్యులర్ గా వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించి, అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న వారికి ప్రాథమిక వైద్యం అందించడానికి నెలకు ఒకసారి మెడికల్ క్యాంప్ లు నిర్వహించాలని కోరుతూ.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ స్థాయి ప్రభుత్వ హాస్పిటల్ ను ఏర్పాటు చేస్తామన్న హామీకి ప్రాధాన్యత యివ్వకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

రాష్ట్ర ఆశ వర్కర్ల కనీస వేతనం అమలు జరపాలని కోరినా - పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

వైద్య రంగంలో రెగ్యులర్ పద్ధతిన అన్ని రకాల పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు, దశాబ్దాల కాలం నుండి కాంట్రాక్టు, టెంట్ సోర్సింగ్ విధానంలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగ, కార్మికులను రెగ్యులరైజ్ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

కార్పొరేట్ ఆస్పత్రుల్లో ఫీజులు నియంత్రణ చేయనందుకు, ఆరోగ్య శ్రీ పథకాన్ని సక్రమంగా అమలుపరచనందుకు, పైజ్ కార్డు కలిగిన పేదలకు రాయిలీ కల్పించనందుకు, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో సైతం డబ్బులే పరమావధిగా భావించి, ప్రాథమిక చికిత్సకైనా ఉపక్రమించని ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల దనదాహానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో - వెంకటాపురం మండల కేంద్రంలో ఉన్న సివిల్ ఆస్పత్రి అభివృద్ధికి నిధులు కేటాయించి భవనాల ఆధునీకరణ చేపట్టాలని కోరినప్పటికీ, వైద్య ఆరోగ్య శాఖ నిధులు మంజూరి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గం కేంద్రంలో గల ఏరియా హాస్పిటల్ యందు డీజిల్ సరిపడా యివ్వకపోవడంవల్ల అత్యవసర సమయంలో హైదరాబాదు వెళ్లడానికి పడుతున్న యిబ్బందులను పట్టించు కోవనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని ఏరియా హాస్పిటల్ యందు MD Gynaecology, RMD, యితర సిబ్బంది నియామకం చేయాలని కోరినా పట్టించుకోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని వట్టణ ప్రాంతంలో గల ఏరియా హాస్పిటల్ నందు వైద్య సౌకర్యం, కనీస వసతులు, డాక్టర్, పారామెడికల్ సిబ్బందిని నియమించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.5966,88,73,000/- for Medical and Health Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని పట్టణంలోని శివారు కాలనీల్లో వైద్య సౌకర్యార్థం PHC సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XX - LABOUR AND EMPLOYMENT

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in protecting the persons who are in Gulf Countires on various employment, in bringing themback to the State.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in checking the factories and Establishments where proper aminities are not been provided to their Employees.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding not able to provide any pension to the construction Labour in the State.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing Rs.2.00 lakhs Insurance Scheme to the labour who dies accidentally.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in prevailing on the Government of India for exempting the Beedi Industry from the pictorial depiction of Skull and Bones and Throat with cancer sign.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing identity Cards to the Construction Labourers.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government in providing the un-employment allowance to the un-employed Youth in the State.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

Regarding failure of the Government providing welfare schemes to the un-organised labour in the State.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

J.68-23

రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగయువత పెరుగుతున్నా, వారికి ఉపాధి కల్పన నిమిత్తం కొత్తపరిశ్రమల స్థాపన లేకపోవడం, ఉన్న పరిశ్రమలు మూతపడటానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

ఇండస్ట్రియల్ పెడ్యూల్టు పరిశ్రమల్లో పనిచేస్తున్న లక్షలాది కార్మికులకు సంబంధించిన జి.ఓ.లను సవరించి, పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా వేతనాలు పెంచాలని కోరుతున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

బీమా, ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.425,32,87,000/- for Labour and Employment Rs.100/-

సివిల్ సప్లై బేవరేజెస్ మరియు తదితర ప్రభుత్వరంగసంస్థల్లో 50 కేజీలకు మించి బరువును నిషేధించాలని, 4వ తరగతి ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలని, ప్రమాదాల్లో మృతి చెందిన వారికి 10 లక్షల పరిహారం యిప్పించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXVI - ADMINISTRATION OF RELIGIOUS ENDOWMENTS

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments Rs.100/-

దేవాలయశాఖ ఆస్తులకు సంబంధించిన లీజ్లను ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం సవరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments Rs.100/-

రాష్ట్రంలో అనేక దేవాలయాల్లో ధూప, దీప, నైవేద్య కార్యక్రమాలకు చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments Rs.100/-

రాష్ట్రంలో దేవాలయాల్లో పనిచేస్తున్న పౌరోహిత్య కుటుంబాలకు సొంత గృహాలను నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments Rs.100/-

రాష్ట్రంలో అన్యాయాంతం అవుతున్న దేవాలయాల మాన్యాలను పరిరక్షింపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments
Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాలలో జీర్ణస్థితికి చేరుకున్న పురాతన దేవాలయాల పునఃనిర్మాణానికి చర్యలను తీసుకోవనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments
Rs.100/-

రాష్ట్రంలో వున్న గ్రామీణ స్థాయిలో వున్న దేవాలయాలకు దీప, ధూప, నైవేద్యాల పథకం క్రింద అవసరమైన నిధులు మంజూరు చేయడంలో జరుగుతున్న జాప్యం గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments
Rs.100/-

నిజాం ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్ నందు పనిచేస్తూ 30-6-2010న బలవంతపు వదవీ విరమణ చేయించిన ఉద్యోగులకు పెన్షన్ విడుదల చేయకుండా ఉద్యోగులను మాససికంగా, ఆర్థికంగా యిబ్బందులకు గురిచేస్తున్న అధికారుల వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments
Rs.100/-

ట్రస్టు మాజీ ఉద్యోగుల ఆడిట్ కు సంబంధించిన కోర్టు, ఎండోమెంట్ ఉత్తర్వులను ఖాతరు చేయకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నందుకు, ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని ఆడిట్ చేయించాలని కోరుతున్నా, అమలు జరుగనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 84,36,72,000/- for Administration of Religious Endowments
Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని దుమ్ముగూడెం మండలంలో మారాయి గూడెం "సమృద్ధి సారక్య" దేవాలయం గిరిజనుల పవిత్ర దేవాలయం నందు మంచినీళ్లు, భవనాలు కరింబ్ నిర్మాణం చేయాలి అని అనేకసార్లు దేవదాయ అధికారులకు నిజ్జప్తి చేసినాను. నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXIX - FORESTS, SCIENCE, TECHNOLOGY AND ENVIRONMENT

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding failure of the Government in controlling the de-forestation the State.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding failure of the Government in planting 40 crores of saplings on the name of Haritha Haram.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

The Government has planted crores of saplings under forestation, but neglected in protecting their survival.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding acquiring the Forest land by the Government that Rachakonda area of Nalgonda district, for development of Film, Sports, Education cities in Reserve Forest.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding not creating data base pertaining to Tigers under National Tiger Conservation Authority (NTCA) by the State Government.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding failure of the Government in controlling the usage of plastic Carry bags of less than 20 microns.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding failure of the Government to have Bio- Medical Waste Treatment Facility for safe disposal of Bio-Waste Treatment Facility for safe disposal of Bio-Waste Generated from Various Hospital.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

Regarding failure of the Government in establishing Waste to Energy Power Project, Solid Waste processing plants for processing MSW and 25 sewerage treatment plants in the state to treat around 800 MLD of sewerage generated in the twin cities.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment
Rs.100/-

మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, మాడ్గుల మండలం, కొల్కుల పల్లి గ్రామంలోని మందుల కంపెనీల నుండి కాలుష్య నివారణ చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

వాతావరణ కాలుష్యానికి కారణమౌతున్న పరిశ్రమలపై ఉక్కుపాదం మోపి, కాలుష్య నివారణా చర్యలు చేపట్టడంలో విఫలమౌతున్న ప్రభుత్వ తీరుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

అడుగుటిపోతున్న భూగర్భ జలాల పరిరక్షణకై ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గంలో గిరిజనులు తునికాకు సేకరణలో అటవీ వ్యవస్థల బారిన గాయపడినవారికి ఎక్స్ గ్రేసియా యివ్వాలని అడిగినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో 2014-15 సంవత్సరం తునికాకు బోనస్ అటవీ అధికారులు యివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని ఫారెస్టు పోడు సాగుదారులపై బనాయించిన కేసులను ఎత్తివేసి పోడు సాగుదారులందరికీ పట్టాలివ్వాలని కోరుతున్నా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గం, దుమ్ముగూడెం మండలం, నందూరి, చెలక, నడికుడి, రామారావుపేట గ్రామాల్లో గిరిజనులు 40 సంవత్సరములుగా సాగుచేస్తున్నా, యంత్రాలను ఉపయోగించి పోలీసు, ఫారెస్టు నిర్బంధాన్ని ఆపి పోడు భూములకు పట్టాలు వెంటనే యివ్వాలని కోరినా పట్టించుకోనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గం, దుమ్ముగూడెం మండలం, ఆర్లగూడెం, అచ్యుతాపురం గిరిజనులు సాగుచేస్తున్న పోడు భూములకు పట్టాలు ఇవ్వాలని కోరినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గం, వెంకటాపురం మండలం, లక్ష్మీనగరం గ్రామ గిరిజనులు సాగుచేస్తున్న భూములకు పట్టాలివ్వాలని కోరినందుకు పోలీసులు, ఫారెస్టు అధికారులు నిర్బంధం చేస్తున్నందుకు వెంటనే పట్టాలివ్వాలని కోరినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 272,28,94,000/- for Forests, Science, Technology and Environment Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజక వర్గంలోని చర్లమండలం, సుబ్బంపేట గ్రామ పంచాయతీలోని బి. ఎస్. నగర్ గ్రామంలో 15 సంవత్సరముల నుండి నివాసం ఉంటున్న గిరిజనులకు అటవీ హక్కుల చట్టం వత్రాలు ఇవ్వమని ఆ గ్రామ గిరిజనులు అటవీ అధికారులను అనేక విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికీ వత్రాలు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXXVI - INDUSTRIES AND COMMERCE

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/- for Industries and Commerce Rs.100/-

రాష్ట్రంలో ఖాయిలా వడ్డ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/- for Industries and Commerce Rs.100/-

రాష్ట్రంలో హ్యాండ్లూమ్ టెక్స్టైల్ పరిశ్రమల పరిపుష్టికి తగిన విధముగా చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/- for Industries and Commerce Rs.100/-

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయోత్పత్తుల ఆధారిత పరిశ్రమల స్థాపనకు చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/- for Industries and Commerce Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలను స్థాపించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/- for Industries and Commerce Rs.100/-

ఖాయిలా వడ్డ నిజాంషుగర్ ఫ్యాక్టరీని పునరుద్ధరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/-
for Industries and Commerce Rs.100/-

ఖాయిలా పడ్జ్ సిక్ ఇండస్ట్రీస్ పరిశ్రమలకు చేయూతనందించి ఆయా పరిశ్రమలను తిరిగి తెరిపించి, ఉపాధి కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/-
for Industries and Commerce Rs.100/-

రాష్ట్రంలో వున్న చేనేత కార్మికులను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/-
for Industries and Commerce Rs.100/-

నిజాం దక్కన్ షుగర్స్ లిమిటెడ్, మెదక్, మెట్పల్లి, బోధన్లను లే ఆఫ్ రద్దు చేసి, ఎన్.ఎస్.ఎఫ్.ను ప్రభుత్వం ఆధీనంలో నడపాలని, ఉద్యోగులకు భద్రత కల్పించాలని కోరుతున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/-
for Industries and Commerce Rs.100/-

కొత్త పరిశ్రమల ఏర్పాటుతో పాటు, మూసి వేయబడిన పరిశ్రమలను కూడా తెరిపించాలని కోరుతున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 967,09,58,000/-
for Industries and Commerce Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గం, వాజేడుమండలం, చీకుపల్లిగా వద్ద బొగత బలపాతంకు రోజు రోజుకు పర్యాటకులు వేలాదిగా తరలి వస్తుంటారు. దానిని బొగత బలపాతం (పర్యాటకులు) అభివృద్ధికి నిధులు మంజూరి చేయమని గిరిజన సంక్షేమ శాఖ, పర్యాటకశాఖ అధికారులను కోరినప్పటికీ నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXXVII - TOURISM, ART AND CULTURE

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని పలు టూరిజం కేంద్రాల్లో సరైన వసౌతిక సదుపాయాలను కల్పించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

రాష్ట్రంలో టూరిజం కేంద్రాలకు తగిన రవాణా సదుపాయాలను కల్పించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

టూరిజం శాఖలో కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిపై పనిచేస్తున్న వారి సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

రాష్ట్రంలో అటవీ ప్రాంతాలలోని సుందర ప్రదేశాలను పర్యాటక ప్రాంతాలుగా అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

పరిపాలనా వ్యవహారాల్లో తెలుగు భాషకు తగిన ప్రాధాన్యతను ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

వరంగల్ పట్టణంలోని పోర్టు వరంగల్లో రాతికోటపై చెట్లు తీసివేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

సల్లగొండ జిల్లా, దేవరకొండలో గల ప్రాచీన దేవరకొండ ఖిల్లాను పర్యాటక కేంద్రంగా గుర్తించి అభివృద్ధి పరచనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని వివిధ పర్యాటక ప్రాంతాల్లో కాంట్రాక్టు, టెంట్ సోర్సింగ్ పద్ధతిన పనిచేస్తున్న కార్మిక, ఉద్యోగులకు కనీస వేతనం చెల్లించాలని, వారి సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించాలని కోరుతున్నా పట్టించుకో నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 114,35,57,000/-
for Tourism, Art and Culture Rs.100/-

పర్యాటక రంగంలో కాంట్రాక్టు పద్ధతిన పనిచేస్తున్న సిబ్బంది సర్వీసులను ఇంకనూ రెగ్యులరైజ్ చేయనందులకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXXIX - INFORMATION TECHNOLOGY AND COMMUNICATIONS

To reduce the allotment of Rs. 253,70,96,000/-
for Information and Technology Communications Rs.100/-

I.T. టెక్నాలజీ ద్వారా వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలను అనుసంధానం చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 253,70,96,000/-
for Information and Technology Communications Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని పాఠశాల విద్యా స్థాయిలో తగిన విధంగా I.T. టెక్నాలజీని వినియోగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 253,70,96,000/- for Information and Technology Communications Rs.100/-

రాష్ట్రంలో ఏర్పాటైన I.T. సంస్థలలో స్థానిక యువతకు ఉపాధిని కల్పించే విషయములో ప్రాధాన్యతను ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 253,70,96,000/- for Information and Technology Communications Rs.100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ శాఖల్లో పూర్తి స్థాయిలో కంప్యూటరీకరణను చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 253,70,96,000/- for Information and Technology Communications Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని గ్రామాలలో వైఫై సౌకర్యాన్ని కల్పించనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XL - PUBLIC ENTERPRISES

To reduce the allotment of Rs. 1,20,42,000/- for Public Enterprises Rs.100/-

రాష్ట్ర ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ ద్వారా నూతన పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు తగిన చర్యలను తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,20,42,000/- for Public Enterprises Rs.100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో కార్మిక చట్టాలను సక్రమంగా వినియోగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,20,42,000/- for Public Enterprises Rs.100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో ఆధునిక టెక్నాలజీ వినియోగాన్ని పూర్తి స్థాయిలో ప్రవేశపెట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,20,42,000/- for Public Enterprises Rs.100/-

ప్రయవేటురంగ సంస్థలకు దీటుగా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో ఈ మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. II - GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS

To reduce the allotment of Rs. 8,21,13,000/- for Governor and Council of Ministers Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ జీవనాధారం పొందుతున్న గిరిజన రైతులకు పట్టాలను వంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. III - ADMINISTRATION OF JUSTICE

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

న్యాయస్థానాలలో కంప్యూటరీకరణ పూర్తి స్థాయిలో చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

న్యాయస్థానాలలో దీర్ఘకాలంగా లక్షలాది కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నప్పటికీ పరిష్కరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హైకోర్ట్ ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

గత ప్రభుత్వ కాలంలోని పూర్తి అయిన, సాక్షింగా పూర్తయిన ఇందిరమ్మ ఇండ్లకు పెండింగ్ బిల్లులను చెల్లించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

న్యాయశాఖలో పోస్టులు భర్తీ చేయకపోవడంవల్ల కోర్టుల్లో కేసులు పెండింగ్ వడి ప్రజలు యిబ్బంది పడుతున్నా, జూనియర్ లాయర్లకు స్టెఫండ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నా వట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 596,25,71,000/- for Administration of Justice Rs.100/-

కోర్టులు, పోలీస్ స్టేషన్లలో మహిళా సమస్యలు దీర్ఘకాలంగా పెండింగ్లో పెట్టి పరిష్కరించకుండా నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. IV - GENERAL ADMINISTRATION AND ELECTIONS

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని ఓటర్లందరికీ గుర్తింపు కార్డులను జారీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

ప్రభుత్వ శాఖల్లో అవుట్ సోర్సింగ్ ప్రాతిపదికన పనిచేస్తున్నవారి సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

ప్రభుత్వ వెబ్ సైట్లలో జి.వో.లను పెట్టడాన్ని నిలువదల చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

కత్తి నిరోధక శాఖలో అవసరమైన సిబ్బందిని నియమించ నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని గ్రామపంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలు మరియు కార్పొరేషన్లకు పూర్తి అధికారాలు ప్రభుత్వం వారు కల్పించడంలో వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని ఆశాపర్కర్లకు కనీస వేతన చట్టం అమలు పరచి, ఆరోగ్య బీమా, పెన్షన్, ఉద్యోగ భద్రత వంటి సౌకర్యాల కల్పనలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

నగర శివార్లలో జరుగుతున్న రోడ్డు ప్రమాదాలను అరికట్టలేకపోతున్నవైన వల్ల.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

తెలంగాణ సాంస్కృతిక సారథి పేరుతో పాలక పార్టీకి చెందిన కళాకారులను మాత్రమే నియమిస్తున్న ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

అనేక బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి. హాస్టళ్ళలో మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని సక్రమంగా అమలుపరచనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి (C.M.R.F.) పథకం అమలులో పాలక పార్టీ శాసన సభ్యులకు ఒక విధంగానూ, ప్రతిపక్ష శాసన సభ్యుల సిఫార్సులను మరొక విధంగానూ కేటాయింపులు జరుపుతూ వివక్షత పాటిస్తున్నవైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా రెండు గదుల ఇండ్ల నిర్మాణానికి అవసరమైన నిధుల కేటాయింపులో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా ఉన్న బ్యూకెల్లాగ్ పోస్టులను ఇంకనూ పూర్తి చేయడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని మూసివేయబడిన షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను (చక్కెర కర్మాగారాలను) తిరిగి తెరిపించి, ఉపాధి కోల్పోయిన కార్మికులకు తిరిగి ఉపాధి కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

నగర శివారులలోగల ప్రభుత్వ భూములను పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూమ్స్ నిర్మాణాలకు కాకుండా పేలం ద్వారా ఆదాయం పొందాలనే ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా అన్ని శాఖలలోని బ్యూకెల్లాగ్ పోస్టులను భర్తీ చేసి నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

కులాంతర, మతాంతర, ఆదర్శ వివాహం చేసుకొన్న దంపతులకు డబుల్ బెడ్ రూమ్స్ ఇంటి మంజూరీని, ఆర్థిక సాయాన్ని, ఉపాధిని కల్పించడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ పథకంను తిరిగి కొనసాగించేలా కేంద్రంపై ఒత్తిడి తీసేందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలో తీవ్ర కరువు కాటకాలతో అలమటిస్తున్న తరుణంలో నూతన సచివాలయం, శాసనసభా ప్రాంగణాలు వంటి భారీ విలాసవంతమైన భవంతుల నిర్మాణాలకు పూనుకొంటున్నవైనవల్ల, ప్రాధాన్యత క్రమం విస్మరిస్తున్న విధానాలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని వివిధ శాఖలలో పనిచేస్తున్న ఔట్ సోర్సింగ్ సిబ్బందిని నిర్లక్ష్యం చేసి, వారి జీవితాలను అగమ్య గోచరం చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో పనిచేసే కూలీలు, పనిదినాలు, దినకూలీలు పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రంలోవున్న నిరుద్యోగులకు వయోపరిమితి దాటిన వారందరికి నిరుద్యోగభృతి ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

వ్యయ అంచనాలు

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని ప్రాణహిత, చేమెళ్ళ ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా కల్పించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.207,79,85,000/- for General Administration and Elections Rs.100/-

రాష్ట్రవ్యాపితంగా రెండు లక్షల మందికి పైగా కాంబ్రాక్టు సిబ్బంది ఉన్నప్పటికీ కేవలం 24 వేల మందిని మాత్రమే పర్మినింట్లు (Regularise) చేయాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి నిరసనగా.

DEMAND NO. IX - FISCAL ADMINISTRATION, PLANNING, SURVEYS AND STATISTICS

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12,000/- for Fiscal Administration, Planning, Surveys and Statistics Rs.100/-

రాష్ట్రంలో చిన్న మొత్తాల పొదుపును ప్రోత్సహించడానికి తగిన చర్యలను తీసుకోవనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12,000/- for Fiscal Administration, Planning, Surveys and Statistics Rs.100/-

రాష్ట్రంలో తూనికలు, కొలతల విభాగంలో పూర్తి స్థాయిలో ఉద్యోగాల ఖాళీలను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.13533,14,12,000/- for Fiscal Administration, Planning, Surveys and Statistics Rs.100/-

రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువులను కల్తీ చేసి విక్రయిస్తున్న ముఠాల ఆగడాలను అరికట్టడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XIX - INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

ప్రభుత్వ వైబ్‌స్టేట్‌లలో జి.వో.ల ప్రదర్శనను నిలిపివేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్టులందరికీ హెల్త్ కార్డులను మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

రాష్ట్రంలో అర్జులైన జర్నలిస్టులందరికీ గుర్తింపు కార్డులను జారీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

మీడియాకు ప్రభుత్వ ప్రచార ప్రకటనల జారీలో పారదర్శకతను పాటించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

రాష్ట్రంలో చిన్న వత్రికల ఉనికిని కాపాడుటకు సరైన చర్యలను అమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 412,51,16,000/- for Information and Public Relations Rs.100/-

రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్టులకందరికీ ఎక్స్‌డెప్ట్ కార్డులను జారీ చేయడంతోపాటు వారికి హెల్త్ కార్డులు, సౌకర్యాలను కల్పించుటకై.

(PAUSE)

The Cut motions were lost.

The motions were carried and the Demands were granted.

2015-2016 సంవత్సరానికి అనుబంధ

వ్యయ అంచనాలు

MR. SPEAKER: The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.22508,91,50,000/- for further expenditure in the year 2015-2016 as per the Heads of Demands shown in the Notice dt.26th March, 2016."

(PAUSE)

The motions were carried and the Supplementary Estimates of Expenditure for 2015-2016 were granted.

The House is adjourned to meet again at 10.00 AM tomorrow i.e., the 29th March, 2016.

(The House then adjourned at 6.43 PM., to meet again on Tuesday, the 29th day of March, 2016)

**“Published under Rule 350 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and Printed
at Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**